

การพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย

สมชาย ทุนมาก

วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย
ปีการศึกษา 2567
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

การพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความยึด
มั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO
- 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย

วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย
ปีการศึกษา 2567
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

วิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มี
ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO
- 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย "

ของ สมชาย ทุนมาก

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญาโสภี ใจกล้า)

..... ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงภพ ชุนมธูรส)

..... กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษฎากาญจน์ ไตพิทักษ์)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน
(รองศาสตราจารย์ ดร.น้ำทิพย์ งามอาจวนิชย์)

อนุมัติ

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.กรรองกาญจน์ ชูทิพย์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO – 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย
ผู้วิจัย	สมชาย ทุนมาก
ประธานที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงภพ ขุนมธูรส
กรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.กฤตยากาญจน์ โตพิทักษ์
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ภาษาไทย, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2567
คำสำคัญ	ความสามารถการเขียนเรียงความ, ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน, กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs), แบบฝึกทักษะ, ภูมิปัญญาท้องถิ่น

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อ 1) พัฒนาการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความโดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนและหลังจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย 3) เปรียบเทียบความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน หลังจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความโดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย การวิจัยนี้เป็นวิจัยก่อนการทดลอง ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองเชลียง จังหวัดสุโขทัย ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 6 ห้องเรียน รวม 217 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 จำนวน 36 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ที่ใช้ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นสุโขทัย 2) แบบวัดความสามารถการเขียน

เรียงความและเกณฑ์การให้คะแนน 3) แบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ และ 4) แบบวัดความเชื่อมั่นผูกพันกับการเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที่แบบกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระจากกันและแบบกลุ่มเดียว รวมทั้งการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า

1. การจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 83.06/81.67 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้
2. นักเรียนมีความสามารถการเขียนเรียงความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนที่มีความเชื่อมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน หลังเรียนมีความสามารถการเขียนเรียงความต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความโดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Title	THE DEVELOPMENT OF ESSAY WRITING ABILITIES OF MATTHAYOMSUKSA 5 STUDENTS WITH VARIOUS STUDENT ENGAGEMENT BY USING THE 5 STEPS COLLABORATIVE LEARNING PROCESS (CO – 5 STEPS) WITH THE INTEGRATED EXERCISES BASED ON THE LOCAL WISDOM OF SUKHOTHAI PROVINCE
Author	Somchai Thoonmark
Advisor	Assistant Professor Songphop Khunmathurot, Ph.D.
Co-Advisor	Associate Professor Krittayakan Topithak, Ph.D.
Academic Paper	M.Ed. Thesis in Thai Language, Naresuan University, 2024
Keywords	The essay writing abilities, Student engagement, The 5 - steps collaborative learning process (CO – 5 STEPs), Exercises, Local wisdom

ABSTRACT

The purposes of the study were to 1) develop the learning management aimed to improve the effectiveness of essay writing abilities of Matthayomsuksa 5 students by using the 5 - steps collaborative learning process (CO - 5 STEPs) with the integrated exercises based on the local wisdom of Sukhothai Province with the criteria of an achievement at 80/80, 2) compare the essay writing abilities of Matthayomsuksa 5 students before and after using the CO - 5 STEPs with the integrated exercises based on the local wisdom of Sukhothai Province, 3) compare the essay writing abilities of Matthayomsuksa 5 students with a various engagement after using the CO - 5 STEPs with the integrated exercises based on the local wisdom of Sukhothai Province, and 4) study the satisfaction of Matthayomsuksa 5 students towards the learning management of developing essay writing abilities by using the CO - 5 STEPs with the integrated exercises based on the local wisdom of Sukhothai Province. The study was based on pre - experimentation. The population were 217 of Matthayomsuksa 5 students from 6 classes in the first semester of 2024 in Muang Chaliang School in Sukhothai Province. The sample group was 36 students from

Matthayomsuksa 5/6 students, selected by the Cluster Random Sampling method. The tools of this research included 1) the lesson plans regarding the CO - 5 STEPs with the integrated exercises based on the local wisdom of Sukhothai Province, 2) the essay writing test and the assessment criteria, 3) the satisfaction survey towards the learning management, and 4) the assessment test of student engagement. The statistical data analyses included an average and standard deviation. The statistical hypothesis testing included dependent sample t - test, one sample t - test, and one - way analysis of variance (ANOVA).

The results of the study found that:

1. The effectiveness of the learning management aimed to develop the essay writing abilities of Matthayomsuksa 5 students by using the CO - 5 STEPs with the integrated exercises based on the local wisdom of Sukhothai Province was 83.64/81.61, which meets the set criterion (80/80).
2. The essay writing abilities was significantly higher after taking the learning management; the statistical rate was at .05.
3. The students with various student engagement were able to perform the essay writing abilities differently at the significant rate of .05.
4. The overall satisfaction of the students towards the learning management was at the highest rate and significantly higher than the criteria at the rate of .05.

ประกาศขอบคุณการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เกิดขึ้นจากความยึดมั่นผูกพันกับการเขียนเรียงความของผู้วิจัย ทั้งในบทบาทนักเรียน นิสิต และครูมากกว่า 15 ปี และได้รับคำแนะนำจากคณาจารย์ที่ช่วยบ่มเพาะพลังแห่งปัญญาที่ส่งเสริมให้ผู้วิจัยทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จ ดังนี้

ความยึดมั่นผูกพันทางปัญญาจากสายธารแห่งความเมตตาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงภพ ชุนมธูรส ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.กฤษยาภาณุจัน โดพิทักษ์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้อุทิศเวลาพัฒนานิสิตด้วยหัวใจแห่งความเป็นครูโดยเนื้อแท้ เป็นแรงบันดาลใจและแบบอย่างการดำเนินวิถีแห่งวิชาชีพครูแก่ผู้วิจัยโดยรับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา คอยให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ด้วยความเอาใจใส่เสมอมา พร้อมทั้งขอขอบคุณความเมตตาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญาโสภี ใจกล้า ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.น้ำทิพย์ อองอาจวานิชย์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่สละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำแนะนำและชี้แนะทางพัฒนาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์และมีพลังทางวิชาการที่เข้มขลังยิ่งขึ้น

ความยึดมั่นผูกพันทางพฤติกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้วิจัยมุ่งมั่นดำเนินการวิจัยจนสำเร็จด้วยดี จากความกรุณาของรองศาสตราจารย์ ดร.ภาณุจนา วิชญาปกรณ รองศาสตราจารย์ ดร.น้ำทิพย์ อองอาจวานิชย์ รองศาสตราจารย์ ดร.วศิน ปัญญาบุตรตระกูล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาคภูมิ สุขเจริญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อังคณา อ่อนธานี และครูศุภรดา ไพรสนธ์ ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบคุณผู้อำนวยความสะดวกและนักเรียนโรงเรียนเมืองเซียงที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนขอบคุณคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ที่ให้ทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ความยึดมั่นผูกพันทางอารมณ์อันเปี่ยมสุขจากพลังความรักของครอบครัว และได้รับความปรารถนาดีจากคุณภคณลักษณ์ ทนไนไซย์ที่ถักทอมิตรภาพอบเรอบใจให้แก่กันเสมอมา

ผู้วิจัยหวังว่าพลังความยึดมั่นผูกพันที่แผ่เร้นอยู่ในทุกอณูวิถี จะส่งต่อความสุขไปยังผู้อ่านทุกท่าน และหวังว่าคุณานุประโยชน์จากวิทยานิพนธ์เล่มนี้จะเป็นพลังช่วยพัฒนาการศึกษาต่อไป

สมชาย ทุนมาก

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
ประกาศคุณูปการ.....	ช
สารบัญ.....	ซ
สารบัญตาราง.....	ฐ
สารบัญภาพ.....	ถ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2. จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	8
3. ความสำคัญของการวิจัย.....	9
4. ขอบเขตของการวิจัย.....	9
5. นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
6. สมมติฐานของการวิจัย.....	12
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการศึกษาและการเขียนเรียงความ.....	16
1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	16
1.2 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเมืองเสลียง.....	20
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความ.....	20
2.1 ความหมายของเรียงความ.....	20

2.2	ประเภทของเรียงความ	21
2.3	องค์ประกอบของเรียงความ	23
2.4	ขั้นตอนการเขียนเรียงความ	24
2.5	แนวทางพัฒนาการเขียนเรียงความ	37
2.6	ลักษณะของเรียงความที่ดี	38
2.7	การประเมินเรียงความ	39
2.8	ความสำคัญและประโยชน์ของการเขียนเรียงความ	56
2.9	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความ	56
3.	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน	60
3.1	ความหมายของกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง	60
3.2	ความหมายของกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน	61
3.3	ลักษณะเด่นของกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน	62
3.4	ขั้นตอนของกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน	64
3.5	คุณค่าของกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน	69
3.6	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน	70
4.	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะ	72
4.1	ความหมายของแบบฝึกทักษะ	73
4.2	ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี	74
4.3	องค์ประกอบของแบบฝึกทักษะ	76
4.4	ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะ	77
4.5	ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ	78
4.6	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะ	80

5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	82
5.1 ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	82
5.2 ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย.....	83
5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้จัดการเรียนรู้.....	88
6. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการทดสอบประสิทธิภาพ	90
7. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน.....	94
7.1 ความหมายของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน	94
7.2 องค์ประกอบของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน.....	95
7.3 การวัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน	98
7.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน.....	100
8. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ	105
8.1 ความหมายของความพึงพอใจ	105
8.2 การวัดความพึงพอใจ.....	106
8.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ.....	110
9. กรอบแนวคิดการวิจัย	111
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	114
1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	114
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	116
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	116
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	139
5. วิธีวิเคราะห์ข้อมูล.....	141
6. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล	142

บทที่ 4 ผลการวิจัย	150
1. ผลการพัฒนากิจการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวม พลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญา ท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80	150
2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย	160
3. ผลการเปรียบเทียบความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน (สูง ปานกลาง และต่ำ) หลังจัดการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย	162
4. ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย	165
บทที่ 5 บทสรุป	169
1. สรุปผลการวิจัย.....	170
2. อภิปรายผล	170
3. ข้อเสนอแนะ	180
บรรณานุกรม	181
ภาคผนวก.....	195
ประวัติผู้วิจัย	326

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 ตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระการเขียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	18
ตาราง 2 ผลการสังเคราะห์ขั้นตอนการเขียนเรียงความ.....	24
ตาราง 3 เกณฑ์ประเมินเรียงความของพรทิพย์ แข็งขัน และคณะ (2555).....	51
ตาราง 4 เกณฑ์ประเมินเรียงความของอรสุมา ถาวรสุขอนันต์ (2559).....	53
ตาราง 5 บทบาทของครูและผู้เรียนในชั้นระบุดำถาม.....	65
ตาราง 6 บทบาทของครูและผู้เรียนในชั้นแสวงหาสารสนเทศ.....	66
ตาราง 7 บทบาทของครูและผู้เรียนในชั้นสร้างองค์ความรู้.....	66
ตาราง 8 บทบาทของครูและผู้เรียนในชั้นสื่อสาร.....	67
ตาราง 9 การจำแนกประชากรตามระดับความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน.....	115
ตาราง 10 การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ของแผนการจัดการเรียนรู้.....	118
ตาราง 11 การกำหนดจำนวนคาบเรียนของแผนการจัดการเรียนรู้.....	119
ตาราง 12 การออกแบบแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5.....	121
ตาราง 13 ลักษณะเฉพาะของข้อสอบวัดความสามารถการเขียนเรียงความ.....	128
ตาราง 14 การกำหนดประเด็นการประเมินสำหรับตรวจให้คะแนนความสามารถการเขียนเรียงความจากการวิเคราะห์จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม.....	130
ตาราง 15 เกณฑ์แปลความหมายของคะแนนความสามารถการเขียนเรียงความ.....	131
ตาราง 16 โครงสร้างรายการประเมินแบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนรู้.....	134
ตาราง 17 โครงสร้างรายการประเมินของแบบวัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน.....	137

ตาราง 18 แบบแผนการวิจัย	139
ตาราง 19 สูตรวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมี 1 ตัวประกอบ (one - way ANOVA)	148
ตาราง 20 ผลการสร้างการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย.....	151
ตาราง 21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของการจัดการเรียนรู้สำหรับ พัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการ เรียนรู้ เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญา ท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย	152
ตาราง 22 ผลทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (1:1) ของการจัดการเรียนรู้ (N=3).....	155
ตาราง 23 ปัญหาที่พบระหว่างการจัดการเรียนรู้ และแนวทางการแก้ไข (N=3).....	156
ตาราง 24 ผลทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม (1:10) ของการจัดการเรียนรู้ (N=9).....	157
ตาราง 25 ปัญหาที่พบระหว่างการจัดการเรียนรู้ และแนวทางการแก้ไข (N=9).....	158
ตาราง 26 ผลทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม (1:100) ของการจัดการเรียนรู้ (N=40) ..	159
ตาราง 27 ผลทดสอบประสิทธิภาพสอนจริงของการจัดการเรียนรู้ (N=36)	159
ตาราง 28 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที และระดับนัยสำคัญทางสถิติ ของการทดสอบเปรียบเทียบความสามารถการเขียนเรียงความของกลุ่มตัวอย่างระหว่าง ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย (N=36)	160
ตาราง 29 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพของคะแนนความสามารถการเขียน เรียงความของกลุ่มตัวอย่างที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกันหลังจัดการเรียนรู้ โดยใช้ กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการ ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย	162

ตาราง 30 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one - way ANOVA) ของคะแนนความสามารถเขียนเรียงความของกลุ่มตัวอย่างที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน หลังจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย.....	163
ตาราง 31 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความสามารถเขียนเรียงความของกลุ่มตัวอย่างที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกันเป็นรายคู่ ด้วยวิธี Scheffe ..	164
ตาราง 32 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถเขียนเรียงความ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับ แบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย (N=36).....	165
ตาราง 33 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติทดสอบทีคะแนนความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย เปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับมาก (3.51).....	168
ตาราง 34 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากการตรวจพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาของการจัดการเรียนรู้ที่ 1.....	230
ตาราง 35 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากการตรวจพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาของการจัดการเรียนรู้ที่ 2	234
ตาราง 36 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากการตรวจพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาของการจัดการเรียนรู้ที่ 3	238
ตาราง 37 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากการตรวจพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาของการจัดการเรียนรู้ที่ 4	242
ตาราง 38 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากการตรวจพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาของการจัดการเรียนรู้ที่ 5	246

ตาราง 39 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากการตรวจพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาของ การจัดการเรียนรู้ที่ 6	250
ตาราง 40 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของการจัดการเรียนรู้ที่ 1	254
ตาราง 41 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของการจัดการเรียนรู้ที่ 2	258
ตาราง 42 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของการจัดการเรียนรู้ที่ 3	262
ตาราง 43 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของการจัดการเรียนรู้ที่ 4	266
ตาราง 44 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของการจัดการเรียนรู้ที่ 5	270
ตาราง 45 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของการจัดการเรียนรู้ที่ 6	274
ตาราง 46 คะแนนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ทดลองเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวม พลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัด สุโขทัย (N=3).....	278
ตาราง 47 คะแนนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ทดลองเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวม พลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการ ภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย (N=9).....	278
ตาราง 48 คะแนนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ทดลองเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวม	

พลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย (N=40).....	279
ตาราง 49 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากการตรวจพิจารณาหาความตรงเชิงเนื้อหาของเกณฑ์การให้คะแนนความสามารถการเขียนเรียงความ	282
ตาราง 50 คะแนนการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้จากผู้ประเมิน 2 คน ตรวจเรียงความอย่างเป็นอิสระต่อกัน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถการเขียนเรียงความแบบรูบริค ชนิดแยกองค์ประกอบ.....	293
ตาราง 51 ค่าสถิติสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของผู้ตรวจเรียงความคนที่ 1 และ 2.....	295
ตาราง 52 ค่าความยาก (P_E) ค่าอำนาจจำแนก (D) และค่าความเชื่อมั่น (α) ของ แบบวัดความสามารถการเขียนเรียงความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (อัตนัย) โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถการเขียนเรียงความแบบรูบริคชนิดแยกองค์ประกอบ	296
ตาราง 53 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากการตรวจพิจารณาหาความตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย.....	297
ตาราง 54 คะแนนความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (ภาคสนาม) ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สำหรับคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (N=40).....	303
ตาราง 55 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากการตรวจพิจารณาหาความตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5.....	305
ตาราง 56 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{xy}) ของแบบวัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน.....	310
ตาราง 57 ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน	311
ตาราง 58 คะแนนความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5.....	312

ตาราง 59 คะแนนของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถ การเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวม พลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัด สุโขทัย (N=36).....	314
ตาราง 60 คะแนนความสามารถการเขียนเรียงความ ก่อนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยของกลุ่มตัวอย่าง (N=36).....	316
ตาราง 61 ค่าสถิติการทดสอบความแตกต่างของคะแนนความสามารถการเขียนเรียงความ ระหว่างก่อนและหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง (N=36).....	318
ตาราง 62 ค่าสถิติการทดสอบความแตกต่างของคะแนนความสามารถการเขียนเรียงความ (รายด้าน) ระหว่างก่อนและหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง (N=36).....	318
ตาราง 63 คะแนนความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนา ความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ที่บูรณาการภูมิปัญญา ท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย (N=36).....	319
ตาราง 64 ค่าสถิติจากการทดสอบการแจกแจงปกติ	321
ตาราง 65 ค่าสถิติจากการทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวน.....	321
ตาราง 66 ค่าสถิติจากการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความสามารถการเขียน เรียงความของกลุ่มตัวอย่างที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกันเป็นรายคู่	322

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 องค์ประกอบและสัดส่วนการเขียนเรียงความที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ขึ้น.....	35
ภาพ 2 ลักษณะการจัดห้องเรียนของการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง.....	64
ภาพ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน กับการเขียนเรียงความ.....	68
ภาพ 4 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	113
ภาพ 5 ตัวอย่างแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย.....	215
ภาพ 6 ความยากและอำนาจจำแนกของแบบวัดความสามารถการเขียนเรียงความ.....	296
ภาพ 7 การทดลองใช้นวัตกรรมเพื่อทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (1:1).....	323
ภาพ 8 การทดลองใช้นวัตกรรมเพื่อทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม (1:10).....	323
ภาพ 9 การทดลองใช้นวัตกรรมเพื่อทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม (1:100).....	323
ภาพ 10 การนำนวัตกรรมไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง.....	324

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าจากภูมิปัญญาของบรรพชนไทย สะท้อนเอกลักษณ์ประจำชาติ ทำหน้าที่ “รวมเลือดเนื้อชาติเชื้อไทย” ให้เป็นปึกแผ่นมั่นคง เนื่องด้วยภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับใช้ติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและเชื่อมสัมพันธ์มิตรที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถปฏิบัติงานและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่มีบรรยายแห่งประชาธิปไตยได้อย่างสงบสุข

ปัจจุบันสังคมไทยและสังคมโลกเป็นสังคมพลวัตที่มีเปลี่ยนแปลงทุกขณะนาที่ ส่งผลให้มนุษยชาติดำรงชีวิตท่ามกลางสังคมดิจิทัลที่มีข้อมูลสารสนเทศหลากหลายและกว้างขวาง แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2560 - 2579 จึงกำหนดเป้าหมายด้านผู้เรียน (learner aspiration) ไว้ว่า “มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21” ประกอบด้วย การอ่าน (reading) การเขียน (writing) และการคิดคำนวณ (arithmetic) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น. ฉ) เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในศตวรรษที่ 21 ซึ่งความสามารถการเขียนเป็นทักษะสำคัญประการหนึ่งที่ใช้ติดต่อสื่อสาร แสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และเพิ่มพูนมวลประสบการณ์ชีวิต

ความสำคัญของการเขียนที่มีต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ คือ เป็นเครื่องมือที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน ดังที่สุทิดิ ชัตติยะ (2552, น. 11) กล่าวว่า “การเขียนมีความสำคัญต่อการสื่อสารของมนุษย์ในโลกปัจจุบันที่เป็นโลกแห่งความเจริญก้าวหน้า เนื่องจากการเขียนมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน เป็นเครื่องมือสำคัญที่บ่งชี้ความเจริญทางวัฒนธรรมและอารยธรรมของมนุษย์ในแต่ละยุคสมัยที่ถ่ายทอดมรดกทางด้านสติปัญญาของมนุษย์ เป็นสื่อที่แพร่กระจายความคิดให้กว้างไกล” และการเขียนยังช่วยพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของมนุษย์ ดังที่สมควร กวียะ (ม.ป.ป. อ้างถึงใน พิมาณ แจ่มจรัส, 2562, น. 24) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับความสำคัญของการเขียนว่า “โอกาสที่โลกจะเจริญยิ่งขึ้นไปอีกจึงมีหลายเท่า เพราะการเขียนจะเป็นตัววิคุณที่สำคัญของการขยายอาณาจักรการเรียนรู้ของมนุษย์” นอกจากนี้การเขียนยังเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ดังที่วรวรรณ ศรียาภย์ (2557, น. 24) กล่าวว่า “การเขียนเป็นหนึ่งในวิธีการสื่อสารของมนุษย์ที่เป็นการบันทึกเรื่องราวอันเป็นความรู้ ความคิด และวิทยาการทั้งปวงไว้เป็น

ลายลักษณ์ เพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบความรู้เหล่านั้น แล้วนำมาประยุกต์ใช้พัฒนาสังคมต่อไป การเขียนมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อสังคมที่พัฒนาแล้วและสังคมที่กำลังพัฒนา”

แนวคิดข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การเขียนเป็นความสามารถพื้นฐานสำหรับถ่ายทอดความรู้ ซึ่งเป็นทักษะสำคัญของพลโลกแห่งศตวรรษที่ 21 เนื่องด้วยช่วยส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเป็นกลไกสำคัญสำหรับขับเคลื่อนการจัดการศึกษา ดังประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง นโยบายและจุดเน้น ประจำปีงบประมาณพุทธศักราช 2566 ด้านคุณภาพ โดยจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564, น. 2)

การเขียนเป็นทักษะขั้นสูงที่เกิดจากการสั่งสมมวลประสบการณ์ทางภาษาผ่านการฟัง การดู และการอ่าน คติวิเคราะห์ แล้วสังเคราะห์ผลึกคิดหรือองค์ความรู้เรียงร้อยและนำเสนอผ่านตัวอักษรที่น่าสนใจและมีคุณประโยชน์ การเขียนจึงเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ดังที่สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรหม (2538, น. 163 - 164) กล่าวถึงการเขียนไว้ว่า ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่สลับซับซ้อน ยากกว่าทักษะการฟัง การพูด และการอ่าน เพราะผู้เขียนจะต้องมีความรู้ดี รู้จักคำมาก สามารถสังเคราะห์เรียบเรียงถ้อยคำ ผูกประโยคให้ถูกต้อง และสื่อความหมายให้ชัดเจนตามที่ต้องการ และกึ่งกาญจน์ บุณสินวิวัฒนกุล (2559, น. 1) ได้กล่าวถึงการเขียนไว้ว่า เป็นทักษะที่ต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์สื่อสาร เพราะต้องอาศัยหลักการใช้ภาษาที่ดี ถูกต้องตามแบบแผน ขณะเดียวกันต้องอาศัยความสามารถการใช้สุนทรียศาสตร์เพื่อปรุงแต่งให้เกิดความงดงามทางวรรณศิลป์หรือศิลปะการใช้ถ้อยคำให้สละสลวย” ซึ่งตรงกับแนวคิดของวรวรรณ ศรียาภัย (2557, น. คำนำ) ที่กล่าวถึงการเขียนสรุปได้ว่า การเขียนเป็นทักษะการสื่อสารขั้นสูงที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้และการทำงานทุกสาขาอาชีพ การเขียนจึงเป็นทักษะสามัญที่มนุษย์ควรฝึกฝนให้ชำนาญ ความคิดเห็นของนักวิชาการข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่าการเขียนเป็นทักษะขั้นสูงและผู้ฝึกเขียนต้องได้รับการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 42) กำหนดคุณภาพของผู้เรียนเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียน ซึ่งส่งเสริมให้เกิดกระบวนการสื่อสาร และเป็นทักษะขั้นสูงที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน โดยระบุสาระสำคัญไว้ว่า “เขียนสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ โดยใช้ภาษาได้ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ย่อความจากสื่อที่มีรูปแบบและเนื้อหาที่หลากหลาย เรียงความแสดงแนวคิดเชิงสร้างสรรค์โดยใช้โวหารต่าง ๆ”

ด้วยเหตุข้างต้นสื่อให้เห็นว่าครูภาษาไทยจะต้องพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในการเขียน เรียงความเพื่อให้นักเรียนนำทักษะดังกล่าวไปใช้เป็นพื้นฐานสำหรับพัฒนาการเขียนสื่อสารและเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ ดังที่สุทธิ ชัตติยะ (2552, น. 34 - 35) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับเรียงความ

สรุปได้ว่า เรียงความเป็นรูปแบบการเขียนประเภทหนึ่งที่ถูกนำมาใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นพื้นฐานของการเขียนร้อยแก้วประเภทอื่น ๆ เช่น บทความและสารคดี การเขียนเรียงความที่ดีจึงจำเป็นต้องยึดแนวทางและหลักการเขียนอย่างเคร่งครัด เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเขียนในรูปแบบอื่น ๆ ต่อไป สอดคล้องกับแนวคิดของภาสกร เกิดอ่อน และคณะ (2559, น. 56) กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนเรียงความไว้ว่า “การฝึกเขียนเรียงความเป็นการฝึกทักษะทางด้านความคิดและการใช้ภาษา ทำให้เกิดพัฒนาการทางความคิด เรียบเรียงความคิดอย่างเป็นระบบ ผ่านกระบวนการใช้ภาษาที่สละสลวย การฝึกเขียนเรียงความอย่างสม่ำเสมอ จึงเป็นบันไดสู่การเป็นผู้มีความสามารถทางการเขียนหรือการประพันธ์” นอกจากนี้การเขียนเรียงความยังช่วยพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ดังที่ Roy Wilkinson (2006 อ้างถึงใน จิตต์นิภา ศรีไสย์, 2549, น. 87) ได้เขียนปิรามิดอธิบายระดับขั้นของความคิดที่สะท้อนผ่านความสามารถการเขียนเรียงความ พบว่า “มนุษย์นำทักษะขั้นสูงไปใช้เขียนเรียงความได้แก่ ขั้นการนำไปใช้ การวิเคราะห์ และสังเคราะห์ การประเมินค่า และการแสดงออก” ซึ่งแนวคิดดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ทั้งในปัจจุบันและอนาคต อีกทั้งการเขียนเรียงความยังช่วยส่งเสริมให้ผู้ฝึกฝนประสบความสำเร็จ ดังที่หลวงสำเร็จวรรณกิจ (ม.ป.ป. อ้างถึงใน พิมาน แจ่มจรัส, 2562, น. 385) กล่าวว่า “ผู้ที่มีความสามารถการเขียนเรียงความได้ดีย่อมประสบผลดีในหลาย ๆ ทาง ทั้งทางตรงและทางอ้อม” ตรงกับแนวคิดของวิลาศ มณีวัต (ม.ป.ป. อ้างถึงใน วรวรรธน์ ศรียาภัย, 2557, น. 95) ที่กล่าวว่า “เรียงความเป็นความจำเป็นอย่างหนึ่งที่สำคัญยิ่งสำหรับคนไทย ไม่ว่าจะป็นนักอักษรศาสตร์ นักบัญชี แพทย์ทนายความ” ความสำคัญของการเขียนเรียงความดังอรรถาธิบายข้างต้นล้วนเป็นประจักษ์พยานยืนยันว่า การเขียนเรียงความเป็นทักษะพื้นฐานของการเรียนทั้งหมดที่นักเรียนทุกคนควรเรียนรู้

ปัจจุบันสภาพการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนสวนทางกับความสำคัญของการเขียนตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดไว้ กล่าวคือ การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความยังไม่ประสบผลสำเร็จและมีอุปสรรคปัญหาหลายประการ โดยเฉพาะการเรียบเรียงความคิดอย่างเป็นระบบ การนำเสนอความคิดสร้างสรรค์ การเขียนให้ถูกหลักไวยากรณ์ และมีเวลาฝึกฝนไม่เพียงพอจึงทำให้นักเรียนมีทัศนคติเชิงลบต่อการเขียนเรียงความ ดังที่จิตต์นิภา ศรีไสย์ (2549, น. 86) กล่าวถึงปัญหาการเรียนการสอนเรียงความ สรุปได้ว่า ความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในประเทศไทยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาที่พบในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คือ การเรียบเรียงความคิด การเขียนถูกหลักไวยากรณ์และระดับภาษา และความมีเอกภาพ สัมพันธภาพ และสารัตถภาพ ตรงกับศรีพระจันทร์ แสงเขตต์ (2557, น. 4) ที่กล่าวถึงปัญหาการเขียนเรียงความของนักเรียนไว้ว่า ส่วนใหญ่จะเขียนไม่ตรงตามรูปแบบที่กำหนด เขียนเรื่องววน ไม่สามารถประมวลและถ่ายทอดความคิดออกมาได้ และใช้ภาษาไม่เหมาะสม

เมื่อแนะนำให้ปรับปรุงแก้ไขบ่อยครั้งนักเรียนจะขาดความมั่นใจ เบื่อหน่าย และไม่อยากเขียนเรียงความ และอรสุมา ถาวรสุขอนันต์ (2559, น. 2) กล่าวถึงปัญหาการสอนเขียนเรียงความสรุปได้ว่านักเรียนยังไม่สามารถเขียนงานได้ถูกต้องตามหลักการเขียน ขาดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ขาดการจัดระบบความรู้ และการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างหัวข้อและเนื้อหาต่าง ๆ ในงานเขียน สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่านักเรียนมีปัญหาการเขียนเรียงความอย่างต่อเนื่องและยังคงเป็นปัญหาที่พบในการเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบัน

ทัศนะจากนักวิชาการข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยทราบว่าปัญหาการเขียนเรียงความเป็นปัญหาสำคัญของการเรียนการสอนในประเทศไทย ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยหลายเรื่องที่ยุบายามศึกษาสาเหตุที่ทำให้นักเรียนเขียนเรียงความได้ไม่ดีเท่าที่ควร พร้อมทั้งคิดค้นและนำเสนอวิธีแก้ปัญหาในหลากหลายมิติ

ผลของปัญหาการเรียนการสอนเขียนเรียงความดังกล่าวสะท้อนผ่านคุณภาพการเขียนโดยรวมของนักเรียน ดังจะเห็นได้จากผลคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O - NET) ในปีการศึกษา 2559 - 2562 พบว่า คะแนนเฉลี่ยในมาตรฐาน ท 2.1 ของนักเรียนทุกระดับชั้นน้อยกว่าร้อยละ 50 (สำนักทดสอบการศึกษาแห่งชาติ, 2561, 2562, 2563, 2564, และ 2565) แม้ว่าในปีการศึกษา 2563 - 2564 จะมีผลคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าร้อยละ 50 แต่ก็ยังไม่มีแนวโน้มที่สะท้อนผลการพัฒนาที่สูงขึ้น แสดงให้เห็นว่า นักเรียนไทยควรพัฒนาความสามารถการเขียน

เมื่อวิเคราะห์แนวโน้มคะแนนเฉลี่ยด้านการเขียนของการทดสอบระดับชาติสู่ระดับสถานศึกษา พบว่า ปัจจุบันผลคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O - NET) รายวิชาภาษาไทย สาระการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเมืองชลียิ่ง อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุโขทัย อยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าร้อยละ 50 อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีการศึกษา 2559 จนถึงปัจจุบัน สอดคล้องกับแนวโน้มผลคะแนนของนักเรียนทั้งประเทศที่มีผลคะแนนด้านการเขียนต่ำกว่าร้อยละ 50

คณะครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเมืองชลียิ่งได้ดำเนินการประชุมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เพื่อวิเคราะห์ปัญหาดังกล่าว พบว่า ปัญหานักเรียนเขียนเรียงความไม่ได้หรือเขียนได้ไม่ดีเท่าที่ควร ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งที่ต้องเร่งแก้ไข สาเหตุเกิดจากนักเรียนไม่วางโครงเรื่อง จัดระบบความคิดไม่ได้ ไม่มีข้อมูลเพียงพอสำหรับเขียนสื่อสาร เลือกใช้ถ้อยคำไม่ถูกต้อง มีเวลาฝึกฝนน้อย จึงทำให้นักเรียนมีทัศนคติเชิงลบคิดว่าการเขียนเรียงความเป็นเรื่องยาก ไม่อยากเรียนและพัฒนาตนเอง นักเรียนหญิงสนใจและเขียนเรียงความได้ดีกว่านักเรียนชาย หนังสือแบบเรียนบางเล่มอธิบายเรียงความเพียงเล็กน้อยว่ามีส่วนประกอบ 3 ส่วน คือ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป อีกทั้งยังพบแนวคิดคลาดเคลื่อนจากผู้เรียนเกี่ยวกับการเขียนเรียงความว่า เรียงความต้องมี 3 ย่อหน้าเท่านั้น (กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

โรงเรียนเมืองเซียง, 2565, น. 22) ประกอบกับครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโรงเรียนเมืองเซียงมีทัศนคติในทิศทางเดียวกันว่า ควรเริ่มแก้ปัญหาและพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และที่ประชุมมีมติว่า ควรมีนวัตกรรมจัดการการเรียนรู้หรือสื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและใช้งานได้จริง มาช่วยพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนให้ดีและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาสาเหตุของปัญหาการเรียนการสอนเรียงความ พบว่า เกิดจากตัวนักเรียน ครูผู้สอน และเอกสารประกอบการเรียนรู้ ซึ่งผู้ที่แก้ไขปัญหาได้ครอบคลุมครบถ้วนทั้ง 3 มิติ คือ ครูต้องพัฒนาผู้เรียนโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนได้ฝึกคิดและลงมือปฏิบัติจริง พร้อมทั้งพัฒนาสื่อมาใช้ร่วมกับการจัดการเรียนรู้

ด้วยเหตุดังกล่าวผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรสร้างและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความ โดยเฉพาะการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการที่มีประสิทธิภาพและน่าสนใจ จากการศึกษาค้นคว้าผู้วิจัย พบว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ดังที่พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข (2563, น. 54) กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอนไว้ว่า เป็นแนวการสอนหนึ่งของการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งประยุกต์ใช้ความรู้ผ่านการปฏิบัติกิจกรรมแบบทำงานกลุ่มรวมพลัง โดยทุกคนร่วมด้วยช่วยกัน เด็กเก่งช่วยเด็กอ่อน ทำให้ผู้เรียนมีความสุขกับการเรียน บทบาทของผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้ (learner) บทบาทของครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก (facilitator) นอกจากนี้พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข (2563, น. 42 - 43) ยังกล่าวถึงคุณค่าของการเรียนรู้แบบรวมพลัง สรุปได้ว่า ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจ มีความรู้ที่คงทน มีทักษะการคิดขั้นสูงและพัฒนาจนเกิดสมรรถนะที่พึงประสงค์ ได้พัฒนาตนเองเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต เกิดทักษะการสื่อสารจากการอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สิ่งสำคัญ คือ ผู้เรียนได้รับการฝึกให้ทำงานเป็นทีม ซึ่งเป็นสมรรถนะหลักของทักษะการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ตรงกับแนวคิดของวัชรพล วิบูลยศรีน (2561, น. 62) ที่กล่าวว่า “วิธีออกแบบการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ควรใช้หลักการเรียนรู้โดยการสร้างความรู้และเรียนรู้เป็นทีม” ซึ่งเป็นจุดเด่นของกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs)

ปัจจุบันมีผู้นำกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ไปใช้จัดการเรียนรู้และวิจัยไม่มากนัก เนื่องจากเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ และจากการศึกษาค้นคว้าผู้วิจัยพบว่ายังไม่มีงานวิจัยทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศที่ศึกษาผลการใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) มาพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความหรือใช้พัฒนาความสามารถการเขียนด้านต่าง ๆ โดยกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง

5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 เสนอสิ่งเร้าและระบุคำถามสำคัญ ขั้นที่ 2 แสวงหาสารสนเทศและวิเคราะห์อย่างรวมพลัง ขั้นที่ 3 รวมพลังอภิปรายและสร้างความรู้ ขั้นที่ 4 สื่อสารและสะท้อนคิดอย่างรวมพลัง และขั้นที่ 5 รวมพลังประยุกต์และตอบแทนสังคม ซึ่งผู้วิจัยมีสมมติฐานว่ากระบวนการเรียนรู้ดังกล่าวจะช่วยพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความได้ โดยกระบวนการเรียนรู้ในขั้นที่ 1 ช่วยให้ผู้เรียนวิเคราะห์หัวข้อและตั้งคำถามเกี่ยวกับประเด็นที่น่าสนใจเพื่อเป็นกรอบสำหรับสืบค้นข้อมูล ขั้นที่ 2 เน้นให้ผู้เรียนสืบค้นสารสนเทศเพิ่มเติมและร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีวิจารณ์ญาณ ขั้นที่ 3 ผู้เรียนได้ร่วมอภิปรายหัวข้อและสารสนเทศที่วิเคราะห์ภายในกลุ่มระหว่างกลุ่ม และหน้าชั้นเรียน จากนั้นผู้เรียนแต่ละกลุ่มแก้ไขผลงานตามมโนทัศน์ที่ถูกต้องและลงมือเขียนจริง ขั้นที่ 4 ผู้เรียนนำเสนอผลงานตนเอง พร้อมทั้งช่วยกันสะท้อนคิดเพื่อประเมินงานเขียน ทั้งจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา จนได้บทเรียน และขั้นที่ 5 นำองค์ความรู้และมวลประสบการณ์มาสร้างงานในสถานการณ์ใหม่ และเผยแพร่สู่สาธารณะ ผู้วิจัยจึงสนใจนำกระบวนการเรียนรู้ดังกล่าวมาใช้พัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยยังมีความเห็นเพิ่มเติมว่าความสามารถการเขียนเรียงความเป็นทักษะที่ต้องได้รับการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเชื่อมโยง (Connectionism) เรื่อง กฎแห่งผล (The law of effect) ของธอร์นไดค์ (Thorndike) ที่มีแนวคิดว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นจากบุคคลกระทำซ้ำ และยิ่งทำมากก็就会有ความชำนาญมากขึ้น ทำให้ผู้ฝึกฝนทำได้คล่องแคล่ว สามารถทำได้ดี (สุคนธ์ สิ้นธพานนท์, 2553, น. 98 - 100) ผู้วิจัยจึงศึกษาเอกสารและงานวิจัยเพื่อค้นหาแนวทางที่สามารถนำมาใช้ร่วมกับกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น พบว่า แบบฝึกทักษะเป็นนวัตกรรมที่มีลักษณะเด่น คือ ช่วยพัฒนาทักษะของผู้เรียนได้ดี ดังที่อัจฉรา ประเสริฐสิน (2563, น. 234 - 235) กล่าวว่า “แบบฝึกเสริมทักษะเป็นเครื่องมือสำคัญส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีระดับที่ดีขึ้น แบบฝึกเสริมทักษะจึงมีความสำคัญจำเป็นต่อการเรียนในรายวิชาที่มีความต้องการฝึกฝนนักเรียนให้เกิดความชำนาญต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ” นอกจากนี้แบบฝึกทักษะยังมีคุณประโยชน์ที่ช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้สอน และช่วยฝึกฝนทักษะของผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง ดังที่พัชรภรณ์ รัตนวลี (2562, น. 44) กล่าวถึงแบบฝึกทักษะ สรุปได้ว่าแบบฝึกทักษะเป็นทั้งอุปกรณ์ช่วยทุ่นแรงครูระหว่างสอน รวมถึงเป็นเสมือนการกำหนดจุดประสงค์การเรียนแต่ละชั่วโมง และผู้เรียนสามารถใช้ฝึกซ้อมทบทวนการเรียนได้จริง เข้าใจเนื้อหา ค้นพบจุดบกพร่องของตน และช่วยพัฒนาทักษะที่หลากหลาย สามารถนำสิ่งที่ได้เรียนเหล่านั้นไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และจากการศึกษางานวิจัย พบว่า แบบฝึกทักษะช่วยพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น ดังที่ศรีพระจันทร์ แสงเขตต์ (2557, น. 74) ได้พัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แบบฝึกทักษะภาพการ์ตูนร่วมกับแผนที่

ความคิด พบว่า นักเรียนมีความสามารถการเขียนเรียงความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และกมลรัตน์ สิงห์แก้ว (2561, น. 70) ได้พัฒนานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีความสามารถการเขียนเรียงความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนโดยใช้แบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น เห็นได้ว่า แบบฝึกทักษะช่วยพัฒนาความสามารถหรือทักษะการปฏิบัติของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้นได้จริง ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจที่คงทน เพราะได้ทำแบบฝึกหัดขณะเรียนและได้กลับมาทบทวนหลังเรียน ผู้วิจัยจึงสร้างแบบฝึกทักษะให้ผู้เรียนได้ใช้เรียนรู้ร่วมกับกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPS) เพื่อช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเขียนเรียงความได้อย่างมั่นใจมากยิ่งขึ้น

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยมาบูรณาการในแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เนื่องจากภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสิ่งใกล้ตัว นักเรียนจึงมีมวลประสบการณ์ที่เคยสัมผัสและเรียนรู้จริงในชีวิตประจำวัน จึงน่าจะสามารถประยุกต์ใช้ข้อมูลดังกล่าวประกอบการเขียนได้ดี ดังที่พิสนุ พงศ์ศรี (2558, น. 76 - 80) กล่าวถึงแนวทางการใช้นวัตกรรมโดยพิจารณาตามพัฒนาการหรือวัยของผู้เรียนในช่วงอายุ 15 - 18 ปี ไว้ว่า “เหมาะกับการสอนแบบบูรณาการข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น” อีกทั้งยังกล่าวถึงข้อดีของนวัตกรรมประเภทแบบฝึกทักษะไว้ว่า “เหมาะกับนักเรียนทุกวัยและใช้กับนักเรียนที่มีแนวคิดแล้วจะยิ่งเสริมให้ดีขึ้น” โดยโรงเรียนเมืองเซลียง เป็นศูนย์พัฒนาวิชาการกลุ่มสาระภาษาไทยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย ซึ่งหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโรงเรียนเมืองเซลียง พุทธศักราช 2564 กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรว่า “5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย...” (กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเมืองเซลียง, 2564, น. 1 - 2) เมื่อพิจารณาลักษณะพื้นที่ทางวัฒนธรรมของจังหวัดสุโขทัยแล้ว พบว่า จังหวัดสุโขทัยเป็นพื้นที่ที่มีภูมิปัญญาท้องถิ่นหลากหลายและน่าสนใจ ผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย เพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นแนวทางที่ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักท้องถิ่นตนเองมากขึ้นและเป็นฐานของการสร้างจิตสำนึกรักบ้านเกิดหรือรักท้องถิ่นของตน ดังที่หทัยรัตน์ บุณโยปษุภัมภ์ (2561, น. 56) กล่าวว่า การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนในการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการบ่มเพาะปลูกฝังเด็กและเยาวชนให้ตระหนัก อนุรักษ์ และสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังมีความเห็นว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้เรียนการเขียนเรียงความอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ระดับประถมศึกษา จึงมีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนในหลากหลายระดับซึ่งแปรผันตรงกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ดังงานวิจัยของยุวดี พันธุ์สุจริต (2554, น. 96) ที่พบว่า ความยึดมั่นผูกพันเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ตรงกับงานวิจัยของชนัญชิตา ทুমมานนท์ และคณะ (2564, น. 141) ที่กล่าวไว้ว่า ความยึดมั่นผูกพันในการเรียนเป็นคุณลักษณะของผู้เรียนที่พึงพอใจต่อการเรียน สนใจ พยายามทุ่มเทอุทิศตนเรียนรู้

ฝึกฝนทักษะ และซึมซาบต่อสิ่งที่ได้เรียน ตลอดจนมีพฤติกรรมและการแสดงปฏิกิริยาตอบสนองในเชิงบวก ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสำเร็จในการศึกษา งานวิจัยข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงนำความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนมาศึกษาร่วมด้วย (building into design) โดยกำหนดเป็นตัวแปรจัดกลุ่ม เพื่อศึกษาว่านวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสนใจพัฒนาขึ้นนั้น เมื่อนำมาพัฒนานักเรียนที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนแตกต่างกันแล้ว จะส่งผลต่อความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนหรือไม่ อย่างไร

การศึกษางานวิจัยและแนวคิดของนักวิชาการข้างต้นทำให้ผู้วิจัยเห็นว่า กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) และแบบฝึกทักษะที่นำภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยมาบูรณาการผ่านกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนเขียนเรียงความ สามารถนำมาจัดการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้ เนื่องจากช่วยพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นขั้นตอน เน้นให้ผู้เรียนรวมพลังแบบคณะความสามารถ ช่วยกันฝึกฝนและลงมือปฏิบัติ เพื่อสร้างองค์ความรู้ พร้อมทั้งนำไปประยุกต์ใช้สถานการณ์ใหม่เพื่อตอบสนองสังคม ซึ่งเป็นนวัตกรรมการเรียนรู้และเป็นทางเลือกใหม่ของการสอนภาษาไทยในปัจจุบันและอนาคต

2. จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนและหลังจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน (สูง ปานกลาง และต่ำ) หลังจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความโดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย

3. ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้แนวคิดกรรมการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นแนวทางหรือทางเลือกใหม่สำหรับนำไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้และระดับชั้นอื่น ๆ ได้
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความสามารถในการเขียนเรียงความ
3. ได้แนวทางพัฒนาความสามารถนักเรียนที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน
4. ได้ทราบความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย
5. ได้แนวทางบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นมาปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้ หรือประยุกต์ใช้พัฒนานวัตกรรม

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองเสลียง จังหวัดสุโขทัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ที่เรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 6 ห้องเรียน รวมจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 217 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 โรงเรียนเมืองเสลียง จังหวัดสุโขทัย ที่เรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 36 คน ได้มาจากวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (cluster random sampling) เนื่องจากผู้วิจัยได้วัดระดับความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ทุกห้องเรียน แล้วพบว่า แต่ละห้องเรียนจะประกอบด้วยนักเรียนที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน ซึ่งเป็นคุณลักษณะโดยธรรมชาติของนักเรียน

4.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น (independent variable) ได้แก่
 - 1.1 ตัวแปรจัดกระทำ คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย

1.2 ตัวแปรจัดกลุ่ม คือ ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน ได้แก่

1.2.1 ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนระดับสูง

1.2.2 ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนระดับปานกลาง

1.2.3 ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนระดับต่ำ

2. ตัวแปรตาม (dependent variable) ได้แก่

2.1 ความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

2.2 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPS) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย

4.3 สารการเรียนรู้ที่ใช้ในการวิจัย

สารการเรียนรู้ที่ใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา ท 32101 ภาษาไทย 3 ในหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเมืองเชลียง ซึ่งสอดคล้องกับสารการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เรื่อง การเขียนเรียงความ ตามมาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ตัวชี้วัด ท 2.1 ม. 4-6/2 เขียนเรียงความ และ ท 2.1 ม.4-6/5 ประเมินค่างานเขียนในด้านต่าง ๆ

4.4 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 โดยใช้ระยะเวลาทดลองจัดการเรียนรู้คาบละ 55 นาที จำนวน 14 คาบ ทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 1 คาบ และทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ จำนวน 1 คาบ รวมระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น 16 คาบ

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ความสามารถในการเขียนเรียงความ** หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่เขียนสื่อสารเพื่อถ่ายทอดข้อมูล องค์ความรู้ แนวคิด และมวลประสบการณ์ผ่านลายลักษณ์อักษรที่เรียบเรียงเป็นเรื่องราวที่มีความคิดสร้างสรรค์แปลกใหม่ได้อย่างแยบยลและน่าสนใจ เพื่อให้บรรลุความสามารถในการเขียนเรียงความ ประกอบด้วย การเขียนเรียงความที่มีองค์ประกอบครบถ้วน การเรียบเรียงและลำดับความคิดเป็นขั้นตอนเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน การนำเสนอเนื้อหาอย่างสร้างสรรค์ การใช้สำนวนภาษาที่เหมาะสมและสละสลวย ตลอดจนเขียนสะกดคำได้ถูกต้อง ซึ่งวัดออกมาในรูปแบบคะแนนจากแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความที่มีลักษณะเป็นแบบทดสอบอัตนัย ตรวจสอบด้วยเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค ชนิดแยกองค์ประกอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยนำมาใช้ร่วมกับแบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 เสนอสิ่งเร้าและระบุคำถามสำคัญ ขั้นที่ 2 แสวงหาสารสนเทศและวิเคราะห์อย่างรวมพลัง ขั้นที่ 3 รวมพลังอภิปรายและสร้างความรู้ ขั้นที่ 4 สื่อสารและสะท้อนคิดอย่างรวมพลัง และขั้นที่ 5 รวมพลังประยุกต์และตอบแทนสังคม

3. แบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย หมายถึง สื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีลักษณะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ จำนวน 6 เล่ม ได้แก่ 1) การเขียนเรียงความก็แค่เรื่องกล้วย ๆ 2) How to... เขียนโครงเรื่องเรียงความ 3) สุดยอดเทคนิคการเขียนคำนำเรียงความ 4) ศิลปะการเขียนเนื้อเรื่องเรียงความฉบับมือโปร 5) เคล็ดลับสร้างความประทับใจในการเขียนสรุปเรียงความ และ 6) สูตรพัฒนาเรียงความอย่างคนมีกิน เนื้อหาที่เรียนรู้และฝึกเขียนเรียงความเป็นเรื่องใกล้ตัวในชีวิตประจำวันของนักเรียนที่บูรณาการกับภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย จำนวน 6 ประเภท ประกอบด้วย ด้านอาหารการกิน ด้านศิลปกรรมและโบราณคดี ด้านบุคคลสำคัญ ภาษา และวรรณกรรม ด้านค่านิยม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม และประเพณี ด้านนาฏศิลป์ ดนตรี และการละเล่น และด้านวิถีชีวิตและการบริหารจัดการชุมชน แบบฝึกทักษะแต่ละชุดมีตัวอย่างให้ผู้เรียนศึกษาโดยเป็นเรียงความที่ได้รับรางวัลซึ่งเป็นผลงานที่เกิดจากประสบการณ์ของผู้วิจัย

4. กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย หมายถึง วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยนำมาพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของกลุ่มตัวอย่าง โดยนักเรียนรวมพลังกันทำงานและเรียนรู้เป็นทีมด้วยการทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนของกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) โดยในขั้นที่ 2 - 5 ใช้ร่วมกับการทำแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้น

5. ประสิทธิภาพ หมายถึง ประสิทธิภาพผลของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย โดยพิจารณาตามเกณฑ์ 80/80 ดังนี้

80 ตัวแรก (E_1) หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการ โดยประเมินจากคะแนนการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนของนักเรียน คิดเป็นคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80

80 ตัวหลัง (E_2) หมายถึง ประสิทธิภาพของผลผลิต โดยประเมินจากคะแนนทดสอบหลังเรียนของนักเรียน คิดเป็นคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80

6. ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน (student engagement) หมายถึง คุณลักษณะ พฤติกรรม ความรู้สึกเชิงบวกของนักเรียนที่มีส่วนร่วมหรือแสดงออกทางการเรียนรู้ในวิชาภาษาไทย ด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจ บุคคลที่ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนสูงจะพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ความยึดมั่นผูกพันทางปัญญา คือ นักเรียนมุ่งมั่นตั้งใจที่จะเรียนรู้ ทุ่มเทและกระตือรือร้นกับความท้าทายทางวิชาการที่ยากและซับซ้อนขึ้น มีส่วนร่วมเพื่อสร้างองค์ความรู้ในเรื่องที่กำลังศึกษา พร้อมทั้งแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการเรียนอยู่เสมอ 2) ความยึดมั่นผูกพันทางอารมณ์ คือ นักเรียนเกิดความรู้สึกสนใจ มีความสุข ชอบ และสนุกกับการเรียนรู้ รู้สึกว่าตนเป็นส่วนสำคัญของการเรียนรู้ และภูมิใจกับการมีส่วนร่วมระหว่างทำกิจกรรม การเรียนรู้ ตลอดจนเห็นคุณค่าของการเรียน และ 3) ความยึดมั่นผูกพันทางพฤติกรรม คือ นักเรียนเข้าเรียนเป็นประจำ มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเสมอ เอาใจใส่และรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย ส่งงานครบถ้วน ตรงเวลา และมีปฏิสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่นตลอดระยะเวลาที่เรียน ซึ่งวัดออกมาในรูปแบบคะแนนที่ได้จากแบบวัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น ลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ โดยนักเรียนเป็นผู้ตอบด้วยตนเอง

7. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยเพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความ วัดออกมาในรูปแบบคะแนนที่ได้จากแบบวัดความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศการเรียน และด้านประโยชน์ที่ได้รับ ลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ โดยนักเรียนเป็นผู้ตอบด้วยตนเอง

6. สมมติฐานของการวิจัย

1. การจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความโดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. ความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถเขียนเรียงความโดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย อยู่ในระดับมากขึ้นไป และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4. ความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน (สูง ปานกลาง และต่ำ) หลังจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นมโนทัศน์พื้นฐานสำหรับการวิจัย ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการศึกษาและการเขียนเรียงความ

- 1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- 1.2 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเมืองเซลิ้ง

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความ

- 2.1 ความหมายของเรียงความ
- 2.2 ประเภทของเรียงความ
- 2.3 องค์ประกอบของเรียงความ
- 2.4 ขั้นตอนการเขียนเรียงความ
- 2.5 แนวทางพัฒนาการเขียนเรียงความ
- 2.6 ลักษณะของเรียงความที่ดี
- 2.7 การประเมินเรียงความ
- 2.8 ความสำคัญและประโยชน์ของการเขียนเรียงความ
- 2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความ

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน

- 3.1 ความหมายของกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง
- 3.2 ความหมายของกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน
- 3.3 ลักษณะเด่นของกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง
- 3.4 ขั้นตอนของกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน
- 3.5 คุณค่าของกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน
- 3.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะ

- 4.1 ความหมายของแบบฝึกทักษะ
- 4.2 ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี
- 4.3 องค์ประกอบของแบบฝึกทักษะ
- 4.4 ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะ
- 4.5 การสร้างคู่มือการใช้แบบฝึกทักษะ
- 4.6 ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ
- 4.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะ

5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น

- 5.1 ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 5.2 ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย
- 5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้จัดการเรียนรู้

6. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการทดสอบประสิทธิภาพ**7. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน**

- 7.1 ความหมายของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน
- 7.2 องค์ประกอบของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน
- 7.3 การวัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน
- 7.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน

8. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

- 8.1 ความหมายของความพึงพอใจ
- 8.2 การวัดความพึงพอใจ
- 8.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

9. กรอบแนวคิดการวิจัย

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการศึกษาและการเขียนเรียงความ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารหลักสูตรการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความ ประกอบด้วย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโรงเรียนเมืองเซลิ้ง พุทธศักราช 2564 มีรายละเอียดดังนี้

1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

จากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ผู้วิจัยสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1.1.1 สาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 44 - 55) ได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 5 สาระ และ 5 มาตรฐาน ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทยการเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกันโดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย” มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการเขียนเรียงความ จากการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรแกนกลางการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระภาษาไทย พบว่า การเขียนเรียงความ ตรงกับสาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

1.1.2 คุณภาพผู้เรียนเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 42) กล่าวถึงคุณภาพของผู้เรียนเมื่อเรียนจบระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไว้หลากหลายแง่มุม โดยผู้วิจัยเลือกศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความ โดยระบุไว้ว่า “เขียนสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ โดยใช้ภาษาได้ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ ย่อความจากสื่อที่มีรูปแบบและเนื้อหาที่หลากหลาย เรียงความแสดงแนวคิดเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้โวหารต่าง ๆ เขียนบันทึก รายงานการศึกษาค้นคว้าตามหลักการเขียนทางวิชาการ ใช้ข้อมูลสารสนเทศในการอ้างอิง ผลิตผลงานของตนเองในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งสารคดีและบันเทิงคดี รวมทั้งประเมินงานเขียนของผู้อื่นและนำมาพัฒนางานเขียนของตนเอง”

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงมุ่งพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย เพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นผู้เรียนที่มีคุณภาพตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดไว้

1.1.3 ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย” มีขอบข่ายเนื้อหาตรงกับสาระที่ 2 การเขียน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 33 - 34) ได้กำหนดตัวชี้วัดช่วงชั้นในสาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ดังตาราง 1

ตาราง 1 ตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระการเขียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ท 2.1 ม.4-6/1	เขียนสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ โดยใช้ภาษา	การเขียนสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - อธิบาย - บรรยาย
	เรียบเรียงถูกต้อง มีข้อมูลและสาระสำคัญชัดเจน	<ul style="list-style-type: none"> - พรรณนา - แสดงทรรศนะ - โต้แย้ง - โน้มน้าว - เชิญชวน - ประกาศ - จดหมายกิจธุระ - โครงการและรายงาน - การดำเนินโครงการ - รายงานการประชุม - การกรอกแบบรายการต่าง ๆ
ท 2.1 ม.4-6/2	การเขียนเรียงความ	การเขียนเรียงความ
ท 2.1 ม.4-6/3	เขียนย่อความจากสื่อที่มีรูปแบบและเนื้อหาหลากหลาย	การเขียนย่อความจากสื่อต่าง ๆ เช่น กวีนิพนธ์และวรรณคดี เรื่องสั้น สารคดี นวนิยายบทความทางวิชาการและวรรณกรรมพื้นบ้าน
ท 2.1 ม.4-6/4	ผลิตงานเขียนของตนเองในรูปแบบต่าง ๆ	การเขียนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - สารคดี - บันเทิงคดี
ท 2.1 ม.4-6/5	ประเมินงานเขียนของผู้อื่นแล้วนำมาพัฒนางานเขียนของตนเอง	การประเมินคุณค่างานเขียนในด้านต่าง ๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - แนวคิดของผู้เขียน

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	<ul style="list-style-type: none"> - การใช้ถ้อยคำ - การเรียบเรียง - สำนวนโวหาร - กลวิธีในการเขียน
ท 2.1 ม.4-6/6	เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าเรื่อง ที่สนใจตามหลักการเขียนเชิง วิชาการ และใช้ข้อมูลสารสนเทศ อ้างอิง อย่างถูกต้อง
ท 2.1 ม.4-6/7	บันทึกการศึกษาค้นคว้าเพื่อนำไป พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ
ท 2.1 ม.4-6/8	มีมารยาทในการเขียน

ที่มา: สำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 33 - 34

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศร 04010/ว 1543 เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับตัวชี้วัดระหว่างทางและ
ตัวชี้วัดปลายทาง ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และแนวทาง
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง และเกณฑ์การตัดสิน
ผลการเรียน ลงวันที่ 23 มิถุนายน 2566 พบว่า ท 2.1 ม. 4-6/2 การเขียนเรียงความ เป็นตัวชี้วัด
ระหว่างทาง (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2566, น. 29) ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
และเน้นการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นหลัก (formative assessment) เพื่อแก้ไขปัญหา
การเรียนรู้ของผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566, น. 2)

จากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
ผู้วิจัย สรุปได้ว่า หลักสูตรดังกล่าวได้กำหนดตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางในกลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งเป็นตัวชี้วัดช่วงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความไว้
ในตัวชี้วัดที่ ท 2.1 ม.4-6/2 การเขียนเรียงความ ผู้วิจัยจึงนำตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ดังกล่าวมา
เป็นขอบข่ายด้านเนื้อหาสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

1.2 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเมืองเซลิ้ง

ผู้วิจัยศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเมืองเซลิ้ง อำเภอสรีสะเกษ จังหวัดสุโขทัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย โดยศึกษาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโรงเรียนเมืองเซลิ้ง พุทธศักราช 2564 ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัย โดยหลักสูตรดังกล่าวได้กำหนดคำอธิบายรายวิชา ท 32101 ภาษาไทย 3 ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1 หน่วยกิต เวลา 40 คาบต่อภาคเรียน โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ครอบคลุม 20 ตัวชี้วัด ซึ่งมีตัวชี้วัด ท 2.1 ม. 4-6/2 การเขียนเรียงความปรากฏในคำอธิบายรายวิชาดังกล่าวด้วย (กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเมืองเซลิ้ง, 2564, น. 93) นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบว่า โครงสร้างรายวิชา ท 32102 ภาษาไทย 4 ได้ออกแบบเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการเขียนเรียงความไว้ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 อ่าน คิด วิเคราะห์ เขียน ตัวชี้วัด ท 2.1 ม.4-6/2 การเขียนเรียงความ บูรณาการร่วมกับท 2.1 ม. 4-6/5 ประเมินค่างานเขียนในด้านต่าง ๆ รวมเวลาจัดการเรียนรู้จำนวน 14 คาบเรียน (กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเมืองเซลิ้ง, 2564, น. 119 - 122)

ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเลือกจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 อ่าน คิด วิเคราะห์ เขียน โดยใช้ระยะเวลา จำนวน 14 คาบ ตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างรายวิชา ท 32101 ภาษาไทย 3 ของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเมืองเซลิ้ง พุทธศักราช 2564 และทดสอบความรู้ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ 1 คาบ รวม 2 คาบ รวมระยะเวลาที่ใช้วิจัยทั้งสิ้น 16 คาบ

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความ ประกอบด้วย ความหมาย ประเภท องค์ประกอบ ขั้นตอนการเขียนเรียงความ แนวทางพัฒนาการเขียนเรียงความ วิธีสอนเขียนเรียงความ ลักษณะของเรียงความที่ดี เกณฑ์ประเมินการเขียนเรียงความ ความสำคัญและประโยชน์ของการเขียนเรียงความ ตลอดจนศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความ ดังนี้

2.1 ความหมายของเรียงความ

การเขียนเรียงความเป็นงานเขียนร้อยแก้วประเภทหนึ่งซึ่งเป็นการเขียนขั้นพื้นฐานสำหรับพัฒนาต่อยอดฝึกเขียนงานประเภทอื่น ๆ ได้อย่างกว้างขวาง นักวิชาการทางการศึกษาและนักภาษาศาสตร์ได้ให้ความหมายของการเขียนเรียงความไว้หลากหลายมิติ ดังนี้

รสริน ดิษฐบรรจง (2552, น. 121) กล่าวถึงความหมายของเรียงความไว้ว่า เรียงความ เป็นงานเขียนชนิดหนึ่งที่มุ่งนำเสนอความรู้ ความคิด ทรรศนะ ความรู้สึก ตลอดจนประสบการณ์ต่าง ๆ ผ่านการเรียงร้อยถ้อยคำอย่างสละสลวย สื่อความได้ชัดเจน

สุทธิ ชัตติยะ (2552, น. 34 - 35) กล่าวถึงเรียงความว่า เรียงความเป็นรูปแบบ การเขียนประเภทหนึ่งที่เก่าแก่มาของการเขียนเพื่อการสื่อสาร และนำมาใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยอัตโนมัติ ซึ่งถือว่าเป็นพื้นฐานของการเขียนในรูปแบบอื่น ๆ

ทวีศักดิ์ ปิ่นทอง (2555, น. 88) ได้ให้ความหมายของเรียงความไว้ว่า เรียงความ เป็นงานเขียนชนิดหนึ่งที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดเรื่องราวอันเป็นความรู้ ความคิด ความเข้าใจ และความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งมาสู่ผู้อ่าน

วรวรรธน์ ศรียาภัย (2557, น. 92) กล่าวไว้ว่า เรียงความ หมายถึง งานเขียนที่มุ่งถ่ายทอดความรู้ ความคิดเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งจากผู้เขียนไปสู่ผู้อ่าน โดยเรื่องนั้นอาจกำหนดชื่อเรื่องเอาไว้แล้ว หรือกำหนดเฉพาะแนวคิดทำให้ผู้เขียนตั้งชื่อเรื่องเองก็ได้

ภาสกร เกิดอ่อน และคณะ (2559, น. 45) ได้ให้ความหมายของเรียงความว่า หมายถึง งานเขียนร้อยแก้วที่มุ่งถ่ายทอดความรู้ ความคิด ประสบการณ์ของผู้เขียนให้ผู้อ่านได้รับรู้เรื่องราว

จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ (2562, น. 131) กล่าวถึงความหมายของเรียงความไว้ว่า เรียงความเป็นงานเขียนประเภทร้อยแก้วชนิดหนึ่งที่ผู้เขียนจะต้องเสนอความรู้ ความคิดของตนเองออกมาอย่างถูกหลักเกณฑ์ ใช้สำนวนภาษาเขียนเป็นระเบียบและประณีต สละสลวย ชวนอ่าน ประกอบด้วยหัวข้อ คำนำ เนื้อเรื่อง และส่วนสรุปหรือความลงท้าย

จากความหมายของการเขียนเรียงความดังกล่าว ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การเขียนเรียงความ เป็นการเขียนสื่อสารเพื่อถ่ายทอดข้อมูลสารสนเทศ องค์ความรู้ แนวคิด และมวลประสบการณ์ของผู้เขียนให้ผู้อ่านทราบผ่านลายลักษณ์อักษรอันสละสลวย

2.2 ประเภทของเรียงความ

เรียงความเป็นงานเขียนที่มุ่งเสนอความรู้ ความคิดของผู้เขียนสู่ผู้อ่าน การเขียนเรียงความให้ดีขึ้น ผู้เขียนควรเข้าใจประเภทของเรียงความ นักวิชาการได้กล่าวถึงประเภทของเรียงความ ดังนี้

วรวรรธน์ ศรียาภัย (2557, น. 92) กล่าวถึงประเภทของเรียงความว่า เรียงความสามารถเขียนให้เป็นร้อยแก้วหรือร้อยกรองก็ได้ แต่ในที่นี้จะจำแนกโดยยึดเนื้อความที่จะเขียนเป็นหลัก เพราะจะเป็นประโยชน์ต่อการเขียนเรียงความแต่ละประเภทให้มีลีลาเฉพาะตามเนื้อหา ซึ่งสามารถจำแนกได้ 6 ประเภท ดังนี้

1. เรียงความข้อความตามนึกคิด เป็นเรียงความประเภทที่เมื่อผู้เขียนทราบหัวเรื่องที่จะเขียนแล้วก็เขียนตามความรู้สึกนึกคิดของตนเอง ส่วนใหญ่จะเป็นความคิดที่ง่าย ไม่ซับซ้อน กะทัดรัด ใช้ภาษาเขียนอย่างง่าย

2. เรียงความจากจินตนาการ เป็นเรียงความที่เกิดขึ้นเมื่อผู้เขียนเห็นภาพลักษณะของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แล้วถ่ายทอดออกมาเป็นงานเขียนได้ตามที่มองเห็น โดยอธิบายรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับความคิดให้แจ่มชัด

3. เรียงความแสดงความคิดเห็น เรียงความประเภทนี้สร้างสรรค์จากความคิดเห็นที่เกิดขึ้นในใจผู้เขียน เนื่องด้วยมีเหตุการณ์ที่ปรากฏในสังคมเป็นแรงผลักดันให้ผู้เขียนมีความคิดเห็นต่อสิ่งนั้น ดังนั้นเหตุการณ์เดียวกันผู้เขียนแต่ละคนอาจเขียนเรียงความโดยอาจมีเนื้อหาที่แตกต่างกัน เนื่องจากแต่ละคนมีความคิดไม่เหมือนกัน โดยผู้เขียนควรตระหนักไว้เสมอว่าความคิดเห็นของตนต้องอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้อง

4. เรียงความเล่าเรื่อง เป็นเรียงความที่เกิดขึ้นเมื่อผู้เขียนไปพบ รู้เห็นสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้วมาเขียนเล่าสิ่งนั้นให้ผู้อ่านได้รับทราบ เช่น เดินทางไปที่ใดที่หนึ่ง พบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ผู้เขียนต้องเขียนเล่าความให้เป็นไปตามลำดับจึงช่วยให้เรียงความนั้นชวนอ่าน

5. เรียงความเล่าเรื่องประวัติบุคคล เมื่อผู้เขียนต้องการเล่าประวัติของบุคคลสำคัญแก่ผู้อ่าน สามารถเขียนเป็นเรียงความได้ โดยเรียงลำดับเนื้อหาออกเป็นเรื่อง เพื่อให้เขียนง่ายอ่านเข้าใจง่าย เช่น วัยเด็ก วัยศึกษา การประกอบอาชีพ ชีวิตครอบครัว และอุปนิสัย

6. เรียงความเล่าเหตุการณ์ในชีวิต เรียงความประเภทนี้เกิดขึ้นจากการที่ผู้เขียนต้องการเล่าเหตุการณ์ตื่นเต้นหรือประทับใจในชีวิตให้แก่ผู้อ่านทราบ อาจตื่นเต้น ตกใจ เศร้าใจ ภูมิใจ เพื่อให้ผู้อ่านเพลิดเพลินและได้สาระบ้างตามสมควร

พินาน แจ่มจรัส (2562, น. 392 - 393) กล่าวถึงประเภทของเรียงความไว้ สรุปได้ว่าเรียงความอ่านแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) เรียงความเชิงประวัติศาสตร์ นำเสนอเรื่องราวที่ผ่านมาแล้วในอดีต และ 2) เรียงความพรรณนา เสนอข้อคิดประเทืองปัญญาในแง่มุมต่าง ๆ นอกจากนี้ เรียงความอาจแบ่งออกโดยอาศัยเนื้อหาเป็นเกณฑ์ ดังนี้

1. เรียงความเรื่องประวัติบุคคลสำคัญ ประวัติสถานที่สำคัญ รวมทั้งประวัติเหตุการณ์ต่าง ๆ เรียงความชนิดนี้บางครั้งอาจเรียกว่า เรียงความแบบบรรยาย

2. เรียงความเรื่องสุภาษิต ธรรมเนียม และนามธรรม มุ่งใช้เทศนาโวหาร

3. เรียงความเชิงให้ความรู้ นำมาจากประสบการณ์ในเรื่องที่น่าสนใจต่าง ๆ เช่น สถานที่ท่องเที่ยว การประกอบอาชีพ ฯลฯ

4. เรียงความแสดงความคิดเห็น หรือเรียงความแบบอภิปราย

5. เรียงความแสดงความรู้สึก ใช้พรรณนาโวหารเป็นหลัก ชักจูงให้ผู้อ่านคล้อยตาม

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า เรียงความเป็นงานเขียนที่มีแนวทางการเขียนหลายประเภท ผู้เขียนควรศึกษาและเลือกใช้แนวทางหรือเลือกประเภทของเรียงความให้สอดคล้องกับหัวข้อ เพื่อวางแผนเขียนเรียงความให้สอดคล้องกับลีลาของการเขียนเรียงความแต่ละประเภทได้อย่างเหมาะสม

2.3 องค์ประกอบของเรียงความ

สิ่งสำคัญของการเขียนเรียงความ นอกจากต้องมีจุดมุ่งหมายที่แน่ชัดว่าเขียนเรียงความเพื่ออะไรแล้ว ผู้เขียนควรคำนึงถึงองค์ประกอบของเรียงความร่วมด้วย นักวิชาการได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับองค์ประกอบของเรียงความ ไว้ดังนี้

สุทธิ ชัตติยะ (2552, น. 35) กล่าวถึงองค์ประกอบของเรียงความ สรุปได้ว่า การเขียนเรียงความที่เป็นสากล มีองค์ประกอบให้ปฏิบัติตามอย่างชัดเจน 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนนำเรื่อง (introduction) ส่วนเนื้อเรื่อง (body) และส่วนปิดท้ายเรื่องหรือสรุปเรื่อง (conclusion) รวมถึงวิธีการตั้งชื่อเรื่อง (title)

ดวงใจ ไทยอุบุญ (2556, น. 35 - 38) กล่าวถึงองค์ประกอบของการเขียนเรียงความ สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการเขียนเรียงความ คือ การเขียนคำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป

วรวรรณ ศรียาภัย (2557, น. 101 - 102) กล่าวถึงองค์ประกอบของเรียงความไว้ว่า เรียงความเป็นการเขียนเพื่อการสื่อสารประเภทหนึ่งที่มีองค์ประกอบ ซึ่งคล้ายคลึงกับการเขียนและการพูดบางลักษณะ องค์ประกอบของเรียงความมี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ คำนำ เนื้อหา และสรุป

ภาสกร เกิดอ่อน และคณะ (2559, น. 45) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของเรียงความ สรุปได้ว่า เรียงความมีโครงสร้างที่ประกอบด้วย คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป

จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ (2562, น. 131) กล่าวถึงองค์ประกอบของเรียงความไว้ว่า เรียงความมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ส่วน คือ ส่วนนำเรื่อง (ความนำ, คำนำ) ส่วนดำเนินเรื่อง (เนื้อเรื่อง) ส่วนส่งเรื่อง (ส่วนสรุปหรือความลงท้าย)

พิมาน แจ่มจรัส (2562, น. 387) กล่าวถึงองค์ประกอบของเรียงความ สรุปได้ว่า การเขียนเรียงความเป็นการเขียนที่ต้องใช้ภาษาให้ถูกต้องและมีมาตรฐาน จึงเป็นพื้นฐานของงานเขียนประเภทอื่น ๆ การเขียนเรียงความจึงจำเป็นต้องอาศัยหลักการเขียนที่มีองค์ประกอบ คือ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป

จากการศึกษาองค์ประกอบของเรียงความตามทัศนะของนักวิชาการข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า เรียงความมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ส่วน ได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป ผู้เขียนควรเขียนเรียงความให้มีองค์ประกอบครบถ้วน

2.4 ขั้นตอนการเขียนเรียงความ

การเขียนเรียงความเป็นทักษะพื้นฐานของการเขียนร้อยแก้วเพื่อการสื่อสารสำหรับงานเขียนประเภทอื่น ๆ การเขียนเรียงความที่ดีจึงต้องยึดแนวทางและหลักการเขียนอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะขั้นตอนการเขียนเรียงความ ดังที่นักวิชาการได้เสนอขั้นตอนการเขียนเรียงความ ดังนี้

สุทธิ ชัดติยะ (2552, น. 35) กล่าวถึงแนวทางการเขียนเรียงความ 5 ประการ ได้แก่ การเตรียมการก่อนการเขียน การเขียนส่วนนำเรื่อง การเขียนส่วนเนื้อเรื่อง การเขียนส่วนปิดท้ายเรื่อง และการตั้งชื่อเรื่อง

วรวรรณ ศรียาภัย (2557, น. 103) กล่าวถึงขั้นตอนการเขียนเรียงความไว้ว่า ในขั้นปฏิบัติการเขียนเรียงความเป็นส่วนที่ผู้เขียนต้องตั้งใจเป็นพิเศษ และเพื่อให้การพัฒนาการของทักษะการเขียนเรียงความดำเนินไปได้เป็นอย่างดีนั้น ผู้เขียนควรฝึกเขียนตามลำดับขั้นตอน 6 ขั้น ได้แก่ เลือกประเด็นเรื่อง ตีความและกำหนดขอบเขตของเรื่อง ค้นหาข้อมูลเพิ่มเติม วางโครงเรื่อง ลงมือเขียน และตรวจทานแก้ไข

ภาสกร เกิดอ่อน และคณะ (2559, น. 45 - 52) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการเขียนเรียงความ สรุปได้ว่า การเขียนเรียงความเป็นทักษะที่พัฒนาได้หากนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับขั้นตอนการเขียนและฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ ประกอบด้วย ขั้นเตรียมการ ขั้นลงมือเรียบเรียง และขั้นตรวจทานและแก้ไข

จากทัศนะของนักวิชาการข้างต้น ผู้วิจัยสังเคราะห์ขั้นตอนการเขียนเรียงความได้ดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการสังเคราะห์ขั้นตอนการเขียนเรียงความ

สุทธิ ชัดติยะ (2552)	วรวรรณ ศรียาภัย (2557)	ภาสกร เกิดอ่อน และคณะ (2559)	ผู้วิจัย
1. การตั้งชื่อเรื่อง	1. เลือกประเด็นเรื่อง		1. การเตรียมการ
2. การเตรียมการก่อนการเขียน	2. ตีความและกำหนดขอบเขตของเรื่อง	1. ขั้นเตรียมการ	ก่อนเขียนเรียงความ
	3. ค้นหาข้อมูลเพิ่มเติม		
	4. วางโครงเรื่อง		

สุทธิ ชัตติยะ (2552)	วรวรรณ ศรียาภัย (2557)	ภาสกร เกิดอ่อน และคณะ (2559)	ผู้วิจัย
3. การเขียน ส่วนนำเรื่อง	5. ลงมือเขียน	2. ชั้นลงมือเรียบเรียง	2. การลงมือเขียน เรียงความ
4. การเขียน ส่วนเนื้อเรื่อง			
5. การเขียน ส่วนปิดท้ายเรื่อง			
	6. ตรวจสอบแก้ไข	3. ชั้นตรวจทาน และแก้ไข	3. การตรวจทาน เพื่อแก้ไขและพัฒนา เรียงความ

จากตาราง 2 ผู้วิจัยสามารถสรุปขั้นตอนการเขียนเรียงความได้ว่า การเขียนเรียงความ เป็นทักษะการเขียนขั้นสูงที่ต้องได้รับการพัฒนาตามขั้นตอนที่เหมาะสมและควรฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงนิยามขั้นตอนการเขียนเรียงความจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องข้างต้นได้ว่า การเขียนเรียงความ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การเตรียมการก่อนเขียนเรียงความ เริ่มจากการวิเคราะห์ชื่อเรื่อง ติความและกำหนดขอบเขตของเรื่องค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมและวางโครงเรื่อง 2) การลงมือเขียนเรียงความ ครอบคลุมทั้งการเขียนส่วนคำนำ การเขียนส่วนเนื้อเรื่อง และการเขียนส่วนสรุป และ 3) การตรวจทานเพื่อแก้ไขและพัฒนาเรียงความ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิด และรายละเอียดของขั้นตอนการเขียนเรียงความดังต่อไปนี้

2.4.1 การเตรียมการก่อนเขียนเรียงความ

การเตรียมการก่อนเขียนเรียงความเป็นขั้นตอนแรกของการเขียนที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะช่วยกำหนดทิศทางและวางแผนการเขียนได้อย่างถูกต้อง นักวิชาการได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับการเตรียมการก่อนเขียนเรียงความ ดังนี้

ดวงใจ ไทยอุบุญ (2556, น. 33 - 34) กล่าวถึงการวางโครงเรื่อง สรุปได้ว่าการวางโครงเรื่อง คือ การเรียบเรียงความคิดว่าจะเขียนเรื่องอะไร เกี่ยวข้องกับสิ่งใด ใจความสำคัญ มีอะไรบ้าง ได้นี้อาครบถ้วนหรือไม่ อย่างไร มีข้อมูลใดที่ต้องค้นคว้าเพิ่มเติม การวางโครงเรื่องก่อนลงมือเขียน จะช่วยทำให้งานเขียนสมบูรณ์ ไม่วกวนสับสนเพราะลำดับความดี โดยการวางโครงเรื่อง มีขั้นตอนต่อไปนี้

1. การรวบรวมแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียน โดยได้มาจากความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้เขียน บางครั้งข้อมูลที่มีอยู่ยังไม่เพียงพอ จึงต้องศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม

2. การเลือกและการจัดแนวความคิด โดยผู้เขียนควรเลือกแนวคิดที่มีสาระสำคัญอันเกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะเขียนเท่านั้น

3. การจัดลำดับความคิด ประกอบด้วย การจัดลำดับเรื่องราว การจัดลำดับเหตุผล การจัดลำดับสถานที่ และการจัดลำดับเวลา ก่อนหลัง โดยมีหลักการสำคัญว่า ผู้เขียนควรเขียนนำเสนอตามลำดับก่อนหลัง ไม่วกไปวนมา เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่าย

นอกจากนี้ยังกล่าวถึงลักษณะโครงเรื่องที่ดี มีองค์ประกอบ คือ 1) เนื้อหาอยู่ในขอบข่ายไม่จำกัด ไม่ออกนอกเรื่อง และ 2) เนื้อหาในแต่ละส่วนต้องไม่ซ้ำกัน

วรวรรณ ศรีวิทย (2557, น. 103 - 105) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับเรียงความในประเด็นการเลือกประเด็นเรื่อง การตีความและกำหนดขอบเขตของเรื่อง ค้นหาข้อมูลเพิ่มเติม และการวางโครงเรื่องเรียงความ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของประเด็นดังกล่าว พบว่า สอดคล้องกับการเตรียมการก่อนเขียนเรียงความ สรุปได้ดังนี้

1. เลือกประเด็นเรื่อง ควรเลือกเรื่องที่คุณเขียนมีความรู้เรื่องนั้นเป็นอย่างดี เพื่อให้เขียนแสดงให้เห็นถึงความลึกซึ้งในเนื้อหา และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการนำไปประยุกต์ใช้ เมื่อนำเรื่องดังกล่าวมาเขียนเรียงความจะสามารถเขียนได้อย่างผู้มีความรู้แจ้งและปฏิบัติได้จริง และควรเลือกเรื่องที่คุณเขียนมีประสบการณ์มาก ช่วยให้คุณกล่าวถึงข้อมูลได้อย่างลึกซึ้ง แสดงตัวอย่างได้หลากหลาย มีเหตุผลสมจริง ตลอดจนควรเลือกเรื่องที่คุณเขียนมีความสนใจเป็นพิเศษ เพราะจะทำให้มีแรงผลักดันทำงานให้ประสบผลสำเร็จอย่างงดงาม นอกจากนี้ผู้เขียนอาจเลือกเรื่องที่เป็นนามธรรม เพราะผู้เขียนสามารถเขียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ โดยใช้เหตุผลและความคิดของตนเองประกอบ อีกทั้งเลือกเรื่องที่มีขอบข่ายแคบที่สุด เพราะจะทำให้เขียนได้ชัดเจน

2. ตีความและกำหนดขอบเขตของเรื่อง การกำหนดขอบเขตของเรื่อง คือ การจำกัดขอบเขตของหัวข้อเรื่อง ทำให้เนื้อเรื่องชัดเจน ไม่กว้างจนเกินไป มีขนาดตรงตามที่กำหนด

3. ค้นหาข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อจะได้พิจารณาความทันสมัยของสิ่งที่ตนเองรู้ และได้ตรวจสอบข้อมูลความถูกต้อง

4. การวางโครงเรื่อง คือ การจัดประเด็นความคิด เพื่อจะเขียนขยายความให้ละเอียดชัดเจน แล้วจัดเรียงตามลำดับก่อนและหลังตามความเหมาะสม โดยสามารถทำได้ 2 ลักษณะ คือ 1) วางโครงเรื่องไว้ก่อนแล้วไปค้นคว้าซึ่งเป็นวิธีที่คุณเขียนมีความรู้เรื่องนั้นดีอยู่แล้ว และ 2) ไปค้นคว้าข้อมูลก่อนแล้วนำมาจัดวางเป็นโครงเรื่อง ทั้งนี้ หากพบข้อมูลใหม่และสำคัญสามารถปรับแก้โครงเรื่องได้

ภาสกร เกิดอ่อน และคณะ (2559, น. 45) กล่าวถึงขั้นเตรียมการเขียนเรียงความไว้ว่า เป็นขั้นตอนเริ่มต้นก่อนที่จะลงมือเรียบเรียงตามองค์ประกอบของเรียงความ สรุปได้ดังนี้

1. เลือกเรื่องและกำหนดจุดมุ่งหมายในการเขียนว่าต้องการสื่อสารอะไร ส่วนใหญ่การเขียนเรียงความจะเขียนเพื่อบอกเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความคิดหรือความรู้สึกต่อเรื่องที่น่าเสนอ
2. รวบรวมข้อมูลที่หลากหลาย แล้วคัดเลือกนำไปเขียนโครงเรื่อง
3. การเขียนโครงเรื่อง เป็นการสร้างเค้าโครงของเรียงความ ผู้เขียนต้องนำข้อมูลที่รวบรวมไว้มาจัดหมวดหมู่ โดยพิจารณาความครบถ้วน การเรียงลำดับก่อน - หลัง ต้องไม่สับสน ความสั้น - ยาวต้องใกล้เคียงกัน จากนั้นจึงเขียนขยายความคิดให้รายละเอียด โดยมีแนวทาง 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ระดมความคิด รวบรวมประเด็นที่มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการถ่ายทอดให้ได้มากที่สุดจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ 2) เลือก จัด และตัดประเด็นที่ไม่มี ความเกี่ยวข้องหรือเกี่ยวข้องน้อยที่สุดออกไป แล้วจัดหมวดหมู่ที่มีความใกล้เคียงกันเข้าด้วยกัน 3) เรียงลำดับ นำหมวดหมู่ความคิดมาลำดับการนำเสนอ เช่น ลำดับตามการเกิดก่อน - หลัง ลำดับตามเหตุและผล และ 4) ขยายความคิด เขียนรายละเอียดของแต่ละประเด็นความคิดด้วยการอธิบายหรือยกตัวอย่าง เพื่อใช้เป็นแนวทางการเรียบเรียงและเขียนเรียงความ

จากการศึกษาแนวคิดการเตรียมการก่อนการเขียนเรียงความจากมุมมองของนักวิชาการข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การเตรียมการก่อนเขียนเรียงความเป็นขั้นตอนที่สำคัญยิ่ง เนื่องจากช่วยกำหนดทิศทางและแบบแผนการเขียนเรียงความในภาพรวม สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้ขั้นตอนการเตรียมการก่อนการเขียนเรียงความ เริ่มจากการฝึกวิเคราะห์หัวข้อเรื่อง การค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายของเรื่อง และนำข้อมูลนั้นมาเขียนโครงเรื่องก่อนลงมือเขียนเรียงความ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำองค์ความรู้ดังกล่าวมาออกแบบเนื้อหาสำหรับสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะเกี่ยวกับการเขียนโครงเรื่องเรียงความ จำนวน 1 ชุด

2.4.2 การลงมือเขียนเรียงความ

เมื่อวิเคราะห์ชื่อเรื่องเรียงความเพื่อกำหนดจุดมุ่งหมาย และวางโครงเรื่องเรียงความเรียบร้อยแล้ว ผู้เขียนเรียงความจึงลงมือเขียนเรียงความ โดยมีวิธีเขียน 3 ขั้นตอน ได้แก่ การเขียนส่วนคำนำ การเขียนส่วนเนื้อเรื่อง และการเขียนส่วนสรุป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) การเขียนส่วนคำนำ

การเขียนส่วนคำนำเป็นการเขียนย่อหน้าแรกของเรียงความทุกเรื่อง ซึ่งนับเป็นย่อหน้าที่มีความสำคัญที่สุด เพราะเป็นการเกริ่นนำและทำให้ผู้อ่านอยากติดตามเนื้อเรื่องต่อไปโดยตลอด นักวิชาการได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับความหมายของการเขียนส่วนคำนำเรียงความ ไว้ดังนี้

สุทธิ ชัตติยะ (2552, น. 37) กล่าวถึงการเขียนส่วนนำเรื่องของเรียงความไว้ว่า ส่วนนำเรื่อง (Introduction) นับว่าเป็นสิ่งแรกที่มีความสำคัญในการจูงใจให้ผู้อ่านสนใจและติดตามรายละเอียดของเรื่อง การเขียนในส่วนนี้จึงควรมุ่งสร้างความสนใจของผู้อ่าน เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจและทราบแนวคิดของผู้เขียน

รสริน ดิษฐบรรจง (2552, น. 124) ให้ความหมายของคำนำเรียงความไว้ว่า คำนำเป็นส่วนประกอบสำคัญที่จะนำผู้อ่านเข้าสู่เรื่อง เป็นการเกริ่นนำเพื่อให้ผู้อ่านทราบว่า จะได้อ่านเรื่องเกี่ยวกับอะไร คำนำเป็นส่วนเปิดเรื่องที่ช่วยดึงดูดให้ผู้อ่านสนใจเรื่องที่เขียน

ดวงใจ ไทยอุบุญ (2556, น. 35) กล่าวถึงการเขียนคำนำเรียงความไว้ว่า การเขียนคำนำ หมายถึง การเขียนเริ่มเรื่องในย่อหน้าแรก เพื่อให้ผู้อ่านสนใจอ่านเนื้อเรื่องต่อไป

วรวรรณ ศรียามัย (2557, น. 101) กล่าวถึงคำนำของเรียงความไว้ว่า ส่วนคำนำของเรียงความเป็นส่วนแรกของข้อเขียนที่ใช้เปิดประเด็นเข้าสู่เนื้อเรื่องด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น บอกผู้อ่านว่าจะเขียนเรื่องอะไร มีขอบเขตอย่างไร มีประโยชน์อันใดบ้าง หรือเชิญชวนโน้มน้าวให้ผู้อ่านสนใจติดตามอ่านเนื้อหาที่จะกล่าวในลำดับต่อไป

จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ (2562, น. 131) กล่าวถึงคำนำเรียงความไว้ว่า ส่วนนำเรื่องหรือคำนำเป็นส่วนแรกของเรียงความ ทำหน้าที่เปิดประเด็นหรือนำเข้าสู่เรื่องที่จะเขียน เป็นส่วนที่สร้างความสนใจของผู้อ่านมาสู่เนื้อเรื่อง

สรุปได้ว่า การเขียนส่วนคำนำเรียงความเป็นการเขียนย่อหน้าแรกของเรียงความเพื่อเปิดประเด็นและเร้าให้ผู้อ่านสนใจติดตามอ่านเรียงความต่อไป นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเพิ่มเติมเกี่ยวกับกลวิธีการเขียนคำนำเรียงความ ดังนี้

วรวรรณ ศรียามัย (2557, น. 108 - 111) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับกลวิธีการเขียนคำนำ สรุปได้ว่า องค์ประกอบแรกที่จะต้องใช้เขียนเรียงความ คือ คำนำ เพราะเป็นเสมือนส่วนต้อนรับผู้อ่าน หากต้อนรับไม่ดีก็จะไม่ประทับใจ และไม่สนใจอ่าน ในทางกลับกันหากส่วนคำนำเขียนดี ชวนอ่าน ผู้อ่านจะติดตามอ่านเนื้อหาด้วยความสนใจ โดยทั่วไปมีเทคนิควิธีการเขียนคำนำในเรียงความที่นิยมใช้ ได้แก่ การให้คำจำกัดความเพื่อให้อ่านเกิดมโนทัศน์แจ่มชัด การใช้วาทีของบุคคลสำคัญ เพื่อให้น่าสนใจ ชวนติดตาม การใช้สุภาษิต สำนวน หรือปรัชญา การใช้หัวข้อข่าวหรือเหตุการณ์ แสดงถึงความใหม่ การใช้ประเด็นทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง การใช้วิธีการเปรียบเทียบ บุคคล เหตุการณ์ สิ่งของ การใช้เรื่องเล่า เช่น นิทาน นิยาย ตำนาน ฯลฯ และการใช้วรรคทองของบทร้อยกรองขนาดสั้น ทั้งนี้ มีข้อควรหลีกเลี่ยง 3 ประการ ได้แก่ ไม่เอาประวัติศาสตร์ที่รู้จักกันดีมาเป็นคำนำ ไม่อธิบายโดยรู้จุดมุ่งหมายของเรื่อง และไม่ขึ้นต้นคำนำด้วยคำบอกเล่าอันเกินควร

ภาสกร เกิดอ่อน และคณะ (2559, น. 48) ได้กล่าวถึงวิธีการเขียนคำนำเรียงความไว้ว่า การเขียนคำนำผู้เขียนทำได้หลายวิธี เช่น การตั้งคำถาม บทกวี การอ้างถึงสำนวนสุภาษิต คำคม หรือคำกล่าวของบุคคลสำคัญ การนำเสนอด้วยข่าว เหตุการณ์ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น การให้ความหมายหรือคำจำกัดความ การแสดงเจตนาหรือวัตถุประสงค์ของการเขียน โดยจะต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับหัวข้อเรื่อง

พิมาน แจ่มจรัส (2562, น. 388 - 389) กล่าวถึงหลักสำคัญของการเขียนคำนำเรียงความ สรุปได้ว่า คำนำของเรียงความที่ดีต้องสร้างความสนใจของผู้อ่าน คำนำจะต้องเป็นความคิดแปลกใหม่ริเริ่มสร้างสรรค์ ต้องมีลักษณะนำให้อ่านเรื่องจนจบให้ได้ คำนำจึงมีส่วนสำคัญที่ช่วยดึงดูดความสนใจให้ติดตามเรื่องไปโดยตลอด ซึ่งความยาวของคำนำอาจมีขนาดความยาวหนึ่งย่อหน้าหรือหนึ่งประโยคขึ้นอยู่กับเรียงความที่เขียน การเขียนคำนำจึงควรคำนึงถึงหลักการสำคัญ 8 ประการ ได้แก่ 1) ยกคำพังเพยหรือสุภาษิตที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่อง 2) อธิบายความหมายของเรื่อง 3) ใช้คำกล่าวของบุคคลสำคัญที่สัมพันธ์กับเรื่องที่เขียน 4) เล่าเรื่อง 5) ตั้งคำถามที่น่าสนใจ 6) อธิบายชื่อเรื่อง 7) กล่าวถึงจุดประสงค์ของเรื่อง และ 8) กล่าวถึงความสำคัญของเรื่องที่เขียน

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า หัวใจสำคัญของการเขียนคำนำเรียงความ คือ ศาสตร์และศิลป์แห่งการนำเพื่อเปิดเรื่องให้น่าสนใจ โดยใช้กลวิธีต่าง ๆ ทั้งการเล่าเรื่อง การใช้คำถาม การยกคำกล่าวของบุคคลสำคัญ การยกคำประพันธ์สุภาษิต สำนวน การให้คำจำกัดความ และการใช้หัวข้อข่าวหรือเหตุการณ์ในปัจจุบัน สิ่งเหล่านี้ช่วยสร้างความสนใจให้อ่านต้องการอ่านเรียงความทั้งเรื่อง ทั้งนี้ ผู้เขียนต้องพิจารณาถึงความสอดคล้องและความเหมาะสมระหว่างชื่อเรื่องกับกลวิธีที่เลือกใช้เขียนคำนำด้วย ซึ่งจะช่วยให้เขียนคำนำเรียงความได้ดี สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำองค์ความรู้ข้างต้นไปออกแบบเนื้อหาสำหรับสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะเกี่ยวกับการเขียนคำนำเรียงความจำนวน 1 ชุด เพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

2) การเขียนส่วนเนื้อเรื่อง

การเขียนส่วนเนื้อเรื่องเรียงความเป็นการเขียนแสดงรายละเอียดของเรื่อง ซึ่งเป็นส่วนที่มีความยาวมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับส่วนคำนำและส่วนสรุปของเรียงความ นักวิชาการได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับการเขียนส่วนเนื้อเรื่องเรียงความ ดังนี้

สุทธิ ชัดติยะ (2552, น. 39) กล่าวถึงการเขียนส่วนเนื้อเรื่องของเรียงความไว้ว่า ส่วนเนื้อเรื่อง ประกอบด้วย ย่อหน้ามากกว่าหนึ่งย่อหน้า และในหนึ่งย่อหน้าประกอบด้วยประโยคใจความสำคัญ ประโยครองหรือประโยคสนับสนุน ประโยคสรุปความหรือประโยคสื่อความไปย่อหน้าถัดไป ส่วนเนื้อเรื่องนับว่าเป็นส่วนที่ยาวที่สุดของงานเขียน เนื้อเรื่องจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับ การเลือกเรื่อง การวางโครงเรื่องและการลำดับเรื่องอย่างเหมาะสม โดยต้องสอดคล้องและสัมพันธ์กัน ตั้งแต่ต้นเรื่องจนจบเรื่อง มีความคิดเห็นและมีข้อมูลหลักฐานที่น่าเชื่อถือ การเขียนเนื้อเรื่องที่ดี

ผู้เขียนจะต้องเลือกลักษณะของเนื้อหาและเลือกใช้สำนวนโวหารให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการเขียน

รสริน ดิษฐบรรจง (2552, น. 128) กล่าวถึงการเขียนเนื้อเรื่องเรียงความไว้ว่า เนื้อเรื่องเป็นส่วนสำคัญที่สุดของการเขียนเรียงความ ผู้อ่านจะได้รับรู้เนื้อหาทั้งหมดของเรื่องได้จากส่วนนี้ ผู้เขียนจะนำเสนอความรู้ ความคิด ทักษะต่าง ๆ ตลอดจนความรู้สึกรู้สึกไว้อย่างชัดเจน เนื้อเรื่องอาจประกอบด้วยข้อความหลายย่อหน้าตามประเด็นสำคัญของเรื่องที่มีหลายประเด็น

ดวงใจ ไทยอุบุญ (2556, น. 35) กล่าวถึง การเขียนเนื้อเรื่องของเรียงความไว้ว่า หมายถึง การเขียนรายละเอียดทั้งหมด โดยแบ่งเป็นย่อหน้าหลายย่อหน้า

วรวรรณ ศรียาภัย (2557, น. 101) กล่าวถึงเนื้อเรื่องเรียงความไว้ว่า ส่วนเนื้อหานี้เป็นส่วนสำคัญที่สุด หรือเป็นหัวใจของเรียงความเรื่องนั้น เพราะเป็นส่วนที่ผู้เขียนจะได้เสนอสาระความรู้ ความคิดของตนให้ผู้อ่านทราบ การเขียนส่วนนี้ต้องใช้กลวิธีการเขียนลักษณะต่าง ๆ เพื่อให้ผู้อ่านสนใจติดตามอ่านตลอดทั้งเรื่อง ส่วนเนื้อหานี้จะประกอบด้วยประเด็นความคิดหลายประเด็น ส่วนมากจะเขียนแยกเป็นประเด็นละ 1 ย่อหน้า

จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ (2562, น. 135) กล่าวถึง เนื้อเรื่องของเรียงความไว้ว่า เป็นส่วนที่รวบรวมความคิดและสาระสำคัญของเรื่องทั้งหมด การเขียนส่วนนี้จึงต้องพิถีพิถันในด้านความคิดและภาษา ผู้อ่านจึงจะได้รับสารอย่างเข้าใจ

จากทักษะของนักวิชาการ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การเขียนส่วนเนื้อเรื่องเรียงความคือ ส่วนสำคัญที่สุดของเรียงความ เพราะเกิดจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้ ทักษะ และมวลประสบการณ์ของผู้เขียน โดยอาจมีข้อความหลายย่อหน้าตามประเด็นโครงเรื่องเรียงความที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวคิดเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีการเขียนเนื้อเรื่องเรียงความ ดังนี้

สุทธิ ชัดติยะ (2552, น. 39 - 42) ได้แสดงทักษะ เรื่อง การเขียนเนื้อเรื่องของเรียงความ สรุปได้ว่า ลักษณะเนื้อหาของเนื้อเรื่องมี 5 ลักษณะ ดังนี้

1. เนื้อเรื่องลักษณะเชิงเล่าเรื่องหรือเชิงประวัติ เป็นการเขียนเล่าเรื่องจากข้อเท็จจริงตามลำดับก่อนหลัง โดยใช้วิธีการบรรยายตามลำดับหัวข้อย่อยหรือตามความคิดเห็น

2. เนื้อหาเชิงให้ความรู้ หมายถึง เนื้อหาที่ต้องการแสดงความรู้หรือประสบการณ์ของผู้เขียน เป็นการเขียนเชิงวิชาการและให้ความรู้ มีจุดประสงค์เพื่ออธิบายให้ผู้อ่านได้รับทราบและเข้าใจสาระของเนื้อหา การเขียนเนื้อหาเชิงให้ความรู้มีวิธีการ 2 แบบ คือ การเขียนแบบนิรนัย ผู้เขียนต้องกล่าวถึงหลักเกณฑ์ กฎ ทฤษฎี หลักการหรือข้อสรุปก่อนจึงให้คำอธิบายหรือยกตัวอย่างเพื่อสนับสนุน โดยมีหลักฐานข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงหรือข้อมูลทางสถิติเพื่อให้น่าเชื่อถือ และการเขียนแบบอุปนัย ผู้เขียนต้องนำหลักฐานข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง หรือข้อมูลทางสถิติหรือตัวอย่างที่เป็นรายละเอียดขึ้นมากล่าวก่อน แล้วจึงสรุปเป็นกฎเกณฑ์ หลักการ ทฤษฎีในตอนท้าย

3. เนื้อหาเชิงให้ความคิดเห็น หมายถึง เนื้อหาที่ผู้เขียนต้องการแสดงความคิดเห็นหรือข้อคิดส่วนตัว โดยมีการนำเสนอข้อมูลหรือข้อเท็จจริง เป็นหลักฐานยืนยันที่น่าเชื่อถือ เช่น การยกตัวอย่าง และการเปรียบเทียบ การเขียนเนื้อหาประเภทนี้ต้องใช้สำนวนโวหารประเภทบรรยายโวหารและสาธกโวหารเป็นหลักสำคัญ

4. เนื้อหาเชิงให้ความรู้สึก หมายถึง เนื้อหาที่ผู้เขียนต้องการแสดงความรู้สึกส่วนตัวเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกโน้มน้าวคล้อยตาม ใช้สำนวนโวหารประเภทพรรณนาโวหารและอุปมาโวหารเป็นหลักสำคัญของการเขียน

5. เนื้อหาเชิงคติสอนใจ หมายถึง เนื้อหาที่ผู้เขียนมุ่งให้ผู้อ่านตระหนักและมีจิตสำนึกของการประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้อง มุ่งให้ข้อคิดสอนใจให้เป็นคนดี โดยยกคำพูด สุภาษิตหรือตัวอย่างการปฏิบัติที่ดีของบุคคล และนำมาเขียนในลักษณะบรรยาย อบรม ชี้แจง สั่งสอน และเปรียบเทียบ

ดวงใจ ไทยอุ บุญ (2556, น. 35 - 36) กล่าวว่า การเขียนส่วนเนื้อเรื่องเรียงความที่ดีควรมีลักษณะ ดังนี้

1. มีเอกภาพ คือ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของข้อเขียน ในแต่ละย่อหน้าจะต้องมีใจความสำคัญหรือมีจุดมุ่งหมายเพียงอย่างเดียว และมีข้อความอื่นมาขยายใจความสำคัญหรือมีจุดมุ่งหมายเพียงหนึ่งเดียวและมีข้อความอื่นมาขยายใจความนั้น โดยการยกตัวอย่างหรือมีข้อสนับสนุนอย่างชัดเจน และจะต้องเป็นเรื่องเดียวกันกับประโยคใจความสำคัญ

2. มีสัมพันธภาพ คือข้อความต่าง ๆ ในแต่ละย่อหน้า จะต้องดำเนินไปตามลำดับ ติดตามเรื่องได้โดยง่าย วิธีเขียนประโยคให้มีความสัมพันธ์กันนั้นจะต้องจัดระเบียบความคิด จัดลำดับเวลา สถานที่ เหตุผล เพื่อนำเรื่องไปสู่จุดหมาย

3. มีสารัตถภาพ คือ การเน้นใจความสำคัญให้ผู้อ่านทราบว่า เนื้อความตอนใดเป็นใจความสำคัญ เนื้อความตอนใดเป็นใจความสำคัญรองหรือเป็นรายละเอียด

วรวรรณ ศรียาภัย (2557, น. 111 - 114) ได้กล่าวถึงวิธีการเขียนเนื้อเรื่องเรียงความ สรุปได้ว่า การเขียนเนื้อหาของเรียงความมีหลักการสำคัญ 4 ประการ ได้แก่

1. หลักการทั่วไปสำหรับการเขียนส่วนเนื้อหาของเรียงความ ได้แก่

- 1.1 แต่ละย่อหน้าต้องมีใจความสำคัญเพียงประการเดียว
- 1.2 ย่อหน้าต้องเขียนเรียบเรียงให้ทุกส่วนสัมพันธ์กัน
- 1.3 ทุกย่อหน้าต้องมีการส่งทอดเนื้อความกันเป็นอย่างดี
- 1.4 เน้นส่วนสำคัญและเขียนขยายความให้รายละเอียด
- 1.5 มีเนื้อความเข้มข้นและมีหลักฐานอ้างอิงที่น่าเชื่อถือ
- 1.6 เขียนให้ชัดเจน ถูกต้อง มีเหตุผล และลำดับเรื่องดี

2. หลักการลำดับความในย่อหน้า ประกอบด้วย ลำดับตามเวลา ลำดับตามเหตุและผล ลำดับความจากส่วนเล็กไปหาส่วนใหญ่ ลำดับความจากเรื่องที่สำคัญน้อยไปมาก

3. แบบการเขียนลักษณะต่าง ๆ ในส่วนเนื้อเรื่อง ประกอบด้วย

3.1 การเขียนเชิงบรรยาย คือ เล่าเรื่องตามลำดับเวลา

3.2 การเขียนเชิงพรรณนา เป็นการวาดภาพในใจผู้เขียนให้ผู้อ่านเห็นด้วยภาษาที่ทำให้เกิดมโนภาพ

3.3 การเขียนเชิงโต้แย้งแสดงเหตุผล เพื่อพิสูจน์ว่าสิ่งที่ผู้เขียนแย้งน่าเชื่อถือหรือไม่ โดยอาศัยหลักการโต้แย้งที่มีเหตุผลและข้อเท็จจริง

3.4 การเขียนเชิงวิเคราะห์ เหมาะกับการเขียนที่ซับซ้อน

3.5 การยกตัวอย่าง เป็นวิธีที่แทรกอยู่ในการเขียนหลายประเภท ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความคิดของผู้เขียนได้กระจ่างชัดยิ่งขึ้น

4. ข้อควรคำนึงในการเขียนเรียงความ ผู้เขียนจะต้องคำนึงเสมอว่าการเขียนเนื้อหาแต่ละตอนที่ปรากฏในแต่ละย่อหน้านั้น ตนเขียนได้ดีหรือไม่ อย่างไร เช่น จะเขียนเกี่ยวกับอะไร ใครเป็นผู้อ่านเรียงความ ควรจะเสนอรายละเอียดอะไรแก่ผู้อ่านบ้าง ประโยคแสดงความสำคัญในแต่ละย่อหน้าดีหรือไม่ ย่อหน้าได้จัดเรียงลำดับความตามแบบใด เช่น เวลาสถานที่ ความสำคัญของสาระ ในย่อหน้าใช้กลวิธีอะไรที่จะทำให้ประโยคใจความสำคัญเป็นที่ยอมรับของผู้อ่าน กลวิธีนี้เหมาะที่จะนำมาใช้เสนอความคิดของเราแก่ผู้อ่านหรือไม่ และถ้าเป็นย่อหน้าในเรียงความที่มุ่งโน้มน้าวใจผู้อ่าน หรือโต้แย้งความคิดเห็นของผู้อื่น รายละเอียดของใจความรองที่นำมาสนับสนุนประโยคใจความสำคัญมีน้ำหนักเพียงพอที่จะโน้มน้าวใจให้ผู้อื่นเชื่อถือได้หรือไม่

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การเขียนเนื้อเรื่องเรียงความเป็นส่วนสำคัญและมีสัดส่วนมากที่สุดของเรียงความ ผู้เขียนจึงต้องใช้ศาสตร์และศิลป์การเล่าเรื่องให้ผู้อ่านติดตามอ่านเรียงความตลอดทั้งเรื่อง โดยการเรียงร้อยข้อความที่เกิดจากการตกลึกมุมมองความคิดหรือการแสดงทัศนะต่อเรื่องนั้น ๆ ด้วยการเลือกใช้โวหารให้สอดคล้องกับชื่อเรื่อง สนับสนุนแนวคิดด้วยการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงหลักฐานประจักษ์พยานยืนยันอันน่าเชื่อถือ ตลอดจนเขียนสื่อสารโดยคำนึงถึงเอกภาพสัมพันธภาพ และสารัตถภาพของข้อความในประเด็นแต่ละย่อหน้าตามโครงเรื่องเรียงความ ด้วยองค์ความรู้ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ออกแบบเนื้อหาสำหรับสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะเกี่ยวกับการเขียนเนื้อเรื่องเรียงความ จำนวน 1 ชุด เพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

3) การเขียนส่วนสรุป

การเขียนส่วนสรุปเรียงความเป็นย่อหน้าสุดท้ายของการเขียนเรียงความ เพื่อสรุปประเด็นทั้งหมด ช่วยสร้างความทรงจำและความประทับใจแก่ผู้อ่าน นักวิชาการได้กล่าวถึง การเขียนส่วนสรุปของเรียงความ ไว้ดังนี้

สุทธิ ชัตติยะ (2552, น. 42) กล่าวถึง การเขียนส่วนปิดท้ายเรื่องเรียงความ ไว้ว่า การเขียนเรียงความที่ดีไม่ควรจบเรื่องอย่างห้วน ๆ ผู้เขียนต้องเขียนส่วนปิดท้ายของเรื่อง (conclusions) เพื่อปิดท้ายเรื่องหรือเป็นการสรุปข้อเขียนให้กับผู้อ่านนำไปคิด

รสริน ดิษฐบรรจง (2552, น. 129) กล่าวถึงส่วนสรุปเรียงความไว้ว่า สรุปเป็นส่วนสุดท้ายของเรียงความ เป็นส่วนปิดเรื่องที่ผู้เขียนจะต้องสร้างความประทับใจแก่ผู้อ่าน ส่วนสรุปมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าส่วนอื่น ๆ เพราะเป็นส่วนจบท้ายที่จะเสริมให้เรียงความ มีคุณค่า น่าประทับใจมากยิ่งขึ้น

ดวงใจ ไทยอุบุญ (2556, น. 36) กล่าวถึง การเขียนส่วนสรุปของเรียงความ ไว้ว่า หมายถึง ส่วนที่ผู้เขียนแสดงทัศนะหรือข้อคิดเกี่ยวกับเรื่องที่เขียนไว้ในตอนท้ายของเรื่อง บางครั้งอาจจะใช้ประโยคสรุปความเพียงตอนเดียวหรือประโยคเดียว

วรวรรณ ศรียาภย์ (2557, น. 101) กล่าวถึง ส่วนสรุปเรียงความไว้ว่า ส่วนสรุปข้อเรียงความนับว่าเป็นส่วนสำคัญอีกส่วนหนึ่งที่ต้องเขียนอย่างระมัดระวังและให้ผู้อ่าน ประทับใจ เป็นส่วนที่เน้นย้ำสาระสำคัญอย่างสั้น ๆ มีความสำคัญเท่ากับส่วนคำนำ เป็นการเน้น หรือเสริมให้เรียงความนั้นมีคุณค่ายิ่งขึ้น

จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ (2562, น. 137) กล่าวถึง ส่วนสรุป เรียงความไว้ว่า เป็นส่วนสุดท้ายของเรียงความที่ผู้เขียนจะทิ้งท้ายให้ผู้อ่านเกิดความประทับใจ

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การเขียนส่วนสรุปของเรียงความ หมายถึง การเขียน ย่อหน้าสุดท้ายของเรียงความ เป็นส่วนสำคัญที่เน้นเสนอสาระสำคัญหรือกระตุ้นให้ผู้อ่านอุกคิด และมองเห็นคุณค่าของเรียงความ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงศึกษาเอกสารเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการเขียน ส่วนสรุปของเรียงความให้มีประสิทธิภาพ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

สุทธิ ชัตติยะ (2552, น. 43 - 44) กล่าวถึงการเขียนส่วนสรุปของเรียงความ สรุปได้ว่า การเขียนส่วนปิดท้ายเรื่องกระทำได้ 4 แบบ ดังนี้

1. ส่วนปิดท้ายเรื่องแบบสรุปสาระ เป็นการเขียนส่วนปิดท้าย เพื่อสรุป เรื่องราวทั้งหมดให้ได้ใจความสั้น ๆ เหมาะสำหรับใช้กับงานวิชาการ
2. ส่วนปิดท้ายเรื่องแบบฝากแนวคิด เป็นการเขียนทิ้งท้ายให้ผู้อ่านได้คิด เพื่อเป็นแนวทางแก้ปัญหาต่อไป

3. ส่วนปิดท้ายเรื่องแบบฝากคำถาม เป็นการเขียนปิดท้ายเรื่องที่มุ่งให้ผู้อ่านนำเอาคำถามไปคิดไตร่ตรองต่อไป

4. ส่วนปิดท้ายเรื่องแบบฝากคำคม สุภาษิต หรือบทร้อยกรอง เป็นการเขียนปิดท้ายเรื่องที่ฝากความประทับใจให้กับผู้อ่านด้วยการยกคำคม สุภาษิตหรือบทร้อยกรองประกอบ

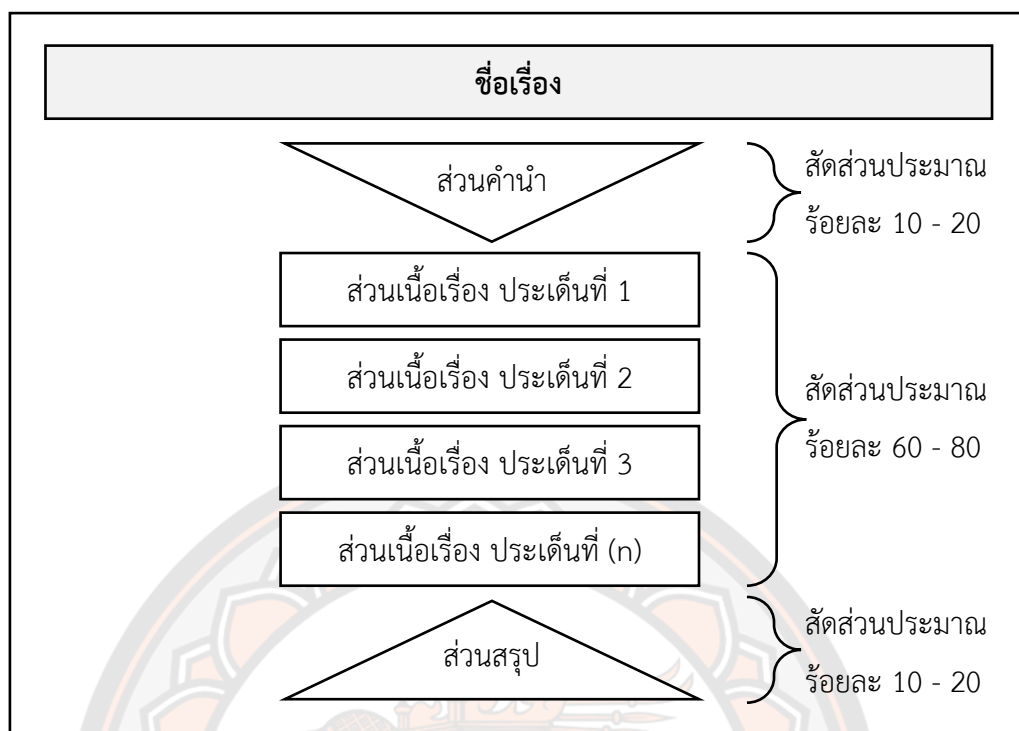
ดวงใจ ไทยอุบุญ (2556, น. 36 - 38) กล่าวถึง วิธีเขียนสรุปที่นิยม 5 วิธี ได้แก่ สรุปด้วยการฝากข้อคิด สรุปด้วยการสั่งสอน สรุปด้วยการให้คำแนะนำและชักชวน สรุปด้วยการใช้คำประพันธ์ คำคม หรือสุภาษิต และสรุปด้วยการย้ำหรือเน้นประเด็นให้เห็นความสำคัญ

วรวรรณ ศรียาภัย (2557, น. 114 - 115) กล่าวถึง กลวิธีการเขียนสรุปเรียงความ สรุปได้ว่า กลวิธีการเขียนสรุปเรื่องในเรียงความโดยทั่วไปแล้วจะนิยมใช้วิธีใดวิธีหนึ่งใน 5 วิธี ได้แก่ การสรุปด้วยคำคม สุภาษิต หรือคำประพันธ์ การสรุปด้วยการย้ำให้เห็นถึงความสำคัญ การสรุปด้วยการฝากข้อคิด การสรุปด้วยการสั่งสอน ให้คติธรรม หรือแนวปฏิบัติ และสรุปด้วยการแนะนำและชักชวน

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า กลวิธีการเขียนส่วนสรุปเรียงความเป็นส่วนสำคัญมาก เพราะเป็นการสรุปสาระสำคัญทั้งหมดและสร้างความประทับใจแก่ผู้อ่านด้วยกลวิธีต่าง ๆ ทั้งการเน้นประเด็นสำคัญ การฝากข้อคิด การฝากคำถามเพื่อให้ผู้อ่านถกคิด ยกคำประพันธ์ สุภาษิต คำคม และการสรุปด้วยการให้คำแนะนำหรือแนวปฏิบัติ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ออกแบบเนื้อหาสำหรับสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะเกี่ยวกับการเขียนส่วนสรุปเรียงความ จำนวน 1 ชุด เพื่อพัฒนาความสามารถเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังศึกษาแนวคิดเรื่องสัดส่วนของเรียงความ ดังที่ทวีศักดิ์ ปิ่นทอง (2555, น. 91) อธิบายสัดส่วนเรียงความ สรุปได้ว่า ส่วนค่านำควรมีสัดส่วนร้อยละ 5 - 10 ส่วนเนื้อหามีสัดส่วนร้อยละ 80 - 90 และส่วนสรุปมีสัดส่วนร้อยละ 5 - 10 และสำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565, น. 9 - 10) อธิบายสัดส่วนเรียงความ สรุปได้ว่า ความยาวของส่วนค่านำควรมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 20 ความยาวของส่วนเนื้อหาควรมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 60 และความยาวของส่วนสรุปมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 20

จากแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แผนภาพแสดงองค์ประกอบและสัดส่วนการเขียนเรียงความเพื่อนำไปประยุกต์ใช้สำหรับสร้างเครื่องมือวิจัย ดังนี้

ภาพ 1 องค์ประกอบและสัดส่วนการเขียนเรียงความที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ขึ้น

จากการศึกษาทัศนะของนักวิชาการเกี่ยวกับการลงมือเขียนเรียงความ ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ขั้นตอนการลงมือเขียนเรียงความเป็นการลงมือปฏิบัติการเขียนรายละเอียดเรียงความตามโครงเรื่องที่ตั้งไว้ ตั้งแต่ส่วนคำนำที่เป็นย่อหน้าแรกของเรียงความ โดยใช้ศาสตร์และศิลป์แห่งการเปิดเรื่องให้น่าสนใจและชวนให้ผู้อ่านต้องการติดตามอ่านเรียงความทั้งเรื่อง ซึ่งมีแนวคิดพื้นฐาน คือ เขียนจากความรู้ทั่วไปชี้เข้าสู่ชื่อเรื่อง (จากกว้างสู่แคบ) มีโครงสร้างการเขียนในลักษณะสามเหลี่ยมหัวกลับ จากนั้นเขียนรายละเอียดในส่วนเนื้อเรื่องด้วยโวหาร การยกตัวอย่าง การใช้หลักฐานประจักษ์พยานยืนยันแนวคิดของตนเพื่อให้เรียงความน่าเชื่อถือ โดยคำนึงถึงหลักการเขียนย่อหน้าให้มีเอกภาพ มีสัมพันธภาพ และมีสารัตถภาพ ตลอดจนเขียนส่วนสรุปที่เน้นความสำคัญ และสร้างความประทับใจแก่ผู้อ่าน จะช่วยให้เรียงความมีคุณค่าด้วยโครงสร้างการเขียนในลักษณะสามเหลี่ยม กล่าวคือ สรุปสาระสำคัญจากเรื่องเชื่อมโยงสะท้อนถึงมุมมองความคิดหรือสรรพประโยชน์ที่กว้างขวาง (จากแคบสู่กว้าง) ทั้งนี้ การเขียนส่วนคำนำ เนื้อเรื่อง และสรุปควรมีสัดส่วนที่เหมาะสม

2.4.3 การตรวจทานเพื่อแก้ไขและพัฒนาเรียงความ

เมื่อผู้เขียนเขียนเรียงความเรียบร้อยแล้ว ควรตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องและพัฒนาเรียงความของตนให้สมบูรณ์ และสอดคล้องกับลักษณะของเรียงความที่ดี นักวิชาการได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับการตรวจทานเพื่อแก้ไขและพัฒนาเรียงความ ดังนี้

วรวรรณ ศรียาภัย (2557, น. 115 - 116) ได้กล่าวถึงขั้นการตรวจทานและแก้ไขเรียงความ สรุปได้ว่า การตรวจทานแก้ไขเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการเขียนเรียงความ สิ่งที่ควรคำนึงอยู่เสมอ คือ งานเขียนเรียงความที่ได้รับการตรวจทานแก้ไข จะมีคุณภาพหรือดีกว่่างานเขียนที่ไม่ได้รับการตรวจทานแก้ไข วิธีการตรวจทานแก้ไขสามารถดำเนินการอ่านด้วยตนเองหรือให้ผู้อื่นอ่านให้ก็ได้ การให้ผู้อื่นตรวจหาให้จะดีกว่าการตรวจหาด้วยตนเอง เพราะจะเห็นแง่คิดมุมมองของการวิจารณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานเขียน การตรวจทานแก้ไขเรียงความทำได้ดังนี้

1. อ่านเรียงความที่เขียนเสร็จแล้วอย่างละเอียด
2. พิจารณาส່วนต่าง ๆ ของบทเรียงความ โดยใช้ระดับตีมาก ดี พอใช้ ปรับปรุงประเด็นใดที่พอใช้หรือปรับปรุงให้เสนอหรือคิดวิธีการแก้ไขด้วย ประกอบด้วย

- 2.1 ชื่อเรื่องสร้างสรรค์ระดับใด
- 2.2 การเขียนคำนำสร้างสรรค์ระดับใด
- 2.3 การเขียนเนื้อเรื่องตีระดับใด โดยพิจารณาจากความสอดคล้องกับชื่อเรื่อง ความสอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด ความสอดคล้องกับส่วนสรุป และการสร้างสรรค์เนื้อหาหรือแนวคิดใหม่

- 2.4 การใช้สำนวนภาษาตีระดับใด การสะกดการันต์ การเว้นวรรคและความสะอาดเรียบร้อย

3. แก้ไขส่วนต่าง ๆ จากที่ได้จากความเห็นตามประเด็นข้างต้น

ภาสกร เกิดอ่อน และคณะ (2559, น. 52) ได้กล่าวถึงขั้นตรวจทานและแก้ไขเรียงความไว้ว่า หลังจากเรียบเรียงแล้ว ผู้เขียนควรอ่านบททวนอีกครั้งเพื่อหาข้อบกพร่องของเรียงความ ซึ่งพบมาก เช่น การจัดหมวดหมู่และประเด็นความคิดไม่เหมาะสม วกวน ไม่ชัดเจน การเสนอความคิด การเขียนขยายใจความสำคัญ การใช้ถ้อยคำเพื่อเรียบเรียงขาดความต่อเนื่อง ใช้ภาษาต่างระดับกัน ซึ่งการตรวจทานและแก้ไขข้อบกพร่องของเรียงความมีแนวทาง ดังนี้

1. ให้ผู้เขียนอ่านทวนด้วยใจที่เป็นกลางอย่างน้อย 2 รอบ
 2. พิจารณาเกี่ยวกับรูปแบบ ความคิด การใช้ภาษาในเรียงความ
 3. จุดใดที่บกพร่องให้ทำเครื่องหมายไว้แล้วแก้ไขให้ถูกต้อง
 4. ถ้ามีโอกาสควรให้ผู้อื่นอ่านและวิจารณ์เพื่อนำข้อคิดไปปรับปรุง
- สรุปได้ว่า เมื่อเขียนเรียงความเรียบร้อยแล้ว ผู้เขียนควรอ่านบททวนเพื่อวิเคราะห์สิ่งที่ตนเขียนว่าเหมาะสมหรือไม่ ควรพัฒนาเรียงความที่เขียนให้ดีขึ้นได้อย่างไร แล้วลงมือแก้ไขหรือพัฒนาเรียงความของตน ตลอดจนเปิดใจรับฟังคำแนะนำของผู้อื่นเพื่อให้เกิดมุมมองใหม่ อันจะช่วยให้เรียงความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิด

การตรวจทานเพื่อแก้ไขและพัฒนาเรียงความไปประยุกต์ใช้ผ่านการออกแบบเนื้อหาสำหรับสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะเกี่ยวกับการประเมินงานเขียนเพื่อพัฒนาเรียงความ จำนวน 1 ชุด

จากการศึกษาขั้นตอนการเขียนเรียงความ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การเตรียมการก่อนเขียนเรียงความ ทั้งการวิเคราะห์ชื่อเรื่อง ค้นหาข้อมูลเพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายของเรื่อง จัดลำดับเนื้อหาและเขียนโครงเรื่อง ขั้นที่ 2 การลงมือเขียนเรียงความ ทั้งคำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป และขั้นที่ 3 ขั้นตอนการตรวจทานเพื่อแก้ไขและพัฒนาเรียงความ โดยทั้ง 3 ขั้นตอนล้วนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยพัฒนาให้นักเรียนเขียนเรียงความได้

2.5 แนวทางพัฒนาการเขียนเรียงความ

การเขียนเรียงความเป็นความสามารถการเขียนหรือทักษะการเขียนที่เกิดจากการฝึกฝนและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง นักวิชาการได้ให้แนวทางการพัฒนาการเขียนเรียงความ ไว้ดังนี้

ภาสกร เกิดอ่อน และคณะ (2559, น. 53) กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความไว้ว่า หลังจากวางแผนเตรียมการเขียน ลงมือเขียน และตรวจสอบปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้ผลงานการเขียนเรียงความที่ถูกต้องสมบูรณ์แล้ว ยังต้องอ่านหนังสืออย่างหลากหลายเป็นประจำเพื่อนำมาประยุกต์ใช้เขียนเรียงความ ขั้นตอนการพัฒนาการเขียนเรียงความ มีดังนี้

1. อ่านเรียงความที่ชนะการประกวดหลาย ๆ ส่วนวนและทำผังความคิดหัวข้อย่อย
 2. เปรียบเทียบผังความคิดของเรียงความแต่ละเรื่องที่น่าสนใจ
 3. เลือกรูปแบบการนำเสนอที่น่าสนใจ ลองเปลี่ยนเรื่อง และกำหนดหัวข้อย่อยลงในผังความคิดของตน
 4. เขียนเรียงความตามผังความคิดของตนโดยคำนึงถึงลักษณะของเรียงความที่ดี
 5. ปรับปรุงผลงาน ฝึกเขียนจนเกิดทักษะ และกำหนดวิธีการนำเสนอได้ด้วยตนเอง
- พิมาน แจ่มจรัส (2562, น. 394 - 396) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของนักเขียนเรียงความ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาการเขียนเรียงความ สรุปความได้ว่า

1. นักเขียนเรียงความต้องแสวงหาความรู้อยู่ตลอดเวลา โดยต้องอ่านหนังสือให้มาก ดังคำกล่าวของศาสตราจารย์ เจือ สตะเวทิน ตอนหนึ่งว่า “ถ้าไม่ได้เป็นนักอ่าน อয়ারิเป็นนักเขียน” นอกจากนี้ผู้เขียนเรียงความที่ดีจะต้องเป็นคนอ่านหนังสือให้เป็น กล่าวคือ การเรียนรู้ท่วงทำนอง การเขียน การใช้ถ้อยคำ ส่วนวนโวหาร แนวการเขียนและแง่คิดของนักเขียนชั้นนำจากหนังสือทุกประเภท เพื่อสังเกต จดจำ เปรียบเทียบ จากการอ่านและสิ่งแวดล้อมรอบตัว ตลอดจนเป็นคนช่างคิด ทำให้หาเรื่องมาเขียนได้อย่างสมเหตุสมผล

2. ผู้เขียนเรียงความควรใช้ความคิดเห็นและความรู้ของตนเป็นเรื่องราวที่ถ่ายทอดความรู้สึกสู่ผู้อ่านผ่านตัวอักษร

3. การเขียนเรียงความให้ดี ต้องอาศัยการฝึกฝนอยู่เสมอเพื่อให้เกิดความชำนาญ และมีประสบการณ์การเขียนอย่างกว้างขวางมากขึ้น

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า หัวใจสำคัญของการพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความ คือ การฝึกฝนเขียนเป็นประจำ และเป็นนักรอ่านอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดมุมมอง มีความชำนาญ และมีมวลประสบการณ์การเขียนเพื่อพัฒนาสู่การเขียนเรียงความได้ดีต่อไป ผู้วิจัยจึงสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

2.6 ลักษณะของเรียงความที่ดี

การเขียนเรียงความเป็นทักษะพื้นฐานของการเขียนที่ผู้เขียนต้องใช้ระยะเวลาฝึกฝนอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาให้เรียงความที่เขียนมีคุณภาพสอดคล้องกับลักษณะเรียงความที่ดี นักวิชาการกล่าวถึงลักษณะของเรียงความที่ดี ไว้ดังนี้

รสริน ดิษฐบรรจง (2552, น. 132) กล่าวถึงเรียงความที่ดีไว้ว่า เรียงความที่ดีมิใช่เรียงความที่เขียนครบองค์ประกอบแต่เพียงอย่างเดียว แต่ต้องมีลักษณะสำคัญ ได้แก่

1. มีรูปแบบครบถ้วน กล่าวคือ มีคำนำ เนื้อเรื่อง และสรุปในสัดส่วนที่เหมาะสม
2. มีเนื้อหาสาระครบถ้วน สมบูรณ์ เนื้อหาเรียงความที่เป็นข้อเท็จจริงต้องอ้างอิงได้ การแสดงความคิดเห็นต้องมีเหตุผลสมควร

3. ลำดับเรื่องดี เข้าใจง่าย ไม่สับสนวุ่นวาย

4. มีเอกภาพ สัมพันธภาพ และสารัตถภาพ

ภาสกร เกิดอ่อน และคณะ (2559, น. 52) กล่าวว่า การรู้และเข้าใจลักษณะของเรียงความ ช่วยให้ผู้ฝึกฝนมีเป้าหมายที่จะสร้างสรรค์เรียงความ ซึ่งมีลักษณะดังนี้

1. รูปแบบ เรียงความที่ดีต้องมีองค์ประกอบครบถ้วนคือ ชื่อเรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป โดยทุกองค์ประกอบมีขนาดความยาวที่เหมาะสม มีใจความสำคัญครบถ้วนชัดเจนว่า งานเขียนมีจุดมุ่งหมายอย่างไร มุ่งให้ความรู้ความเข้าใจ ให้อารมณ์ความรู้สึก หรือเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ

2. ความคิด เรียงความที่ดีต้องมีสาระเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน ต้องเสนอความคิดที่สอดคล้องกับหัวข้อเรื่อง จุดมุ่งหมาย มีความสมเหตุสมผลเป็นไปได้ ใช้เหตุผลรองรับ น่าเชื่อถือ

3. กลวิธีการเรียบเรียง เรียงความที่ดีต้องแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนเลือกใช้กลวิธี เช่น การยกตัวอย่างเปรียบเทียบ การใช้กลวิธีขึ้นต้นคำนำ เนื้อหา และสรุปได้เหมาะสม สร้างสรรค์

4. ภาษา เรียงความที่ดีต้องแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนใช้ถ้อยคำ กลุ่มคำ วลีและประโยค สร้างข้อความในแต่ละย่อหน้าได้สมบูรณ์ มีใจความสำคัญชัดเจน ไพเราะ สละสลวย เมื่ออ่านแล้วเกิดน้ำหนักของเสียงชวนให้อ่านได้อย่างเพลิดเพลิน นอกจากนี้ผู้เขียนควรตรวจสอบความถูกต้องของการสะกดคำ การเว้นวรรคตอน และความสะอาดเรียบร้อย

พินาน แจ่มจรัส (2562, น. 393 - 394) กล่าวถึง ลักษณะของเรียงความที่ดีไว้ว่า

1. รูปแบบ ทั้งมีคำนำ เนื้อเรื่อง สรุป
2. เนื้อหาสาระ สมบูรณ์ครบครัน ไม่ขาดตกบกพร่อง
3. ลำดับเรื่อง ถูกต้อง ไม่สับสนวนไปเวียนมา อ่านเข้าใจง่าย
4. ตรงประเด็น ชัดเจนแจ่มแจ้งไม่ออกนอกเรื่อง
5. ความแปลกใหม่ ท่วงทำนองการเขียนดี แสดงความคิดใหม่ ๆ แสดงออกถึงบุคลิก

ของผู้เขียน และเป็นอิสระในท่วงทำนอง หรือมีแบบฉบับของตนเอง

6. ท่วงทำนองการเขียนดี ได้แก่ ความแจ่มแจ้ง ถูกต้องและตรงต่อความหมาย เป็นไปตามธรรมชาติ ความกลมกลืน น้ำหนัก และประทับใจผู้อ่าน

7. ส่วนวนการเขียน มีการเปรียบเทียบ ใช้ศิลปะช่วยให้อ่านง่าย

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ลักษณะของเรียงความที่ดีมีองค์ประกอบ 4 ส่วน ได้แก่ 1) มีรูปแบบครบถ้วนตามองค์ประกอบของเรียงความ ทั้งส่วนคำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป ด้วยสัดส่วนที่เหมาะสม 2) เนื้อหาเรียงความสมบูรณ์ มีแนวคิดสอดคล้องกับชื่อเรื่อง มีความคิดสร้างสรรค์ และอ้างอิงเหตุผลน่าเชื่อถือ 3) มีกลวิธีการลำดับเรื่องดี เป็นระบบ เข้าใจง่าย และ 4) ใช้สำนวนภาษาได้ดี ใช้ภาษาเขียนได้ถูกต้อง ตัวบ่งชี้ที่เกิดจากการสรุปลักษณะของเรียงความที่ดีเหล่านี้ช่วยให้ผู้วิจัยเกิดมุมมองสำหรับกำหนดประเด็นสำหรับสร้างและพัฒนาเกณฑ์ประเมินเรียงความ

2.7 การประเมินเรียงความ

การเขียนเรียงความเป็นการเขียนร้อยแก้วประเภทหนึ่งที่สะท้อนองค์ความรู้ แนวคิด และมโนทัศน์ของผู้เขียนเกี่ยวกับสาระในเรื่องต่าง ๆ ตลอดจนสื่อให้เห็นถึงความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ และการคิดเชิงระบบของผู้เขียนได้อย่างชัดเจน การประเมินการเขียนเรียงความจึงต้องประเมินผลอย่างรอบคอบ ด้วยตัวชี้วัดที่บ่งชี้คุณภาพของเรียงความครบถ้วนทุกด้าน โดยเฉพาะการสร้างแบบวัดความสามารถการเขียนเรียงความ อันเป็นการประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประเมินการปฏิบัติที่มีนิยามคำศัพท์เฉพาะตรงกับคำศัพท์ภาษาอังกฤษว่า practical skill กมลวรรณ ตังชนกานนท์ (2559, น. 1) อธิบายไว้ว่า เป็นการเน้นการปฏิบัติที่อาศัยความสามารถทางสมอง และมักเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนเป็นประจำ เช่น ทักษะการเขียน ทั้งนี้ การประเมินการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ ควรมีการกำหนดเกณฑ์และมาตรฐานการประเมินการปฏิบัติให้ชัดเจน เนื่องด้วยการกำหนดเกณฑ์ที่ชัดเจนจะทำให้เกิดความเป็นปรนัยและส่งผลให้เกิดความตรงภายในของผลการประเมิน (Burke, 2009 อ้างถึงใน กฤษยาภาณูจน์ โตพิทักษ์, 2563, น. 8) ผู้วิจัยจึงศึกษา มโนทัศน์เกี่ยวกับการสร้างแบบวัดความสามารถการเขียนเรียงความ และมโนทัศน์เกี่ยวกับเกณฑ์ประเมินการเขียนเรียงความ ดังนี้

2.7.1 แบบวัดความสามารถการเขียนเรียงความ

ธรรมชาติของแบบวัดความสามารถการเขียนเรียงความจะเป็นแบบทดสอบอัตนัย ผู้ตรวจหรือผู้สอนควรใช้เครื่องมือวัดโดยจัดเป็นลำดับคุณภาพ เปรียบเทียบและแปลงเป็นปริมาณตัวเลข เพื่อให้ผลการวัดความสามารถการเขียนเรียงความสอดคล้องกับลักษณะของพฤติกรรม การเรียนรู้จึงนิยมใช้แบบทดสอบอัตนัย ดังที่ซูลิพร ดัดดาม (2552, น. 3) กล่าวว่า นิยมใช้แบบทดสอบอัตนัยในการวัดทักษะทางภาษาด้านการเขียน ซึ่งเป็นการวัดที่มุ่งให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถด้านการเขียนโดยตรงหรือเรียกว่าเป็นการวัดพฤติกรรมตรง และสุรางค์ ไคว์ตระกูล (2559, น. 446) กล่าวว่า ข้อสอบอัตนัยเป็นข้อสอบที่ใช้วัดความสามารถขั้นสูงของนักเรียน ตรงกับสมนึก ภัททิยธนี (2565, น. 70) กล่าวว่า ข้อสอบอัตนัยสามารถใช้วัดความสามารถการเขียนและส่งเสริมการใช้ภาษาได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565, น. 8) ได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเรียงความระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 โดยกำหนดความยาวไม่น้อยกว่า 25 แต่ไม่เกิน 30 บรรทัด เขียนครั้งบรรทัด ผู้วิจัยจึงศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับมโนทัศน์ของแบบทดสอบอัตนัย ได้แก่ ลักษณะของแบบทดสอบอัตนัย การสร้างแบบทดสอบอัตนัย ข้อดีและข้อจำกัดของแบบทดสอบอัตนัย ดังนี้

1) ลักษณะของแบบทดสอบอัตนัย

แบบทดสอบอัตนัยเป็นแบบทดสอบการเขียนตอบอิสระที่สามารถใช้วัดความคิดขั้นสูงได้ นักวิชาการแสดงทัศนะเกี่ยวกับลักษณะของแบบทดสอบอัตนัย ดังนี้

พิชิต ฤทธิ์จรรณู (2552, น. 62) แสดงทัศนะเกี่ยวกับแบบทดสอบอัตนัยไว้ว่า แบบทดสอบอัตนัยหรือแบบความเรียง เป็นแบบทดสอบที่ให้อิสระในการตอบมากที่สุด โดยให้ผู้สอบเขียนบรรยายตอบยาว ๆ ภายในเวลาที่กำหนด แบบทดสอบประเภทนี้ในแต่ละข้อสามารถวัดได้หลายด้าน เช่น ความรู้ การใช้ภาษา ความคิดเห็น

ชวลิต ชูกำแพง (2553, น. 94) กล่าวถึงข้อสอบอัตนัย สรุปได้ว่า ข้อสอบอัตนัยจะเขียนคำถามเพื่อให้ผู้ตอบได้แสดงความรู้ และความคิดเห็นได้อย่างอิสระ คำตอบจึงมีลักษณะและปริมาณไม่แน่นอน ผู้ตอบจึงต้องบริหารจัดการเขียนคำตอบให้ถูกต้องสมบูรณ์ภายในเวลาที่กำหนดด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

นลินี ณ นคร (2561, น. 119) ได้อธิบายลักษณะของการเขียนข้อสอบแบบเขียนตอบโดยไม่จำกัดคำตอบซึ่งสอดคล้องกับลักษณะของข้อสอบแบบอัตนัย สรุปได้ว่า ข้อสอบแบบนี้ให้อิสระแก่ผู้เรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นและรวบรวมข้อเท็จจริงต่าง ๆ มาตอบอย่างเต็มที่ เหมาะสำหรับวัดความคิดขั้นสูง เช่น การรวบรวมและเสนอแนวความคิดอย่างมีเหตุผล ทักษะการสังเคราะห์และการประเมิน

อัจศรา ประเสริฐสิน (2563, น. 86) กล่าวถึงแบบทดสอบอัตนัยหรือแบบทดสอบความเรียง (essay test) สรุปได้ว่า แบบทดสอบประเภทนี้จะกำหนดคำถามให้ผู้ตอบจะต้องเขียนคำตอบโดยการเรียงเรียงคำตอบด้วยตนเอง โดยสามารถเขียนบรรยายตอบด้วยแง่มุมต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง

สมนึก ภัททิยธนี (2565, น. 63) กล่าวว่า แบบทดสอบอัตนัย (subjective test) หมายถึง แบบทดสอบที่มีลักษณะเฉพาะ มีคำถามให้นักเรียนต้องคิดหาคำตอบด้วยตนเอง โดยการเขียนอย่างเสรี ลักษณะของคำตอบจะไม่คงที่แน่นอน

สรุปได้ว่า แบบทดสอบอัตนัยเป็นข้อสอบที่มีลักษณะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียงเรียงคำตอบเพื่อแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นคำถามอย่างอิสระ

2) การสร้างแบบทดสอบอัตนัย

แบบทดสอบอัตนัยหรือการเขียนตอบอิสระสามารถวัดทั้งความคิดเห็น การรวบรวมข้อเท็จจริง และการแสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้ดี ซึ่งนับว่าเป็นเอกลักษณ์ที่แตกต่างจากข้อสอบปรนัยที่ไม่สามารถวัดสิ่งดังกล่าวได้ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอนต้องสร้างแบบทดสอบอัตนัยให้มีคุณภาพ นักวิชาการได้เสนอมุมมองของการสร้างแบบทดสอบอัตนัยไว้ดังนี้

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2552, น. 102 - 104) กล่าวถึงหลักการสร้างแบบทดสอบอัตนัย สรุปได้ว่า

1. เขียนคำสั่งหรือคำชี้แจงให้ชัดเจนว่าแบบทดสอบนั้นต้องการให้ผู้ตอบทำอย่างไร หรือมีเกณฑ์การให้คะแนนอย่างไร
2. ควรถามเฉพาะเรื่องสำคัญที่สะท้อนถึงการวิเคราะห์ การนำไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ ความคิดสร้างสรรค์ ฯลฯ
3. ควรระบุให้ชัดเจนว่าจำกัดคำตอบหรือไม่ พร้อมทั้งกำหนดขอบเขตของคำถาม เวลา คะแนน ให้ชัดเจน เพื่อผู้ตอบจะได้วางแผนการทำข้อสอบได้ถูกต้อง
4. หลีกเลี่ยงการใช้คำถามความรู้ความจำ ควรใช้คำถามวัดสมรรถนะขั้นสูง เช่น ทำอย่างไร การอภิปราย วิเคราะห์เหตุผล และประเมินค่า ฯลฯ

นอกจากนี้ยังได้เสนอแนวทางการตั้งคำถามแบบทดสอบอัตนัยไว้ว่า

- 1) นิยามหรืออธิบายความหมาย 2) ให้ลำดับเหตุการณ์ 3) แยกประเภทเรื่องราวต่าง ๆ 4) ให้เขียนอธิบายหรือพรรณนาสิ่งของหรือเหตุการณ์ 5) ให้เปรียบเทียบสิ่งของหรือเหตุการณ์ 6) ให้ระบุความคล้ายคลึงหรือแตกต่างของสิ่งของหรือเหตุการณ์ 7) ให้บอกสาเหตุหรือคาดคะเนผลที่จะเกิดขึ้น 8) ให้ออกแบบแผนการดำเนินงาน 9) ให้อธิบายเหตุผลสนับสนุนหรือคัดค้าน 10) วิเคราะห์เรื่องราวความสัมพันธ์ 11) สรุปความ 12) ชี้แจงหลักการ 13) อภิปรายและแสดงความคิดเห็น 14) นำกฎหรือหลักการไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ และ 15) จัดระเบียบข้อเท็จจริงใหม่

ชวลิต ชูกำแหง (2553, น. 94 - 95) อธิบายการสร้างแบบทดสอบอัตนัยสรุปได้ว่า การสร้างข้อสอบอัตนัยสามารถเขียนคำถามได้อย่างหลากหลายและแตกต่างกัน เช่น ถามให้เปรียบเทียบความคล้ายคลึงและความแตกต่าง ถามให้ตัดสินใจสนับสนุนหรือคัดค้าน ถามให้ประยุกต์กฎความจริงหรือหลักการสู่สถานการณ์ใหม่ ถามหาความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุหรือผลลัพธ์ ถามให้อภิปราย และถามให้วิจารณ์ความถูกต้อง ความตรงของสถานการณ์ ฯลฯ โดยควรกำหนดเวลาเขียนตอบอย่างเหมาะสม

อัจตรา ประเสริฐสิน (2563, น. 118) กล่าวถึง หลักการสร้างข้อสอบอัตนัย สรุปได้ว่า มีหลักสำคัญ คือ การสร้างข้อสอบให้ตรงกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด โดยมีหลักการสร้าง คือ ควรเตรียมเกณฑ์การให้คะแนนให้แน่ชัดก่อนตรวจ สร้างข้อคำถามให้เหมาะสมกับเวลา โดยควรคำนึงว่านักเรียนประมาณร้อยละ 95 ทำข้อสอบเสร็จภายในเวลาที่กำหนด ข้อคำถามควรใช้วัดพฤติกรรมขั้นสูงมากกว่าวัดความรู้ความจำ เช่น การประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ใหม่ ๆ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า โดยตั้งคำถามด้วยภาษาที่กระชับและชัดเจน เพื่อให้ผู้ตอบแสดงความรู้อย่างเต็มที่ ตลอดจนไม่ควรให้ผู้ตอบมีโอกาสเลือกตอบข้อสอบ เพราะไม่ยุติธรรมและไม่สามารถนำคะแนนมาเทียบกันได้

สมนึก ภัททิยธนี (2565, น. 69 - 70) กล่าวถึงหลักการสร้างข้อสอบอัตนัยไว้ว่า เขียนคำชี้แจงวิธีการตอบให้ชัดเจน ระบุจำนวนข้อคำถาม เวลา และคะแนนเต็ม ตลอดจนควรเขียนคำถามให้ชัดเจน โดยควรใช้คำถามประเภทวิเคราะห์หรือสังเคราะห์ให้สอดคล้องเหมาะสมกับเวลาที่ใช้สอบ

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การสร้างแบบทดสอบอัตนัยควรสร้างข้อคำถามให้ตรงกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัดด้วยภาษาที่กระชับ ชัดเจน และเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน โดยใช้คำถามที่สะท้อนความคิดขั้นสูง สามารถตอบได้อย่างอิสระ พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การประเมินไว้ล่วงหน้า และควรใช้ข้อสอบลักษณะเดียวกันวัดผู้เรียนทุกคนเพื่อให้สามารถวัดและประเมินผลได้อย่างยุติธรรม

3) ข้อดีและข้อจำกัดของแบบทดสอบอัตนัย

นักวิชาการกล่าวถึงข้อดีและข้อจำกัดของแบบทดสอบอัตนัย ดังนี้

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2552, น. 106) กล่าวถึงข้อดีของแบบทดสอบอัตนัยไว้ว่า

- 1) สามารถวัดสมรรถภาพหรือพฤติกรรมต่าง ๆ ได้ทุกด้าน โดยเฉพาะด้านกระบวนการคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์จะวัดได้ดี
 - 2) ผู้ตอบมีโอกาสใช้ความรู้ ความคิดและความสามารถที่ใช้ภาษาอย่างกว้างขวาง
 - 3) ผู้ตอบไม่มีโอกาสเดา และ
 - 4) สร้างง่ายและประหยัดค่าใช้จ่าย
- อีกทั้งยังกล่าวถึงข้อจำกัดของแบบทดสอบอัตนัยว่า
- 1) เขียนคำถามได้น้อย
 - 2) การตรวจให้คะแนนทำได้ยากและไม่คงที่แน่นอน
 - 3) ใช้เวลาตรวจมาก
 - 4) มีความเชื่อมั่นต่ำและขาดความเที่ยงตรง

ชวลิต ชูกำแพง (2553, น. 96) ได้อธิบายข้อดีของแบบทดสอบอัตนัยไว้ว่า

- 1) วัดกระบวนการความคิด เช่น การจัดระเบียบความคิดที่สำคัญ และความสามารถการเขียนได้ดี
- 2) วัดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความสามารถประเมินค่าได้ดี 3) วัดทัศนคติ ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ได้ดี
- และ 4) ผู้ตอบมีอิสระเขียนแสดงความคิดเห็นได้เต็มที่ นอกจากนี้ยังอธิบายข้อจำกัดของข้อสอบอัตนัยไว้ที่น่าสนใจว่า 1) การให้คะแนนไม่แน่นอน คะแนนที่ได้ขึ้นอยู่กับผู้ตรวจ เช่น อารมณ์ ทัศนคติของผู้ตรวจ ลายมือของผู้ตอบ 2) ขาดความเที่ยงตรงทางเนื้อหา เพราะออกข้อสอบได้น้อย จึงไม่ครอบคลุม และ 3) ตรวจข้อสอบยากและใช้เวลาตรวจมาก

อัจตรา ประเสริฐสิน (2563, น. 95) กล่าวถึงข้อดีของแบบทดสอบอัตนัยสรุปได้ว่า ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สะดวกและง่ายต่อการออกข้อสอบ และผู้ตอบสามารถตอบได้อย่างอิสระโดยการเขียนและช่วยส่งเสริมให้ใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างถูกต้อง สามารถวัดกระบวนการทางความคิดได้ดีกว่าข้อสอบปรนัย และช่วงส่งเสริมให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งยังกล่าวถึงข้อจำกัดของข้อสอบอัตนัยไว้ว่า มีความเชื่อมั่นน้อย เนื่องจากควบคุมผู้ตรวจได้ยาก โดยอาจมีความลำเอียงเข้ามาเป็นปัจจัยแทรกซ้อน เช่น เพศ ลายมือ อีกทั้งยังใช้เวลาตรวจมาก

สมนึก ภัททิยธนี (2565, น. 70 - 71) กล่าวถึงข้อดีของข้อสอบแบบอัตนัยไว้ว่า สามารถวัดพฤติกรรมด้านการคิด โดยเปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นหรือเจตคติของตน ซึ่งใช้วัดความสามารถการเขียนและส่งเสริมการใช้ภาษาได้เป็นอย่างดี อีกทั้งได้กล่าวถึงข้อจำกัดของข้อสอบแบบอัตนัยไว้ว่า การตรวจให้คะแนนมักจะมีอคติคลาดเคลื่อน ควบคุมให้เกิดความยุติธรรมได้ยาก ไม่เหมาะสมที่จะใช้สอบนักเรียนจำนวนมากเพราะใช้เวลาตรวจมาก

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า แบบทดสอบอัตนัยมีข้อดี คือ สามารถวัดกระบวนการหรือพฤติกรรมด้านการคิดขั้นสูงได้ดี ผ่านการใช้ทักษะทางภาษาเรียบเรียงคำตอบตามหลักตรรกวิทยาอย่างอิสระ ตลอดจนมีข้อจำกัด คือ มีความเชื่อมั่นน้อยหรือขาดความเที่ยงของการตรวจให้คะแนน และใช้เวลาตรวจมาก การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้แบบทดสอบอัตนัยเป็นแบบวัดความสามารถการเขียนเรียงความความยาว 25 - 30 บรรทัดทั้งก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

2.7.2 เกณฑ์ประเมินการเขียนเรียงความ

การประเมินเรียงความที่เป็นแบบทดสอบอัตนัยเป็นการตรวจข้อสอบที่มีลักษณะเฉพาะ นลินี ณ นคร (2561, น. 123) กล่าวว่า วิธีการตรวจข้อสอบอัตนัยที่นิยมใช้กันทั่วไปมี 2 วิธี คือ การตรวจแบบแยกส่วน (analytical method) และการตรวจแบบภาพรวม (holistic method) สอดคล้องกับอัจตรา ประเสริฐสิน (2563, น. 119) ที่กล่าวถึงเกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบอัตนัย 2 วิธี คือ 1) แบบ rating method หรือ holistic method และ 2) แบบ point score method หรือ analytic method ทั้งนี้ การตรวจให้คะแนนข้อสอบอัตนัยยังเป็นสิ่งที่ควบคุมคุณภาพของการตรวจได้ยาก ดังที่พิสนุ พงศ์ศรี (2551, น. 138) กล่าวว่าแบบทดสอบ

อัตรานี้มีข้อเสีย คือ ตรวจสอบให้ยุติธรรมได้ยากมาก สอดคล้องกับชวลิต ชูกำแหง (2553, น. 94) กล่าวว่า ปัญหาใหญ่ของข้อสอบอัตรานี้ คือ ผู้ตรวจให้คะแนนไม่แน่นอน เพราะการให้คะแนนขึ้นอยู่กับตัวผู้ตรวจเป็นสำคัญ และสุรางค์ ไคว์ตระกูล (2559, น. 447) กล่าวว่า ข้อสอบอัตรานี้มักมีปัญหาการตรวจ และให้คะแนนอย่างยุติธรรม ตรงกับสมนึก ภัททิยธนี (2565, น. 70 - 71) กล่าวว่า การตรวจให้คะแนนข้อสอบแบบอัตรานี้มักจะมีผลคลาดเคลื่อนและควบคุมให้เกิดความยุติธรรมได้ยาก ทั้งนี้ กมลวรรณ ตังธนกานนท์ (2559, น. 39) กล่าวว่า เกณฑ์การให้คะแนนหรือรูบรีคสามารถช่วยแก้ไขการประเมินทักษะซึ่งมีลักษณะค่อนข้างเป็นอัตรานี้ได้ ช่วยให้เกิดความเที่ยงเพิ่มขึ้น ดังนั้น หัวใจสำคัญของการประเมินเรียงความโดยการตรวจให้คะแนนแบบทดสอบอัตรานี้ คือ รูบรีคหรือเกณฑ์การให้คะแนนด้วยวิธีที่น่าเชื่อถือและมีความเชื่อมั่นสูง มีความเป็นปรนัย และสามารถประเมินพฤติกรรมที่แสดงออกหรือการปฏิบัติอย่างแท้จริงของผู้เรียน ดังที่กฤษฎากาญจน์ โตพิทักษ์ (2563, น. 76) กล่าวว่า การใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีคเป็นกลไกที่ช่วยให้ผลการประเมินมีความตรงและความเที่ยง มีความเป็นปรนัย ตรงกับชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2561, น. 519) ที่กล่าวว่า นิยมใช้รูบรีค (rubrics) เพื่ออธิบายสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน ซึ่งรูบรีคเป็นเครื่องมือ (scoring tool) ที่มีการระบุเกณฑ์ (criteria) ประเมินชิ้นงานและคุณภาพของชิ้นงานในแต่ละเกณฑ์ ผู้วิจัยจึงศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีค (rubrics) ดังนี้

1) ความหมายของเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีค

เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีคเป็นเครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลทางการศึกษาที่นิยมใช้วัดพฤติกรรม และเจตคติ โดยนักวิชาการทางการศึกษาได้ให้ความหมายของเกณฑ์การให้คะแนนหรือรูบรีค ไว้ดังนี้

พิชิต ฤทธิ์จรรยา (2557, น. 152) กล่าวถึงความหมายของเกณฑ์การให้คะแนนว่า หมายถึง สิ่งที่นักประเมินใช้ตัดสินคุณลักษณะ

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2558, น. 439) นิยามความหมายของเกณฑ์การให้คะแนน (scoring rubrics) ไว้ว่า ข้อกำหนดที่ผู้สอนพัฒนาขึ้นเพื่อใช้เป็นมาตรฐานการให้คะแนนความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน พฤติกรรม คุณลักษณะ รวมทั้งการคิดของผู้เรียน

กฤษฎากาญจน์ โตพิทักษ์ (2563, น. 75) กล่าวว่า รูบรีค หมายถึง แนวทางหรือชุดของเกณฑ์ที่ใช้ประเมินการปฏิบัติงานที่ประกอบไปด้วยการบรรยายความสามารถ (performance description) และมาตร (scale) การให้คะแนนที่ระบุรายละเอียดจากระดับที่ดีที่สุดไปจนถึงระดับที่ต้องพัฒนา

อัจตรา ประเสริฐสิน (2563, น. 147) กล่าวถึงความหมายของรูบรีคไว้ว่า คือ แนวทางการให้คะแนนซึ่งต้องกำหนดมาตรวัด และรายการของคุณลักษณะแต่ละจุดในมาตรวัดหรือคุณลักษณะที่ต้องบรรยายความสามารถการแสดงออกไว้อย่างชัดเจน

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค หมายถึง แนวทางการประเมินเพื่อใช้ตัดสินคุณลักษณะ การปฏิบัติ รวมทั้งการคิดของผู้เรียน สำหรับการวิจัยครั้งนี้ เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค หมายถึง ข้อกำหนดหรือแนวทางการประเมินความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

2) ประเภทของเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค

เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริคเป็นแนวทางการประเมินผู้เรียนที่ต้องพิจารณาประเภทของสิ่งที่จะประเมิน เพราะเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริคแต่ละประเภทมีข้อดีข้อจำกัดแตกต่างกัน นักวิชาการได้กล่าวถึงประเภทของการให้คะแนนแบบรูบริค ดังนี้

Nitko (2004, p. 264) กล่าวถึงประเภทของเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริคว่ามี 3 รูปแบบ ได้แก่ 1) เกณฑ์การให้คะแนนแบบองค์รวม (holistic rubrics) เป็นการให้คะแนนผลผลิตหรือกระบวนการโดยภาพรวมที่ไม่คำนึงถึงการให้คะแนนส่วนประกอบ 2) เกณฑ์การให้คะแนนแบบวิเคราะห์ (analytic rubrics) เป็นการหาคะแนน คุณลักษณะหรือกระบวนการแบบแยกองค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบแล้วจึงนำมาคิดคะแนนรวม และ 3) เกณฑ์การให้คะแนนแบบแอนโนเทต (annotated holistic rubric) เป็นการผสมผสานหลักการให้คะแนนแบบองค์รวมและแบบวิเคราะห์ โดยจะพิจารณาให้คะแนนคุณลักษณะภาพรวมก่อน จากนั้นจึงอธิบายจุดเด่นและจุดอ่อนของสิ่งที่จะประเมินในแต่ละองค์ประกอบเพื่อสนับสนุนระดับคะแนนที่ได้

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2558, น. 439 - 440) กล่าวว่าไว้ว่าเกณฑ์การให้คะแนนแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) เกณฑ์การให้คะแนนแบบองค์รวม (holistic rubrics) เป็นเกณฑ์การให้คะแนนคุณลักษณะหรือมิติของสิ่งที่ต้องการประเมินในภาพรวม โดยใช้มาตรฐานให้คะแนนเดียวกันในทุกคุณลักษณะหรือทุกมิติของสิ่งที่ต้องการประเมิน 2) เกณฑ์การให้คะแนนแบบวิเคราะห์ (analytic rubrics) เป็นเกณฑ์การให้คะแนนที่แยกองค์ประกอบของคุณลักษณะหรือมิติของสิ่งที่ต้องการประเมิน แล้วนำแต่ละส่วนหรือองค์ประกอบของคุณลักษณะมารวมกันเป็นคะแนนรวม

กมลวรรณ ตังธนากานนท์ (2559, น. 39 - 44) กล่าวถึงเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค สรุปได้ว่า มี 2 ประเภท ได้แก่

1. เกณฑ์การให้คะแนนแบบองค์รวม (holistic scoring rubric) เป็นการบรรยายคุณภาพโดยรวมของสิ่งที่ต้องการประเมินลดหลั่นตามคุณภาพจากสูงสุดสู่ต่ำสุด นิยมพิจารณาลักษณะเด่นของสิ่งที่จะประเมิน เหมาะสำหรับการประเมินผลขนาดใหญ่ที่มีผู้รับการประเมินจำนวนมาก และการประเมินผลสรุปวมซึ่งใช้สำหรับตัดสินการเรียนรู้ของผู้เรียน

2. เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ (analytic scoring rubric) เป็นการพิจารณาคุณภาพของสิ่งที่จะประเมินแยกตามองค์ประกอบโดยลดหลั่นตามระดับ

จากคุณภาพสูงสุดสู่ต่ำสุด เหมาะสำหรับการประเมินความก้าวหน้าหรือกระบวนการที่ต้องมีการให้ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) เพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยเกณฑ์การประเมินชนิดนี้จะใช้เวลานานกว่าแบบองค์รวม

กฤษฎาภาณูจน์ โตพิทักษ์ (2563, น. 77 - 80) กล่าวถึงประเภทของการให้คะแนนแบบรูบรีค สรุปได้ว่า เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีคมี 2 ประเภท ดังนี้

1. แบบองค์รวม (holistic scoring rubric) พิจารณาคุณภาพของงาน โดยให้คะแนนเชิงเดี่ยวประมาณ 4 - 6 ระดับ ข้อดี คือ ใช้เวลาประเมินไม่มากนัก ส่วนข้อจำกัด คือ ไม่สามารถนำข้อมูลมาวางแผนพัฒนาการเรียนรู้ได้

2. แบบแยกองค์ประกอบ (analytic scoring rubric) จะพิจารณาคุณภาพของงานมากกว่าหนึ่งมิติ เนื่องจากเป็นงานที่มีคุณลักษณะซับซ้อนหลากหลายมิติ จึงควรพิจารณารายละเอียดแต่ละมิติอย่างชัดเจน ข้อดี คือ ให้ข้อมูลละเอียดกว่ารูบรีคแบบองค์รวมสามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีคมี 3 ประเภท ได้แก่ เกณฑ์การให้คะแนนแบบองค์รวมที่พิจารณาให้คะแนนคุณภาพลักษณะเด่นในภาพรวม เหมาะสำหรับการประเมินที่มีผู้รับการประเมินจำนวนมาก เกณฑ์ให้คะแนนแบบรูบรีคแบบแบบวิเคราะห์ พิจารณาให้คะแนนแยกตามองค์ประกอบ เหมาะสำหรับการประเมินเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าหรือต้องการให้ข้อมูลย้อนกลับ และเกณฑ์การให้คะแนนแบบแอนโนเทตหรือผสมผสานแยกส่วน โดยจะให้คะแนนแยกตามประเด็นแล้วนำคะแนนมารวมกันพร้อมทั้งกำหนดระดับการประเมิน ทั้งนี้ เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีคแต่ละประเภทมีข้อดีแตกต่างกันจึงควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการวัด

3) องค์ประกอบของเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีค

เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีคใช้วัดความสามารถและประเมินคุณภาพของผู้เรียนในแต่ละคุณลักษณะ พฤติกรรม หรือเจตคติด้านต่าง ๆ ดังนั้น เมื่อการสร้างหรือใช้เครื่องมือประเมินจึงควรเข้าใจองค์ประกอบของเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีคอย่างชัดเจน เพื่อให้สร้างเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีคได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักวิชาการได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับองค์ประกอบของเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีค ดังนี้

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2558, น. 439) กล่าวว่า องค์ประกอบของเกณฑ์การให้คะแนน ได้แก่ 1) นิยามความหมาย (definition) ของคุณลักษณะหรือมิติของสิ่งที่ต้องการประเมิน 2) คุณลักษณะหรือมิติของสิ่งที่ต้องการประเมิน (trait or dimension) 3) ระดับคะแนน (scale) ที่มีอัตราส่วนเท่ากันและมีความสอดคล้องกับคุณลักษณะที่ต้องการประเมิน และ 4) มาตรฐานการให้คะแนนที่มีความชัดเจน มีความเป็นปรนัย (objectivity)

นลินี ฅ นคร (2561, น. 74) กล่าวถึงองค์ประกอบของเกณฑ์การให้คะแนนไว้ว่า การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนจะต้องประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ประเด็นที่จะประเมินหรือเกณฑ์
2. ระดับความสามารถ
3. การบรรยายคุณภาพของแต่ละระดับความสามารถ

สรุปได้ว่า เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีคมือถือประกอบสำคัญ ได้แก่ การกำหนดประเด็นที่จะประเมินหรือเกณฑ์ พร้อมทั้งนิยามความหมายของคุณลักษณะที่ต้องการประเมิน การกำหนดระดับความสามารถหรือระดับคะแนน และการบรรยายคุณภาพของแต่ละระดับ

4) ขั้นตอนการสร้างเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีค

เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีคเป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับวัดคุณลักษณะและการปฏิบัติออกมาเป็นรูปแบบคะแนนที่สะท้อนคุณภาพของผู้เรียนได้ เพื่อให้การวัดเที่ยงตรง ผู้ประเมินควรสร้างหรือพัฒนาเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีคให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ นักวิชาการได้เสนอแนะขั้นตอนการสร้างเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีค ไว้ดังนี้

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2558, น. 440) นิยามกระบวนการพัฒนาเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีคไว้ว่า ประกอบด้วย 1) การนิยามความหมายของสิ่งที่ต้องการประเมิน 2) การกำหนดคุณลักษณะหรือมิติของสิ่งที่ต้องการประเมินให้สอดคล้องกับนิยาม 3) การเขียนระดับคะแนนพร้อมคำอธิบายคุณลักษณะหรือมิติของสิ่งที่ต้องการประเมินที่มีความลัดหลั่นเท่า ๆ กัน และ 4) การหาคุณภาพของเกณฑ์การให้คะแนนโดยนำไปทดลองใช้และปรับปรุงให้สมบูรณ์

นลินี ฅ นคร (2561, น. 75 - 76) กล่าวถึงวิธีการสร้างเกณฑ์การให้คะแนนสรุปได้ว่า ขั้นตอนการสร้างเกณฑ์การประเมินเพื่อให้ผลของการประเมินมีความตรงและคงเส้นคงวา มีดังนี้

1. หาช่วงคุณภาพของงาน โดยนำผลงานมาพิจารณาแล้วเลือกผลงานที่ดีที่สุดและผลงานที่ต้องปรับปรุง แล้วพิจารณาจัดเป็นกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ดีที่สุด กลุ่มที่ต้องปรับปรุง กลุ่มที่อยู่ระดับกลางคือพอใช้ และพิจารณาว่ามีสิ่งใดเป็นองค์ประกอบร่วมกันที่ใช้พิจารณาคัดเลือกระดับดี พอใช้ และต้องปรับปรุง
2. เลือกจำนวนระดับคะแนนว่าจะใช้กี่ระดับ การเลือกระดับคะแนนเป็นกี่ระดับนั้นมีความสัมพันธ์กับช่วงคุณภาพของผลงาน
3. กำหนดมิติการให้คะแนน พิจารณาสິงที่ต้องการประเมินว่าสามารถจำแนกออกได้เป็นกี่มิติ เช่น การเขียนเรียงความอาจมีมิติความถูกต้อง ความเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงาม ความคิดสร้างสรรค์ และเนื้อหาสาระ

4. การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน อธิบายความหมายของระดับการวัดว่า ระดับ 1 2 และ 3 หมายถึงอะไร แต่ละระดับการวัดต้องมีคำอธิบายต่างกัน

5. เลือกผลงานตัวอย่าง ควรหาผลงานของผู้เรียนที่สอดคล้องกับเกณฑ์ แต่ละเกณฑ์เก็บไว้เป็นตัวอย่าง โดยควรพิจารณาเลือกผลงานที่มีคุณภาพอยู่ในช่วงกลางของแต่ละระดับในแต่ละมิติ

6. จัดทำคำอธิบายผลงานตัวอย่าง เพื่อให้สะดวกต่อการใช้ควรจัดทำ คำอธิบายที่ชี้ให้เห็นแต่ละส่วนของผลงานว่าสอดคล้องกับเกณฑ์อย่างไร

7. ปรับปรุงเกณฑ์การให้คะแนน เพื่อปรับปรุง ยุบรวม ตัดทิ้ง หรือเพิ่มมิติ / องค์ประกอบของเกณฑ์การให้คะแนน

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2562, น. 8 - 12) กล่าวถึงการพัฒนาเกณฑ์ให้คะแนน การประเมิน มีขั้นตอนและแนวทางการดำเนินการ สรุปได้ดังนี้

1. กำหนดสิ่งที่ต้องการประเมินให้ชัดเจน โดยวิเคราะห์ผลลัพธ์ของการเรียนรู้ของรายวิชาว่าต้องการมุ่งเน้นประเมินสิ่งใด

2. กำหนดจุดมุ่งหมายของการประเมินให้ชัดเจน หากต้องประเมินแบบกว้าง และต้องใช้การตัดสินทุกส่วนก็ควรใช้แบบประเมินแบบองค์รวม แต่ถ้าผู้ประเมินต้องการสะท้อนผลกลับให้เห็นความแตกต่างของประเด็นต่าง ๆ ควรประเมินแบบแยกเป็นรายด้าน

3. นิยามสิ่งที่ต้องการประเมิน โดยกำหนดองค์ประกอบประเด็น การประเมิน หรือเรียกว่าปัจจัย มิติ ตัวแปร เกณฑ์ ด้าน จุดเน้น หรือแง่มุมที่เกี่ยวกับสิ่งที่ต้องประเมิน

4. กำหนดประเด็นการประเมิน ควรมีลักษณะที่บอกให้ผู้ประเมินทราบว่า ควรประเมินสิ่งใดบ้าง และสอดคล้องสัมพันธ์หรือเชื่อมโยงกับผลลัพธ์การเรียนรู้ การประเมินแต่ละประเภทจะมีประเด็นการประเมินได้หลายประเด็น สิ่งสำคัญ คือ ประเด็นการประเมินย่อย แต่ละประเด็นจะเป็นตัวนำไปสู่การกำหนดตัวบ่งชี้ที่ชัดเจน

5. กำหนดคุณลักษณะหรือระดับคุณภาพโดยเขียนคำอธิบายคุณภาพ แบบบรรยายหรือบูรณาการตามตัวบ่งชี้ ที่สะท้อนรายการคุณลักษณะที่ต้องการประเมิน โดยอธิบาย เกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละระดับคุณภาพที่กำหนดไว้ให้ลดหลั่นกัน

6. ตรวจสอบคุณภาพของเกณฑ์การให้คะแนน ทั้งด้านเนื้อหา การวัดประเมินผล การตรวจสอบอาจใช้เกณฑ์การพิจารณาในด้าน 1) ความเหมาะสม 2) ประโยชน์ ที่นำไปใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียนหรือตัดสินคุณภาพที่เชื่อถือได้จริง 3) ครอบคลุมชัดเจน 4) สร้างความเป็นไปได้ที่สามารถนำไปใช้ให้คะแนนได้จริงและใช้งานได้สะดวก และ 5) สามารถจัดหรือ จำแนกความแตกต่างระหว่างคุณภาพงานหรือคุณลักษณะที่มุ่งประเมิน

7. ทดลองใช้เกณฑ์การให้คะแนน เพื่อพัฒนาเกณฑ์ให้มีคุณภาพ

8. ปรับปรุงเกณฑ์การให้คะแนนหลังการทดลองใช้

9. จัดทำคลังเครื่องมือประเภทเกณฑ์การให้คะแนน

กฤษฎากาญจน์ โดพิทักษ์ (2563, น. 82 - 85) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริกไว้ว่า

1. กำหนดคุณลักษณะที่จะประเมินจากจุดประสงค์การเรียนรู้
2. กำหนดมิติที่จะพิจารณาในชิ้นงาน แล้วกำหนดเกณฑ์แต่ละมิติ
3. สร้างโครงสร้างของเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริก ซึ่งเป็นลักษณะของตารางหรือเมทริกซ์ โดยกำหนดช่องให้พอกับจำนวนมิติและระดับคุณภาพที่กำหนดไว้
4. เขียนคำบรรยายความสามารถที่คาดหวังจะเกิดขึ้นกับนักเรียนแต่ละระดับจนครบทุกมิติ ซึ่งควรเป็นคุณลักษณะที่สังเกตได้ โดยอาจเขียนให้เพิ่มขึ้นหรือลดลงในอัตราที่ใกล้เคียงกัน
5. กำหนดเกณฑ์การประเมิน อธิบายรายละเอียดของเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริกให้นักเรียนเข้าใจว่าครูจะประเมินสิ่งใด
6. ปรับปรุงรูบริกโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน จะทำให้ผู้เรียนรับรู้เป้าหมายผลการเรียนรู้ที่ต้องเกิดกับตัวเอง
7. ประเมินผลผลิตสุดท้าย โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริก แล้วให้คะแนนตามมิติที่กำหนดไว้ หากให้น้ำหนักความสำคัญแต่ละมิติต่างกันให้นำน้ำหนักมาคูณคะแนนแล้วจึงรวมคะแนน

นอกจากนี้ การใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริกเกี่ยวข้องกับ การจัดกิจกรรมการให้คะแนน การตีความ และการตัดสินคุณค่า ส่วนประกอบของเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริก จะประกอบไปด้วย 1) สร้างแนวคิดหรือมิติที่เป็นพื้นฐานในการตัดสินคุณค่า (concept) 2) เกณฑ์ (criteria) 3) ระดับคะแนน (scale) และ 4) คำบรรยาย (descriptor) ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริก ควรเริ่มจากการกำหนดหรือนิยามคุณลักษณะที่จะประเมินจากจุดประสงค์การเรียนรู้ พร้อมทั้งกำหนดนิยามของมิติและเกณฑ์การประเมิน และเลือกรูปแบบเกณฑ์การประเมินให้เหมาะสม แล้วจึงเขียนระดับคะแนนพร้อมคำอธิบายคุณลักษณะของสิ่งที่ต้องการประเมินที่ลดหลั่นเท่า ๆ กัน และนำไปประเมินคุณภาพโดยนำไปทดลองใช้และปรับปรุงให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้จริง

5) การประเมินคุณภาพของเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริก

เกณฑ์การให้คะแนนที่มีคุณภาพจะต้องเป็นเกณฑ์ที่ชัดเจน มีความเป็นปรนัยสำหรับตรวจให้คะแนน โดยผู้ตรวจให้คะแนนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปสามารถตรวจให้คะแนนผลงานของผู้เรียนคนเดียวกันได้ใกล้เคียงกันหรือไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ หรือการให้ผู้ตรวจคน

เดียวกันตรวจซ้ำโดยเว้นระยะเวลาให้ห่างกันแล้วผลคะแนนจากการตรวจทั้ง 2 ครั้ง ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ แสดงให้เห็นว่าเกณฑ์การให้คะแนนมีความเที่ยง นักวิชาการแสดงทัศนะเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพของเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค ไว้ดังนี้

นลินี ฌ นคร (2561, น. 98 - 99) กล่าวถึงการหาคุณภาพของเกณฑ์การให้คะแนนไว้ว่า คุณภาพของเกณฑ์การให้คะแนนสามารถหาความเที่ยงของเกณฑ์ได้โดยการหาความสัมพันธ์จากคะแนนของผู้ประเมิน ด้วยการหาความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประเมิน (inter rater reliability) วิธีการนี้ผู้ตรวจให้คะแนนจะต้องใช้เกณฑ์ตรวจการให้คะแนน โดยทั่วไปนิยมใช้ 2 คน หรือใช้ผู้ตรวจคนเดียวกันตรวจให้คะแนนผลงานชิ้นเดียวกันซ้ำ 2 ครั้ง โดยทิ้งช่วงเวลาระยะหนึ่ง แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากการตรวจมาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ นอกจากนี้ยังสามารถหาความเที่ยงโดยใช้ทฤษฎีการวัดขั้นสูง เช่น หาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ G (G-coefficient)

กฤษฎากาญจน์ โดพิทักษ์ (2563, น. 91 - 92) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณภาพเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค สรุปได้ว่า ควรพัฒนาเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริคให้มีคุณภาพทั้งความตรง (validity) และความเที่ยง (reliability) ซึ่งความตรงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค ได้แก่ ความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ความตรงเชิงทฤษฎี (construct validity) ความตรงเชิงเกณฑ์ (criteria validity) โดยการตีความว่าการประเมินมีความตรงนั้น ควรเริ่มตั้งแต่การตรวจสอบความตรงตามจุดประสงค์ของการประเมิน ครูจึงต้องใช้ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์เป็นแนวทางพัฒนาเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค เพราะเป็นการประเมินที่สะท้อนวัตถุประสงค์การเรียนรู้จะเป็นพื้นฐานของความตรงทั้ง 3 ประเภท ส่วนความเที่ยงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค ได้แก่ ความเที่ยงของการให้คะแนนจากผู้ประเมินต่างคน (inter - rater reliability) และความเที่ยงของการให้คะแนนจากผู้ให้คะแนนคนเดียวกัน (intra - rater reliability) เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริคที่ได้รับการออกแบบอย่างดีและมีความชัดเจนจะทำให้การให้คะแนน มีความสอดคล้องกัน แนวทางตรวจสอบความชัดเจนของเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค สามารถทำได้โดยทบทวนนิยามการให้คะแนนของเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค ความชัดเจนของคำบรรยาย และทดลองให้ผู้ประเมิน 2 คน ให้คะแนนโดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริคเดียวกัน ถ้าคำตอบไม่สอดคล้องกันครูมีแนวโน้มที่จะต้องปรับปรุงเกณฑ์

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การตรวจสอบและประเมินคุณภาพของเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค ทำได้หลายหลายวิธี โดยเฉพาะการหาความตรงและความเที่ยงด้วยการหาความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประเมิน 2 คน ที่ประยุกต์ใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค และการหาค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ของเพียร์สัน การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริคสำหรับประเมินความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

โดยเลือกใช้การประเมินคุณภาพของเกณฑ์การให้คะแนนด้วยการหาความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประเมิน 2 คน (inter - rater reliability) ตรวจสอบให้คะแนนอย่างเป็นอิสระต่อกัน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างผู้ตรวจให้คะแนนด้วยการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

6) การสร้างเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีคเพื่อประเมินเรียงความ

การวัดและประเมินความสามารถการเขียนเรียงความซึ่งมีลักษณะเป็นแบบทดสอบอัตนัยสามารถใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีคเป็นเครื่องมือประเมินได้ จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า สามารถใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีค ทั้งแบบองค์รวม (holistic scoring rubric) และแบบแยกองค์ประกอบ (analytic scoring rubric) ประเมินความสามารถการเขียนเรียงความได้ โดยส่วนใหญ่นิยมใช้แบบแยกองค์ประกอบ เนื่องจากสามารถสะท้อนจุดเด่นและจุดที่นักเรียนควรพัฒนาได้ชัดเจน ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาการสร้างเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีคชนิดแยกองค์ประกอบ (analytic scoring rubric) เพื่อประเมินความสามารถการเขียนเรียงความ ดังนี้

พรทิพย์ แข็งขัน และคณะ (2555, น. 85 - 86) กล่าวถึงเกณฑ์การประเมินเรียงความ 3 ด้าน ได้แก่ องค์ประกอบ การเรียบเรียงย่อหน้า และสำนวนภาษา โดยกำหนดระดับคุณภาพของงานไว้ 4 ระดับ ดังตาราง 3

ตาราง 3 เกณฑ์ประเมินเรียงความของพรทิพย์ แข็งขัน และคณะ (2555)

องค์ประกอบ การประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงานหรือการปฏิบัติ			
	1 (ปรับปรุง)	2 (ผ่าน)	3 (ดี)	4 (ดีมาก)
องค์ประกอบ	เรียงความ	เรียงความ	เรียงความ	เรียงความ
ของ	มีองค์ประกอบ	มีองค์ประกอบ	มีองค์ประกอบ	มีองค์ประกอบ
เรียงความ	ไม่ครบ หรือ	ครบถ้วน	ครบถ้วน	ครบถ้วน
(คำนำ	ไม่สามารถจำแนก		และใช้กลวิธี	และใช้กลวิธีเขียน
เนื้อเรื่อง	องค์ประกอบ		การเขียน	แต่ละ
สรุป)	ได้ชัดเจน		ในแต่ละ	องค์ประกอบ
			องค์ประกอบ	ที่ทำให้เกิด
			ที่ทำให้เกิดความ	ความน่าสนใจ
			น่าสนใจ	อย่างยิ่ง

องค์ประกอบ การประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงานหรือการปฏิบัติ			
	1 (ปรับปรุง)	2 (ผ่าน)	3 (ดี)	4 (ดีมาก)
การเรียบเรียงย่อหน้า	ย่อหน้าไม่มี	ทุกย่อหน้า	ทุกย่อหน้า	ทุกย่อหน้ามี
	ประโยคใจความ	มีประโยคใจความ	มีประโยคใจความ	ประโยคใจความ
	สำคัญ และยังขาด	สำคัญ แต่ยังไม่สามารถขยาย	สำคัญ และมีการขยายรายละเอียด	สำคัญชัดเจน และมีการขยาย
	รายละเอียด	ไม่สามารถขยาย	ขยายรายละเอียด	และมีการขยาย
	สนับสนุน	รายละเอียด	ที่สนับสนุน	รายละเอียด
		หรือยกเหตุผล	ประโยคใจความ	ที่สนับสนุน
		สนับสนุน	สำคัญ	ประโยคใจความ
		อย่างเพียงพอ		สำคัญ
				อย่างชัดเจน
				และมีเหตุผล
				น่าเชื่อถือ
สำนวนภาษา	ใช้สำนวนภาษาที่ไม่เป็นภาษา	ใช้สำนวนภาษาระดับ	ใช้สำนวนภาษา	ใช้สำนวนภาษา
	มาตรฐาน เช่น	กึ่งทางการ	มาตรฐานเป็น	มาตรฐาน
	ภาษาปาก		ภาษาระดับ	เป็นภาษาระดับ
	ร้อยเรียงประโยค		ทางการและ	ทางการ และ
	ไม่ราบรื่น		ร้อยเรียง ประโยค	ร้อยเรียงประโยค
			ได้อย่างราบรื่น	ได้อย่างราบรื่น
				เลือกสรรถ้อยคำ
				มาใช้ได้เพราะ
				เหมาะสม

ที่มา: พรทิพย์ แข็งขัน, ภาสพงศ์ ผิวพอใช้, สุพัตรา อุตมั่ง, และนวรรตน์ สุขวัฒนาสินธิ์, 2555, น. 85 - 86

อรสุมา ถาวรสุขอนันต์ (2559, น. 48 - 50) ได้พัฒนาเกณฑ์การประเมินความสามารถการเขียนเรียงความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ความสามารถ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านองค์ประกอบ ด้านเนื้อหา ด้านการใช้ภาษาและโวหารต่าง ๆ ด้านการลำดับเรื่องราว ด้านอักขรวิธี และด้านการเน้นข้อคิดสำคัญ ซึ่งแต่ละด้านมีระดับคะแนน 5 ระดับ ดังตาราง 4

ตาราง 4 เกณฑ์ประเมินเรียงความของอรสุมา ถาวรสุxonันต์ (2559)

หัวข้อ	คะแนน				
	5	4	3	2	1
ด้านที่ 1	มีเนื้อเรื่องและ	มีเนื้อเรื่อง	มีเนื้อเรื่อง	มีเนื้อเรื่อง	ขาด
องค์ประกอบ	องค์ประกอบ	แต่ขาด	แต่ขาด	วกวน	องค์ประกอบ
	ครบถ้วน คือ	องค์ประกอบ	องค์ประกอบ	และไม่มี	เรียงความ
	ชื่อเรื่อง คำนำ	1 ส่วน	2 ส่วน	องค์ประกอบ	ทั้งหมด
	เนื้อเรื่อง สรุป			3 ส่วน	
ด้านที่ 2	เนื้อหาสาระ	เนื้อหาสาระ	เนื้อหาสาระ	เนื้อหาสาระ	เนื้อหาสาระ
เนื้อหา	สัมพันธ์กับ	สัมพันธ์กับ	สัมพันธ์กับชื่อ	สัมพันธ์กับ	ไม่สัมพันธ์
	ชื่อเรื่อง	ชื่อเรื่อง	เรื่อง	ชื่อเรื่อง	กับชื่อเรื่อง
	ที่กำหนด	ที่กำหนด	ที่กำหนด	ที่กำหนด	ที่กำหนด
	มีประเด็น	มีประเด็น	มีข้อมูล	มีข้อมูล	
	ที่น่าสนใจ	ที่น่าสนใจ	สนับสนุน	สนับสนุน	
	มีข้อมูล	มีข้อมูล		เล็กน้อย	
	สนับสนุน	สนับสนุน			
	อย่างชัดเจน				
ด้านที่ 3	ใช้ภาษา	ใช้ภาษา	ใช้ภาษา	ใช้ภาษา	ใช้ภาษา
การใช้ภาษา	ถูกต้อง	ถูกต้อง	ถูกต้อง	ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง
และโวหาร	สละสลวย	สละสลวย	สละสลวย	แต่ยังสื่อ	ไม่ใช้โวหาร
ต่าง ๆ	มีการสรรคำ	สื่อ	สื่อ	ความหมาย	การเขียน
	ใช้โวหาร	ความหมาย	ความหมายได้	ไม่ชัดเจน	ขาดความ
	การเขียนได้	ชัดเจน	ใช้โวหาร	ใช้โวหาร	สละสลวย
	เหมาะสม	ใช้โวหาร	การเขียน	การเขียน	ของข้อความ
	มีทั้งบรรยาย	การเขียน	อย่างน้อย	อย่างน้อย	
	พรรณนา	อย่างน้อย	2 โวหาร	1 โวหาร	
	สาธก และ	3 โวหาร			
	อุปมา เลือกใช้	ลำดับความ			
		ไม่วกวน			

หัวข้อ	คะแนน				
	5	4	3	2	1
ได้เหมาะสม สื่อความหมาย ได้อย่างชัดเจน การลำดับ ความไม่วกวน					
ด้านที่ 4	เรียบเรียง	เรียบเรียง	เรียบเรียง	เรียบเรียง	เรียบเรียง
การลำดับ	ประโยคและ	ประโยคและ	ประโยค	ประโยค	ประโยคและ
เรื่องราว	ลำดับประโยค	ลำดับ	และลำดับ	และลำดับ	ลำดับประโยค
	ได้ดีมาก	ประโยคได้ดี	ประโยคได้	ประโยคได้	ไม่ได้ มีการ
	มีการวาง	มีการวาง	พอใช้ มีการ	แต่ยังวกวน	วางโครงเรื่อง
	โครงเรื่องอย่าง	โครงเรื่อง	วางโครงเรื่อง	มีการวาง	แต่วกวน
	ชัดเจน	เขียนได้	แต่ไม่ชัดเจน	โครงเรื่อง	ไม่เป็นลำดับ
	เขียนได้	สอดคล้อง	เขียน	แต่ไม่ชัดเจน	เขียน
	สอดคล้องกับ	กับโครงเรื่อง	ไม่สอดคล้อง	เขียนไม่	ไม่สอดคล้อง
	โครงเรื่อง	ที่วางไว้	กับโครงเรื่อง	สอดคล้อง	กับโครงเรื่อง
	ที่วางไว้		ที่วางไว้	กับโครงเรื่อง	ที่วางไว้
ด้านที่ 5	สะกดคำ	สะกดคำ	สะกดคำ	สะกดคำ	สะกดคำ
อักษรวิธี	ใช้อักษรย่อ	ใช้อักษรย่อ	ใช้อักษรย่อ	ใช้อักษรย่อ	ใช้อักษรย่อ
(ผิดคำเดิม	และ	และ	และ	และ	และ
นับเป็น	เครื่องหมาย	เครื่องหมาย	เครื่องหมาย	เครื่องหมาย	เครื่องหมาย
1 แห่ง)	วรรคตอน	วรรคตอน	วรรคตอน	วรรคตอน	วรรคตอน
	ถูกต้องทั้งหมด	ไม่ถูกต้อง	ไม่ถูกต้องเกิน	ไม่ถูกต้องเกิน	ไม่ถูกต้องเกิน
		เกิน 4 - 6	7 - 9 แห่ง	10 - 12 แห่ง	13 แห่ง
		แห่ง			
ด้านที่ 6	มีการเน้น	มีการเน้น	มีการเน้น	มีข้อคิด แต่ไม่	ไม่มีการเน้น
การเน้น	ข้อคิดสำคัญให้	ข้อคิดสำคัญ	ข้อคิดสำคัญ	ปรากฏเด่นชัด	ข้อคิด
ข้อคิดสำคัญ	เห็นชัดเจน	ให้เห็น	ให้เห็นชัดเจน		ที่สำคัญ

หัวข้อ	คะแนน				
	5	4	3	2	1
พร้อม	ชัดเจน	แต่ไม่			
ยกตัวอย่าง	พร้อม	ยกตัวอย่าง			
ประกอบอย่าง	ยกตัวอย่าง	ประกอบ			
เด่นชัด	ประกอบ				
	แต่กล่าวถึง				
	ผลความ				
	มากเท่าส่วน				
	ที่เป็นข้อคิด				
	สำคัญ				

ที่มา: อรสุมา ถาวรสุขอนันต์, 2559, น. 48 - 50

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า เกณฑ์การประเมินการเขียนเรียงความโดยทั่วไป จะประเมินในด้านองค์ประกอบของเรียงความ ด้านการเรียบเรียงย่อหน้าและการลำดับความคิด ด้านการใช้สำนวนภาษา ด้านเนื้อหาและความคิดสร้างสรรค์ และด้านการเขียนสะกดคำ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกสร้างเกณฑ์การให้คะแนนความสามารถการเขียนเรียงความของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้รูปแบบการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (analytic scoring rubrics) ซึ่งได้องค์ประกอบจากแนวคิดของนักวิชาการมาปรับประยุกต์ให้สอดคล้องกับบริบทของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ประกอบกับการวิเคราะห์จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม จนได้ประเด็นการประเมินจำนวน 5 ประเด็น ได้แก่ องค์ประกอบของเรียงความ การเรียบเรียง และลำดับความคิด เนื้อหาและความคิดสร้างสรรค์ การใช้สำนวนภาษา และการเขียนสะกดคำ ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถสะท้อนความสามารถการเขียนเรียงความได้อย่างชัดเจน อีกทั้งผลการประเมินสามารถบ่งชี้จุดเด่นและจุดด้อยและสามารถให้ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) แก่ผู้เรียน เพื่อใช้พัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.8 ความสำคัญและประโยชน์ของการเขียนเรียงความ

เรียงความเป็นงานเขียนร้อยแก้วซึ่งเป็นพื้นฐานสำหรับพัฒนาทักษะการเขียนประเภทต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง นักวิชาการแสดงทัศนะเกี่ยวกับความสำคัญและประโยชน์ของเรียงความ ดังนี้ สุทธิ ชัตติยะ (2552, น. 35) กล่าวว่า การเขียนเรียงความเป็นพื้นฐานของการเขียนร้อยแก้วประเภทอื่น ๆ การเขียนเรียงความที่ดีจำเป็นต้องยึดแนวทางและหลักการเขียนทั่วไปอย่างเคร่งครัดเพื่อจะเป็นประโยชน์ต่อการเขียนในรูปแบบอื่น ๆ ต่อไป

วิลาศ มณีวัต (ม.ป.ป. อ้างถึงใน วรวรรธน ศรียาภักย์, 2557, น. 95) กล่าวถึงความสำคัญของเรียงความไว้ตอนหนึ่งความว่า เรียงความเป็นความจำเป็นอย่างหนึ่งที่สำคัญยิ่งสำหรับคนไทย ทั้งนักอักษรศาสตร์ นักบัญชี แพทย์ และนายความที่สามารถใช้ภาษาไทยเขียนเรียงความได้ดี ย่อมสื่อความหมายได้ตามวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน

ภาสกร เกิดอ่อน และคณะ (2559, น. 56) กล่าวถึงความสำคัญและประโยชน์ของการเขียนเรียงความไว้ว่า การฝึกเขียนเรียงความเป็นการฝึกทักษะทางด้านความคิดและการใช้ภาษาทำให้เกิดพัฒนาการทางความคิด สามารถเรียบเรียงความคิดได้อย่างเป็นระบบ ผ่านกระบวนการใช้ภาษาที่สละสลวย การฝึกเขียนเรียงความอย่างสม่ำเสมอจึงเป็นบันไดสู่การเป็นผู้มีความสามารถทางการเขียนหรือการประพันธ์

พิมาน แจ่มจรัส (2562, น. 385) กล่าวถึงอรรถประโยชน์ของเรียงความตามแนวคิดของหลวงสำเร็จวรรณกิจไว้ตอนหนึ่ง ความว่า ผู้ที่เขียนเรียงความได้ดีและย่อความได้เก่ง ย่อมประสบผลดีในหลาย ๆ ทาง ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น ช่วยในการสอบ การเขียน การพูด

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า เรียงความเป็นพื้นฐานของการเขียนร้อยแก้ว เนื่องจากการเขียนเรียงความเป็นการฝึกทักษะการคิดและการใช้ภาษาอย่างเป็นระบบ ช่วยให้ผู้เรียนหรือผู้ฝึกฝนมีทักษะการคิดขั้นสูงและมีความสามารถการใช้ภาษาสื่อสารได้ดี เรียงความจึงเป็นทักษะพื้นฐานที่ใช้พัฒนาความรู้และทักษะอื่น ๆ ได้อย่างกว้างขวาง

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความ

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางดำเนินการพัฒนางานวิจัยให้สมบูรณ์และมีคุณภาพ โดยเลือกศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถหรือทักษะการเขียนเรียงความด้วยกระบวนการสอนต่าง ๆ เพื่อเป็นมโนทัศน์พื้นฐานสำหรับการทำวิจัย สรุปได้ดังนี้

2.9.1 งานวิจัยในประเทศไทย

ศรีพระจันทร์ แสงเขตต์ (2557) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดร่วมกับแบบฝึกทักษะภาพการ์ตูน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายของการวิจัย 2 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อเปรียบเทียบ

ความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แผนที่ความคิดร่วมกับแบบฝึกทักษะภาพการ์ตูน และ 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ข้างต้น กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6/1 จำนวน 43 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้วิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 13 ชั่วโมง แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความภาพการ์ตูน 3) แบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนเรียงความ และ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการเขียนเรียงความของกลุ่มตัวอย่างหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

อรสุมา ถาวรสุxonันต์ (2559) ได้ทำวิจัย เรื่อง ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจีแพสที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความและเจตคติต่อการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งมีจุดมุ่งหมายของการวิจัย 2 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังเรียนด้วยกระบวนการจีแพส และ 2) เพื่อศึกษาเจตคติต่อการเขียนของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังเรียนด้วยกระบวนการจีแพส กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ห้อง 10 โรงเรียนธัญรัตน จำนวน 50 คน ที่ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้วิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการจีแพส 12 คาบ 2) แบบประเมินความสามารถการเขียนเรียงความ จำนวน 1 ข้อ ความยาว 1 หน้า ประมาณ 25 - 30 บรรทัด และ 3) แบบสอบถามเจตคติวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณแบบทางเดียว (one - way MANOVA) ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กระบวนการจีแพสมีความสามารถในการเขียนเรียงความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กระบวนการจีแพสมีเจตคติต่อการเขียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปฐมรัตน์ มาระโกชน (2563) ได้ทำวิจัย เรื่อง การจัดการเรียนรู้รูปแบบชิปปา (CIPPA Model) เพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ มีจุดมุ่งหมายของการวิจัย 3 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อสร้างและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเรียงความตามรูปแบบการสอนแบบชิปปาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้อการเขียนเรียงความตามรูปแบบการสอนแบบชิปปา และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัย จำนวน 60 คน ได้มาจากการสุ่มโดยกำหนดนักศึกษาในสาขาวิชานิติศาสตร์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์และสาขาวิชาการท่องเที่ยวเป็นหน่วยสุ่ม

และสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีการใช้ตารางเลขสุ่ม จำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้วิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้การเขียนเรียงความ และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเรียงความตามรูปแบบการสอนแบบซิปปามีประสิทธิภาพ 85.00/83.00 2) ผลคะแนนหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างหลังทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้การเขียนเรียงความตามรูปแบบการสอนแบบซิปปาในระดับมากที่สุด

วารางคณา ศรีบุญเพ็ง และคณะ (2565) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยแบบเน้นภาระงานร่วมกับแผนที่ความคิดด้วยเทคนิคการโค้ช เพื่อส่งเสริมความสามารถการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเป็นการวิจัยและพัฒนา (research and development) โดยมีจุดมุ่งหมายของการวิจัย 2 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยแบบเน้นภาระงานร่วมกับแผนที่ความคิดด้วยเทคนิคการโค้ชให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) ศึกษาผลของกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยแบบเน้นภาระงานร่วมกับแผนที่ความคิดด้วยเทคนิคการโค้ช ทั้งผลการเรียน ความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ และความพึงพอใจของนักเรียน กลุ่มเป้าหมายการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 7 คน ใช้ระยะเวลาในการวิจัย 12 ชั่วโมง ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 81.48/81.43 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 2) ผลของกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 2.1) ผลความรู้เกี่ยวกับการเขียนเรียงความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.2) ผลของความสามารถเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับคุณภาพดี และ 2.3) กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

2.9.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Fauzi et al. (2021) ได้พัฒนาทักษะการเขียนเรียงความเชิงบรรยายของนักเรียนระดับประถมศึกษาผ่านกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ร่วมกับภาพยนตร์สั้น ศึกษาโดยใช้แบบแผนการวิจัยกึ่งทดลอง ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 31 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 31 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนการเขียนเรียงความเชิงบรรยายสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยการประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบมุ่งประสบการณ์ภาษาร่วมกับภาพยนตร์สั้นมีทักษะการเขียนเรียงความเพิ่มขึ้น

Ogunyemi, K.O. (2022) ได้ศึกษาผลกระทบของขนาดชั้นเรียนและความนับถือตนเองต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเขียนเรียงความ โดยการศึกษาได้รับอิทธิพลจากรายงานการวิจัยก่อนหน้านี้ที่ระบุว่าชั้นเรียนขนาดใหญ่อาจส่งผลเสียต่อการเรียนและสุขภาพ

ทางอารมณ์ของนักเรียน ผู้วิจัยศึกษาด้วยการวิจัยเชิงสืบย้อน (ex post facto research) เนื่องจากผู้วิจัยไม่ต้องการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขหรือสภาพแวดล้อมที่มีอยู่ในโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 335 คน จากโรงเรียนที่คัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง 9 แห่ง เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการเขียนเรียงความ ($r = 0.7$) แบบวัดทัศนคติต่อแบบสอบถามการเขียนเรียงความ ($r = 0.72$) และแบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเอง ($r = 0.84$) วิเคราะห์ข้อมูลที่โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม ผลการวิจัยพบว่าขนาดชั้นเรียนมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการเขียนเรียงความของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และขนาดชั้นเรียนไม่มีผลต่อทัศนคติต่อการเขียนเรียงความอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังพบว่าขนาดชั้นเรียนไม่มีผลกระทบต่อการเห็นคุณค่าในตนเอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติต่อการเขียนเรียงความอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษางานวิจัยข้างต้น พบว่า นักวิชาการทางการศึกษาได้พยายามค้นหาสาเหตุ ปัจจัยแวดล้อม และทัศนคติ รวมถึงทดลองคิดค้นวิธีการสอนรูปแบบต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ทั้งในมิติการนำวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างมาทดลองใช้เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความโดยตรง และมิติการนำวิธีการสอนมาใช้ร่วมกับสื่อการเรียนรู้ ซึ่งเป็นวิธีที่น่าสนใจและช่วยพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนให้ดีขึ้นได้จริง ผู้วิจัยจึงสนใจสร้างและพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ใช้เสริมสร้างความสามารถในการเขียนเรียงความโดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับสื่อการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น

ผลจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากตำรา วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความในหลากหลายองค์ประกอบที่ผู้วิจัยนำเสนอมาข้างต้น พบว่า การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความควรใช้เวลาระหว่าง 10 - 13 ชั่วโมง ผู้วิจัยจึงกำหนดเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ใกล้เคียงกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง คือ การวิจัยครั้งนี้ใช้เวลาจัดการเรียนรู้ จำนวน 14 ชั่วโมง เนื่องจากผู้วิจัยได้ออกแบบให้ผู้เรียนได้ฝึกประเมินงานเขียนเพื่อพัฒนาเรียงความร่วมด้วย ทั้งนี้ ผู้วิจัยเกิดอึดอัดกับขั้นตอนและเข้าใจสาระสำคัญของการเขียนเรียงความเพื่อใช้เป็นพื้นฐานสำหรับออกแบบและกำหนดเนื้อหาสาระที่ใช้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และแบบฝึกทักษะที่สัมพันธ์กับกรอบเนื้อหาการเขียนเรียงความที่ผู้วิจัยได้ศึกษา จำนวน 5 เรื่องที่เป็นพื้นฐานการสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะ จำนวน 5 ชุด ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการเขียนโครงเรื่องเรียงความ การเขียนคำนำเรียงความ การเขียนเนื้อเรื่องเรียงความ การเขียนสรุปเรียงความ และการประเมินเพื่อพัฒนาเรียงความ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังเห็นว่าควรเพิ่มเนื้อหาสาระเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานการเขียนเรียงความ เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจและมีพื้นฐานสำหรับพัฒนาการเขียนอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่วรวรรณ ศรียาภัย (2557, น. 91) กล่าวว่า ก่อนที่จะเขียนเรียงความนั้น

ผู้เขียนจำเป็นต้องมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเรียงความ ตั้งแต่ความหมาย ประเภท ความสำคัญ และลักษณะเฉพาะ เพราะเมื่อเข้าใจสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้แล้ว ในขณะที่เขียนก็จะมีหลักยึดคอยเป็นกรอบให้ตระหนักว่า สิ่งที่เขียนถูกต้องตามนัยสำคัญแห่งเรียงความหรือไม่ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเขียนเรียงความที่ควรทำความเข้าใจมี 5 ประเด็น คือ ความหมายของเรียงความ ประเภทของเรียงความ ความสำคัญของเรียงความ ลักษณะเฉพาะของเรียงความ และวัตถุประสงค์ในการเขียนเรียงความ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงกำหนดกรอบเนื้อหาเพื่อใช้ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ รวมทั้งสิ้น 6 ชุด โดยมีเนื้อหาครอบคลุมทั้ง 1) ความรู้พื้นฐานของการเขียนเรียงความ 2) การเขียนโครงเรื่องเรียงความ 3) การเขียนคำนำเรียงความ 4) การเขียนเนื้อเรื่องเรียงความ 5) การเขียนสรุปเรียงความ และ 6) การประเมินงานเขียนเพื่อพัฒนาเรียงความ เพื่อใช้พัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย ความหมาย แนวคิด ทฤษฎี ลักษณะเด่น ขั้นตอนของกระบวนการเรียนรู้ และคุณค่าของการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน ตลอดจนศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

3.1 ความหมายของกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง

การเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (collaborative 5 STEPs: CO - 5 STEPS) เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีฐานแนวคิดมาจากการจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม (collaborative learning) วีรพล แสงปัญญา (2561, น. 57) กล่าวถึงการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมไว้ว่าเป็นวิธีการและสิ่งแวดล้อมที่ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมการทำงานที่ผู้เรียนแต่ละคนขึ้นต่อกันและกัน กลุ่มของผู้เรียนทำงานร่วมกันทั้งด้านการทำความเข้าใจ แก้ปัญหา หรือสร้างผลผลิตด้านการเรียนรู้ บางประการ ซึ่งทัศนะดังกล่าวตรงกับธรรมชาติและลักษณะของการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน ที่เน้นฝึกให้ผู้เรียนเป็นนักคิดและนักปฏิบัติ

ปัจจุบันมีนักวิชาการนิยามความหมายเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบรวมพลังซึ่งเกี่ยวข้องกับจัดการเรียนรู้เชิงรุกไว้หลากหลาย โดยผู้วิจัยเลือกศึกษาแนวคิดของพิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข (2563, น. 38) ผู้คิดค้นและพัฒนาารูปการณจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน โดยให้ความหมายของการเรียนรู้แบบรวมพลัง (collaborative learning) ว่า คือ กลุ่มที่มารวมตัวกัน อาจ 2 คน หรือ 4 คน ต่อ 1 กลุ่ม โดยที่มิมีการละเพศ ละความสามารถ ความสนใจ และละความสามารถ (เก่ง กลาง อ่อน) ทำงานร่วมกันแบบคนเก่งช่วยสอนคนที่อ่อนหรือเรียนรู้ช้า คนที่มีความสามารถปานกลางก็ร่วมด้วยช่วยกันจนงานสำเร็จ และทุกคนบรรลุเป้าหมายเดียวกัน

ซึ่งพบว่า เด็กอ่อนมีผลการเรียนรู้สูงขึ้น และเด็กปานกลางมีพัฒนาการสูงขึ้นเช่นกัน อันเป็นผลของการแสดงความร่วมมือ ร่วมใจ รวมพลังเรียนรู้ร่วมกัน

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันได้มีนิยามความหมายของคำว่า การเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังไว้อย่างน่าสนใจ ดังที่พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข (2563, น. 41) กล่าวถึงความหมายของการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังไว้ว่า การเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง หมายถึง แนวการสอนที่กลุ่มผู้เรียนที่ศิลปะ ศิลปะความสามารถ หรือความถนัดหรือความสนใจ มารวมพลังร่วมกันช่วยเหลือกัน เรียนรู้ผ่านการทำกิจกรรม หรือลงมือปฏิบัติอย่างกระตือรือร้น ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ รวมทั้งดิจิทัล จนกระทั่งกลุ่มสามารถสร้างความรู้หรือสรุปความรู้ด้วยตนเองจนเกิดผลการเรียนรู้ คือ 1) รู้ด้วยความเข้าใจ 2) มีความสามารถทักษะการคิดและการปฏิบัติ 3) มีคุณลักษณะและค่านิยม และสิ่งสำคัญ คือ ผู้เรียนสามารถนำความรู้ รวมทั้งบทเรียนที่ได้ไปใช้หรือประยุกต์สร้างผลงานเพื่อเผยแพร่และบริการสังคมได้

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบรวมพลัง หมายถึง การเรียนรู้เชิงรุกในรูปแบบกลุ่ม ศิลปะความสามารถ ศิลปะและความถนัด รวมพลังช่วยเหลือกันเพื่อแสวงหาความรู้และพัฒนาทักษะร่วมกันตลอดจนนำองค์ความรู้ไปปรับใช้สร้างสรรค์ผลงานเพื่อบริการสังคมสาธารณะได้

3.2 ความหมายของกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน

กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (5 STEPs collaborative learning process) หรือ collaborative 5 STEPs เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ดัดแปลงและพัฒนาจากกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน (QSCCS) โดยในปี 2556 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้นำเสนอ 4 จุดเน้นต่อกระทรวงศึกษาธิการ โดยหนึ่งในสี่จุดเน้น คือ แนวการสอน 5 STEPs ปัจจุบันพัฒนาเป็นการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) โดยเพิ่มเติมการทำงานกลุ่มแบบรวมพลังเพื่อให้การจัดการเรียนรู้บนฐานวิธีการทางวิทยาศาสตร์ เน้นให้นักเรียนร่วมมือกันทำงาน ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เด็กเก่งช่วยเด็กอ่อน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดความเสมอภาค จึงมีนักการศึกษาคิดค้น วิจัย และพัฒนากระบวนการสอนดังกล่าว พร้อมทั้งให้ความหมายของกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน ดังนี้

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข (2563, น. 54) ได้ให้ความหมายของกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน หมายถึง แนวการสอนหนึ่งของการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งประยุกต์ความรู้ได้บนฐานวิธีการทางวิทยาศาสตร์ นักเรียนมีการปฏิบัติกิจกรรมแบบทำงานกลุ่มรวมพลัง โดยทุกคนร่วมด้วยช่วยกัน เด็กเก่งช่วยเด็กที่เรียนช้ากว่า ทำให้เด็กมีความสุขในการเรียน บทบาทของผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้ (learner) บทบาทของครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก (facilitator)

ภคินันท์ แซ่มรัมย์ (2563, น. 53 - 54) กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ CO - 5 STEPs ไว้ว่า เป็นขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมและจัดหาสื่อการเรียนรู้มาให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาคำตอบ

พัฒนา ทองคำ (2566) กล่าวถึงความหมายของการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังไว้ว่า กระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (5 STEPs collaborative learning process) คือ แนวการสอน (teaching approach) ที่มีลักษณะการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบ active learning ให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติ (learning by doing) เน้นการรวมกลุ่มของผู้เรียนที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน มาช่วยเหลือกันทำกิจกรรมเรียนรู้และร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อค้นคว้าหาคำตอบ อันนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้ด้วยตนเอง และการประยุกต์ใช้ความรู้ใหม่อย่างสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นจากการบูรณาการวิธีการทางวิทยาศาสตร์ (scientific method) เข้ากับแนวการสอนและเทคนิคการสอนต่าง ๆ โดยใช้แนวการสอนที่สำคัญ ได้แก่ แนวการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (inquiry based learning) และแนวการสอนโดยใช้โครงงานเป็นฐาน (project - based learning) เพื่อให้สามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนได้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ด้วยเหตุที่ผู้เรียนทำกิจกรรมกลุ่มแบบร่วมมือช่วยเหลือกันและกัน เด็กเก่งเรียนรู้เร็วช่วยเด็กเรียนช้า เด็กถนัดกว่าช่วยเด็กถนัดน้อย จึงเป็นที่มาของคำว่า “รวมพลัง”

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน หมายถึง แนวการสอนเชิงรุกที่เน้นให้ผู้เรียนสังเคราะห์ความรู้ด้วยตนเอง และรวมพลังกลุ่มที่เกิดจากการลดความสามารถ คณะ และลดความถนัด เพื่อช่วยเหลือกันเรียนรู้และพัฒนาความสามารถต่อไป

3.3 ลักษณะเด่นของกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน

การเรียนรู้แบบรวมพลัง เป็นการเรียนรู้เชิงรุกด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ตามกลยุทธ์การสอนในโลกศตวรรษที่ 21 นักการศึกษาได้กล่าวถึงลักษณะของการเรียนรู้แบบรวมพลัง ไว้ดังนี้

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียวาร์ ยินดีสุข (2563, น. 54 - 55) ได้กล่าวถึงแนวคิด ทฤษฎี และลักษณะเด่นของกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน สรุปได้ดังนี้

1. เป็นแนวการสอนอยู่บนฐานวิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่สนับสนุนด้วยทฤษฎีการสร้างความรู้ (construction) เป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมทำกิจกรรม ทั้งด้านปัญญาด้านร่างกาย ด้านจิตใจ และด้านสังคม
2. หลังการสร้างความรู้แล้วครูต้องมีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนนำความรู้ไปใช้ หรือประยุกต์ความรู้ ได้ผลงาน / ภาระงานไปตอบแทนสังคม

3. เป็นการจัดการเรียนรู้ เน้นการทำงานกลุ่มแบบรวมพลัง เด็กร่วมมือช่วยเหลือกัน เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกัน ความเสมอภาคกัน

4. วิธีการสอนสำคัญที่ใช้ใน collaborative 5 STEPs คือ

4.1 วิธีสอนแบบสืบสอบ

4.2 วิธีสอนแบบโครงงาน

4.3 วิธีสอนต่าง ๆ ใช้กิจกรรมเป็นฐาน เช่น เกม กรณีตัวอย่างบทบาทสมมติ

สถานการณ์จำลอง และการใช้ประเด็นทางสังคม

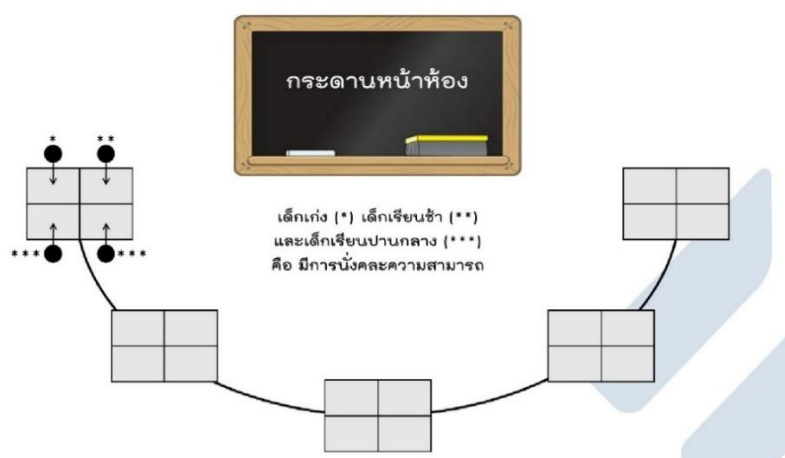
5. เทคนิคสำคัญที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้แนวนี้ เช่น เทคนิคพัฒนาการคิด ได้แก่ การใช้คำถาม การใช้ผังกราฟิก และการใช้ใบกิจกรรม

6. การใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ ทั้ง Pair - Discussion, Think - Pair - Share, Team - Pair - Solo, Peer to Peer, Peer Tutoring, Peer Assessment, Round Robin, Rally Robin และ Rally Table เป็นต้น

นอกจากนี้พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียวร์ ยินดีสุข (2563, น. 38 - 40) ยังได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับการจัดกลุ่มและการจัดห้องเรียนของการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง ดังนี้

1. การจัดกลุ่ม โดยกำหนดสมาชิก 4 คนต่อกลุ่มที่คละเทศ และคละความสามารถ จากนั้นทำความรู้จักกัน (ถ้าจำเป็น) และกำหนดบทบาทสมาชิก ได้แก่ ผู้นำ ผู้บันทึก ผู้เสนอผู้ประสานงาน พร้อมทั้งตั้งชื่อกลุ่ม

2. การจัดห้องเรียนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง ซึ่งเป็นแนวการสอนที่ต้องให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างเต็มตัว สนุกกับการใช้กระบวนการทางปัญญา มีการปฏิสัมพันธ์กันและเรียนรู้ในสิ่งที่ชอบหรือสนใจ พร้อมทั้งใช้เจตคติบ่มเพาะนิสัยร่วมกันไป โดยเรียนรู้เป็นทีมขนาดพอเหมาะ เช่น 2 คน 4 คน ให้คนเก่งช่วยเหลือคนเรียนอ่อน หรือคนถนัดน้อยกว่า และช่วยกันเรียนรู้

ภาพ 2 ลักษณะการจัดห้องเรียนของการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง

ที่มา: EDUCA Thai, 2563, <https://www.educathai.com/knowledge/documents/354>

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่ช่วยพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ภายใต้ทฤษฎีการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์และทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง และประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ใหม่หรือใช้ตอบสนองสังคมด้วยวิธีการสอนและเทคนิคที่หลากหลาย โดยมีแนวทางจัดกลุ่มและจัดห้องเรียนที่โดดเด่นเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนรวมพลังในกลุ่มที่สมาชิกมีความแตกต่างกัน มาร่วมพัฒนาศักยภาพร่วมกัน ผู้วิจัยได้นำความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวไปประยุกต์ใช้พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของกลุ่มตัวอย่าง

3.4 ขั้นตอนของกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน

กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอนเป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีกระบวนการเป็นระบบ มีขั้นตอนที่ชัดเจนดังที่พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข (2563, น. 56 - 61) อธิบายขั้นตอนกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน พร้อมทั้งเสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครูและพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 เสนอสิ่งเร้าและระบุคำถามสำคัญ (Stimulating and Key Questioning Collaboratively) มีลักษณะสำคัญ คือ เป็นขั้นตอนที่ทำให้ผู้เรียนสงสัย (ask) สมองเกิดภาวะอสมดุล (disequilibrium) จากการเสนอสิ่งเร้าของครู และเป็นการทบทวนประสบการณ์เดิมของผู้เรียน คือ การคาดคะเนคำตอบ ตั้งสมมติฐาน คำตอบอาจไม่ถูกต้องหรือเป็นมโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนก็เป็นได้

ซึ่งครูจะไม่เฉลยคำตอบ โดยอาจให้ตอบคำถามเป็นรายบุคคล เมื่อผู้เรียนคาดคะเนคำตอบ ครูควรถามผู้เรียนว่าตอบอย่างไร เพื่อได้ภาพรวมการตอบของผู้เรียนสำหรับใช้ตัดสินใจว่าควรจะสอนต่อไปหรือไม่ หรืออาจให้ตอบเป็นทีม ผู้เรียนอาจจับกลุ่มกันคาดคะเนคำตอบร่วมกัน หรืออาจใช้วิธีคิดคนเดียว - คิดคู่ - คิดเป็นทีม เพื่อให้ได้กร่วมมือช่วยเหลือกัน

ตาราง 5 บทบาทของครูและผู้เรียนในชั้นระบุคำถาม

บทบาทของครู	บทบาทของผู้เรียน
1. ครูนำเสนอสิ่งเร้าที่หลากหลาย ให้นักเรียนสังเกต เช่น แหล่งเรียนรู้จริง วิดีทัศน์ ของจริง ภาพ หรือ การสนทนา	1. ผู้เรียนสังเกตสิ่งเร้าด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 ถ้าทำได้ พร้อมจดบันทึก (ใช้หลัก 3 จ ที่ควรจำ: รู้จัก - จดจำ - จารึก)
2. ครูอาจถามคำถามเอง หรือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนตั้งคำถามได้ทั้งคำถามง่าย และคำถามยาก	2. ผู้เรียนตั้งคำถามเองโดยเป็นคำถามพื้นฐาน (คำถามปลายปิด) หรือคำถามง่ายและคำถามระดับสูง (คำถามปลายเปิด) หรือคำถามยาก
3. ครูนำปรับ / เลือกคำถามของผู้เรียน ให้สอดคล้องกับสาระที่ครูต้องเตรียมสอน	3. ผู้เรียนร่วมเลือกคำถามสำคัญ (key question) เพื่อนำไปสู่การหาความคิดหลัก (big idea) หรือสาระที่จะสอน
4. ครูให้ผู้เรียนคาดคะเนคำตอบด้วยวิธีต่าง ๆ ให้ตรงกับคำถามที่เตรียมไว้ ซึ่งเป็นการสร้างเสริมทักษะอุปนิสัย	4. ผู้เรียนต่างคาดคะเนคำตอบโดยไม่ต้องกังวลว่าถูกหรือผิด ไม่มีผลต่อคะแนน เป็นแนวทางให้ครูรู้ว่าผู้เรียนทั้งห้องรู้ หรือไม่รู้อะไร
5. ครูต้องไม่เฉลยคำตอบ	5. ผู้เรียนสนใจคำตอบจึงต้องเรียนรู้ในขั้นต่อไป

ที่มา: พิมพ์ดี เดชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข, 2563, น. 57

ขั้นที่ 2 แสวงหาสารสนเทศและวิเคราะห์อย่างรวมพลัง (Searching and Analyzing Collaboratively) เป็นขั้นพิสูจน์สมมติฐาน เพื่อหาคำตอบของคำถามสำคัญ โดยครูอาจออกแบบให้หรือครูกับผู้เรียนร่วมกันวางแผน หรือผู้เรียนวางแผนเองโดยครูออกแบบการเก็บข้อมูลสารสนเทศให้ด้วยการสร้างสื่อการเรียนรู้ เช่น ใบกิจกรรม ใบงาน รวมทั้งใบความรู้

ตาราง 6 บทบาทของครูและผู้เรียนในชั้นแสวงหาสารสนเทศ

บทบาทของครู	บทบาทของผู้เรียน
1. ครูให้ผู้เรียนทำกิจกรรมตามใบงาน ใบกิจกรรม ใบทดลอง	1. ผู้เรียนทำกิจกรรมตามสื่อการเรียนรู้ที่ครูเตรียม ในเวลาที่กำหนด พร้อมบ่มเพาะนิสัยด้วย
2. ครูให้ผู้เรียนพิจารณาข้อมูลแล้วสรุปผล	2. ผู้เรียนวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูลที่จะนำมาใช้
3. ครูให้ผู้เรียนวิเคราะห์ข้อมูล / สารสนเทศพร้อมออกแบบการนำเสนอ ผลการวิเคราะห์โดยใช้ผังกราฟฟิก	3. ผู้เรียนดำเนินการวิเคราะห์และอาจใช้ตัวเลขและ ค่าสถิติพร้อมออกแบบการนำเสนอโดยใช้ ผังกราฟฟิกให้เหมาะสม

ที่มา: พิมพ์ันต์ เดชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข, 2563, น. 58

ขั้นที่ 3 รวมพลังอภิปรายและสร้างความรู้ (Discussing and Constructing Collaboratively) มีลักษณะสำคัญ คือ เป็นขั้นสื่อความหมายข้อมูลหลังจากการวิเคราะห์ข้อมูล โดยผู้เรียนมีโอกาสนำเสนอหน้าชั้นเรียน ผู้เรียนมีการแปลความหมายข้อมูล เพื่อสรุปผลหรือ สร้างความรู้ด้วยตัวผู้เรียนเอง และแต่ละกลุ่มปรับแก้ไขความรู้ที่สร้างขึ้นเอง โดยครูเชื่อมโยงความรู้ ที่ผู้เรียนสร้างไปยังความรู้ที่ถูกต้อง และเป็นขั้นที่ครูอาจให้ทำแบบฝึกหัด เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจ และทักษะต่าง ๆ

ตาราง 7 บทบาทของครูและผู้เรียนในชั้นสร้างองค์ความรู้

บทบาทของครู	บทบาทของผู้เรียน
1. ครูให้ผู้เรียนนำเสนอผลการสื่อ ความหมายของแต่ละกลุ่ม	1. ผู้เรียนนำเสนอผลระหว่างกลุ่ม / หน้าชั้นเรียน และมีการสะท้อนความคิด
2. ครูอภิปรายหลังการทำกิจกรรม เพื่อให้นักเรียนสรุปผลได้เอง	2. ผู้เรียนร่วมอภิปราย ทั้งภายในกลุ่ม ระหว่างกลุ่ม และหน้าชั้นเรียน จากนั้นผู้เรียนแต่ละกลุ่มปรับผล การสร้างความรู้
3. ครูนำเชื่อมโยงความรู้และเสริม ความรู้ให้ผู้เรียนมีความรู้ที่ถูกต้อง และชัดเจน	3. ผู้เรียนรับรู้และกลับไปปรับความรู้ที่ตนสร้าง ให้ถูกต้องตามโมทัศน์ที่ต้องเป็น

ที่มา: พิมพ์ันต์ เดชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข, 2563, น. 59

ขั้นที่ 4 สื่อสารและสะท้อนคิดอย่างรวมพลัง (Communicating and Reflecting Collaboratively) ลักษณะสำคัญ คือ เป็นขั้นผู้เรียนนำเสนอความรู้ และการเรียนรู้ที่ได้จากการสร้างความรู้หรือความเข้าใจหน้าชั้นเรียน รวมทั้งผลงานดีที่ผนังหรือกระดานหน้าชั้นเรียน เป็นขั้นสำคัญที่ผู้เรียนต้องได้รับการฝึกการนำเสนอหน้าชั้นเรียน ด้วยหลัก 3P ได้แก่ planning (วางแผนการพูด) preparation (ซ้อม / เตรียม) และ presentation (นำเสนอหน้าชั้นเรียน) จากนั้นผู้เรียนมีการสะท้อนการคิดกระบวนการเรียน การทำงาน ข้อดี ข้อบกพร่อง จนได้บทเรียนพร้อมทั้งฝึกการสร้างบุคลิกภาพภายในและบุคลิกภาพภายนอกขณะนำเสนออย่างมั่นใจและมีคุณภาพ

ตาราง 8 บทบาทของครูและผู้เรียนในขั้นสื่อสาร

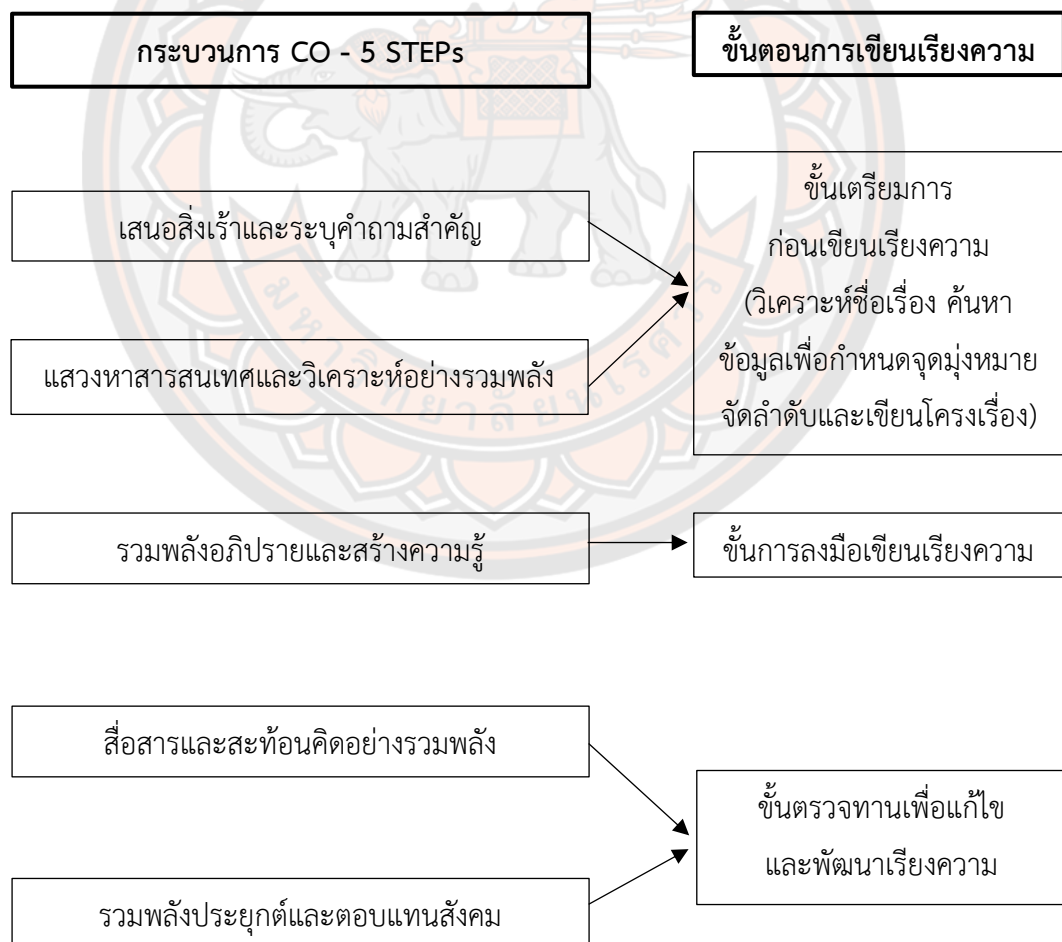
บทบาทของครู	บทบาทของผู้เรียน
1. ครูให้ผู้เรียนเตรียมวางแผนการนำเสนอ ด้วยแบบ และลีลาต่าง ๆ หน้าชั้นเรียน อาจเสนอเดี่ยวหรือทีม	1. ผู้เรียนเตรียมนำเสนอผลงานความรู้ที่ได้ ด้วยหลากหลายวิธี หลากหลายลีลา เช่น บทบาทสมมติ สัมมนา สนทนา ด้วยหลัก 3P
2. ขณะผู้เรียนนำเสนอ ครูประเมินผล การนำเสนอของผู้เรียนด้วยแบบประเมินต่าง ๆ รวมทั้งใช้เกณฑ์ระดับมิติคุณภาพ	2. ผู้เรียนนำเสนอผลงานด้วยความตั้งใจพูด และมีที่ท่าอย่างมั่นใจ ผู้เรียนอาจประเมินผลเพื่อนด้วยกัน (peer evaluation)
3. ครูให้ผู้เรียนสะท้อนการคิด	3. ผู้เรียนสะท้อนกระบวนการเรียนรู้ ข้อเด่น ข้อบกพร่อง จนได้บทเรียน

ที่มา: พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข, 2563

ขั้นที่ 5 รวมพลังประยุกต์และตอบแทนสังคม (Applying and Serving Collaboratively) มีลักษณะสำคัญ คือ เป็นขั้นที่ผู้เรียนร่วมด้วยช่วยกันแบบรวมพลังประยุกต์ความรู้หรือนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ เช่น ในชีวิตการเรียนรู้ในสาระอื่น ๆ ในครอบครัวที่ทำให้ได้ชิ้นงานใหม่ / ภาระงานใหม่ ซึ่งมีหลายระดับจากระดับง่ายถึงยาก ได้แก่ รายงาน การบอกเล่า การถ่ายทอดความรู้ (extension) ผลงานระดับคิดริเริ่ม หรือผลงานนำความรู้ ประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ (invention) และรายงาน โครงการประเภทต่าง ๆ (innovation)

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนของกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน ผู้วิจัยสรุปได้ว่า กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 เสนอสิ่งเร้าและระบุดำถามสำคัญ ขั้นที่ 2 แสวงหาสารสนเทศและวิเคราะห์อย่างรวมพลัง ขั้นที่ 3 รวมพลังอภิปรายและสร้างความรู้ ขั้นที่ 4 สื่อสารและสะท้อนคิดอย่างรวมพลัง และขั้นที่ 5 รวมพลังประยุกต์และตอบแทนสังคม ซึ่งกระบวนการทั้ง 5 ขั้นตอนข้างต้นสอดคล้องกับกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เน้นให้ผู้เรียนได้รวมพลังพัฒนาการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการลงมือปฏิบัติ พร้อมทั้งเข้าใจบทบาทพฤติกรรมการสอนของครูและพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละขั้นตอน อันเป็นประโยชน์สำหรับการออกแบบกิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังเกิดอึดอัดในต้นของความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) กับการพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความ ดังภาพ 3

ภาพ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน กับการเขียนเรียงความ

จากภาพ 3 แสดงให้เห็นว่า กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO – 5 STEPs) มีความสอดคล้องกับขั้นตอนการเขียนเรียงความ ดังนี้

ขั้นที่ 1 เสนอสิ่งเร้าและระบุคำถามสำคัญ ผู้เรียนวิเคราะห์หัวข้อและตั้งคำถามเกี่ยวกับแนวทางการเขียน จุดมุ่งหมาย หรือประเด็นที่น่าสนใจเพื่อเป็นกรอบสำหรับสืบค้นข้อมูล

ขั้นที่ 2 แสวงหาสารสนเทศและวิเคราะห์อย่างรวมพลัง ผู้เรียนสืบค้นสารสนเทศเกี่ยวกับหัวข้อหรือประเด็นที่สนใจเพิ่มเติมและร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูล พร้อมทั้งสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำมาใช้เรียนรู้ต่อไป

ขั้นที่ 3 รวมพลังอภิปรายและสร้างความรู้ ผู้เรียนได้ร่วมอภิปรายหัวข้อและสารสนเทศที่วิเคราะห์ภายในกลุ่ม ระหว่างกลุ่ม และหน้าชั้นเรียน จากนั้นผู้เรียนแต่ละกลุ่มปรับผลการสร้างความรู้ตามโมเดลที่ถูกต้องและลงมือเขียนจริง

ขั้นที่ 4 สื่อสารและสะท้อนคิดอย่างรวมพลัง ผู้เรียนนำเสนอผลงานตนเอง พร้อมทั้งช่วยกันสะท้อนคิดเพื่อประเมินงานที่เขียนทั้งจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา จนได้บทเรียน

ขั้นที่ 5 รวมพลังประยุกต์และตอบแทนสังคม ผู้เรียนนำองค์ความรู้และประสบการณ์มาพัฒนาผลงานในสถานการณ์ใหม่ และเผยแพร่สู่สาธารณะเพื่อสร้างเครือข่ายความรู้ทางวิชาการ

ด้วยความสัมพันธ์ดังอรรถาธิบายข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีสมมติฐานว่ากระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) น่าจะช่วยพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความให้ดีขึ้นได้

3.5 คุณค่าของกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน

การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้อันเป็นวิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่เน้นให้ผู้เรียนได้คิดไตร่ตรอง ทดลองลงมือปฏิบัติเพื่อสร้างความรู้ด้วยตนเอง ตามแนวการสอนในศตวรรษที่ 21 นักวิชาการได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับคุณค่าของการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน ดังนี้

พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข (2563, น. 42 - 43) ได้กล่าวถึงคุณค่าของการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังไว้หลากหลายมิติ ดังนี้

1. ผู้เรียนมีความเข้าใจเพราะมีความรู้ที่คงทน ผู้เรียนที่เข้าใจจะสามารถอธิบาย แปลความหมาย นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้

2. ผู้เรียนมีผลการเรียนรู้ทั้งความรู้ ความเข้าใจ ทักษะการคิด คุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนาจนเกิดสมรรถนะ (competency) ที่พึงประสงค์

3. ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต ด้วยความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน เนื่องจากได้รับการบ่มเพาะเป็นระยะ ๆ

4. ผู้เรียนได้รับการฝึกให้มีทักษะการสื่อสาร จากการสนทนา อภิปรายแลกเปลี่ยน เรียนรู้ เขียนรายงาน เป็นต้น

5. ผู้เรียนได้รับการฝึกให้ทำงานเป็นทีม คนเก่งช่วยเหลือคนเรียนช้าคนที่ถนัดกว่าช่วยเหลือคนถนัดน้อยกว่า ฝึกการเป็นผู้ให้อย่างกระฉับกระเฉง (active contributor) นับเป็นการบ่มเพาะวิถีประชาธิปไตย อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาความตระหนักแห่งตน (self - awareness) ความตระหนักต่อสังคม (social awareness) ตลอดจนทักษะการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ช่วยเหลือกัน

6. ผู้เรียนได้รับพัฒนาให้เป็นนักสืบสอบ นักสร้างนวัตกรรม ผ่านการทำโครงการน หรือการทำวิจัยสู่การเป็นผู้แก้ปัญหาอย่างมีวิจารณญาณ สร้างองค์ความรู้ใหม่ นวัตกรรมประเภทต่าง ๆ อันจะเป็นฐานสำคัญสู่การมีสัมมาชีพ เพื่อการมีสัมมาชีพในอนาคต สร้างรายได้ให้กับประเทศ และเผยแพร่ไปยังประเทศข้างเคียงในระดับอาเซียนและระดับโลก

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังเป็นกระบวนการหนึ่ง ที่ช่วยพัฒนาให้เด็กและเยาวชนมีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เป็นนักนวัตกรรมไทยผู้รักการเรียนรู้ตลอดชีวิตและมีความเป็นพลโลกในสังคมดิจิทัลยุค 4.0

3.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง ไปใช้จัดการเรียนการสอน พบว่า ไม่พบการนำกระบวนการเรียนรู้ดังกล่าวปรากฏในงานวิจัยต่างประเทศ ส่วนในประเทศไทยยังไม่มีผู้นำกระบวนการเรียนรู้ดังกล่าวมาใช้จัดการเรียนรู้อย่างไร ภาษาไทย ผู้วิจัยจึงศึกษาการใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอนกับรายวิชาอื่น ๆ เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจ ดังนี้

ภคินันท์ แซ่มรัมย์ (2563) ได้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องตัวกลางของแสง ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบ CO - 5 STEPs โดยใช้วิธีการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson Study: LS) ผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อ 1) พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังเรียน และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยกระบวนการเรียนรู้ กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศรีพรรณสันติภาพนาผายที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เรื่องตัวกลางของแสง ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบ CO - 5 STEPs โดยใช้วิธีการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีคุณภาพด้านความเหมาะสมในระดับมากที่สุด นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยกระบวนการดังกล่าวอยู่ในระดับมากที่สุด

กฤษณะ โต้ะดำ และคณะ (2565) ได้วิจัย เรื่อง กระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สารระเหยศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งมีจุดมุ่งหมายของการวิจัย 3 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนและหลังเรียน ในสารระเหยศาสตร์ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ดังกล่าว และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการสอนด้วยกระบวนการดังกล่าว กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสภาราชนิ จังหวัดตรัง จำนวน 38 คน ที่ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือที่ใช้วิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน 18 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตลอดจนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้วิจัยได้อภิปรายผลดังกล่าว สรุปได้ว่า กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยการรวมพลังกลุ่มนำสู่การสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง รวมถึงนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้สร้างสรรค์ผลงานเพื่อตอบสนองสังคม ซึ่งช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์

กมลวรรณ มิตรกระจ่าง (2565) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางเรียนวิทยาศาสตร์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน เรื่อง โลกของสิ่งมีชีวิต สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพระราชราษฎร์อุปถัมภ์วิทยา ซึ่งมีจุดมุ่งหมายของการวิจัย 2 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน เรื่อง โลกของสิ่งมีชีวิต ในรายวิชาวิทยาศาสตร์ และ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนหลังการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าว กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 32 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้วิจัย ได้แก่ 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 4 ชุด พร้อมทั้งคู่มือ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 3) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่าง

มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น ผู้วิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) สามารถพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้เรียนได้จริง โดยเน้นกระบวนการรวมพลังเรียนรู้ คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างองค์ความรู้ ผ่านการอภิปรายและปรับแก้ไขจนได้มโนทัศน์ที่ถูกต้อง พร้อมนำไปประยุกต์ใช้ตอบแทนสังคมและเผยแพร่สู่สาธารณะ

อย่างไรก็ตาม แม้ว่ากระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) จะมีลักษณะที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการสร้างองค์ความรู้ที่คงทน แต่ผู้วิจัยพบว่า ยังไม่มีงานวิจัยในประเทศไทยที่ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาผลการใช้กระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ที่มีต่อการพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความ ผู้วิจัยจึงสนใจนำกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอนมาใช้พัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ทั้งนี้ ผู้วิจัยยังมีความเห็นเพิ่มเติมว่าความสามารถการเขียนเรียงความเป็นทักษะที่ต้องได้รับการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบขั้นตอน ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทฤษฎีการเชื่อมโยงของธอร์นไคค์ เรื่อง กฎแห่งผล ที่เชื่อว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นเพราะบุคคลกระทำซ้ำ ก็จะมีความชำนาญมากขึ้น ทำให้ผู้ฝึกคล่องแคล่ว สามารถทำได้ดี ผู้วิจัยจึงค้นหาแนวทางที่สามารถนำมาใช้ร่วมกับกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) เพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพพบว่า แบบฝึกทักษะเป็นนวัตกรรมที่มีลักษณะเด่น คือ ช่วยพัฒนาทักษะของผู้เรียนได้ดีผ่านการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติในลักษณะย้ำ ซ้ำ และทบทวนด้วยตนเองได้ ผู้วิจัยจึงสร้างแบบฝึกทักษะให้ผู้เรียนได้ใช้เรียนรู้ร่วมกับกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) อันจะช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถการเขียนเรียงความดียิ่งขึ้น ตลอดจนศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนรู้อย่างกล่าว เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาการเรียนรู้อิวยาภาษาไทยต่อไป

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะ

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าตำรา วารสาร และแบบเรียน เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และมโนทัศน์เกี่ยวกับแบบฝึกทักษะ ประกอบด้วย ความหมาย ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี องค์ประกอบประโยชน์ ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะ แนวคิดทฤษฎีที่นำมาประยุกต์สำหรับสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะ รวมถึงศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะ ดังนี้

4.1 ความหมายของแบบฝึกทักษะ

แบบฝึก แบบฝึกทักษะ แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดฝึกทักษะ เป็นคำที่ใช้เรียกสื่อการสอนประเภทหนึ่งซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียน โดยเกิดจากการเรียนรู้ตามศักยภาพของตน แม้จะใช้คำเรียกแตกต่างกันแต่มีจุดหมายไปในทิศทางเดียวกัน คือ พัฒนาให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการเรียนรู้ด้วยวิธีการและรูปแบบที่หลากหลาย ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเข้าใจบทเรียนได้เร็วและชัดเจนยิ่งขึ้น ส่งผลให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพที่ดี สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้คำว่าแบบฝึกทักษะ เนื่องจากผู้วิจัยมุ่งพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความ ซึ่งเป็นวิชาที่ต้องฝึกฝนทักษะการเขียนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ นักวิชาการได้ให้ความหมายของแบบฝึกทักษะไว้ดังนี้

ถวัลย์ มาศจรัส และคณะ (2550, น. 18) นิยามความหมายของแบบฝึกทักษะไว้ว่า หมายถึง นวัตกรรมการสอนที่ใช้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม มีความหลากหลายและปริมาณเพียงพอที่สามารถตรวจสอบและพัฒนาทักษะ กระบวนการคิด กระบวนการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถสรุปความคิดรวบยอดและหลักการสำคัญของสาระการเรียนรู้ รวมถึงช่วยให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความเข้าใจในบทเรียนด้วยตนเองได้

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2553, น. 96) นิยามความหมายของชุดการฝึกไว้ว่า หมายถึง สื่อที่สร้างขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมที่เป็นการทบทวนหรือเสริมเพิ่มเติมความรู้ให้แก่ นักเรียน หรือให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการเรียนรู้หลาย ๆ รูปแบบ เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้มีคุณลักษณะตามที่ต้องการ

ราชบัณฑิตสถาน (2556, น. 687) ให้ความหมายของแบบฝึกไว้ว่า หมายถึง แบบตัวอย่างปัญหาหรือคำสั่งที่ตั้งขึ้นเพื่อให้นักเรียนฝึกตอบ

ทิศนา แคมมณี (2556, น. 168) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกปฏิบัติไว้ว่า หนังสือที่ผู้เรียนใช้ควบคู่ไปกับตำราเรียน ปกติจะประกอบไปด้วยสาระ คำสั่ง แบบฝึกหัด ปัญหาหรือคำถามที่วางสำหรับเขียนคำตอบ และการทดสอบ

กมลรัตน์ สิงห์แก้ว (2561, น. 21) กล่าวว่า แบบฝึก หมายถึง สื่อที่สร้างขึ้นเพื่อพัฒนาทักษะให้แก่ผู้เรียนจนเกิดความสามารถในทักษะนั้น ๆ แบบฝึกจะมีกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ ทบทวนความรู้ที่ได้จากการฝึก และทำให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความเข้าใจในบทเรียนได้ด้วยตัวเอง

มนตรี วงษ์สะพาน (2563, น. 84) กล่าวว่า ชุดฝึกทักษะ เป็นสื่อประกอบการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นเป็นชุด โดยมีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านใดด้านหนึ่งให้มีพัฒนาการที่สูงยิ่งขึ้น โดยประกอบด้วยเนื้อหาสาระและรายละเอียดของขั้นตอนการปฏิบัติให้เกิดทักษะ

จากการศึกษาความหมายของแบบฝึกทักษะตามทัศนะของนักวิชาการ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะ หมายถึง สื่อการเรียนรู้ประเภทหนึ่ง ที่สร้างขึ้นเพื่อพัฒนาทักษะและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดความชำนาญในทักษะความสามารถนั้น ๆ โดยได้รับมวลประสบการณ์จากการฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่หลากหลาย และได้ทบทวนความรู้ด้วยตนเอง

4.2 ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี

แบบฝึกทักษะที่ดี มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ จะก่อประสิทธิผลที่ดีต่อผู้เรียนโดยตรง กล่าวคือ ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการฝึกทักษะได้อย่างราบรื่น ดังนั้นองค์ความรู้สำคัญสำหรับการสร้างแบบฝึกทักษะจึงควรศึกษาลักษณะของแบบฝึกที่ดี โดยนักวิชาการได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดีไว้ดังนี้

ถวัลย์ มาศจรัส และคณะ (2550, น. 21) กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดี สรุปได้ดังนี้

1. จุดประสงค์ที่จะให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างชัดเจน
2. สอดคล้องกับกลวิธีการพัฒนาทักษะและกระบวนการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้
3. เนื้อหาถูกต้องตามหลักวิชา ใช้ภาษาที่เหมาะสม
4. มีคำอธิบายและคำสั่งชัดเจน ปฏิบัติได้ง่าย
5. พัฒนาทักษะการเรียนรู้ และสรุปความคิดรวบยอดได้
6. สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้และความแตกต่างระหว่างบุคคล
7. มีคำถามและกิจกรรมท้าทาย ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของธรรมชาติวิชา
8. มีกลยุทธ์การนำเสนอ และการตั้งคำถามที่ชัดเจน น่าสนใจ ปฏิบัติได้ สามารถ

ให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงการเรียนของผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2553, น. 98) ได้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดีไว้ว่า

1. ควรมีแบบฝึกทักษะหรือตัวอย่างหลาย ๆ แบบในชุดการฝึก / ชุดฝึกทักษะ เพื่อไม่ให้ผู้เรียนเบื่อหน่าย และมีรูปแบบที่สร้างความสนใจให้ผู้เรียนให้ลองพัฒนาความสามารถของตน
2. ผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้จากบทเรียนมาตอบในแบบฝึกทักษะ
3. จำนวนภาษาง่าย เหมาะกับวัยของผู้เรียนและผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง
4. ชุดการฝึกทักษะแต่ละชุดควรคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคล
5. ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้ควรฝึกความสามารถของผู้เรียนหลาย ๆ ด้าน
6. ควรฝึกทักษะด้านความคิดที่หลากหลายรูปแบบ เช่น คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์

อัจฉรา ประเสริฐสิน (2563, น. 235) ได้กล่าวว่า แบบฝึกทักษะที่ดี ผู้สร้างควรยึดหลักทางจิตวิทยา แต่ฝึกหัดจะต้องใช้จำนวนภาษาง่ายให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน ประกอบด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย แบบฝึกหัดควรมีคำสั่ง คำอธิบาย รวมถึงมีคำแนะนำการใช้

อย่างชัดเจน เข้าใจได้ง่าย ใช้เวลาในการฝึกและปฏิบัติไม่นาน และที่สำคัญแบบฝึกหัดจะช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้เพื่อประเมินองค์ความรู้ของผู้เรียน

จากทัศนะของนักวิชาการข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปโดยจัดหมวดหมู่องค์ประกอบของลักษณะแบบฝึกหัดที่ดี ประกอบด้วย 5 คุณลักษณะ ได้แก่ เนื้อหา กิจกรรม ภาษา รูปแบบ และการประเมินผล ดังอรรถาธิบายต่อไปนี้

1. ด้านเนื้อหา ควรเป็นเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัยและระดับความสามารถของผู้เรียน โดยมีหลักสำคัญว่าต้องเป็นเนื้อหาที่สอดคล้องกับสิ่งที่เรียนหรือมีความเกี่ยวข้องกับบทเรียนและควรมีหลักการอ้างอิงที่เชื่อถือได้เพื่อใช้กำหนดเนื้อหา เพื่อให้เกิดความถูกต้องตามหลักวิชาด้วยสิ่งสำคัญ คือ ควรเรียงลำดับเนื้อหาภายในแบบฝึกหัดที่เริ่มต้นด้วยเนื้อหาที่ง่าย ปรากฏอยู่ในบทเรียนซึ่งจะช่วยทบทวนความรู้เดิม ผสานร่วมกับการเรียนรู้เนื้อหาใหม่ ๆ ที่มีระดับความยากเพิ่มขึ้นในลักษณะค่อยเป็นค่อยไปจนสู่เนื้อหาในระดับเข้มข้น เพื่อให้เนื้อหาของแบบฝึกหัดทักษะสอดคล้องกับธรรมชาติของการเรียนรู้ อีกทั้งควรคำนึงถึงหลักจิตวิทยา เช่น ความแตกต่างระหว่างบุคคล พัฒนาการของแต่ละวัย ความสนใจของช่วงอายุ เพื่อใช้ประกอบการคัดเลือกเนื้อหาที่ตรงกับความต้องการและสอดคล้องประสานกับความสนใจของผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น

2. ด้านกิจกรรม ควรมีกิจกรรมหลากหลาย เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และฝึกฝนความสามารถหลากหลายมิติรอบด้าน โดยลำดับกิจกรรมที่ทำทลายความสามารถ และเร้าความสนใจ ของผู้เรียนได้เนื่องจากกิจกรรมในแบบฝึกหัดทักษะควรเป็นกิจกรรมที่ใช้เพื่อฝึกฝนและพัฒนาทักษะ เน้นการปฏิบัติ และเปิดกว้างให้ผู้เรียน ได้คิดและทำอย่างอิสระ รูปแบบคำถามในกิจกรรมจึงควรส่งเสริมการคิดที่หลากหลายรวมถึงออกแบบลักษณะคำตอบให้ครอบคลุมทั้งแบบมีตัวเลือกให้ตอบอย่างจำกัดและตอบได้อย่างอิสระ ขณะเดียวกันควรกำหนดระยะเวลาที่ใช้ฝึกฝนและพัฒนาทักษะอย่างเหมาะสมและเพียงพอ โดยคำนึงถึงการกระตุ้นให้ผู้เรียนตื่นตัวร่วมด้วย

3. ด้านภาษา ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย เนื่องจากแบบฝึกหัดทักษะประกอบด้วยคำนำ คำชี้แจง การอธิบายขั้นตอนการเรียนรู้ เนื้อหา วิธีทำกิจกรรม และคำอธิบายสำหรับการทำแบบทดสอบ ซึ่งต้องใช้ภาษาเพื่อสื่อสารทำความเข้าใจ ดังนั้นจึงควรใช้ภาษาสื่อสารเข้าใจง่าย ชัดเจน ตรงกับวัตถุประสงค์ และคำนึงถึงการทบทวนความรู้ด้วยตนเองของนักเรียนด้วย หากภาษาในแบบฝึกหัดทักษะเหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้เรียนในช่วงวัยต่าง ๆ จะสามารถสร้างประโยชน์ต่อผู้เรียนได้โดยตรงอย่างแท้จริง

4. ด้านรูปแบบ องค์ประกอบสำคัญของของแบบฝึกหัดทักษะ คือ การมีรูปแบบที่เอื้อต่อการเรียนรู้และทำความเข้าใจเนื้อหาสาระได้ง่าย ทั้งการมีจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน คำชี้แจงการใช้แบบฝึกหัดเพื่อเป็นเสริมทิศการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนและผู้สอน ตลอดจนควรมีรูปแบบตัวอย่าง

พร้อมกับคำอธิบายหรือคำสั่งเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจวิธีการทำกิจกรรมหรือวิธีการเรียนรู้เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้เรียนทราบถึงวิธีการฝึกปฏิบัติที่เข้าใจง่ายและชัดเจน

5. ด้านการประเมินผล แบบฝึกหัดที่สามารถให้ผู้เรียนทบทวนความรู้หรือเรียนรู้ได้ด้วยตนเองนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาสาระและเกิดทักษะการปฏิบัติที่คงทน โดยควรมีเฉลยหรือแนวคำตอบให้ผู้เรียนได้ทบทวนความรู้ด้วยตนเองและเป็นการให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจจุดอ่อนและข้อที่ควรพัฒนา รวมถึงทราบจุดแข็งที่ควรส่งเสริมให้ดียิ่งขึ้น

4.3 องค์ประกอบของแบบฝึกทักษะ

แบบฝึกทักษะเป็นสื่อประกอบการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเข้าใจจากการฝึกฝนปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม ดังนั้น สิ่งสำคัญของแบบฝึกทักษะ คือ องค์ประกอบที่จะสะท้อนรูปลักษณ์ของแบบฝึกให้มีความโดดเด่นและมีประสิทธิภาพ สามารถใช้งานได้จริง นักวิชาการได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับองค์ประกอบของแบบฝึกทักษะไว้ดังนี้

สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประดิษฐ์ (2550, น. 61 - 62) แสดงทัศนะเกี่ยวกับส่วนประกอบของแบบฝึกทักษะไว้ว่า แบบฝึกทักษะเป็นสื่อที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนฝึกทักษะเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ถาวรควรมีองค์ประกอบ ได้แก่ ชื่อชุดฝึกในแต่ละชุดย่อย จุดประสงค์ คำสั่ง ตัวอย่างชุดฝึก ภาพประกอบ แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน และแบบประเมินบันทึกผลการใช้

สุจิต เหมวัล (2555, น. 12 - 13) ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า แบบฝึกทักษะแต่ละเล่มควรประกอบด้วย ปกนอก ปกใน คำนำ สารบัญ สารระการการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่ต้องการฝึก แบบทดสอบก่อนเรียน ใบความรู้ ใบกิจกรรม / แบบฝึก / กิจกรรมฝึก แบบฝึกหัด แบบทดสอบหลังเรียน บรรณานุกรม เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน เฉลย / แนวคำตอบ แบบฝึกหัด เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน และปกหลัง

ทิศนา ขัมมณี (2556, น. 168) กล่าวถึงองค์ประกอบของแบบฝึกปฏิบัติว่า ควรจะให้รายละเอียดครอบคลุมสาระต่าง ๆ ประกอบด้วย คำชี้แจง สาระที่เรียน ปัญหาหรือคำถาม แบบฝึกหัด และกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนคิดและทำ ที่ว่างสำหรับให้ผู้เรียนเขียนคำตอบ เฉลยคำตอบหรือแนวในการตรวจคำตอบ คำแนะนำและแหล่งข้อมูลให้ผู้เรียนสามารถไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

จากองค์ความรู้ข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะมีองค์ประกอบหลายประการ โดยขึ้นอยู่กับการออกแบบของผู้สร้างและความจำเป็นต่อการใช้งานที่มุ่งพัฒนาทักษะความสามารถหรือการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยพิจารณาให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทการนำไปใช้กับนักเรียน สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้องค์ประกอบในแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยแบบฝึกแต่ละชุด ประกอบด้วย 1) ปกนอก 2) ปกใน 3) คำนำ 4) สารบัญ 5) คำชี้แจงการใช้แบบฝึก 6) สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ 7) ใบความรู้ 8) กิจกรรม 9) คำแนะนำและแหล่งข้อมูลให้ผู้เรียนไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม 10) บรรณานุกรม 11) แนวคำตอบ

หรือเกณฑ์การประเมิน และ 12) ปกหลัง ทั้งนี้ เพื่อใช้จัดการเรียนรู้ร่วมกับกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความ

4.4 ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะ

แบบฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนรู้สำคัญ สำหรับจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนต้อง ศึกษาหลักการและวิธีพัฒนาแบบฝึกทักษะเพื่อเป็นแนวทางการสร้างแบบฝึกทักษะให้มีคุณภาพ พร้อมทั้งปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาแบบฝึกทักษะให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด ต่อผู้เรียน นักวิชาการได้แสดงแนวคิดเกี่ยวกับขั้นตอนการสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะ ดังนี้

สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ (2553, น. 97 - 100) ได้เสนอแนะหลักการสร้างชุดฝึกทักษะ สรุป ได้ว่า ควรจัดเนื้อหาสาระการฝึกให้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยเนื้อหาสาระและกิจกรรมการ ฝึกเหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน ซึ่งควรวางรูปแบบของแบบฝึกทักษะให้มีความ สัมพันธ์กับโครงเรื่องและเนื้อหาสาระ ต้องมีคำชี้แจงให้ง่าย ๆ สั้น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนอ่านเข้าใจ เรียนจากง่ายไปยาก น่าสนใจและทำทนายภายใต้การกำหนดเวลาที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังกล่าวถึง ขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะว่าควรดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตร หลักการ จุดหมายของหลักสูตร
2. วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้ เพื่อวิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์ในแต่ละชุดการฝึก
3. จัดทำโครงร่างและชุดฝึกในแต่ละชุด
4. ออกแบบชุดการฝึกทักษะในแต่ละชุดให้มีรูปแบบที่หลากหลายและน่าสนใจ
5. ลงมือสร้างแบบฝึกในแต่ละชุด รวมทั้งออกข้อสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้
6. นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
7. นำชุดฝึกทักษะไปทดลองใช้ บันทึกผล แล้วปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่อง
8. ปรับปรุงชุดฝึกทักษะให้มีประสิทธิภาพ
9. จัดทำคำชี้แจง นำไปใช้จริงและเผยแพร่ต่อไป

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2561, น. 468 - 469) ได้เสนอแนวทางการสร้างแบบฝึกไว้ว่า

1. ศึกษาปัญหาและความต้องการ โดยศึกษาจากการจุดประสงค์การเรียนรู้และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหากเป็นไปได้ควรศึกษาความต่อหน้าของปัญหาในทุกระดับชั้น
2. วิเคราะห์เนื้อหาหรือทักษะที่เป็นปัญหาออกเป็นเนื้อหาหรือทักษะย่อยเพื่อใช้ สร้างแบบทดสอบและแบบฝึกหัด
3. พิจารณาวัตถุประสงค์ รูปแบบ และขั้นตอนการใช้แบบฝึก เช่น จะนำแบบฝึกไปใช้ อย่างไรและแต่ละชุดประกอบด้วยอะไรบ้าง

4. สร้างแบบทดสอบซึ่งอาจมีแบบทดสอบเชิงสำรวจ แบบทดสอบเพื่อวินิจฉัย ข้อบกพร่อง แบบทดสอบความก้าวหน้าเฉพาะเรื่อง เฉพาะตอน แบบทดสอบที่สร้างจะต้องสอดคล้องกับเนื้อหาหรือทักษะที่วิเคราะห์ไว้ในข้อที่ 2

5. สร้างบัตรฝึกหัด เพื่อใช้พัฒนาทักษะย่อยแต่ละทักษะ ในแต่ละบัตรจะมีคำถามให้นักเรียนตอบ การกำหนดรูปแบบและขนาดของบัตรจะพิจารณาตามความเหมาะสม

6. สร้างบัตรอ้างอิง เพื่อใช้อธิบายคำตอบหรือแนวทางการตอบแต่ละเรื่อง สำหรับการสร้างบัตรอ้างอิงนี้อาจทำเพิ่มเติมเมื่อนำบัตรฝึกหัดไปทดลองใช้แล้ว

7. สร้างแบบบันทึกความก้าวหน้า เพื่อใช้บันทึกผลการทดสอบหรือผลการเรียน โดยจัดทำเป็นตอน เพื่อให้เห็นความก้าวหน้าเป็นระยะ ๆ สอดคล้องกับแบบทดสอบความก้าวหน้า

8. นำแบบฝึกไปทดลองใช้ เพื่อหาข้อบกพร่อง คุณภาพของแบบฝึก และคุณภาพของแบบทดสอบ

9. ปรับปรุงแก้ไขแบบฝึกให้สมบูรณ์ เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับพัฒนาผู้เรียนต่อไป
สรุปได้ว่า การสร้างแบบฝึกทักษะนั้นผู้สร้างควรศึกษาขั้นตอนการสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะอย่างรอบคอบ โดยเริ่มจากการวิเคราะห์ปัญหา การกำหนดเนื้อหาและสาระสำคัญสำหรับสร้างแบบฝึกทักษะ จุดประสงค์ และกิจกรรมให้มีความสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการฝึกฝน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อสร้างแบบฝึกแล้วควรทดสอบประสิทธิภาพเพื่อปรับปรุงและพัฒนาแบบฝึกทักษะให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

4.5 ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ

แบบฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพช่วยพัฒนาทักษะความสามารถของผู้เรียนให้มีความชำนาญ และเป็นเครื่องมือประกอบการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่องยาวนาน นักวิชาการได้อธิบายประโยชน์ของแบบฝึกทักษะไว้อย่างน่าสนใจ ดังนี้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2551, น. 111) กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกไว้ดังนี้

1. ทำให้ครูเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น
2. ฝึกให้นักเรียนทำงานด้วยตนเอง
3. ทำให้ครูทราบความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน
4. ช่วยฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2553, น. 96 - 97) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของชุดฝึกทักษะไว้ว่า

1. ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัย เพราะผู้เรียนแต่ละคนมีความสามารถแตกต่างกัน การให้ผู้เรียนได้จัดทำชุดการฝึกเหมาะสมกับความสามารถของแต่ละคน จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดกำลังใจที่จะเรียนรู้ และยังเป็น การส่งเสริมผู้เรียนที่เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

2. ชุดการฝึกช่วยเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่คงทน เพราะผู้เรียนได้ฝึกฝนทันที หลังจากจบบทเรียน หรือเปิดโอกาสให้ฝึกซ้ำหลายครั้งเพื่อความแม่นยำ

3. ชุดการฝึกเป็นเครื่องมือวัดผลหลังจากที่ผู้เรียนเรียนจบบทเรียนแต่ละครั้ง ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความรู้ความสามารถของตนเองได้ และเมื่อไม่เข้าใจหรือทำผิดเรื่องใดก็สามารถซ่อมเสริมตนเองได้ จัดว่าเป็นเครื่องมือที่มีคุณค่าทั้งของครูผู้สอนและผู้เรียน

4. เป็นสื่อที่ช่วยเสริมบทเรียน หรือหนังสือเรียน หรือคำสอนของครูผู้สอน

5. ชุดการฝึกกรายบุคคลผู้เรียนสามารถนำไปฝึกเมื่อใดก็ได้ ไม่จำกัดเวลาและสถานที่ นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนทำแบบฝึกได้ตามความต้องการของตน โดยมีครูผู้สอนคอยกระตุ้นหรือชี้แจงให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง

6. ลดภาระการสอนของครูผู้สอน

7. เป็นการฝึกความรับผิดชอบของผู้เรียน

8. ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ การที่ผู้เรียนได้ทำชุดฝึกทักษะการเรียนรู้ที่มีรูปแบบหลากหลายจะทำให้ผู้เรียนสนุกเพลิดเพลิน เป็นการท้าทายให้ลงมือทำกิจกรรมต่าง ๆ

กมลรัตน์ สิงห์แก้ว (2561, น. 22) กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกไว้ว่า เป็นเครื่องมือช่วยเพิ่มเติมการใช้ทักษะทางภาษาให้ดีขึ้น ใช้ภาษาได้ถูกต้อง ในส่วนของผู้สอนแบบฝึกจะเป็นเครื่องมือที่ช่วยลดภาระการสอนของผู้สอนและทำให้ผู้สอนทราบปัญหาข้อบกพร่องของผู้เรียน ในส่วนของผู้เรียนแบบฝึกเสริมทักษะช่วยฝึกทักษะทางภาษาของผู้เรียน รวมทั้งทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ดังนั้น แบบฝึกจึงเป็นเครื่องมือที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนที่ดีโดยหนึ่ง การจัดการเรียนการสอนวิชาในกลุ่มทักษะจึงควรมีการสร้างแบบฝึกเพื่อใช้ฝึกหรือช่วยแก้ปัญหาให้ผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากผู้สอนเป็นผู้สร้างแบบฝึกขึ้นเองจะก่อให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น เพราะผู้สอนย่อมรู้ปัญหาของตนและของผู้เรียนได้ดีกว่าผู้อื่น

พัชราภรณ์ รัตนวลี (2562, น. 44) กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะไว้ว่า แบบฝึกทักษะมีความสำคัญต่อการเรียนการสอน เป็นได้ทั้งอุปกรณ์ที่ช่วยทุ่นแรงการสอนของครู และเป็น การกำหนดจุดประสงค์การเรียนแต่ละชั่วโมง ทำให้ทราบได้ว่า รายละเอียดภายในคาบเรียนนั้น ควรมีอะไรบ้าง นอกจากนี้ยังเป็นสิ่งที่ผู้เรียนสามารถใช้ฝึกซ้อม ช่วยทบทวนบทเรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหา ค้นพบจุดบกพร่องของตน ช่วยพัฒนาทักษะที่หลากหลายให้เกิดความก้าวหน้า และแม่นยำในทักษะนั้น ๆ อีกทั้งยังเป็นแรงจูงใจในการเรียนได้อีกด้วย ทำให้ผู้เรียนสนุกสนาน จากกิจกรรมภายในแบบฝึก ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย สามารถนำสิ่งที่ได้เรียน ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

สรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะ เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้นมีประโยชน์ทั้งต่อผู้เรียน คือ ใช้สำหรับฝึกฝนทักษะความสามารถให้เข้าใจเนื้อหาอย่างถ่องแท้ ค้นพบจุดบกพร่องของตนเอง พร้อมทั้งมีโอกาสทบทวนเรียนรู้ใหม่เพื่อแก้ไขและพัฒนาทักษะให้ก้าวหน้าและแม่นยำ อีกทั้งยังช่วยฝึกความรับผิดชอบ และยังมีประโยชน์ต่อผู้สอน คือ ใช้เป็นเข็มทิศสำหรับจัดการเรียนรู้และฝึกฝนศักยภาพของผู้เรียนได้

4.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะ

แบบฝึกทักษะ คือ เครื่องมือประกอบการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและสามารถใช้ได้จริง โดยทั้งในอดีตและปัจจุบันมีผู้สนใจนำมาฝึกทักษะมาใช้พัฒนาความสามารถผู้เรียน ผู้วิจัยเลือกศึกษางานวิจัยในประเทศไทยช่วงปี พ.ศ. 2557 - 2566 ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความ และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ พบว่า มีงานวิจัยที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ ดังนี้

วิไลลักษณ์ แก้วกระจ่าง (2557) ได้ทำวิจัย เรื่อง การเพิ่มทักษะการเขียนด้วยชุดแบบฝึกโครงเรื่อง ซึ่งมีจุดมุ่งหมายของการวิจัย คือ เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการเขียนด้วยชุดแบบฝึกโครงเรื่อง กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีในชั้นปีที่ 1 จำนวน 75 คน ซึ่งได้มาด้วยการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจงจากนักศึกษาที่ลงทะเบียนวิชา Thai for Communication เครื่องมือที่ใช้วิจัย ได้แก่ 1) ชุดแบบฝึกโครงเรื่อง จำนวน 4 ชุด และ 2) แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษา ต่อแบบฝึกชุดโครงเรื่อง ใช้เวลาการทดลอง 16 คาบ ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษาที่ทำแบบฝึกมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และ 2) นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้วิจัยได้อภิปรายผลโดยสรุปว่า การวางโครงเรื่องก่อนเขียนเนื้อหาที่มีความสำคัญ เพราะช่วยกำหนดทิศทางหรือเป็นกรอบสำหรับเขียนเนื้อหา และวางโครงเรื่องสามารถเพิ่มทักษะการเขียนได้

กมลรัตน์ สิงห์แก้ว (2561) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ซึ่งมีจุดมุ่งหมายของการวิจัย 3 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อพัฒนาแบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น และ 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ จำนวน 27 คน เครื่องมือที่ใช้วิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) แบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น 2) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 แผน 10 ชั่วโมง 3) แบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนเรียงความ และ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นที่มี

ต่อการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของแบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการด้วยข้อมูลท้องถิ่นมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 81.83 / 83.95 และ 2) ความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียน ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่นสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ 3) นักเรียนยังมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก

นสวิต้า ปิริยะ และคณะ (2566) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียนความเรียงเชิงบรรยายและพรรณนา โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนควนโดนวิทยา จังหวัดสตูล ซึ่งมีจุดมุ่งหมายของการวิจัย 3 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเขียนความเรียงเชิงบรรยายและพรรณนาของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังการใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกทักษะ 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเขียนความเรียงเชิงบรรยายและพรรณนาของนักเรียนหลังจากใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกทักษะเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 60 และ 3) ประเมินพัฒนาการทักษะการเขียนความเรียงเชิงบรรยายและพรรณนาของนักเรียนภายหลังจากใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกทักษะ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 จำนวน 30 คนที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้วิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบฝึกทักษะการเขียนความเรียงเชิงบรรยายและพรรณนา และ 3) แบบวัดทักษะการเขียนความเรียงเชิงบรรยายและพรรณนา ใช้เวลาในการทดลอง 8 คาบ ผลการวิจัย พบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างมีทักษะการเขียนความเรียงเชิงบรรยายและพรรณนาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์โดยรวมเฉลี่ยเท่ากับ 56.63 ซึ่งอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้ ผู้วิจัยอภิปรายผลโดยสรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะจะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความชำนาญและฝึกกระบวนการคิดและการเขียนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะ ผู้วิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะเป็นสื่อหรือเครื่องมือที่ใช้พัฒนาความสามารถของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีประโยชน์ทั้งต่อครูและนักเรียน โดยเฉพาะช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้เรียน สะท้อนคุณภาพการเรียนรู้และบ่งชี้จุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาได้ ดังที่มีผู้สนใจศึกษา ค้นคว้า พัฒนาและวิจัยเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะเพื่อใช้เป็นเครื่องมือพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกระดับชั้น ซึ่งใช้ระยะเวลาระหว่าง 8 - 16 คาบ โดยนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะจะมีความสามารถในการเขียนสูงขึ้น ผู้วิจัยจึงสนใจนำแบบฝึกทักษะมาเป็นเครื่องมือช่วยพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสิ่งที่บ่งชี้อัตลักษณ์ของกลุ่มคนที่อาศัยอยู่ ณ ถิ่นฐานบริเวณนั้น ๆ มาช้านาน โดยฝังรากลึกผ่านวิถีชีวิตและสืบทอดขนบความคิดส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นจึงเป็นเอกลักษณ์ที่สะท้อนวัฒนธรรมของกลุ่มชนนั้น ๆ ได้อย่างชัดเจน สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นจากเอกสาร ตำรา และวารสาร เพื่อให้เข้าใจมโนทัศน์เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย เพื่อเป็นความรู้พื้นฐานที่ใช้บูรณาการและออกแบบเนื้อหาแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ประกอบด้วย ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย และงานวิจัยเกี่ยวกับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้จัดการเรียนรู้ ดังนี้

5.1 ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นตรงกับคำศัพท์ในภาษาอังกฤษว่า Local Wisdom หรือ Traditional Knowledge ปัจจุบันมีผู้นิยามคำศัพท์ภาษาไทยใช้อย่างหลากหลาย ทั้งภูมิปัญญาพื้นบ้าน และภูมิปัญญาชาวบ้าน คำเรียกขานเหล่านี้มีความหมายคล้ายคลึงกัน โดยนักวิชาการให้ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้อย่างหลากหลายและน่าสนใจ ดังนี้

กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2556, น. 15) ได้ให้นิยามความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ว่า หมายถึง องค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ การเรียนรู้ ความฉลาด ความสามารถ และความเชี่ยวชาญของคนในท้องถิ่น เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม ความเชื่อ การประกอบอาชีพ การแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการดำรงชีวิตที่ถ่ายทอดกันมาจากอดีต โดยองค์ความรู้นั้นสามารถนำไปปรับใช้เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข เข้ากับสภาพแวดล้อมของยุคสมัยที่มีการปรับเปลี่ยน และรวมถึงสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

สุกัญญา สุจฉายา (2556, น. 9 - 13) แสดงทัศนะเกี่ยวกับที่มาของคำว่าภูมิปัญญาท้องถิ่น สรุปได้ว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นคำใหญ่ที่มีความหมายครอบคลุมคำว่าคติชนที่ประกอบด้วยความรู้ที่ได้พัฒนามาตั้งแต่อดีต และยังคงพัฒนาต่อเนื่องเสมอมา เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตคนทุกกลุ่มทุกชนชั้น คติชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นจึงไม่ใช่เรื่องโบราณที่พ้นสมัย เพราะมีความต่อเนื่องของการแสวงหาความรู้ ถึงแม้ว่าจะเป็นความรู้ที่ถ่ายทอดต่อ ๆ กันมา แต่ในวิธีการสืบทอดนั้น ได้พัฒนาความรู้เพิ่มเติมเข้าไปอย่างต่อเนื่อง

หทัยรัตน์ บุญโยปษุภัมภ์ (2561, น. 5) กล่าวถึงความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นผลิตผลทางปัญญา ประกอบด้วย องค์ความรู้ และทักษะของคนในท้องถิ่นที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อแก้ไขปัญหา และตอบสนองความต้องการทางด้านความเป็นอยู่และทางด้านจิตใจของคนในท้องถิ่น ส่งผลถึงความผาสุกในชีวิตและความสงบสุขของคนในท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการเกษตร (2564, น. 2) ได้ให้ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น (local wisdom or traditional knowledge) หมายถึง องค์ความรู้ ความเชื่อ ความสามารถ ความชัดเจนของคนในท้องถิ่นที่ได้จากการสั่งสมประสบการณ์และการเรียนรู้ มาเป็นระยะเวลายาวนานหรือในช่วงระยะเวลาหนึ่ง มีการคิดค้นและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และถ่ายทอดสืบต่อกันมา สำหรับใช้เป็นแนวทางแก้ปัญหา ปรับตัว และดำรงชีวิตให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรมให้เหมาะสมกับยุคสมัยอย่างเป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง ชุดขององค์ความรู้และมวลประสบการณ์ อันเป็นมรดกทางปัญญาที่เกิดจากคนในท้องถิ่นสร้าง เรียนรู้ ปรับ ประยุกต์ เปลี่ยนแปลง และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนสั่งสมสืบทอดต่อกันมาจากรุ่นสู่รุ่น เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในแต่ละท้องถิ่นให้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องเหมาะสมกับพลวัตของสังคมและสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ จนเกิดเป็น วัฒนธรรมประจำท้องถิ่น

5.2 ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย

จังหวัดสุโขทัยเป็นราชธานีแรกของประเทศไทย ดินแดนรุ่งอรุณแห่งความสุขแห่งนี้ จึงมีรากเหง้าของอารยธรรมไทย และเป็นพื้นที่ที่อุดมด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นที่น่าสนใจหลากหลาย ประเภท สะท้อนถึงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณของท้องถิ่นสุโขทัย ซึ่งการศึกษาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่นนั้นสามารถเลือกศึกษาภูมิปัญญาได้หลากหลายประเภท ดังที่สุภิญญา สุขฉายา (2556, น. 10 - 12) กล่าวว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นคำที่นักวิชาการหลายวงการใช้กันมากที่สุดจนเป็นที่ยอมรับทั่วไป เนื่องจากภูมิปัญญาท้องถิ่นครอบคลุมทั้งส่วนที่เป็นนามธรรม (intangible) และรูปธรรม (tangible) การแบ่งประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นนั้นค่อนข้างยาก จึงยึดแนวการแบ่งจากผลการวิจัยภาคสนามการคุ้มครองภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยของศูนย์คดีชนวิทยา คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2550) ที่เสนอต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ โดยแบ่งภูมิปัญญาไทยออกเป็น 12 ประเภท ได้แก่ ด้านเกษตรกรรม ด้านภาษา และวรรณกรรม ด้านความเชื่อ ประเพณี พิธีกรรม ด้านศิลปกรรม ด้านนันทนาการ ด้านอาหาร การกิน ด้านหัตถกรรม ด้านการประกอบอาชีพ / การทำมาหากิน ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ด้านการบริหารจัดการชุมชน ด้านเทคโนโลยีพื้นบ้านหรือเทคนิควิธีการ ด้านการดูแลสุขภาพและการรักษาโรค สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดสุโขทัย เพื่อเป็นชุดความรู้เฉพาะที่นำไปสร้างเป็นแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เนื่องจากประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนโรงเรียนเมืองเชลียง ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ของจังหวัดสุโขทัย นักวิชาการได้กล่าวถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ดังนี้

อดิสรณ์ เรื่องจู้ย (2550, น. 44) กล่าวถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่นในจังหวัดสุโขทัย โดยสังเคราะห์องค์ความรู้จากหนังสือ “วัฒนธรรม” พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์ และ ภูมิปัญญา ซึ่งเป็นหนังสือที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นทุกจังหวัดในประเทศไทย จัดทำโดยกรมศิลปากร, คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ ในคณะกรรมการ อำนวยการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสพระราชพิธีมหามงคล เฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ธันวาคม 2542 สรุปได้ดังนี้

1. ประเภทขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อ และศาสนา ได้แก่

1.1 ประเพณีเกี่ยวกับการเกิด ประเพณีเกี่ยวกับการบวช ประเพณีเกี่ยวกับการแต่งงานของไทยและชาวไทยพวน เช่น การเว้าสาว การเจาะสาว การถามห้อยา ประเพณีเกี่ยวกับการตาย งานบุญเกี่ยวกับวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ประเพณีแห่นางแมว ประเพณีสวดมนต์ ปลาย่อน ประเพณีกำฟ้า ประเพณีทอดผ้าป่าข้าวสุก ประเพณีสลากภัตผ้าห่ม ประเพณีตานก๋วยสลาก ประเพณีบวชช้าง ประเพณีงานแม่ย่านาง ประเพณีสงกรานต์น้ำโอยทาน ประเพณีทำขวัญผึ้ง ประเพณี ข้าวขวัญวันเล่นไฟ

1.2 ความเชื่อและพิธีกรรม เช่น ความเชื่อเกี่ยวกับความกตัญญูกตเวที ความเชื่อ และพิธีกรรมเกี่ยวกับการถวายทาน ความเชื่อและพิธีกรรมเกี่ยวกับการรักษาโรค ความเชื่อเกี่ยวกับการพลีกรรม เรื่องเจ้าที่เจ้าทาง และการฟังธรรม

2. ประเภทภาษาและวรรณกรรม ได้แก่ การสื่อสารโดยใช้สำเนียงถิ่นสุโขทัย สำเนียงภาษาไทยล้านนา สำเนียงภาษาไทยอีสาน ภาษาไทยพวน ภาษาม้ง ภาษาไทยดำ วรรณกรรมท้องถิ่น เรื่อง โองการแข่งผี ขับไล่ผี และการไล่โรคภัยไข้เจ็บ เพลงยาวธรรมสุภาชาติ ตำรายากรรมชะตาปีในแต่ละปี วรรณกรรมร่วมสมัย เรื่อง สร้อยทองของครูนิมิต ภูมิถาวร และบทเพลงเพื่อการท่องเที่ยวสุโขทัยของคุณชินกร ไกรลาศ

3. ประเภทศิลปกรรมและโบราณคดี ได้แก่ ประติมากรรมลายปูนปั้นที่วัดนางพญา ลายปูนปั้นที่วัดพระพายหลวง เครื่องสังคโลก พระพุทธรูป รอยพระพุทธรูปที่วัดตระพังทอง ภาพจำหลักลายเส้นแกะลายเบา จิตรกรรมเพดานอุโมงค์วัดศรีชุม จิตรกรรมฝาผนังวัดหนองไฉ้วัง จิตรกรรมฝาผนังที่ซุ้มเจดีย์เจ็ดแถว สถาปัตยกรรมเจดีย์ทรงดอกบัวตูม โบราณสถานและแหล่งโบราณคดี เช่น อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย วัดมหาธาตุ เนินปราสาท วัดศรีสวย วัดพระศรี วัดเซตุพน วัดช้างล้อม วัดอรัญญิก วัดป่ามะม่วง และทำนบร่วง (สรัดภงส์)

4. ประเภทการเล่น ดนตรี นันทนาการ และการพักผ่อนหย่อนใจ ได้แก่

4.1 การละเล่นของเด็ก เช่น กาฟักไข่ ขี่ม้าส่งเมืองหรือเทวดานั่งเมือง ตาเขย่ง เตยตาล่อง

4.2 การเล่นของผู้ใหญ่ เช่น มังคละ กลองยาว

4.3 เพลงพื้นบ้าน เช่น เพลงฉ่อย เพลงร่ำวง และเพลงร้องเล่นของเด็ก เช่น เพลง ตูตเน่าตูตหนอน เพลงพื้นหัก เพลงมดตะนอย เพลงหัวโล้น

4.4 นาฏศิลป์พื้นบ้าน เช่น ระเบ๋บายสังคโลก ระเบ๋บายเทวีศรีสังขาลัย ระเบ๋บายทอซิ่นตีนจก ฟ้อนตะคัน ระเบ๋บายสุโขทัย

5. ประเภทบุคคลสำคัญ ได้แก่ ประวัติบุคคลสำคัญในท้องถิ่น เช่น พ่อขุนศรีนาวนำถุม พ่อขุนผาเมือง พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช พระมหาธรรมราชาลิไท ฯลฯ

6. ด้านวิถีชีวิตความเป็นอยู่ เช่น การประดิษฐ์เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน การประดิษฐ์ เครื่องมือทำมาหากิน การรักษาโรคด้วยสมุนไพร การปรุงยาแผนโบราณ การประกอบและถนอม อาหาร เช่น การทำปลาเห็ด การทำข้าวแฉะ การทำถั่วทอด 200 ปี การทำทองม้วน การทำปลาร้า การทำน้ำปลา การทำก๋วยเตี๋ยวเมืองสุโขทัย การทำห่อหมกปลาทอง และการแทงหยวกกล้วย

จาดุรงค์ โปะะรัตน์ศิริ และจุหวดี สันทัด (2558, น. 14 - 96) ได้จัดทำคู่มือ การท่องเที่ยววัฒนธรรมแหล่งมรดกโลกสุโขทัย ซึ่งเป็นผลงานจากการวิจัยด้านการวางแผนและ จัดการมรดกวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวของคณะกรรมการสภาการโบราณสถานระหว่างประเทศ ร่วมกับคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่นำเสนอ มรดก ทางวัฒนธรรมสุโขทัยในมิติการพัฒนาสู่ความยั่งยืน เสนอแนวคิดที่ว่าพื้นที่ผังเมืองสุโขทัยมีวัฒนธรรม ซึ่งสะท้อนภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยอย่างหลากหลาย โดยผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านความเชื่อ ประเพณี พิธีกรรม ได้แก่ ประเพณีลอยกระทง งานแห่ช้างบวชนาคและงานกำฟ้าชุมชนไทยพวนบ้านหาดเสี้ยว งานย้อนอดีตศรีสังขาลัยและ พิธีกรรมการบูชาข้าว

2. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสถาปัตยกรรม ได้แก่ เจดีย์ทรงดอกบัวตูมหรือ ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ ตึกเจ้าคุณสุวรรครรนายก เรือนไทยพวนบ้านหาดเสี้ยว อุทยานประวัติศาสตร์ สุโขทัยและศรีสังขาลัย

3. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านประติมากรรม / ปฏิมากรม ได้แก่ พระพุทธรูปปางลีลา หลวงพ่อศิลา และจิตรกรรมภาพเขียนตามฝาผนังพระอุโบสถ

4. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการชุมชน เช่น ตลาดริมยม ชุมชนบ้านท่าชัย ชุมชนบ้านหาดเสี้ยว ตลาดโบราณวัดตระพังทอง พิพิธภัณฑ์ชุมชนที่วัดมหาธาตุเขลียง อุทยาน ประวัติศาสตร์สุโขทัย โฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น และโครงการเกษตรอินทรีย์สนามบินสุโขทัย

5. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอาหารการกิน เช่น ข้าวเป็็บ ก๋วยเตี๋ยวพระร่วง

6. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการคมนาคม เช่น รถคอกหมู

7. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม เช่น เครื่องสังคโลก เตาสังคโลก (เตาทุเรียง บ้านเกาะน้อย) ทองโบราณ และเงินโบราณศรีสังขาลัย

8. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านดนตรี นาฏศิลป์ เช่น ระบำสุโขทัย ระบำเทวีศรีสุชนาลัย และระบำเทวาริศรีเมืองบางขลัง

บุญชู สาคี และคณะ (2561, น. 31 - 206) ได้รวบรวมองค์ความรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเชื่อมโยงภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยที่สะท้อนถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยอย่างชัดเจน ผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปกรรม ปรากฏในลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ศิลปะ และโบราณสถาน เช่น พระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสุชนาลัย วัดมหาธาตุ วัดชนะสงคราม วัดตระพังเงิน วัดสระศรี วัดศรีสวาย วัดพระพายหลวง วัดช้างล้อม เขื่อนศรีนครินทร์หรือทำนบพระร่วง วัดศรีชุม และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติรามคำแหง ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีภูมิปัญญาด้านประติมากรรม เช่น พระพุทธรูปปางลีลาสุโขทัย หลวงพ่อสองพี่น้อง พระอจนะ ฯลฯ

2. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านภาษาและวรรณกรรม เช่น อักษรพ่อขุนหรือลายสือไทย นิทานหรือตำนานพระร่วง ทั้งแบบมุขปาฐะและแบบลายลักษณ์ที่ปรากฏในพงศาวดารฉบับต่าง ๆ เช่น พงศาวดารเหนือ หนังสือคำให้การชาวกรุงเก่า พงศาวดารเมืองเชียงใหม่ฉบับโบราณยาวเลขที่ 1 พงศาวดารโยนก และชินการมาลีปกรณ์ ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีสุภาษิตพระร่วงอีกด้วย

3. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านบุคคลสำคัญ เช่น พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช พระนางเสือง พระยาลีไท่ ฯลฯ

4. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านความเชื่อ ค่านิยม ประเพณี พิธีกรรม เช่น ประเพณีลอยกระทง เผาเทียนเล่นไฟ ประเพณีกวนข้าวทิพย์ สวดสังคหะ สวดสหัสสนัย ประเพณีการทำขวัญผึ้ง หลวงพ่อสองพี่น้อง งานหมากม่วง หมากปราง งานเบิกฟ้ามหาประเพณีศรีสุชนาลัย งานประเพณีสงกรานต์น้ำโอยทาน สงกรานต์ศรีสุชนาลัย งานสงกรานต์น้ำเจ้าหมื่นดั่ง งานประเพณีแห่ช้างบวชนาค

5. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านดนตรีและการละเล่นพื้นบ้าน เช่น ดนตรีม้งคละ การเล่นกลองยาวสุโขทัย กระบี่กระบอง ตะกร้อลอดห่วง

6. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอาหารการกิน เช่น ก๋วยเตี๋ยวพระร่วงหรือข้าวเป็็บ ถั่วทอด ลอนศิลป์ 200 ปี ขนมผิงแจ่มประตู่ชาย ทองม้วน ทองพัน ทองตัน

7. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม เช่น เครื่องสังคโลก เครื่องทองโบราณ เครื่องเงินโบราณ ผ้าขึ้นตีนจกชาวไทยพวนหาดเสี้ยว

8. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการบริหารจัดการชุมชน เช่น ชุมชนนวัตวิถีบ้านนาต้นจัน ชุมชนไทยพวนบ้านหาดเสี้ยว ฯลฯ

จากแนวคิดข้างต้น พบว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยมีหลากหลายประเภท ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถนำองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้จัดการเรียนรู้ได้สะดวก ผู้วิจัยจึงเลือกใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยที่เหมาะสมสำหรับนำไปบูรณาการให้นักเรียนได้ฝึกเขียนเรียงความ จำนวน 6 ประเภท โดยแต่ละประเภทมีนิยามและองค์ประกอบ ดังนี้

1. ด้านอาหารการกิน เป็นองค์ความรู้และมวลประสบการณ์ที่เกิดจากการเลือกสรร วัตถุดิบในท้องถิ่นมาปรุงแต่งเป็นอาหาร กระบวนการทำอาหาร การถนอมอาหาร การแปรรูปอาหาร เป็นสินค้าตามพลวัตของสังคม และธรรมเนียมการรับประทานอาหาร เช่น ข้าวเป็็บ ถั่วทอด ขนมผิง แฉมประตูดุขาย ทองม้วน ทองพัน ทองตัน ฯลฯ

2. ด้านศิลปกรรม และโบราณคดี เป็นองค์ความรู้และมวลประสบการณ์ที่เกิดจากการสร้างสรรค์ ถ่ายทอด และสืบทอดผลงานทางครอบคลุมทั้งด้านจิตรกรรม เช่น ภาพจำหลัก ลายเส้นแกะลายเบา จิตรกรรมเพดานอุโมงค์วัดศรีชุม ประติมากรรม/ปฏิมากรรม เช่น พระพุทธรูป ปางลีลา หลวงพ่อสองพี่น้อง พระอจนะ ลายปูนปั้นที่วัดนางพญา สถาปัตยกรรม เช่น โบราณสถาน ในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย และอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย ทำนบพระร่วง เจดีย์ ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ เรือนไทยพวนบ้านหาดเสี้ยว นอกจากนี้ยังรวมถึงประยุกต์ศิลปสาขาหัตถกรรม เช่น เครื่องสังคโลก เครื่องทองโบราณ เครื่องเงินโบราณ ผ้าขึ้นดินจกชาวไทยพวนหาดเสี้ยว ฯลฯ ซึ่งส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับงานด้านโบราณคดี

3. ด้านบุคคลสำคัญ ภาษา และวรรณกรรม เป็นองค์ความรู้และมวลประสบการณ์ที่เกิดจากพลังศรัทธาและเทิดทูนความดีของบรรพชนคนสำคัญในท้องถิ่น เช่น พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช พระมหาธรรมราชาลิไท พระนางเสือง ฯลฯ ซึ่งจะได้รับการถ่ายทอด เรื่องราวผ่านภาษาและวรรณกรรม เช่น ตัวอักษรและตัวเลขลายสือไทยที่ปรากฏในศิลาจารึก การพูด สือสารด้วยสำเนียงถิ่นสุโขทัย ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ วรรณกรรมท้องถิ่นรูปแบบต่าง ๆ ทั้งวรรณกรรมลายลักษณ์และมุขปาฐะ เช่น นิทานพื้นบ้านชุดตำนานพระร่วง สุภาচিতพระร่วง ฯลฯ

4. ด้านค่านิยม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม และประเพณี เป็นองค์ความรู้และมวลประสบการณ์ที่เกิดจากการประยุกต์ใช้ความเชื่อ และขนบธรรมเนียม ประเพณีดั้งเดิม เพื่อสร้างสรรค์ ถ่ายทอด และสืบทอดประเพณี พิธีกรรมที่มีคุณค่าต่อสังคม เช่น ประเพณีลอยกระทง เผาเทียนเล่นไฟ ประเพณีสงกรานต์โยยทาน ประเพณีทำขวัญผึ้ง ประเพณีกำฟ้า ประเพณีแห่ช้างบวชนาค ประเพณีกวนข้าวทิพย์ พิธีกรรมเกี่ยวกับการถวายทาน ฯลฯ

5. ด้านนาฏศิลป์ ดนตรี และการละเล่น เป็นองค์ความรู้และมวลประสบการณ์ที่เกิดจากการสร้างสรรค์ ถ่ายทอด และสืบทอดการระบำรำฟ้อน คีตดนตรี เพลงพื้นบ้าน และการละเล่นพื้นบ้าน เช่น ดนตรีม้งคละ เพลงฉ่อย เพลงขอทาน ระบำลายสังคโลก ระบำสุโขทัย ระบำเทวีศรีสัชนาลัย ระบำทอขึ้นดินจก ระบำเทวาริศรีเมืองบางขลัง ฟ้อนตะคัน ฯลฯ

6. ด้านวิถีชีวิตและการบริหารจัดการชุมชน เป็นองค์ความรู้และมวลประสบการณ์ที่เกิดจากการประยุกต์ใช้วิธีทำมาหากินให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืน การคมนาคม การจัดสวัสดิการชุมชน กองทุนและธุรกิจชุมชน การผลิต การทำมาหากิน และการประกอบอาชีพเพื่อความมั่นคงของชุมชน เช่น ชุมชนนวัตวิถี บ้านนาต้นจั่น ชุมชนไทยพวนบ้านหาดเสี้ยว ตลาดริมยม การเดินทางด้วยรถคอกหมู ฯลฯ

ภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้ง 6 ประเภทข้างต้น เป็นลักษณะเฉพาะของภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำองค์ความรู้ดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ป็นคลังข้อมูลหรือแหล่งเรียนรู้ให้เยาวชนได้ศึกษามรดกทางปัญญาของบรรพชนที่สืบทอดผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่นใกล้ตัวด้วยการนำมาสร้างเป็นแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้จัดการเรียนรู้

แนวคิดการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้รับความนิยมน้อยแต่แพร่หลาย โดยการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้าสู่ระบบการศึกษาของประเทศไทยเกิดขึ้นตั้งแต่ระดับกฎหมายแม่บท ทั้งในมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 43 (1) มาตรา 54 และมาตรา 57 (1) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ที่ระบุข้อความเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทยที่ควรเรียนรู้ ประยุกต์ใช้ และมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ภูมิใจ อนุรักษ์ ฟื้นฟู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นตน อีกทั้งรัฐบาลยังมีนโยบายสนับสนุนให้การศึกษาทุกระดับจัดการเรียนรู้เพื่อสืบสาน รักษา สืบทอด และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ผ่านการวิจัยหลากหลายสาขา สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยและศึกษากการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและศาสตร์ที่เกี่ยวข้องมาประยุกต์ใช้จัดการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทย ดังนี้

รุ่งทิภา สิงห์เทียน (2558) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสารคดีโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นอำเภอเขาชัย้อย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งมีจุดมุ่งหมายของการวิจัย 3 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสารคดีโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นอำเภอเขาชัย้อยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเขียนสารคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสารคดีโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นอำเภอเขาชัย้อย 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะดังกล่าว กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนเขาชัย้อยวิทยา จำนวน 33 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือที่ใช้วิจัย ได้แก่ 1) แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสารคดีโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นอำเภอเขาชัย้อย 2) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 8 แผน 8 คาบเรียน 3) แบบทดสอบ

วัดทักษะการเขียนสารคดี และ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสารคดีโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นอำเภอเขาย้อย มีค่าเท่ากับ 75.21/75.33 ตามเกณฑ์ที่กำหนด 2) กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยทักษะการเขียนสารคดีหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมาก

จันทร์เพ็ญ วิเศษสิงห์ (2559) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเป็นการวิจัยและพัฒนา (R & D) โดยมีจุดมุ่งหมายของการวิจัย 4 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 2) เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 3) เพื่อทดลองจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น และ 4) เพื่อประเมินทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ประกอบด้วย 4.1) ประเมินทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะดังกล่าว และ 4.2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะดังกล่าว กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พุลประชาอุปถัมภ์) จำนวน 40 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือที่ใช้วิจัย ได้แก่ 1) แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น 2) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 แผน 16 ชั่วโมง 3) แบบทดสอบวัดทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ 4) แบบประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์จากหนังสือเล่มเล็ก และ 5) แบบสอบถามความคิดเห็น ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญและต้องการให้จัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น 2) ผลการพัฒนาแบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพ 82.74/82.63 3) ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกดังกล่าว พบว่านักเรียนสนใจเรียน สามารถเขียนสะกดคำ แต่งประโยค และเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์จากข้อมูลท้องถิ่น และ 4) ผลของการประเมินและปรับปรุงแบบฝึกทักษะดังกล่าว พบว่า นักเรียนมีทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์จากหนังสือเล่มเล็ก อยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ นักเรียนยังมีความเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก

จุไรรัตน์ อ่ำพุทรา (2563) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นเป็นฐาน กรณีศึกษา ดอนเจดีย์ สุพรรณบุรี ซึ่งมีจุดมุ่งหมายของการวิจัย 4 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้

โดยใช้แหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นเป็นฐาน 2) เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นเป็นฐาน 3) เพื่อศึกษาคุณลักษณะรักความเป็นไทย
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 4) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้
 ดังกล่าว กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/4 โรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา จำนวน
 27 คน ที่ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือที่ใช้วิจัย ประกอบด้วย
 1) หน่วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นเป็นฐาน 3 หน่วย 30 ชั่วโมง 2) แบบประเมิน
 ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ 3) แบบประเมินคุณลักษณะรักความเป็นไทย
 และ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า
 1) การจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นเป็นฐานที่พัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก 2) ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มตัวอย่าง
 อยู่ในระดับดีมาก 3) คุณลักษณะรักความเป็นไทยของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก 4) ความคิดเห็น
 ของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมากที่สุด โดยอภิปราย
 ผลการวิจัยไว้ว่า การสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นเป็นฐานเป็นเรื่องใกล้ตัวนักเรียน เป็นเนื้อหา
 ที่ไม่ยากเกินไปทำให้นักเรียนสนใจและตระหนักถึงความสำคัญในแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่น

จากการศึกษางานวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยพบว่า การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้
 สำหรับการจัดการเรียนรู้เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์ โดยเฉพาะการนำไปสร้างพัฒนา
 เป็นแบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาความสามารถการเขียน ซึ่งช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาตามสภาพบริบท
 แวดล้อมใกล้ตัว ทำให้นักเรียนสนใจเรียนรู้ ภาคภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นของตน และเห็นคุณค่า
 ของสิ่งที่เรียน เพราะสามารถเชื่อมโยงและประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ ผู้วิจัยจึงสนใจนำภูมิปัญญา
 ท้องถิ่นของจังหวัดสุโขทัยมาประยุกต์ใช้พัฒนาแบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาความสามารถการเขียน
 เรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

6. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการทดสอบประสิทธิภาพ

เมื่อสร้างหรือพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เสร็จเรียบร้อยแล้ว ก่อนที่จะนำไปใช้
 จัดการเรียนการสอนกับกลุ่มตัวอย่างจริง ผู้สร้างควรตรวจสอบประสิทธิภาพของนวัตกรรม
 ผ่านการทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายที่มีความรู้ ความสามารถ และสภาพแวดล้อมใกล้เคียงกับ
 กลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบว่านวัตกรรมช่วยพัฒนาความสามารถของผู้เรียนได้จริงหรือไม่ อย่างไร

ปัจจุบันนักวิชาการได้เสนอแนวคิดการประเมินด้วยเกณฑ์ประสิทธิภาพไว้หลากหลาย
 สำหรับการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถ
 การเขียนเรียงความโดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับ
 แบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ซึ่งเป็นนวัตกรรมการเรียนที่ใช้กระบวนการสอนร่วมกับสื่อการเรียนรู้ ผู้วิจัยเลือกใช้แนวทางการประเมินนวัตกรรมการศึกษาของชัยงค์ พรหมวงศ์ (2556, น. 7 - 20) เนื่องจากเป็นกระบวนการที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย

ชัยงค์ พรหมวงศ์ (2556, น. 7) นิยามความหมายของประสิทธิภาพไว้ว่า หมายถึง คุณภาพของสมรรถนะในการดำเนินงานเพื่อให้งานสำเร็จโดยใช้เวลา ความพยายามและค่าใช้จ่ายที่คุ้มค่าที่สุดตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยกำหนดเป็นอัตราส่วนหรือร้อยละระหว่างปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลลัพธ์

การทดสอบประสิทธิภาพตามแนวคิดของชัยงค์ พรหมวงศ์ (2556, น. 7 - 20) คือ การนำนวัตกรรมไปทดสอบด้วยกระบวนการ 2 ขั้นตอน คือ การทดสอบประสิทธิภาพใช้เบื้องต้น (try out) และทดสอบประสิทธิภาพสอนจริง (trail run) เพื่อหาคุณภาพตามขั้นตอนที่กำหนดใน 3 ประเด็น คือ การทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น การช่วยให้ผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนและทำแบบประเมินสุดท้ายได้ดี และการทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจ ตลอดจนนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข ซึ่งคำนวณด้วยสูตร E_1/E_2 โดยมีหลักการสำคัญที่ใช้ในการทดสอบประสิทธิภาพ ดังนี้

1. ผู้สร้างนวัตกรรมต้องกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพไว้เพียงหนึ่งครั้งเท่านั้นเพื่อใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของนวัตกรรมให้ถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ เกณฑ์ที่ตั้งไว้เป็นเกณฑ์ขั้นต่ำ หากการทดสอบคุณภาพของนวัตกรรมได้ผลสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรืออนุโลมให้มีความคลาดเคลื่อนสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้เกิน 2.5 ให้ปรับเกณฑ์ขึ้น แต่หากได้ค่าประสิทธิภาพต่ำกว่าที่ตั้งไว้ ต้องปรับปรุง พัฒนาและนำไปทดสอบประสิทธิภาพภาคสนามจนกว่าจะถึงเกณฑ์ที่กำหนด

2. การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพทำได้โดยประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียน 2 ประเภท คือ พฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) กำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น E_1 (Efficiency of Process) และพฤติกรรมสุดท้าย (ผลลัพธ์) กำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น E_2 (Efficiency of Product) ซึ่งประสิทธิภาพที่กำหนดเป็นเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดหวังว่า ผู้เรียนจะเปลี่ยนพฤติกรรมจนกระทั่งเป็นที่พึงพอใจ ทั้งนี้ การกำหนดเกณฑ์ E_1/E_2 ให้มีค่าเท่าใดนั้น ให้ผู้สอนเป็นผู้พิจารณาตามความพอใจ โดยพิจารณาพิสัยการเรียนที่จำแนกเป็นวิทย์พิสัย หรือที่เป็นความรู้ความจำมักจะตั้งไว้สูงสุดแล้วลดลงมาต่ำ คือ 90/90 85/85 80/80 ส่วนเนื้อหาสาระที่เป็นจิตพิสัยจะต้องใช้เวลาฝึกฝนและพัฒนา อาจตั้งไว้ให้ต่ำลง คือ 80/80 แต่ไม่ต่ำกว่า 75/75

3. ขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพใช้เบื้องต้น (try out) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 การทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (1:1) เป็นการทดสอบประสิทธิภาพที่ผู้สอน 1 คน ทดสอบประสิทธิภาพนวัตกรรมกับผู้เรียน 1 - 3 คน ที่เป็นผู้เรียนที่มีความสามารถในระดับเก่งปานกลาง และอ่อน เพื่อสะท้อนธรรมชาติของการเรียนในชั้นอย่างแท้จริง และให้ผู้เรียนมีโอกาส

ได้ช่วยเหลือและสนับสนุนการเรียนรู้ระหว่างกัน โดยระหว่างทดสอบประสิทธิภาพให้จับเวลาในการประกอบกิจกรรม สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนว่าหงุดหงิด ทำหน้าฉงน หรือทำท่าทางไม่เข้าใจหรือไม่ และประเมินการเรียนจากกระบวนการ คือ กิจกรรมหรือภารกิจและงานที่มอบให้ทำและทดสอบหลังเรียน นำคะแนนมาคำนวณหาประสิทธิภาพ กรณีที่ไม่ถึงเกณฑ์ต้องปรับปรุงเนื้อหาสาระ กิจกรรมระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนให้ดีขึ้นโดยปกติที่ได้จากการทดสอบประสิทธิภาพแบบนี้จะได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์มาก ก่อนนำไปทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม ทั้งนี้ E_1/E_2 ที่ได้จะมีค่าประมาณ 60/60

3.2 การทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม (1:10) เป็นการทดสอบประสิทธิภาพที่ผู้สอน 1 คน ทดสอบประสิทธิภาพนวัตกรรมกับผู้เรียน 6 - 10 คน (คละนักเรียนเก่ง ปานกลาง กับอ่อน) เพื่อสะท้อนธรรมชาติของการเรียนในชั้นอย่างแท้จริง และให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ช่วยเหลือและสนับสนุนการเรียนรู้ระหว่างกัน โดยระหว่างทดสอบประสิทธิภาพให้จับเวลา สังเกตพฤติกรรม แล้วจึงนำผลที่ได้มาคำนวณหาประสิทธิภาพ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขพัฒนาให้ดีขึ้น ซึ่งในขั้นนี้คะแนนของผู้เรียนจะเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 10 โดย E_1/E_2 ที่ได้จะมีค่าประมาณ 70/70

3.3 การทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม (1:100) เป็นการทดสอบประสิทธิภาพที่ผู้สอน 1 คน ทดสอบประสิทธิภาพนวัตกรรมกับผู้เรียนทั้งชั้นหรือทั้งห้องเรียน ระหว่างทดสอบประสิทธิภาพให้จับเวลาและสังเกตพฤติกรรม หากค่าประสิทธิภาพที่ได้ไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดให้ปรับปรุง พัฒนา และนำไปทดสอบประสิทธิภาพภาคสนามซ้ำกับนักเรียนต่างกลุ่มอาจทดสอบประสิทธิภาพ 2 - 3 ครั้ง จนได้ค่าประสิทธิภาพถึงเกณฑ์ขั้นต่ำ

4. การเลือกนักเรียนมาทดสอบประสิทธิภาพ ควรเป็นตัวแทนนักเรียนที่จะนำนวัตกรรมไปใช้ โดยมีหลักการพิจารณาดังนี้

4.1 การเลือกนักเรียนเพื่อทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (1:1) เป็นการทดสอบประสิทธิภาพ ครู 1 คน ต่อ นักเรียน 3 คน ที่มีความสามารถในระดับเก่ง ปานกลาง และอ่อน ประเภทละ 1 คน เพื่อปรับปรุงและนำไปทดสอบประสิทธิภาพต่อไป

4.2 การเลือกนักเรียนเพื่อทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม (1:10) เป็นการทดสอบประสิทธิภาพ ครู 1 คน ต่อ นักเรียน 6 - 12 คน ที่ละความสามารถในระดับเก่ง ปานกลาง และอ่อน

4.3 การเลือกนักเรียนเพื่อทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม (1:100) เป็นการทดสอบประสิทธิภาพ ครู 1 คน กับนักเรียนทั้งชั้น หรือประมาณ 30 - 40 คน ชั้นที่เลือกมาทดสอบประสิทธิภาพจะต้องมีนักเรียนความสามารถทั้งเก่ง ปานกลาง และอ่อน

การคัดเลือกจำนวนนักเรียนที่นำมาทดสอบประสิทธิภาพ โดยใช้การแจกแจงปกติเป็นเกณฑ์ จะได้นักเรียนเก่งประมาณร้อยละ 16 นักเรียนปานกลางร้อยละ 68 และนักเรียนอ่อนร้อยละ 16 สำหรับการทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยวและแบบกลุ่มควรใช้เวลานอกชั้นเรียน

ส่วนการทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม ควรใช้ห้องเรียนจริงแต่นักเรียนที่ใช้ทดสอบประสิทธิภาพ ต้องสุ่มนักเรียนแต่ละระดับมาจากหลายห้องเรียนในโรงเรียนเดียวกันหรือต่างโรงเรียนเพื่อให้ได้ สัดส่วนจำนวนตามการแจกแจงปกติ

นอกจากนี้ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556, น. 19) แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการทดสอบประสิทธิภาพไว้ว่า หลังจากทดสอบประสิทธิภาพแล้ว ผู้สอนควรถามความรู้สึกของผู้เรียน ต่อการใช้นวัตกรรมร่วมด้วย และเมื่อพิจารณานิยามความหมายของการทดสอบประสิทธิภาพ ของชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556, น. 7) พบว่า การทดสอบประสิทธิภาพจะเน้นการหาคุณภาพ ของนวัตกรรมเพื่อหาคุณภาพใน 3 ประเด็น คือ การทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น การช่วยให้ผู้เรียน ผ่านกระบวนการเรียนและทำแบบประเมินสุดท้ายได้ดี และการทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจ

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า เมื่อสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้เรียบร้อยแล้ว ควรนำไปทดสอบประสิทธิภาพ ก่อนนำไปใช้จริง ทั้งการทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (1:1) การทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม (1:10) และการทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม (1:100) โดยทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีคุณลักษณะและความสามารถใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาข้อบกพร่อง ปรับปรุง และพัฒนา นวัตกรรมให้มีประสิทธิภาพและนำไปใช้เก็บข้อมูลวิจัยได้ ตลอดจนทดสอบประสิทธิภาพสอนจริง ของนวัตกรรมให้เป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพที่กำหนดตามธรรมชาติของเนื้อหาสาระและ กลุ่มตัวอย่างผู้ใช้นวัตกรรม

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งพัฒนาการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถ การเขียนเรียงความโดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับ แบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เนื่องจากผู้วิจัยพิจารณาและตั้งเกณฑ์ตามแนวคิดของนักวิชาการ ร่วมกับการวิเคราะห์พื้นฐานความรู้หรือความสามารถการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำไป ประเมินคุณภาพด้วยการประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมเพื่อพิจารณาว่านวัตกรรม ที่จะใช้สำหรับจัดการเรียนรู้มีเนื้อหาสาระและองค์ประกอบเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร และพิจารณาว่านวัตกรรมมีความถูกต้องตามหลักวิชา มีขั้นตอนดำเนินกิจกรรมที่สามารถนำไปใช้ ได้จริงหรือไม่ โดยอาศัยการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ และนำไปทดลองใช้เพื่อทดสอบประสิทธิภาพ ทั้งการทดสอบประสิทธิภาพใช้เบื้องต้น (try out) ทั้งการทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (1:1) การทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม (1:10) และการทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม (1:100) รวมถึง ทดสอบประสิทธิภาพสอนจริง (trail run) กับกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งศึกษาความพึงพอใจของ กลุ่มตัวอย่างที่มีต่อนวัตกรรมร่วมด้วย

7. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา วารสารเพื่อนำเสนอโมทัศน์เกี่ยวกับความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน จำแนกเป็น 4 ประเด็น ได้แก่ ความหมายของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน องค์ประกอบของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน การวัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน มีสาระสำคัญโดยสังเขป ดังนี้

7.1 ความหมายของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน

ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “student engagement” เป็นคำที่สถาบันการศึกษาทั่วโลกให้ความสนใจและพยายามสร้างให้เกิดขึ้นกับการจัดการเรียนรู้ระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะในมหาวิทยาลัยหรือระดับอุดมศึกษา อุทุมพร ภักดีวงศ์ (2562, น. 59 - 60) ได้อธิบายต้นกำเนิดของ student engagement ตามแนวคิดของ Axelson, & Flick (2011) โดยสามารถสรุปได้ว่า ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนเป็นแนวคิดที่เริ่มต้นขึ้นจากงานวิจัยของนักจิตวิทยาการศึกษา เช่น Ralph Tyler ศึกษาเรื่องการใช้เวลาทำงานที่ได้รับมอบหมายของผู้เรียน และผลกระทบของการใช้เวลากับผลการเรียนของผู้เรียนที่ศึกษาใน University of Chicago เมื่อปี ค.ศ. 1930 รวมถึง C. Robert Pace ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพงานที่เกิดขึ้นจากความพยายามของผู้เรียนเมื่อปี ค.ศ. 1960 อันเป็นที่มาของ CSEQ (The College Student Experiences Questionnaire) ที่ใช้ในปี ค.ศ. 1979 สิ่งเหล่านี้เป็นจุดกำเนิดของคำว่า student engagement นักการศึกษาไทยได้แปลความหมายเป็นคำในภาษาไทยอย่างหลากหลาย เช่น ความยึดมั่นผูกพันในการเรียนของนักเรียน ความทุ่มเทกับการเรียน และความผูกพันในการเรียน ฯลฯ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้คำว่า “ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน” ซึ่งนักวิชาการและนักการศึกษาทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศได้นิยามความหมายเกี่ยวกับความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน หรือ student engagement ในลักษณะนิยามศัพท์เชิงทัศนคติ อารมณ์ความรู้สึก ดังนี้

Skinner, & Belmont (1993, p. 572) นิยามความหมาย student engagement หรือความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน สรุปได้ว่า หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่ทำกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีทัศนคติทางอารมณ์ในเชิงบวกระหว่างการทำกิจกรรม เช่น กระตือรือร้น ความสนใจ ฯลฯ

ทิพอาภา กลิ่นคำหอม (2556, น. 4) นิยามความหมายของ student engagement ไว้ว่า หมายถึง สภาวะ ความรู้สึก และพฤติกรรมของนักเรียนที่มีต่อการเรียนในทางบวก ประกอบด้วย ความมีพลังในการเรียน การอุทิศให้กับการเรียน และความยึดมั่นกับการเรียน

วิจารณ์ พานิช (2556, น. 2) อธิบายความหมายของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนของนักเรียนไว้ว่า คือ ผู้เรียนสนุกกับการเรียน ผูกใจจดจ่ออยู่กับการเรียน

นพมาศ ว่องวิทย์สกุล (2557, น. 8) ได้นิยามความหมายของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนไว้ว่า หมายถึง การที่นักเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมกับการทำกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน โดยแสดงออกด้วยพฤติกรรมที่มีความกระตือรือร้นอย่างต่อเนื่อง และการแสดงออกทางด้านอารมณ์ความรู้สึกในการอยากมีส่วนร่วมและเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนด้วยความเต็มใจ ทั้งในด้านวิชาการ กระบวนการเรียนรู้ และด้านกิจกรรม ซึ่งพฤติกรรมและอารมณ์ความรู้สึกเหล่านี้อาจไม่ได้จำกัดเฉพาะเวลาที่นักเรียนอยู่ในโรงเรียนเท่านั้น แต่ไม่ว่าอยู่นอกห้องเรียน นอกโรงเรียน นักเรียนก็ยังคงมีความสนใจเรียนและการทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลาเช่นกัน

เนาวนิตย์ สงคราม และเกริก ภิรมย์โสภา (2561, น. 8) กล่าวว่า ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน หมายถึง ความตั้งใจของนักเรียนที่ทุ่มเทกับการเรียนรู้ ความพยายามกับการเรียนรู้ การเข้าใจบทเรียน การเรียนรู้องค์ความรู้ต่าง ๆ ทักษะหรือความชำนาญทางวิชาการที่สนใจ และตั้งใจจะส่งเสริม

อุทุมพร ภัคติวงศ์ (2562, น. 63) นิยามความหมายของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนไว้ว่า หมายถึง ความทุ่มเททางด้านจิตใจ ความพยายามที่จะเรียนรู้ เพื่อให้เกิดความรู้และทักษะทางวิชาการของผู้เรียน เป็นการแสดงพฤติกรรม และมีความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนของผู้เรียน มักเป็นสภาวะหรือความรู้สึกของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนในทางบวกอย่างต่อเนื่อง โดยมีหลักฐานความคิดเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้เรียนเป็นหลัก เป็นสิ่งสะท้อนถึงการเรียนรู้ของผู้เรียนและเป็นตัวทำนายที่ดีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากการศึกษาความหมายของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน สรุปได้ว่า ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน หมายถึง คุณลักษณะ พฤติกรรม หรือความรู้สึกเชิงบวกของนักเรียนที่มีส่วนร่วมหรือแสดงออกทางการเรียนรู้ด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ ทั้งด้านวิชาการ การทำกิจกรรม รวมถึงความภูมิใจในตนเองและมีความสุขกับการเรียนรู้ โดยความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองของนักเรียน

7.2 องค์ประกอบของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน

ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนเป็นสภาวะเชิงบวกที่ผู้เรียนมีต่อการเรียน นักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญที่สะท้อนคุณลักษณะเชิงรูปธรรมของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนไว้อย่างหลากหลายและน่าสนใจ ดังนี้

ยุวดี พันธุ์สุจริต (2554, น. 12) แสดงทัศนะเกี่ยวกับองค์ประกอบของความยึดมั่นผูกพัน สรุปได้ว่า องค์ประกอบของความยึดมั่นผูกพันควรแบ่งเป็น 3 องค์ประกอบ เพื่อให้ผลการวัดครอบคลุมความหมายของความยึดมั่นผูกพันโดยสมบูรณ์ ดังนี้

1. ความยึดมั่นผูกพันเชิงพฤติกรรม (behavioral engagement) หมายถึง การปฏิบัติหรือพฤติกรรมของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการเรียน และการทำกิจกรรมในโรงเรียน ได้แก่ จำนวนครั้งหรือความถี่ที่เข้าเรียน จำนวนการเข้าร่วมกิจกรรมนอกห้องเรียน ความตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบต่อการเรียน รวมทั้งทำการบ้านเสร็จตามกำหนด

2. ความยึดมั่นผูกพันเชิงอารมณ์ (emotional engagement) หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการเรียน ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนและเห็นคุณค่าของการเรียน และความรู้สึกที่ดีของนักเรียนที่มีต่อเพื่อน ต่อครู และต่อโรงเรียน

3. ความยึดมั่นผูกพันเชิงปัญญา (cognitive engagement) หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงถึงความตั้งใจ มุ่งมั่นที่จะเรียนให้สำเร็จ การวางแผนการเรียน การกำกับตนเองในการเรียนของนักเรียน ทบทวนทำความเข้าใจเนื้อหาที่เรียน รวมถึงการประเมินความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการเรียนด้วยตัวนักเรียนเอง

บงกช วงศ์หล่อสายชล (2555, น. 11 - 12) กล่าวว่าความยึดมั่นผูกพันมีคุณลักษณะที่หล่อหลอมรวมกันในหลากหลายแง่มุม พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นว่าองค์ประกอบพื้นฐานของความยึดมั่นผูกพันแบ่งเป็น 3 องค์ประกอบ สรุปได้ดังนี้

1. ความยึดมั่นผูกพันเชิงปัญญา (cognitive engagement) หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงความคิดของนักเรียนเกี่ยวกับการศึกษาโดยเน้นว่าเป็นความทุ่มเทเชิงจิตวิทยา โดยมีความปรารถนาที่มากกว่าความต้องการทั่วไป และชอบความท้าทายซึ่งเป็นความยึดมั่นผูกพันเชิงปัญญาประกอบด้วย ความยืดหยุ่นต่อการแก้ปัญหา ความชอบเมื่อทำงานยากหรือซับซ้อน และมีการจัดการที่ดีในกรณีที่ต้องเผชิญหน้ากับปัญหาหรือความล้มเหลว การทำกลยุทธ์หรือการกำกับตนเอง โดยนักเรียนจะใช้กลยุทธ์การอภิमानเชิงความคิดสำหรับวางแผน ตรวจสอบ ประเมินความคิดเมื่องานสำเร็จ ดังนั้น การฝึกฝน การสรุปผล การทบทวนความจำอย่างละเอียด และการจัดการต่าง ๆ จึงเป็นกลยุทธ์สำคัญของการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสามารถบริหารจัดการและควบคุมการทำงานของตนเองได้

2. ความยึดมั่นผูกพันเชิงอารมณ์ (emotional engagement) หมายถึง ความรู้สึกที่เกิดจากปฏิกิริยาตอบสนองทางอารมณ์ในชั้นเรียน ทั้งความสนใจ ความเบื่อ ความสุข ความเศร้า และความกังวล รวมทั้งรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ และปลื้มปิติในความสำเร็จอันเป็นผลที่เกิดจากการเรียนการสอนภายในโรงเรียน ตลอดจนมีความรู้สึกที่ดีต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งผู้ปกครอง ครู และเพื่อน

3. ความยึดมั่นผูกพันเชิงพฤติกรรม (behavioral engagement) หมายถึง การปฏิบัติ หรือพฤติกรรมของนักเรียนอันเนื่องมาจากการเรียนที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียน ซึ่งก่อให้เกิดพฤติกรรมเชิงบวก เช่น การปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน การไม่มีพฤติกรรมที่ผิด (การโดดเรียน และ

ปัญหาในโรงเรียน) โดยความยึดมั่นผูกพันนั้นต้องมีความเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ ตลอดจนแสดงพฤติกรรมที่สื่อถึงความพยายาม การปฏิบัติอย่างต่อเนื่องมีความมุ่งมั่นตั้งใจ และเข้าร่วมงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

เนาวนิตย์ สงคราม และเกริก ภิรมย์โสภิต (2561, น. 129) กล่าวถึงองค์ประกอบของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนไว้ว่า ประกอบด้วย

1. ความยึดมั่นผูกพันด้านปัญญา หมายถึง ผู้เรียนมีความคิดเกี่ยวกับการเรียนของตนเอง ได้แก่ การพัฒนาตนเองด้านการเรียนด้วยกลยุทธ์ทางปัญญา การกำกับตนเองทางปัญญามีการไตร่ตรอง ทุ่มเทและมุ่งมั่นวางแผนการเรียน ความสามารถควบคุมตนเองขณะเรียนได้ดี

2. ความยึดมั่นผูกพันด้านอารมณ์ หมายถึง ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการเรียน ได้แก่ การได้รับการสนับสนุนจากผู้เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับความรู้ สิ่งที่คุณเรียนที่มีต่อผู้สอน เพื่อนร่วมชั้นเรียน และสถานศึกษา

3. ความยึดมั่นผูกพันด้านพฤติกรรม หมายถึง ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่แสดงถึงการมีส่วนร่วมในการเรียน มีพฤติกรรมการเรียนที่สื่อถึงความพยายาม ความตั้งใจเรียนและจัดการเกี่ยวกับการเรียนของตนเอง ทั้งด้านเวลา การจัดการเกี่ยวกับตารางการเรียนการสอน รวมทั้งการเลือกและการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งผลดีต่อการเรียน

จากอรรถาธิบายข้างต้น ผู้วิจัยพบว่านักวิชาการได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนไว้ตรงกัน โดยสามารถจำแนกองค์ประกอบของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนออกเป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความยึดมั่นผูกพันทางปัญญา 2) ความยึดมั่นผูกพันทางอารมณ์และ 3) ความยึดมั่นผูกพันทางพฤติกรรม ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปความหมายของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนในแต่ละองค์ประกอบ เพื่อให้เข้าใจแก่นที่ชัดเจนยิ่งขึ้นและเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความยึดมั่นกับการเรียนต่างกัน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ดังนี้

1. ความยึดมั่นผูกพันทางปัญญา (cognitive engagement) หมายถึง สภาวะหรือคุณลักษณะที่นักเรียนมุ่งมั่นตั้งใจที่จะเรียนรู้ ทุ่มเทและกระตือรือร้นกับความท้าทายทางวิชาการที่ยากและซับซ้อนขึ้น การมีส่วนร่วมเพื่อสร้างองค์ความรู้ในเรื่องที่กำลังศึกษา เสาะแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการเรียนอยู่เสมอ

2. ความยึดมั่นผูกพันทางอารมณ์ (emotional engagement) หมายถึง นักเรียนมีความรู้สึกสนใจ มีความสุข ชอบ และสนุกกับการเรียนรู้ รู้สึกว่าตนเป็นส่วนสำคัญของการเรียนรู้และภูมิใจกับการมีส่วนร่วมระหว่างการทำกิจกรรมการเรียนรู้ ตลอดจนเห็นคุณค่าของการเรียน

3. ความยึดมั่นผูกพันทางพฤติกรรม (behavior engagement) หมายถึง นักเรียนเข้าเรียนเป็นประจำ มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเสมอ เอาใจใส่และรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายส่งงานครบถ้วนตรงเวลา และมีปฏิสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่นตลอดระยะเวลาที่เรียน

7.3 การวัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน

ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนเป็นคำที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์ในสาขาจิตวิทยา ซึ่งต้องใช้เครื่องมือวัดประเมินที่เกี่ยวข้องกับจิตใจ มโนทัศน์ และความรู้สึก นักวิชาการได้เสนอแนวทางการวัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน ไว้ดังนี้

Elaine (2003 อ้างถึงใน ยุวดี พันธุ์สุจริตกุล, 2554, น. 13 - 14) เสนอการวัดความยึดมั่นผูกพันออกเป็น 5 วิธี ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. แบบรายงานตนเอง (self - report) มีลักษณะเป็นแบบสอบถามให้นักเรียนเป็นผู้ตอบตามความจริงและตามการรับรู้ หรือการปฏิบัติของนักเรียน เช่น คำถามด้านความยึดมั่นผูกพันเชิงพฤติกรรม การถามว่านักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมที่แสดงถึงการมีส่วนร่วมในการเรียน คำถามความยึดมั่นผูกพันเชิงอารมณ์ ความรู้สึก เช่น ข้อคำถามที่ถามนักเรียนเกี่ยวกับความสนใจและการตอบสนองต่อความสนใจของนักเรียน ความยึดมั่นผูกพันเชิงปัญญา ถามว่านักเรียนมีการแสวงหาวิธีในการเรียนรู้ วางแผนในการเรียน ซึ่งแบบรายงานตนเองจะทำให้ได้ข้อมูลจากนักเรียนได้โดยตรงเหมาะสมสำหรับกลุ่มนักเรียนที่มีขนาดใหญ่ เนื่องจากสามารถเก็บข้อมูลได้สะดวกและประหยัดเวลา

2. แบบตรวจสอบรายการและมาตราประมาณค่า (checklist and rating scales) มีลักษณะเป็นแบบสอบถามที่ให้ครูเป็นผู้ตอบ เป็นการรายงานความยึดมั่นผูกพันของนักเรียนจากการตอบหรือจากมุมมองของครู

3. การสังเกตทางตรง (direct observations) ใช้เพื่อยืนยัน การตอบของนักเรียนเกี่ยวกับระดับความยึดมั่นผูกพัน วิธีนี้จะใช้การสังเกตพฤติกรรมระหว่างทำกิจกรรมว่า นักเรียนทำหรือไม่ จะเป็นการสังเกตในช่วงเวลาสั้น ๆ หรือเฉพาะบางช่วงเวลา

4. การวิเคราะห์ผลงาน (work sample analysis) เป็นการวัดความยึดมั่นผูกพันด้านความยึดมั่นผูกพันเชิงปัญญา เช่น วิธีการเรียนการแก้ปัญหาของนักเรียนโดยวิเคราะห์จากผลงานของนักเรียน เช่น โครงงาน แฟ้มสะสมผลงาน การแสดงความสามารถ และการแสดงนิทรรศการ

5. การศึกษาแบบเจาะลึก/กรณีศึกษา (focus case studies) ใช้กับกลุ่มเป้าหมายขนาดเล็ก เนื่องจากเป็นวิธีที่ทำให้ได้ข้อมูลที่มีรายละเอียด นำไปใช้อธิบายระดับความยึดมั่นผูกพันของนักเรียนได้ นักวิจัยสามารถใช้คำถามลงลึกถึงรายละเอียด และสามารถสังเกตปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนกับบุคคลอื่น รวมถึงสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ภายในห้องเรียนไปในคราวเดียวกัน

จากองค์ความรู้ข้างต้น พบว่า การวัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนสามารถทำได้หลากหลายวิธีการ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้แบบรายงานตนเอง (self-report) ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามให้นักเรียนเป็นผู้ตอบ โดยสะท้อนความรู้สึกนึกคิดตามมาตรฐานค่า (rating scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert) สำหรับเป็นเครื่องมือวัดระดับของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เนื่องจากประชากรในการวิจัยมีจำนวนมาก แบบสอบถามจึงเป็นเครื่องมือที่สามารถเก็บข้อมูลได้สะดวก

ด้วยเหตุดังกล่าวผู้วิจัยจึงศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามวัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนเพิ่มเติม เพื่อใช้เป็นแนวทางการสร้างเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

Hart et al. (2011, p. 73) พัฒนาแบบสอบถามสำหรับวัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนหรือ The Student Engagement in Schools Questionnaire (SESQ) โดยมีประเด็นคำถามทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ เรียงลำดับข้อคำถามเป็นอนุกรมสลับครอบคลุมองค์ประกอบของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนทั้ง 3 ด้าน ได้แก่

1. ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนด้านพฤติกรรม เช่น
 - ฉันพยายามทำงานอย่างเต็มความสามารถเมื่ออยู่ในชั้นเรียน
 - ในห้องเรียน ฉันทำพอให้ผ่าน ๆ ไป
2. ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนทางอารมณ์ เช่น
 - ฉันรู้สึกสนุกกับการได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ในชั้นเรียน
 - ฉันคิดว่าการเรียนเป็นเรื่องที่น่าเบื่อ
3. ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนทางปัญญา เช่น
 - เมื่อฉันเรียนรู้ ฉันพยายามทำความเข้าใจเนื้อหาใหม่ ๆ มากขึ้น โดยเชื่อมโยงเนื้อหานั้นกับความรู้เดิมของฉัน
 - ฉันพยายามเข้าใจว่าสิ่งที่ได้เรียนรู้ในโรงเรียนสัมพันธ์กันอย่างไร

นพมาศ ว่องวิทย์สกุล (2557, น. 149 - 150) ได้วัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้แบบสอบถามความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนวิชาภาษาไทยที่มีลักษณะเป็นมาตรฐานค่า 5 ระดับ (rating scale) ตั้งแต่ 1 ถึง 5 โดยเป็นคำถามเชิงบวก (positive) ครอบคลุมข้อคำถามของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนทั้ง 3 ด้าน ได้แก่

1. ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนทางพฤติกรรม เช่น
 - ฉันมีสมาธิ จดจ่อกับการเรียนวิชาภาษาไทยตลอดทั้งชั่วโมง
 - ฉันทบทวนบทเรียนและค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในรายวิชาภาษาไทยอยู่เสมอ

2. ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนทางอารมณ์ เช่น

- ฉันรู้สึกว่าคุณค่าของตัวเองมีคุณค่า เมื่อทำงานกลุ่มวิชาภาษาไทยกับเพื่อน ๆ
- ฉันอยากเรียนวิชาภาษาไทยทุกวัน

3. ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนทางปัญญา เช่น

- ฉันตั้งใจเรียนและสอบวิชาภาษาไทยให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้
- แม้การบ้านวิชาภาษาไทยจะยากเพียงใด ฉันก็จะพยายามทำให้สำเร็จ

วิมลพันธ์ ทรายทอง (2561, น. 225 - 226) ได้วัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วยข้อคำถามที่ครอบคลุมองค์ประกอบของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนทั้ง 3 ด้าน ได้แก่

1. ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนทางพฤติกรรม เช่น

- ฉันทำการบ้านเสร็จตามกำหนดเวลาทุกครั้ง
- ฉันกล้าแสดงความคิดเห็นกับเพื่อนและครู

2. ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนทางอารมณ์ เช่น

- ฉันรู้สึกว่าคุณค่าของตัวเองมีคุณค่าเมื่ออยู่ในคาบเรียน
- ฉันรู้สึกว่าการเรียนเป็นประโยชน์ต่อตัวเองในอนาคต

3. ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนทางปัญญา เช่น

- ฉันมุ่งมั่นตั้งใจที่จะเรียนรู้สิ่งที่เรียนในชั้นเรียนให้เข้าใจอย่างแตกฉาน
- ฉันตั้งใจเรียนเพื่อให้ได้ผลการเรียนดีที่สุดในที่สุด

จากการศึกษาข้อคำถามของแบบสอบถามความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ควรสร้างข้อคำถามในแบบสอบถามครอบคลุมองค์ประกอบของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนด้านปัญญา ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนด้านอารมณ์ และความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนด้านพฤติกรรม สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกสร้างแบบสอบถามวัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนในลักษณะมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ครอบคลุมองค์ประกอบของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนทั้ง 3 ด้าน โดยข้อคำถามเป็นคำถามเชิงบวก

7.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน

ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนในหลากหลายมิติ ผ่านงานวิจัยทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน การสร้างและพัฒนาโปรแกรมหรือรูปแบบเพื่อส่งเสริมความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนทั้งในวิชาภาษาไทยและวิชาอื่น ๆ ดังต่อไปนี้

7.4.1 งานวิจัยในประเทศไทย

ทิพอาภา กลิ่นคำหอม (2556) ได้ทำวิจัย เรื่อง โมเดลเชิงสาเหตุของความยึดมั่นผูกพันของนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกิดจากอิทธิพลของครู ซึ่งมีจุดมุ่งหมายของการวิจัย 2 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อพัฒนาและตรวจสอบความตรงของโมเดลเชิงสาเหตุของความยึดมั่นผูกพันของนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกิดจากอิทธิพลของครู และ 2) เพื่อวิเคราะห์ลักษณะอิทธิพลของความยึดมั่นผูกพันของนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกิดจากอิทธิพลของครูกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 429 คน พบว่า โมเดลเชิงสาเหตุของความยึดมั่นผูกพันของนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกิดจากอิทธิพลของครูที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์และอิทธิพลของครูส่งผลทางตรงและทางอ้อมต่อความยึดมั่นผูกพันของนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยตัวแปรการปฏิบัติการสอนของครูมีบทบาทส่งผ่านแบบบางส่วนจากความยึดมั่นผูกพันของครูไปยังความยึดมั่นผูกพันของนักเรียน และตัวแปรความยึดมั่นผูกพันของนักเรียนมีบทบาทส่งผ่านแบบบางส่วนจากการปฏิบัติการสอนของครูไปยังผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นพมาศ ว่องวิทย์สกุล (2557) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเพื่อส่งเสริมความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ซึ่งเป็นการทดลองแบบอนุกรมเวลาที่มีการวัด 7 ครั้ง โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณแบบวัดซ้ำ (one - way repeated measure MANOVA) โดยมีจุดมุ่งหมายของการวิจัย 4 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อพัฒนาโปรแกรมสำหรับส่งเสริมความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย 2) เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบความแตกต่างของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลอง ระหว่างช่วงเวลาของการทดลองใช้โปรแกรมดังกล่าว 3) เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบความแตกต่างของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในแต่ละช่วงเวลาของการทดลองใช้โปรแกรมดังกล่าว และ 4) เพื่อวิเคราะห์ความคงทนของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลองหลังการทดลองใช้โปรแกรมดังกล่าว ตัวอย่างการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม รวม 70 คน แบบแผนการวิจัยเป็นแบบกึ่งทดลองที่ศึกษา 2 กลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า โปรแกรมเพื่อส่งเสริมความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยมีชื่อว่าโปรแกรม 3L ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 การมองภาพรวม (Look) ขั้นที่ 2 การสร้างแรงจูงใจ (Like) และขั้นที่ 3 การรักและหลงใหลในสิ่งที่เรียน (Love) โดยนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบใช้โปรแกรมฯ มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยระหว่างการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนกลุ่มทดลองมีความ

ยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติทั้งในระหว่างการทดลองและหลังการทดลองใช้โปรแกรมฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตลอดจนมีความคงทนของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนรายวิชาภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยยังไม่สามารถสรุปได้ชัดเจน นอกจากนี้ผู้วิจัยได้หาค่าความสัมพันธ์ (Pearson correlation) ระหว่างค่าเฉลี่ยความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองเป็นรายคู่ในแต่ละครั้ง พบว่ามีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เนาวนิตย์ สงคราม และเกริก ภริมย์โสภา (2561) ได้ทำวิจัยและพัฒนา เรื่อง การพัฒนาหุ่นยนต์แบบมีปฏิสัมพันธ์ตามแนวคิดเกมเป็นฐานร่วมกับโมบายแอปพลิเคชันเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดและความยึดมั่นผูกพันในการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในระดับประถมศึกษา ซึ่งมีจุดมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อพัฒนาหุ่นยนต์แบบมีปฏิสัมพันธ์ตามแนวคิดเกมเป็นฐานร่วมกับโมบายแอปพลิเคชันเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดและความยึดมั่นผูกพันในการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในระดับประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ 1) ครูที่สอนระดับประถมศึกษา จำนวน 400 คน เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการการจัดการเรียนการสอนหุ่นยนต์แบบมีปฏิสัมพันธ์ 2) ผู้สอนระดับประถมศึกษา จำนวน 510 คน เพื่อศึกษามิติของคุณภาพการศึกษาด้วยหุ่นยนต์ช่วยการเรียนรู้ โดยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน 3) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 22 คน และ 4) ผู้เรียนในระดับประถมศึกษา จำนวน 20 คน โดยการเลือกแบบเจาะจงตามคุณสมบัติ เครื่องมือที่ใช้วิจัย ประกอบด้วย 1) แบบสอบถาม 2) แบบสัมภาษณ์ 3) แบบทดสอบทักษะการคิดและแบบฝึกหัดระหว่างเรียน 4) แบบสอบถามความคิดเห็น 5) แบบวัดพฤติกรรมผู้เรียนด้านความยึดมั่นผูกพัน ผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษาสภาพและความต้องการการจัดการเรียนการสอนหุ่นยนต์แบบมีปฏิสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดและความยึดมั่นผูกพันในการเรียนรู้ คือ โรงเรียนและผู้สอนส่วนใหญ่ยังไม่มีหรือนำหุ่นยนต์ช่วยสอนมาใช้จัดการเรียนการสอน และผลการสร้างและพัฒนาหุ่นยนต์แบบมีปฏิสัมพันธ์ตามแนวคิดเกมเป็นฐานร่วมกับโมบายแอปพลิเคชัน พบว่า มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 90.53/89.25 ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินรับรองหุ่นยนต์แบบมีปฏิสัมพันธ์อยู่ในระดับมากที่สุด ผู้เรียนที่เรียนด้วยหุ่นยนต์แบบมีปฏิสัมพันธ์ตามแนวคิดเกมเป็นฐานร่วมกับโมบายแอปพลิเคชันมีทักษะการคิดหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้งผู้เรียนที่เรียนด้วยหุ่นยนต์แบบมีปฏิสัมพันธ์ตามแนวคิดเกมเป็นฐานร่วมกับโมบายแอปพลิเคชันมีคะแนนความยึดมั่นผูกพันในการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ในระดับมาก

เบญจวรรณ งามอุไรรัตน์ (2563) ได้ทำวิจัย เรื่อง ผลการออกแบบสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ส่วนบุคคลร่วมกับผู้ช่วยเสมือนที่มีต่อความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณและความยึดมั่นผูกพันในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ซึ่งมีจุดมุ่งหมาย

ของการวิจัย 4 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อศึกษาผลของความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณและความยึดมั่นผูกพันในการอ่านของนักเรียนจากการออกแบบสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ส่วนบุคคล และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ส่วนบุคคลร่วมกับผู้ช่วยเสมือน 2) เพื่อเปรียบเทียบผลความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ และความยึดมั่นผูกพันในการอ่านของนักเรียนกลุ่มทดลองระหว่างก่อนและหลังเรียน 3) เปรียบเทียบผลความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ และความยึดมั่นผูกพันในการอ่านระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และ 4) วิเคราะห์ความสัมพันธ์คานอนิคอลระหว่างความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ และความยึดมั่นผูกพันในการอ่าน กลุ่มตัวอย่างการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม จำแนกเป็นกลุ่มควบคุมที่เรียนในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ส่วนบุคคล จำนวน 35 คน และกลุ่มทดลองที่เรียนในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ส่วนบุคคลร่วมกับผู้ช่วยเสมือน จำนวน 35 คน เครื่องมือวิจัย ได้แก่ 1) รูปแบบการเรียนรู้แบบทดสอบ 2) แบบประเมินตนเอง 3) แบบประเมินผลงานนักเรียน และ 4) แบบประเมินนักเรียน ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มทดลองมีความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ และความยึดมั่นผูกพันในการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และกลุ่มทดลองมีความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความยึดมั่นผูกพันในการอ่านไม่แตกต่างกัน อีกทั้งยังพบว่า ความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณและความยึดมั่นผูกพันในการอ่านมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คานอนิคอลระดับปานกลาง (ด้านพฤติกรรมมีค่าน้ำหนักมากที่สุด) อภิปรายผลได้ว่า ผู้ช่วยเสมือนช่วยกระตุ้นให้นักเรียนพัฒนาด้านปัญญา ช่วยพัฒนาด้านอารมณ์ผ่านการอำนวยความสะดวกระหว่างเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดความสุขในการเรียน และช่วยพัฒนาพฤติกรรมโดยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์อย่างลึกซึ้งในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบออนไลน์ สิ่งสำคัญที่ก่อให้เกิดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน คือ การมีส่วนร่วมและเอาใจใส่ในการเรียนรู้

7.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Finn, & Zimmer (2012) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความยึดมั่นผูกพันของนักเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และการเข้าศึกษาต่อ ผลการศึกษาพบว่า ความยึดมั่นผูกพันเป็นองค์ประกอบทางจิตวิทยาที่เป็นสิ่งสำคัญสำหรับการเรียนรู้ โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความยึดมั่นทางพฤติกรรมและอารมณ์มีความสัมพันธ์กับการออกจากโรงเรียน

Li, & Xue (2023) ศึกษาปฏิสัมพันธ์และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความยึดมั่นผูกพันทั้งอิทธิพลต่อความตั้งใจ พฤติกรรม และการมีส่วนร่วมของผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า มีปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการเรียนของนักศึกษา จำแนกออกเป็นปัจจัยภายในและภายนอก โดยปัจจัยภายนอก ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ($r = 0.456$) และพฤติกรรมเชิงบวกของครู ($r = 0.419$) กับความตั้งใจ พฤติกรรม และกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้เรียน มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ความร่วมมือ ($r = 0.174$) การสนับสนุนด้านสิ่งแวดล้อม ($r = -0.028$) พฤติกรรมเชิงลบของครู ($r = -0.064$) และพฤติกรรมการเรียนรู้เชิงลบ ($r = -0.145$) ล้วนมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ผลการวิจัยยังระบุด้วยว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของนักเรียนสามารถแบ่งออกได้ 2 ประเภท ได้แก่ ปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยขัดขวาง ปัจจัยส่งเสริม ได้แก่ อารมณ์เชิงบวกของนักเรียน พฤติกรรมการเรียนรู้เชิงบวก พฤติกรรมครูเชิงบวก ความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างครูกับนักเรียน ความสามารถในการเรียนรู้และการคิดของนักเรียน การสนับสนุนแหล่งการเรียนรู้ ลักษณะส่วนบุคคลและบุคลิกภาพของนักเรียน และปัจจัยด้านการสอน ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค ได้แก่ การขาดการสนับสนุนด้านสิ่งแวดล้อม พฤติกรรมเชิงลบของนักเรียน และพฤติกรรมการเรียนรู้เชิงลบของครู

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนทั้งด้านปัญญาด้านอารมณ์ และด้านพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กับความสามารถการเรียนรู้หรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ มีผู้สนใจศึกษาความยึดมั่นผูกพันในหลายลักษณะ ทั้งการวิเคราะห์โมเดลเชิงสาเหตุ การพัฒนาโปรแกรมหรือรูปแบบการสอน การนำวิธีการสอนมาพัฒนาความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน และการศึกษาความสัมพันธ์ของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน แต่ยังไม่พบการศึกษาความยึดมั่นผูกพันในลักษณะตัวแปรเกิน ประเภทตัวแปรแทรกซ้อน การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาความสามารถเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่านักเรียนเคยเรียนเขียนเรียงความมาแล้ว ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มวลประสบการณ์การเรียนรู้ที่สั่งสมมาจึงสามารถกล่าวได้ว่า นักเรียนแต่ละคนมีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน และจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยมีความสัมพันธ์กันในทางบวก ผู้วิจัยจึงนำตัวแปรระดับความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน (สูง ปานกลาง และต่ำ) มาศึกษาร่วมด้วย ในลักษณะตัวแปรจัดกลุ่ม เนื่องจากผู้วิจัยต้องการทราบว่า เมื่อนำการจัดการเรียนรู้ที่สร้างและพัฒนาขึ้นมาจัดการเรียนรู้ออกกับนักเรียนที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนแตกต่างกันแล้ว จะส่งผลต่อความสามารถเขียนเรียงความของนักเรียนหรือไม่ อย่างไร

8. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้และนำไปใช้กับผู้เรียน ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556, น. 19) และรัตนะ บัวสนธ์ (2565, น. 37 - 38) ได้แสดงทัศนะว่า เมื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษาแล้ว ควรศึกษาความพึงพอใจหรือความรู้สึกของนักเรียนด้วย ผู้วิจัยจึงศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ ประกอบด้วย ความหมาย แนวคิดและทฤษฎี และการวัดความพึงพอใจ ดังนี้

8.1 ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Satisfaction นักการศึกษาและนักจิตวิทยานิยมศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ต่าง ๆ ซึ่งเป็นทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งมีประสบการณ์ร่วมกับสิ่งนั้น โดยนักวิชาการได้กล่าวถึงความหมายของความพึงพอใจไว้ดังนี้

ศิริพรรณ ประจงกิจ (2555, น. 47) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอันเนื่องมาจากสิ่งเร้าและแรงจูงใจ ซึ่งปรากฏออกมาทางพฤติกรรม และเป็นองค์ประกอบสำคัญในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของบุคคล

สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2559, น. 9) นิยามความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า หมายถึง ความรู้สึก ทางบวกความรู้สึกทางลบ และความสุขซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างซับซ้อน ความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อมีความรู้สึกทางบวกมากกว่าทางลบ

จินตนา มั่นคง (2560, น. 56) ได้กล่าวถึงความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า หมายถึง ทัศนคติเชิงบวกที่มีต่อองค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยสามารถตอบสนองต่อความสำเร็จตามความคาดหวังของบุคคลได้ ทั้งนี้ความพึงพอใจเป็นเรื่องนามธรรม ไม่สามารถสังเกตได้ด้วยตา ต้องมีสิ่งเร้าให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา

น้ำลีน เทียมแก้ว (2561, น. 7) ได้สรุปความหมายของความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบ หรือพอใจที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือต่อองค์ประกอบและสิ่งจูงใจในด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลมาจากความสนใจ ส่งผลให้มีทัศนคติที่ดีเมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการของตนเอง

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกเชิงบวกที่มีต่อสิ่งเร้าและแรงจูงใจที่ตอบสนองความต้องการของแต่ละบุคคล แสดงออกผ่านพฤติกรรมที่เป็นองค์ประกอบสำคัญสำหรับทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีคุณภาพ เกิดประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล และส่งผลต่อความสำเร็จสำหรับการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัด

การเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย

8.2 การวัดความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นเจตคติและความรู้สึกของมนุษย์ที่ได้รับหรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งที่ต้องการวัด นักวิชาการได้กล่าวถึงการวัดความพึงพอใจ ประกอบด้วย องค์ประกอบของแบบวัดความพึงพอใจ และการสร้างแบบสอบถาม ไว้ดังนี้

8.2.1 องค์ประกอบของแบบวัดความพึงพอใจ

การวัดความพึงพอใจอันเป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับเจตคติเป็นสิ่งที่วัดและประเมินผลเป็นค่าคะแนนและอนุมานความหมายจากการแปลความหมายได้กว้างขวาง ดังนั้นจึงควรกำหนดองค์ประกอบหรือประเด็นของการวัดความพึงพอใจให้ชัดเจน สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยกระบวนการหรือสื่อต่าง ๆ โดยผู้วิจัยศึกษาองค์ประกอบของแบบสอบถามวัดความพึงพอใจจากงานวิจัยต่าง ๆ ดังนี้

เนาวนิตย์ สงคราม และเกริก ภิรมย์โสภ (2561, น. 95 - 96) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาที่เรียนด้วยหุ่นยนต์แบบมีปฏิสัมพันธ์ตามแนวคิดเกมเป็นฐานร่วมกับโมบายแอปพลิเคชัน โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งกำหนดองค์ประกอบของแบบสอบถามวัดความพึงพอใจไว้ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสื่อและสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน

สถาพร ปุ่มเป้า (2563, น. 178 - 179) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย โดยได้กำหนดองค์ประกอบของแบบวัดความพึงพอใจ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ

รัตนาภรณ์ ทับทิมจันทร์ (2565, น. 180 - 181) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการใช้แบบฝึกทักษะ โดยวิธีการสอนแบบ SQ5R เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งผู้วิจัยกำหนดองค์ประกอบของรายการประเมินแบบวัดความพึงพอใจไว้ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหาการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านสื่อการเรียนรู้

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า เมื่อสร้างและพัฒนาสื่อการเรียนรู้หรือนวัตกรรมการศึกษาแล้ว ผู้วิจัยควรศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้เรียนรู้สิ่งนั้นด้วย เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการเรียนรู้ต่อไป องค์ประกอบของแบบสอบถามวัดความพึงพอใจต่อการเรียนรู้สามารถกำหนดได้หลากหลายลักษณะขึ้นอยู่กับว่าผู้วิจัยต้องการทราบสารสนเทศด้านใด สำหรับการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยเลือกศึกษาและกำหนดโครงสร้างของแบบสอบถามวัดความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่าง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศการเรียน และด้านประโยชน์ที่ได้รับ

8.2.2 หลักการสร้างแบบสอบถาม

แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัยที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย เพราะเป็นวิธีการและเครื่องมือที่สะดวกสบาย ใช้วัดความถี่และมีความเที่ยงตรงหรือลอบอย่างชัดเจน แบบสอบถามจะใช้คำถามเป็นตัวกระตุ้นเร้าให้บุคคลแสดงพฤติกรรม และเป็นเครื่องมือที่นิยมใช้วัดพฤติกรรมทางด้านจิตพิสัย เมื่อนักวิจัยจะใช้แบบสอบถามวัดผลตัวแปรใด ๆ จึงควรรู้วิธีการสร้างแบบสอบถามที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือได้ ดังนี้

บุญชม ศรีสะอาด (2554, น. 74 - 84) กล่าวถึงแบบสอบถาม สรุปได้ดังนี้

1. โครงสร้างของแบบสอบถาม โดยทั่วไปจะประกอบ 3 ส่วน ดังนี้

1.1 คำชี้แจงการตอบ ระบุจุดประสงค์ อธิบายลักษณะของแบบสอบถาม และวิธีการตอบแบบสอบถามพร้อมตัวอย่าง

1.2 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ เช่น ชื่อ - สกุล เพศ อายุ การศึกษา ฯลฯ

1.3 ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริงและความคิดเห็น เป็นส่วนท้ายและเป็นส่วนที่สำคัญที่สุด ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการศึกษา

2. รูปแบบของแบบสอบถาม ข้อคำถามและแบบสอบถามมีทั้งลักษณะที่เป็นปลายเปิดและแบบปลายปิด แบบสอบถามฉบับหนึ่งอาจเป็นแบบปลายเปิดทั้งหมด หรือแบบปลายปิดทั้งหมด หรือแบบผสม

3. ขั้นตอนของการสร้างแบบสอบถาม ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

3.1 วิเคราะห์ลักษณะของข้อมูลที่ต้องการ จากจุดประสงค์การวิจัย

3.2 กำหนดรูปแบบของคำถาม

3.3 เขียนแบบสอบถามฉบับร่าง ตามโครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถาม ในขั้นที่ 1 และตามหลักการสร้างและรูปแบบที่กำหนดไว้ในขั้นที่ 2

3.4 ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้อง และความเที่ยงตรงของข้อคำถาม แต่ละข้อ และนำข้อวิจารณ์มาพิจารณาแก้ไขให้เหมาะสม

3.5 ทดลองใช้และปรับปรุง โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้ที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง เพื่อพิจารณาความแจ่มชัดของข้อคำถามต่าง ๆ อาจพิจารณาเวลาตอบด้วยหลังจากสอบเสร็จทำการสัมภาษณ์ผู้ตอบเกี่ยวกับความเข้าใจในข้อความต่าง ๆ ปัญหาที่พบในขณะตอบ รวมทั้งให้วิจารณ์แบบทดสอบ แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาพิจารณาปรับปรุงแบบสอบถาม ในกรณีที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) นำผลมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก

แล้วคัดเลือกเอาเฉพาะข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์ แล้วจึงนำมาหาความเชื่อมั่นต่อไป ถ้าแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่าจะต้องสร้างคำถามที่จะนำไปทดลองใช้ให้เกินจากที่ต้องการจริงประมาณร้อยละ 25

สมนึก ภัททิยธนี (2565, น. 40 - 46) กล่าวถึงการสร้างแบบสอบถาม สรุปได้ดังนี้

1. โครงสร้างของแบบสอบถาม มีส่วนประกอบสำคัญ 3 ส่วน ได้แก่
 - 1.1 คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม 4 ประเด็น ดังนี้
 - 1.1.1 จุดมุ่งหมายของการสอบถาม
 - 1.1.2 ลักษณะของการสอบถาม
 - 1.1.3 แสดงความรับผิดชอบ (ถ้ามี) เช่น “การตอบแบบสอบถามครั้งนี้เป็นความลับ จะไม่เกิดผลเสียหายแก่ตัวท่าน และจะวิเคราะห์ข้อมูลโดยภาพรวม”
 - 1.1.4 ตอนสุดท้ายควรกล่าวขอบคุณ และระบุชื่อผู้สอบถาม
 - 1.2 สถานภาพทั่วไป เช่น อายุ เพศ ระดับ การศึกษา อาชีพ ฯลฯ
 - 1.3 ข้อคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมที่จะวัด ซึ่งอาจแยกเป็นพฤติกรรมย่อย แล้วสร้างข้อคำถามตามพฤติกรรม และในแต่ละพฤติกรรมย่อยต้องมีข้อคำถามไม่น้อยกว่า 5 ข้อ
2. หลักการสร้างแบบสอบถาม มีดังนี้
 - 2.1 กำหนดประเด็นหลัก หรือพฤติกรรมหลักที่จะวัดให้ครบถ้วนครอบคลุมว่าจะมีประเด็นอะไรบ้าง แล้วจำแนกพฤติกรรมหลักออกเป็นประเด็นย่อย ๆ เพื่อนำไปสู่ข้อคำถาม
 - 2.2 กำหนดชนิดหรือรูปแบบของแบบสอบถามให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้ตอบ
 - 2.3 สร้างคำถามตามจุดมุ่งหมาย
 - 2.4 ตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะแรกตรวจทานด้วยผู้สร้างแบบสอบถามเอง และระยะที่ 2 ตรวจสอบพิจารณาให้คำแนะนำโดยผู้เชี่ยวชาญ
 - 2.5 และแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) ควรนำไปทดลองกับกลุ่มที่มีลักษณะเหมือนหรือใกล้เคียงกับกลุ่มที่จะไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริง เพียงจำนวนหนึ่ง
 - 2.6 วิเคราะห์แบบสอบถามโดยนำผลจากการทดลองใช้มาวิเคราะห์เพื่อประเมินคุณภาพและปรับปรุงแบบสอบถาม แล้วนำไปทดลอง วิเคราะห์ และปรับปรุงใหม่จนกระทั่งได้แบบสอบถามที่มีคุณภาพ หรือเป็นไปตามเกณฑ์ที่ต้องการจึงจะนำไปใช้จริง หากจะใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัยต้องสร้างแบบสอบถามเพื่อไว้ร้อยละ 20 - 50 และทดลองใช้เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยใช้สูตร r_{xy} หรือ t - test และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ แล้วจึงคัดเลือกข้อที่ผ่านเข้าเกณฑ์ไว้ให้เพียงพอกับที่ต้องการนำไปใช้จริง
 - 2.7 จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับจริง

3. รูปแบบของแบบสอบถาม โดยทั่วไปแบ่งเป็น 2 ชนิด คือ

3.1 แบบสอบถามชนิดปลายเปิด ที่ไม่ได้กำหนดคำตอบไว้ เพื่อให้ผู้ตอบเขียนตอบอย่างอิสระด้วยความคิดของตนเอง แบบสอบถามชนิดนี้สร้างง่ายแต่วิเคราะห์สรุปผลได้ยาก

3.2 แบบสอบถามชนิดปลายปิด ประกอบด้วยข้อคำถามและตัวเลือกที่สร้างขึ้นโดยคาดว่าผู้ตอบสามารถเลือกตอบได้ตามความต้องการ แบบสอบถามชนิดนี้สร้างยากและใช้เวลามาก แต่ผู้ตอบตอบง่ายและสะดวกรวดเร็ว นอกจากนี้ข้อมูลที่ได้สามารถนำไปวิเคราะห์ในเชิงปริมาณและสรุปผลง่าย

3.2.1 แบบตรวจสอบรายการ (checklist) เป็นการสร้างรายการของข้อคำถามที่เกี่ยวข้อง หรือสัมพันธ์กับคุณลักษณะของพฤติกรรม แต่ละรายการจะถูกเลือกหรือชี้ให้ตอบในแง่ใดแง่หนึ่ง เช่น มี - ไม่มี จริง - ไม่จริง หรืออาจมีคำตอบให้เลือกได้หลายคำตอบ

3.2.2 แบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) แตกต่างจากแบบตรวจสอบรายการที่ต้องการทราบเพียงว่ามีหรือไม่มี แต่มาตราส่วนประมาณค่าต้องการทราบรายละเอียดยิ่งกว่านั้น คือ มีมากน้อยเพียงใด มุ่งให้ผู้ตอบพิจารณาข้อความที่มีลักษณะเป็นระดับเพียงคำตอบเดียวจากหลายระดับ โดยนิยมสร้างเป็น 3 ระดับหรือ 5 ระดับจะช่วยให้มีระดับกลางเป็นจุดสมดุล เมื่อนำผลจากการเก็บข้อมูลด้วยแบบมาตราส่วนประมาณค่ามาวิเคราะห์แล้ว จะวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน (\bar{X} , S.D.) โดยการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เชิงบวก มีดังนี้

ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ความหมาย
4.51 - 5.00	มากที่สุด / เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.51 - 4.50	มาก / เห็นด้วย
2.51 - 3.50	ปานกลาง / ไม่แน่ใจ
1.51 - 2.50	น้อย / ไม่เห็นด้วย
1.00 - 1.50	น้อยที่สุด / ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากการศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยสรุปได้ว่า แบบสอบถามเป็นเครื่องมือหนึ่งที่สามารถวัดจิตพิสัยได้ โดยแบบสอบถามจะประกอบด้วยโครงสร้าง 3 ส่วน ได้แก่ คำชี้แจงสถานภาพทั่วไป และข้อคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมที่จะวัด รูปแบบของแบบสอบถามมีทั้งคำถามแบบปลายเปิดที่ให้เขียนตอบแบบอิสระ และแบบปลายปิดที่ให้ผู้ตอบทำเครื่องหมายตามข้อคำถามที่ตรงกับระดับความจริงหรือความคิดเห็น การสร้างแบบสอบถามควรเริ่มจากการกำหนดจุดประสงค์ให้สอดคล้องกับการวิจัย เลือกรูปแบบของแบบสอบถามให้สอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่าง ออกแบบจำนวนข้อคำถามให้ครอบคลุมครบถ้วนด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจน และคำถามหนึ่งข้อควรถามเพียงหนึ่งประเด็นเพื่อให้ผู้ตอบตอบได้ตรงกับสิ่งที่ต้องการวัด เมื่อสร้างแบบสอบถาม

เสร็จแล้วควรตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ และนำไปทดลองใช้เพื่อประเมินคุณภาพ ทั้งค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น เพื่อคัดเลือกข้อคำถามที่มีคุณภาพก่อนจะนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นแบบวัดความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPS) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย และเพื่อใช้เป็นแบบวัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายปิด ชนิดมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจึงสามารถจำแนกและทราบความรู้สึกนึกคิดตามระดับต่าง ๆ ได้

8.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจหรือความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทย การเขียนเรียงความ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ และแบบฝึกทักษะ พบว่า มีกระบวนการศึกษาความพึงพอใจอย่างหลากหลาย ดังนี้

อรธิตา ประสาร และคณะ (2561) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 วิทยาลัยพระบาทนโรดม จังหวัดไพรแวง ราชอาณาจักรกัมพูชาโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ โดยมีจุดมุ่งหมายของการวิจัยประการหนึ่งที่ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 วิทยาลัยพระบาทนโรดมราชอาณาจักรกัมพูชาที่ได้รับการพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความ โดยใช้แบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ กลุ่มตัวอย่างมี 2 กลุ่ม ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/C จำนวน 45 คนเป็นกลุ่มทดลอง และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/B เป็นกลุ่มควบคุม เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ในระดับมาก

ชนนี มั่นตะสูตร (2564) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กลวิธี SCPC ร่วมกับโปรแกรม Scratch สำหรับสร้างการ์ตูน Animation สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีจุดมุ่งหมายของการวิจัยประการหนึ่งที่ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยวิธีดังกล่าว ซึ่งผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี SCPC ร่วมกับโปรแกรม Scratch สำหรับสร้างการ์ตูน Animation เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมากที่สุด

วรางคณา ศรีบุญเพ็ง (2565) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยแบบเน้นภาระงานร่วมกับแผนที่ความคิดด้วยเทคนิคการโค้ช เพื่อส่งเสริมความสามารถการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยมีจุดมุ่งหมายของการวิจัย

ประการหนึ่งที่ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ดังกล่าว เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การศึกษาความพึงพอใจเป็นตัวแปรที่น่าสนใจและมีประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สารสนเทศที่ได้จะทำให้ทราบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้มากน้อยเพียงใด ผู้วิจัยจึงศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยสำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความ

9. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปองค์ความรู้และแนวคิดสำคัญได้ดังนี้

กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) เป็นแนวการสอนเชิงรุกที่เน้นให้ผู้เรียนสังเคราะห์ความรู้ด้วยตนเอง และรวมพลังกลุ่มที่เกิดจากการลดความสามารถเฉพาะ และลดความถนัด เพื่อช่วยเหลือกันเรียนรู้และพัฒนาความสามารถต่อไป จากพิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข (2563, น. 54 - 61) ได้พัฒนาและเสนอขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 เสนอสิ่งเร้าและระบุคำถามสำคัญ ขั้นที่ 2 แสวงหาสารสนเทศและวิเคราะห์อย่างรวมพลัง ขั้นที่ 3 รวมพลังอภิปรายและสร้างความรู้ ขั้นที่ 4 สื่อสารและสะท้อนคิดอย่างรวมพลัง และขั้นที่ 5 รวมพลังประยุกต์และตอบแทนสังคม

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดการสร้างและพัฒนากระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน ที่ใช้ร่วมกับแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความเพื่อพัฒนาทักษะและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดความชำนาญในทักษะความสามารถนั้น ๆ โดยได้รับมวลประสบการณ์จากการฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่หลากหลายและได้ทบทวนความรู้ด้วยตนเองจาก สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประดิษฐ์ (2550, น. 61 - 64), ถวัลย์ มาศจรัส และคณะ (2550, น. 18 - 21), วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2551, น. 111 - 112), สุนันท์ สินธพานนท์ (2553, น. 96 - 100), สุจิต เหมวัล (2555, น. 12 - 13), ชัยยงค์ พรหมวงศ์, (2556, น. 7 - 20), ทิศนา แคมณี, (2556, น. 166 - 172), ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2561, น. 468 - 469), และอัจฉรา ประเสริฐสิน (2563, น. 235 - 237) โดยผู้วิจัยออกแบบเนื้อหาตามของแบบฝึกทักษะตามขั้นตอนของการเขียนเรียงความจากแนวคิดของรสริน

ดิษฐบรรจง (2552, น. 121 - 132), สุทธิ ชัตติยะ (2552, น. 34 - 44), ดวงใจ ไทยอุบุญ (2556, น. 33 - 38), วรวรรธน ศรียาภัย (2557, น. 92 - 116), ภาสกร เกดอ่อน และคณะ (2559, น. 45 - 53) และพิมาน แจ่มจรัส (2562, น. 388 - 396) ทั้งนี้ ผู้วิจัยออกแบบเนื้อหาของแบบฝึกทักษะโดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวคิดของพิสนุ พงศ์ศรี (2558, น. 76 - 80) ผู้วิจัยจึงเลือกใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยอันเป็นความรู้ใกล้ตัวกลุ่มตัวอย่างการวิจัยจากแนวคิดของอดิสรณ์ เรืองจ้อย (2550, น. 44), จาตุรงค์โพคะรัตน์ศิริ และจุฬาทิ สันทัต (2558, น. 6 - 102), และบุญชู สาดิและคณะ (2561, น. 85 - 207) มาบูรณาการสร้างเป็นแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดดังกล่าวมาออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPS) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย โดยผู้วิจัยวัดความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างร่วมด้วย เพราะต้องการทราบว่านักเรียนพึงพอใจต่อการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นมากน้อยเพียงใด และสะท้อนจุดเด่นด้านใด นอกจากนี้ผู้วิจัยยังสนใจศึกษาโดยใช้ตัวแปรระดับความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน (สูง ปานกลาง และต่ำ) มาเป็นตัวแปรจัดกลุ่ม เนื่องจากผู้วิจัยต้องการทราบว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นสามารถนำมาจัดการเรียนรู้กับนักเรียนที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนแตกต่างกันแล้ว จะส่งผลต่อความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนหรือไม่ อย่างไร

ผลจากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้วิจัยสรุปกรอบแนวคิดของการวิจัย ได้ดังนี้

ภาพ 4 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย มีขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. วิธีวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้วิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองเชลียง จังหวัดสุโขทัย สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ที่เรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 6 ห้องเรียน 217 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 โรงเรียนเมืองเชลียง จังหวัดสุโขทัย ที่เรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 36 คน ได้มาจากวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (cluster random sampling) มีขั้นตอนสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.2.1 วัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองเชลียง จังหวัดสุโขทัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัยที่เรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 6 ห้องเรียน 217 คน โดยใช้แบบวัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จากนั้นวิเคราะห์คะแนนจากแบบสอบถามที่มีข้อคำถามจำนวน 15 ข้อ และจำแนกนักเรียนแต่ละห้องออกเป็น 3 กลุ่ม ตามระดับความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน คือ กลุ่มสูง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มต่ำ

เพื่อพิสูจน์ว่าห้องเรียนทุกห้องมีนักเรียนที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก จ, น. 312 - 313) ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนระดับความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน ออกเป็น 3 ระดับ ซึ่งใช้เกณฑ์แบ่งคะแนนแต่ละกลุ่มตามแนวคิดการแจกแจงความถี่แบบจัดกลุ่ม (grouped data) โดยการหาอันตรภาคชั้น (class interval) คำนวณด้วยสูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2560, น. 25)

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{พิสัย}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{75 - 15}{3} \\ &= 20 \end{aligned}$$

ผู้วิจัยจึงกำหนดเกณฑ์แปลผลระดับความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน ดังนี้

ความยึดมั่นผูกพันระดับสูง	มีคะแนนระหว่าง 56 - 75
ความยึดมั่นผูกพันระดับปานกลาง	มีคะแนนระหว่าง 36 - 55
ความยึดมั่นผูกพันระดับต่ำ	มีคะแนนระหว่าง 15 - 35

ตาราง 9 การจำแนกประชากรตามระดับความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน

ห้อง	นักเรียนที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน						รวม (คน)
	ระดับสูง		ระดับปานกลาง		ระดับต่ำ		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
มัธยมศึกษาปีที่ 5/1	24	60.00	11	27.50	5	12.50	40
มัธยมศึกษาปีที่ 5/2	22	61.11	10	27.78	4	11.11	36
มัธยมศึกษาปีที่ 5/3	22	56.41	11	28.21	6	15.38	39
มัธยมศึกษาปีที่ 5/4	19	52.78	11	30.56	6	16.67	36
มัธยมศึกษาปีที่ 5/5	17	56.67	8	26.67	5	16.67	30
มัธยมศึกษาปีที่ 5/6	20	55.56	11	30.56	5	13.89	36
รวม	124	57.14	62	28.57	31	14.29	217

จากตาราง 9 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองเสลียง จังหวัดสุโขทัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย ที่เรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 6 ห้องเรียน มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนทั้งในระดับสูง ปานกลาง และต่ำ ทั้ง 6 ห้องเรียน แสดงว่า ในแต่ละห้องเรียนประกอบด้วยนักเรียนที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน โดยนักเรียนทุกห้องมีคุณลักษณะร่วมกัน คือ มีจำนวนนักเรียนที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนในระดับสูงมากที่สุด รองลงมา คือ ระดับปานกลาง และระดับต่ำ ตามลำดับ ซึ่งเป็นคุณลักษณะโดยธรรมชาติของนักเรียน

1.2.2 จัดทำสลาก 6 ใบ ตามจำนวนห้องเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

1.2.3 สุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (cluster random sampling) ด้วยการจับสลาก 1 ห้องเรียน ได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 จำนวน 36 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรต้น (independent variable) ได้แก่

2.1.1 ตัวแปรจัดกระทำ คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย

2.1.2 ตัวแปรจัดกลุ่ม คือ ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน ได้แก่

- 1) ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนระดับสูง
- 2) ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนระดับปานกลาง
- 3) ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนระดับต่ำ

2.2 ตัวแปรตาม (dependent variable) ได้แก่

2.2.1 ความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

2.2.2 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 4 เครื่องมือ ได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) จำนวน 6 แผน คาบละ 55 นาที รวม 14 คาบ ใช้ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นสุโขทัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 6 ชุด

2. แบบวัดความสามารถการเขียนเรียงความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีลักษณะเป็นแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ สำหรับทดสอบก่อนและหลังจัดการเรียนรู้ พร้อมทั้งเกณฑ์การให้คะแนนความสามารถการเขียนเรียงความแบบรูบริค ชนิดแยกองค์ประกอบ

3. แบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม ชนิดมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

4. แบบวัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม ชนิดมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

ผู้วิจัยมีกระบวนการสร้างและพัฒนา พร้อมทั้งตรวจสอบคุณภาพและประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. การพัฒนาการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย

1.1 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 2 การเขียน รวมทั้งวิเคราะห์ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง และหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเมืองเสถียร พุทธศักราช 2564

1.1.2 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) เพื่อใช้จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

1.1.3 ศึกษาเอกสาร ตำรา วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความเพื่อกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและกำหนดระยะเวลาที่ใช้ทดลอง เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) จำนวน 6 แผน ซึ่งจัดการเรียนรู้เป็นรายคาบ คาบละ 55 นาที รวมทั้งหมด 14 คาบ ดังตาราง 10 และตาราง 11

ตาราง 10 การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ของแผนการจัดการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้
สาระที่ 2 การเขียน	ท 2.1 ม.4-6/2	1. ผู้เรียนบอกความหมายของเรียงความได้
มาตรฐาน ท 2.1	การเขียน	2. ผู้เรียนระบุองค์ประกอบของเรียงความได้
ใช้กระบวนการเขียน	เรียงความ	3. ผู้เรียนบอกประเภทของเรียงความได้
เขียนสื่อสาร		4. ผู้เรียนอธิบายวิธีเขียนเรียงความได้
เขียนเรียงความ		5. ผู้เรียนอธิบายหลักการใช้คำในการเขียนเรียงความได้
ย่อความ และเขียน		
เรื่องราวในรูปแบบ		6. ผู้เรียนเขียนโครงเรื่องเรียงความได้
ต่าง ๆ เขียนรายงาน		7. ผู้เรียนเขียนส่วนค่านำเรียงความได้
ข้อมูลสารสนเทศและ		8. ผู้เรียนเขียนส่วนเนื้อเรื่องเรียงความได้
รายงานการศึกษา		9. ผู้เรียนเขียนส่วนสรุปเรียงความได้
ค้นคว้าอย่างมี	ท 2.1 ม.4-6/5	10. ผู้เรียนวิเคราะห์เรียงความตามลักษณะ
ประสิทธิภาพ	ประเมินงาน	ของเรียงความที่ตีได้
	เขียนของผู้อื่น	11. ผู้เรียนบอกข้อดีและข้อควรพัฒนา
	แล้วนำมา	จากการประเมินเรียงความของผู้อื่นได้
	พัฒนางาน	12. ผู้เรียนบอกแนวทางการประยุกต์ใช้
	เขียน	องค์ความรู้จากการประเมินงานเขียน
	ของตนเอง	ของผู้อื่นเพื่อนำมาพัฒนาเรียงความของตนได้

ตาราง 11 การกำหนดจำนวนคาบเรียนของแผนการจัดการเรียนรู้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้	จำนวนคาบ
1. ผู้เรียนบอกความหมายของเรียงความได้		
2. ผู้เรียนระบุองค์ประกอบของเรียงความได้		
3. ผู้เรียนบอกประเภทของเรียงความได้		
4. ผู้เรียนอธิบายวิธีเขียนเรียงความได้	1. ความรู้พื้นฐานของเรียงความ	2
5. ผู้เรียนอธิบายหลักการใช้คำในการเขียนเรียงความได้		
6. ผู้เรียนเขียนโครงเรื่องเรียงความได้	2. การเขียนโครงเรื่องเรียงความ	2
7. ผู้เรียนเขียนส่วนคำนำเรียงความได้	3. การเขียนคำนำเรียงความ	2
8. ผู้เรียนเขียนส่วนเนื้อเรื่องเรียงความได้	4. การเขียนเนื้อเรื่องเรียงความ	4
9. ผู้เรียนเขียนส่วนสรุปเรียงความได้	5. การเขียนสรุปเรียงความ	2
10. ผู้เรียนวิเคราะห์เรียงความตามลักษณะของเรียงความที่ดีได้		
11. ผู้เรียนบอกข้อดีและข้อควรพัฒนาจากการประเมินเรียงความของผู้อื่นได้	6. การตรวจทานเพื่อพัฒนาเรียงความ	2
12. ผู้เรียนบอกแนวทางการประยุกต์ใช้องค์ความรู้จากการประเมินงานเขียนของผู้อื่นเพื่อนำมาพัฒนาเรียงความของตนได้		
รวม	6	14

1.1.4 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) จำนวน 6 แผน ซึ่งแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- 1) ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้
- 2) มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด
- 3) จุดประสงค์การเรียนรู้
- 4) สาระสำคัญ

5) กิจกรรมการเรียนรู้ ออกแบบขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 เสนอสิ่งเร้าและระบุคำถามสำคัญ ขั้นที่ 2 แสวงหาสารสนเทศและวิเคราะห์อย่างรวมพลัง ขั้นที่ 3 รวมพลังอภิปรายและสร้างความรู้ ขั้นที่ 4 สื่อสารและสะท้อนคิดอย่างรวมพลัง และขั้นที่ 5 รวมพลังประยุกต์และตอบสนองสังคม โดยจัดการเรียนรู้ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นมาเป็นสื่อประกอบการเรียนรู้ โดยใช้ร่วมกันในขั้นที่ 2 - 5

6) สื่อและแหล่งการเรียนรู้

7) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

8) บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1.1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) จำนวน 6 แผน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจพิจารณาความถูกต้องและความเหมาะสม พร้อมทั้งขอคำแนะนำ โดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เห็นชอบตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

1.2 การสร้างแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นสุโขทัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีขั้นตอน ดังนี้

1.2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 2 การเขียน รวมทั้งวิเคราะห์ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลางระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเมืองเซลิ้ง พุทธศักราช 2564

1.2.2 ศึกษาเอกสาร ตำรา วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความ การสร้างแบบฝึกทักษะ และภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย เพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้สำหรับออกแบบ สร้าง และพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

1.2.3 วางโครงร่างเนื้อหา ออกแบบ และดำเนินการสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ฉบับร่าง โดยแบบฝึกแต่ละชุด ประกอบด้วย ปกนอก ปกใน คำนำ สารบัญ คำชี้แจง สาระสำคัญ จุดประสงค์ การเรียนรู้ ใบความรู้ กิจกรรม คำแนะนำและแหล่งข้อมูลให้ผู้เรียนสามารถไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม บรรณานุกรม แนวคำตอบหรือเกณฑ์การประเมิน และปกหลัง จำนวน 6 ชุด ทั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างและออกแบบแบบฝึกทักษะแต่ละชุดให้สอดคล้องสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้เพื่อใช้จัดการเรียนรู้ร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) จำนวน 6 แผน รวม 14 คาบ ดังตาราง 12

ตาราง 12 การออกแบบแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ที่	แบบฝึกทักษะฯ	แผนการจัดการเรียนรู้	จำนวนเวลา (คาบเรียน)	ประเภทของ ภูมิปัญญาท้องถิ่น
1.	การเขียนเรียงความ ก็แค่...เรื่องกล้วย ๆ	ความรู้พื้นฐานของ เรียงความ	2	ด้านอาหารการกิน
2.	How to...เขียนโครง เรื่องเรียงความ	การเขียนโครงเรื่อง เรียงความ	2	ด้านศิลปกรรม และโบราณคดี
3.	สุดยอดเทคนิคการ เขียนคำนำเรียงความ	การเขียนคำนำ เรียงความ	2	ด้านบุคคลสำคัญ ภาษา และ วรรณกรรม
4.	ศิลปะการเขียนเนื้อ เรื่องเรียงความฉบับมือ โปร	การเขียน เนื้อเรื่องเรียงความ	4	ด้านค่านิยม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม และประเพณี
5.	เคล็ดลับสร้างความสำเร็จ ประทับใจในการเขียน สรุปเรียงความ	การเขียนสรุป เรียงความ	2	ด้านนาฏศิลป์ ดนตรี และการละเล่น
6.	สูตรพัฒนาเรียงความ อย่างคนมีกิน	การตรวจทาน เพื่อพัฒนาเรียงความ	2	ด้านวิถีชีวิต และการบริหาร จัดการชุมชน
รวม	6	6	14	6

1.2.4 นำแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย จำนวน 6 ชุด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจพิจารณาความถูกต้องและความเหมาะสม พร้อมทั้งขอคำแนะนำ โดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เห็นชอบแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

1.3 การหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย มีกระบวนการ 3 ขั้นตอน ได้แก่ การประเมินความสอดคล้อง การประเมินความเหมาะสม และการทดสอบประสิทธิภาพใช้เบื้องต้น (try out) ดังนี้

1.3.1 การประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย

1) ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2) กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการเพื่อกำหนดหัวข้อและรายการประเมินของแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย สำหรับผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระสำคัญ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

3) สร้างแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย สำหรับผู้เชี่ยวชาญ โดยกำหนดเกณฑ์พิจารณาให้คะแนน (สมนึก ภัททิยธนี, 2565, น. 216) ดังนี้

+1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามตรงกับองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย

0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความตรงกับองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย

-1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อความไม่ตรงกับองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย

4) นำแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อความกับองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย สำหรับผู้เชี่ยวชาญที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม พร้อมทั้งขอคำแนะนำโดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เห็นชอบตามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และให้ระบุชื่อแผนการจัดการเรียนรู้และชื่อสื่อการเรียนรู้ในแบบประเมินทุกฉบับ

5) นำแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อความกับองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (รายนามปรากฏในภาคผนวก ก, น. 196) เพื่อพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และความเหมาะสมของภาษา

6) นำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน มาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อความกับองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ผ่านเกณฑ์ คือ 0.50 - 1.00 (สมนึก ภัททิยธนี, 2565, น. 216) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ทุกรายการประเมิน แสดงว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ง, น. 230 - 253) ผู้วิจัยจึงนำผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาความเหมาะสมอีกครั้ง พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เห็นชอบ

1.3.2 การประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย

1) สร้างแบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย สำหรับผู้เชี่ยวชาญ มีขั้นตอนดังนี้

1.1) ศึกษาเอกสาร วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.2) กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการเพื่อกำหนดหัวข้อและรายการประเมินของแบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย สำหรับผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ จุดประสงค์การเรียนรู้ สารสำคัญ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1.3) สร้างแบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย สำหรับผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้แบบประเมินชนิดมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งผู้วิจัยกำหนดความหมายของระดับคะแนน (มนตรี วงษ์สะพาน, 2563, น. 235) ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

2) นำแบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย สำหรับผู้เชี่ยวชาญที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจ

ความถูกต้องและความเหมาะสม พร้อมทั้งขอคำแนะนำ โดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เห็นชอบตามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และให้ระบุชื่อแผนการจัดการเรียนรู้และชื่อสื่อการเรียนรู้ในแบบประเมินทุกฉบับ

3) นำแบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (รายนามปรากฏในภาคผนวก ก, น. 196) เพื่อตรวจและพิจารณาความเหมาะสม

4) นำคะแนนที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน มาวิเคราะห์ผลเพื่อหาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การพิจารณาความเหมาะสม โดยมีเกณฑ์การยอมรับคุณภาพของแต่ละข้อไม่น้อยกว่า 3.50 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 แปลความหมายระดับความเหมาะสมตามเกณฑ์ (มนตรี วงษ์สะพาน, 2563, น. 235) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ สำหรับพัฒนาความสามารถเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ในภาพรวม มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.85 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.07 (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ง น. 254 - 277) โดยผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะ สรุปได้ว่า ควรปรับภาษาในแบบฝึกทักษะให้กระชับยิ่งขึ้น

5) นำผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ สำหรับพัฒนาความสามารถเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น

จังหวัดสุโขทัย และคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เห็นชอบและให้แก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.3.3 การทดสอบประสิทธิภาพใช้เบื้องต้น (try out) ของการจัดการเรียนรู้ สำหรับพัฒนาความสามารถเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ การทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (1:1) การทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม (1:10) และการทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม (1:100) โดยใช้สูตร E_1/E_2 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2556, น. 7 - 20) ให้ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ดังนี้

1) ผู้วิจัยจำแนกนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองเชลียง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและยังไม่ได้เรียน เรื่อง การเขียนเรียงความ ออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อน โดยพิจารณาจากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาภาษาไทย ท 31102 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ทั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์แบ่งคะแนน แต่ละกลุ่มตามแนวคิดการแจกแจงความถี่แบบจัดกลุ่ม (grouped data) โดยการหาอันตรภาคชั้น (class interval) คำนวณด้วยสูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2560, น. 25)

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{พิสัย}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{100 - 0}{3} \\ &= 33.33 \end{aligned}$$

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงกำหนดเกณฑ์แปลผลคะแนนคุณลักษณะของนักเรียน กลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อน ดังนี้

นักเรียนกลุ่มเก่ง	มีคะแนนระหว่าง	66.67 - 100
นักเรียนกลุ่มปานกลาง	มีคะแนนระหว่าง	33.34 - 66.66
นักเรียนกลุ่มอ่อน	มีคะแนนระหว่าง	0.00 - 33.33

2) การทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (1:1) โดยนำแผนการจัดการเรียนรู้ สำหรับพัฒนาความสามารถเขียนเรียงความ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ไปจัดการเรียนรู้ จำนวน 14 คาบ ไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 3 คน ที่คละความสามารถ (เก่ง กลาง อ่อน) โดยได้มาจากการสุ่มแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) เพื่อคำนวณหาประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ 80/80 ผลการทดลองใช้นวัตกรรม พบว่า

มีค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 77.83/76.00 (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ง, น. 278) ซึ่งยังไม่ถึงเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงสอบถามนักเรียนเพื่อศึกษาข้อมูลและปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำไปปรับปรุง แก้ไข และพัฒนานวัตกรรม

3) การทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม (1:10) โดยนำแผนการจัดการเรียนรู้ สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ไปจัดการเรียนรู้ จำนวน 14 คาบ ไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 9 คน ที่ความสามารถ (เก่ง กลาง อ่อน) โดยได้มาจากการสุ่มแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) เพื่อคำนวณหาประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ 80/80 ผลการทดลองใช้นวัตกรรม พบว่ามีค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 81.72/79.56 (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ง, น. 278 - 279) ซึ่งยังไม่ถึงเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงสอบถามนักเรียนเพื่อศึกษาข้อมูลและปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำไปปรับปรุง แก้ไข และพัฒนานวัตกรรม

4) การทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม (1:100) โดยนำแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยไปจัดการเรียนรู้ จำนวน 14 คาบ ไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 40 คน ที่ความสามารถ (เก่ง กลาง อ่อน) โดยได้มาจากการสุ่มแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) เพื่อคำนวณหาประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ 80/80 ผลการทดลองใช้นวัตกรรม พบว่ามีค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 81.72/79.56 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ง, น. 279 - 281)

5) นำแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เห็นชอบ ผู้วิจัยจึงนำไปทดสอบประสิทธิภาพสอนจริง (trail run) กับกลุ่มตัวอย่าง

2. การสร้างและประเมินคุณภาพของแบบวัดและเกณฑ์การให้คะแนนความสามารถการเขียนเรียงความ

แบบวัดความสามารถการเขียนเรียงความมีลักษณะเป็นแบบทดสอบอัตนัย 1 ข้อ ใช้ทดสอบก่อนและหลังจัดการเรียนรู้และเกณฑ์การให้คะแนนความสามารถการเขียนเรียงความแบบรูปรีค ชนิดแยกองค์ประกอบ (analytic scoring rubrics) มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

2.1 การสร้างแบบวัดความสามารถการเขียนเรียงความ มีขั้นตอน ดังนี้

2.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 2 การเขียน รวมทั้งวิเคราะห์ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง และหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเมืองเซ็ลียง พุทธศักราช 2564

2.1.2 ศึกษาเอกสาร ตำรา วารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความ ได้แก่ ความหมาย ประเภท องค์ประกอบ ขั้นตอนการเขียน แนวทางการพัฒนาการเขียนเรียงความ และลักษณะของเรียงความที่ดี

2.1.3 ศึกษาเอกสาร ตำรา วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนเรียงความ การสร้างแบบทดสอบอัตนัย การเขียนข้อคำถาม ตลอดจนการวิเคราะห์และประเมินคุณภาพของแบบทดสอบ

2.1.4 กำหนดโครงสร้างและรูปแบบของข้อสอบในด้านเนื้อหา ภาษา และเวลา สำหรับสร้างแบบวัดความสามารถการเขียนเรียงความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยมีลักษณะเป็นแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ สำหรับทดสอบก่อนและหลังเรียน เพื่อกำหนดลักษณะเฉพาะของข้อสอบ (item specification) ดังตาราง 13

ตาราง 13 ลักษณะเฉพาะของข้อสอบวัดความสามารถการเขียนเรียงความ

ประเด็น	รายละเอียด
มาตรฐานการเรียนรู้ (learning standards)	ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ
ตัวชี้วัด (Indicators)	ท 2.1 ม. 4-6/2 การเขียนเรียงความ
หลักฐานร่องรอย (evidence required)	เขียนเรียงความตามหัวข้อที่กำหนดให้: ใช้ความสามารถการเขียนเขียนเรียงความที่มีองค์ประกอบครบถ้วน เรียบเรียงและลำดับความคิดเป็นขั้นตอนสัมพันธ์กัน นำเสนอเนื้อหาอย่างสร้างสรรค์ด้วยสำนวนภาษาที่เหมาะสม สละสลวย และเขียนสะกดคำได้ถูกต้อง
รูปแบบข้อสอบ (allowable item types)	☐ เลือกตอบ ☐ เติมคำตอบสั้น ☒ เขียนตอบอิสระ
ระดับพฤติกรรม	จุดมุ่งหมายการศึกษาของบลูม (revised Bloom's taxonomy)

ประเด็น	รายละเอียด		
ด้านพุทธิพิสัย (target cognitive levels)	☐ ความจำ ☐ วิเคราะห์	☐ เข้าใจ ☐ ประเมินค่า	☐ ประยุกต์ใช้ ☒ สร้างสรรค์
ระดับความยาก (level of difficulty)	☐ ง่าย	☒ ปานกลาง	☐ ยาก
โมเดลข้อสอบ (item model)	<p>หัวข้อ: กำหนดหัวข้อจำนวน 1 เรื่อง ที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สามารถเขียนนำเสนอความคิดเป็นเรียงความได้</p> <p>คำถาม: เป็นคำชี้แจงให้ผู้เรียนเขียนเรียงความจากหัวข้อที่กำหนดให้ ด้วยความยาว 25 - 30 บรรทัด ภายในเวลา 55 นาที</p> <p>คำตอบ: เขียนเรียงความตามหัวข้อที่กำหนดความยาว 25 - 30 บรรทัดที่สอดคล้องกับเกณฑ์การให้คะแนนจำนวน 5 ประเด็น ได้แก่ ด้านองค์ประกอบของเรียงความ ด้านการเรียบเรียงและลำดับความคิด ด้านเนื้อหาและความคิดสร้างสรรค์ ด้านการใช้สำนวนภาษา และด้านการเขียนสะกดคำ</p>		
หัวข้อที่ใช้ (allowable topic)	เป็นหัวข้อเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สามารถเขียนเรียงความตามหัวข้อได้		

2.1.5 สร้างแบบทดสอบอัตนัยเพื่อวัดความสามารถการเขียนเรียงความ โดยเขียนข้อสอบจำนวน 1 หัวข้อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม คือ “สุโขทัย: เมืองแห่งมรดกภูมิปัญญา” แล้วนำมาสร้างเป็นโจทย์ในแบบทดสอบสำหรับวัดความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

2.2 การสร้างเกณฑ์การให้คะแนนความสามารถการเขียนเรียงความ มีขั้นตอนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

2.2.1 ศึกษาหลักสูตรการจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งศึกษาเอกสาร ตำรา วารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมโนทัศน์การเขียนเรียงความ มโนทัศน์การสร้าง พัฒนา และการประเมินคุณภาพเกณฑ์การให้คะแนนแบบบูรณาการ

2.2.2 กำหนดคุณลักษณะที่จะประเมินและประเด็นการประเมินจากจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ร่วมกับการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ได้ประเด็น

การตรวจจำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านองค์ประกอบของเรียงความ ด้านการเรียบเรียงและลำดับความคิด ด้านเนื้อหาและความคิดสร้างสรรค์ ด้านการใช้สำนวนภาษา และด้านการเขียนสะกดคำ ดังตาราง 14

ตาราง 14 การกำหนดประเด็นการประเมินสำหรับตรวจให้คะแนนความสามารถการเขียนเรียงความจากการวิเคราะห์จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ประเด็นการประเมิน
1. ผู้เรียนบอกความหมายของเรียงความได้	การใช้สำนวนภาษา
2. ผู้เรียนระบุองค์ประกอบของเรียงความได้	
3. ผู้เรียนบอกประเภทของเรียงความได้	
4. ผู้เรียนอธิบายวิธีเขียนเรียงความได้	
5. ผู้เรียนอธิบายหลักการใช้คำในการเขียนเรียงความได้	
6. ผู้เรียนเขียนโครงเรื่องเรียงความได้	การเรียบเรียงและลำดับความคิด
7. ผู้เรียนเขียนส่วนคำนำเรียงความได้	เนื้อหาและความคิดสร้างสรรค์
8. ผู้เรียนเขียนส่วนเนื้อเรื่องเรียงความได้	
9. ผู้เรียนเขียนส่วนสรุปเรียงความได้	
10. ผู้เรียนวิเคราะห์เรียงความตามลักษณะของเรียงความที่ดีได้	องค์ประกอบของเรียงความ
11. ผู้เรียนบอกข้อดีและข้อควรพัฒนาจากการประเมินเรียงความของผู้อื่นได้	
12. ผู้เรียนบอกแนวทางการประยุกต์ใช้องค์ความรู้จากการประเมินงานเขียนของผู้อื่นเพื่อนำมาพัฒนาเรียงความของตนได้	การเขียนสะกดคำ

2.2.3 นิยามความหมายที่บ่งชี้คุณลักษณะของแต่ละประเด็นการประเมิน และกำหนดรูปแบบเพื่อสร้างเกณฑ์การให้คะแนน โดยผู้วิจัยเลือกใช้รูปแบบเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค ชนิดแยกองค์ประกอบ พร้อมทั้งกำหนดค่าระดับคุณภาพของเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 5 ระดับ ได้แก่ 5 หมายถึง ดีเยี่ยม 4 หมายถึง ดีมาก 3 หมายถึง ดี 2 หมายถึง พอใช้ และ

1 หมายถึง ปรับปรุง จากนั้นเขียนคำอธิบายระดับคุณภาพแต่ละประเด็นลดหลั่นลงมาตามลำดับ (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ค, น. 217 - 223)

2.2.4 กำหนดเกณฑ์แปลความหมายของความสามารถการเขียนเรียงความ โดยนำคะแนนที่ได้จากการตรวจให้คะแนนความสามารถการเขียนเรียงความ คะแนนเต็ม 25 คะแนน มาหาอันตรภาคชั้นเพื่อกำหนดช่วงคะแนนสำหรับบ่งชี้ระดับคุณภาพของผู้เรียน ดังตาราง 15

ตาราง 15 เกณฑ์แปลความหมายของคะแนนความสามารถการเขียนเรียงความ

ช่วงคะแนน	การแปลความหมาย
20.01 - 25.00	ดีเยี่ยม
15.01 - 20.00	ดีมาก
10.01 - 15.00	ดี
5.01 - 10.00	พอใช้
0 - 5.00	ปรับปรุง

2.3 การประเมินคุณภาพของแบบวัดความสามารถการเขียนเรียงความและเกณฑ์การให้คะแนนความสามารถการเขียนเรียงความ มีขั้นตอนดังนี้

2.3.1 สร้างแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างประเด็นการประเมินกับเกณฑ์การให้คะแนนความสามารถการเขียนเรียงความแบบรูบริค ชนิดแยกองค์ประกอบ จำนวน 1 ฉบับ

2.3.2 นำแบบทดสอบอัตนัย และเกณฑ์การให้คะแนนความสามารถการเขียนเรียงความแบบรูบริค ชนิดแยกองค์ประกอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น พร้อมทั้งแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างประเด็นการประเมินกับเกณฑ์การให้คะแนนความสามารถการเขียนเรียงความแบบรูบริค ชนิดแยกองค์ประกอบเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจพิจารณาความถูกต้องและความเหมาะสม พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เห็นชอบแบบทดสอบอัตนัยและเกณฑ์การให้คะแนนความสามารถการเขียนเรียงความแบบรูบริคที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.3.3 นำเกณฑ์การให้คะแนนความสามารถการเขียนเรียงความ แบบรูบริค ชนิดแยกองค์ประกอบเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (รายนามปรากฏในภาคผนวก ก, น. 196) เพื่อตรวจและพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และความเหมาะสมของภาษา โดยกำหนดเกณฑ์พิจารณาให้คะแนน (สมนึก ภัททิยธนี, 2565, น. 216) ดังนี้

+1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าประเด็นการประเมินตรงกับ

- เกณฑ์การให้คะแนน
- 0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าประเด็นการประเมินตรงกับ
เกณฑ์การให้คะแนน
- 1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าประเด็นการประเมินไม่ตรงกับ
เกณฑ์การให้คะแนน

2.3.4 นำผลการประเมินจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน มาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างประเด็นการประเมินกับเกณฑ์การให้คะแนนความสามารถเขียนเรียงความแบบรูปรีค ชนิดแยกองค์ประกอบ โดยกำหนดคุณภาพตามเกณฑ์ คือ มีค่าระหว่าง 0.50 - 1.00 (สมนึก ภัททิยธนี, 2565, น. 216) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่ามีค่าระหว่าง 0.80 - 1.00 แสดงว่า เกณฑ์การตรวจให้คะแนนความสามารถเขียนเรียงความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความสอดคล้องกันระหว่างประเด็นการตรวจกับเกณฑ์การตรวจให้คะแนนความสามารถเขียนเรียงความทุกประเด็นการตรวจ ซึ่งมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ง, น. 282 - 292) ผู้วิจัยจึงนำผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง โดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เห็นชอบ

2.3.5 นำแบบวัดความสามารถเขียนเรียงความไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนเมืองเสลียง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 36 คน ที่เคยเรียนการเขียนเรียงความมาแล้ว เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดความสามารถเขียนเรียงความและเกณฑ์การให้คะแนนความสามารถเขียนเรียงความแบบรูปรีค ชนิดแยกองค์ประกอบ ผลการทดลองใช้เครื่องมือ พบว่า นักเรียนสามารถทำแบบวัดความสามารถเขียนเรียงความได้ภายในเวลาที่กำหนด

2.3.6 ตรวจให้คะแนนคำตอบของแบบวัดความสามารถเขียนเรียงความตามเกณฑ์การให้คะแนนความสามารถเขียนเรียงความแบบรูปรีค ชนิดแยกองค์ประกอบ เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของเกณฑ์การให้คะแนนความสามารถเขียนเรียงความด้วยการหาความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประเมิน 2 คน (inter - rater reliability) โดยมีผู้ตรวจ 2 คน ได้แก่ ผู้ตรวจคนที่ 1 คือ ผู้วิจัย และผู้ตรวจคนที่ 2 คือ ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเมืองเสลียง ตรวจให้คะแนนอย่างเป็นอิสระต่อกัน แล้วนำคะแนนมาพิจารณาความสอดคล้องระหว่างผู้ตรวจให้คะแนนด้วยการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามเกณฑ์ของซูครี วงศ์รัตน์ (2560, น. 362 - 363) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) เท่ากับ 0.918 แปลผลได้ว่า การตรวจให้คะแนนระหว่างผู้ประเมินทั้ง 2 คนมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

โดยมีค่าระดับความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก แสดงว่า ผู้ตรวจทั้ง 2 คนตรวจให้คะแนนสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน ดังนั้นจึงสามารถนำเกณฑ์การให้คะแนนความสามารถการเขียนเรียงความแบบรูปรีคชนิดแยกองค์ประกอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปใช้เก็บข้อมูลการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างได้ (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ง, น. 293 - 295)

2.3.7 นำคะแนนที่ได้จากแบบวัดความสามารถการเขียนเรียงความที่ได้จากผู้ตรวจคนที่ 1 (ผู้วิจัย) มาตรวจสอบคุณภาพ โดยแบ่งกลุ่มนักเรียนที่เข้าสอบออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มสูง และกลุ่มต่ำ ด้วยการใช้เทคนิค 25% ของจำนวนนักเรียนที่เข้าสอบ เพื่อคำนวณหาค่าดัชนีความยาก (degree of difficulty) และค่าดัชนีอำนาจจำแนก (power of discrimination) แล้วพิจารณาคุณภาพของข้อสอบ โดยยอมรับคุณภาพของค่าดัชนีความยาก (P_E) ระหว่าง 0.20 - 0.80 ค่าดัชนีอำนาจจำแนก (D) ระหว่าง 0.20 - 1.00 (มนตรี วงษ์สะพาน, 2563, น. 251 - 252) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า มีค่าความยาก (P_E) ระหว่าง 0.567 - 0.700 และมีค่าดัชนีอำนาจจำแนก (D) ระหว่าง 0.333 - 0.578 แสดงว่า แบบวัดความสามารถการเขียนเรียงความมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด สามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างได้ (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ง, น. 296)

2.3.8 นำแบบวัดความสามารถการเขียนเรียงความมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ด้วยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) โดยกำหนดเกณฑ์ยอมรับคุณภาพที่ 0.7 ขึ้นไป (มนตรี วงษ์สะพาน, 2563, น. 254) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α) เท่ากับ 0.896 แสดงว่า แบบวัดความสามารถการเขียนเรียงความมีความเชื่อมั่นตามเกณฑ์ที่กำหนด สามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างได้ (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ง, น. 296)

2.3.9 นำผลการพิจารณาคุณภาพของเกณฑ์การให้คะแนนความสามารถการเขียนเรียงความแบบรูปรีค ชนิดแยกองค์ประกอบและแบบวัดความสามารถการเขียนเรียงความเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาความเหมาะสมอีกครั้ง พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เห็นชอบ ผู้วิจัยจึงนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

3. การสร้างและประเมินคุณภาพของแบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย

ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างและประเมินคุณภาพของแบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดความพึงพอใจ

3.2 สร้างตารางกำหนดรายการประเมินของแบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย โดยจำแนกข้อคำถามออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศในการเรียน และด้านประโยชน์ที่ได้รับ และกำหนดจำนวนข้อคำถามที่ต้องการวัด (table of specification) ดังตาราง 16

ตาราง 16 โครงสร้างรายการประเมินแบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนรู้

รายการประเมิน	จำนวนข้อคำถามที่สร้าง	จำนวนข้อคำถามที่นำไปใช้
1. ด้านการจัดการเรียนรู้	7	5
2. ด้านสื่อการเรียนรู้	7	5
3. ด้านบรรยากาศในการเรียน	7	5
4. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	7	5
รวม	28	20

3.3 สร้างแบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ โดยมีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 28 ข้อคำถาม โดยมีเกณฑ์กำหนดค่าระดับความพึงพอใจ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

3.4 สร้างแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ของแบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย

3.5 นำแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ของแบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แนะนำให้ปรับภาษาในข้อคำถามให้กระชับยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงปรับแก้ไขตามคำแนะนำดังกล่าว

3.6 นำแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ของแบบวัดความพึงพอใจที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน (รายนามปรากฏในภาคผนวก ก, น. 196) เพื่อตรวจและพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และความเหมาะสมของภาษา โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (สมนึก ภัททิยธนี, 2565, น. 216) ดังนี้

- +1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามตรงกับจุดประสงค์
- 0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามตรงกับจุดประสงค์
- 1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่ตรงกับจุดประสงค์

3.7 นำผลการประเมินจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน มาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ของแบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 - 1.00 (สมนึก ภัททิยธนี, 2565, น. 216) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 แสดงว่าข้อคำถามทุกข้อมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยผู้เชี่ยวชาญได้แนะนำให้ปรับข้อคำถามให้กระชับชัดเจน แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีคุณภาพ จำนวน 20 ข้อ (ตัดออก 8 ข้อ) ตามโครงสร้างรายการประเมิน (table of specification) ที่กำหนดไว้ มาสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ง, น. 297 - 302) และผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องพร้อมทั้งข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณา

ความเหมาะสมอีกครั้ง พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เห็นชอบและให้แก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.8 นำแบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 40 คน ซึ่งเป็นกลุ่มที่ได้รับการทดลองจัดเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถเขียนเรียงความ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย จำนวน 14 คาบ (กลุ่มทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม 1:100)

3.9 นำคะแนนจากแบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนรู้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ด้วยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) โดยกำหนดเกณฑ์ยอมรับคุณภาพที่ 0.70 ขึ้นไป (มนตรี วงษ์สะพาน, 2563, น. 254) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า มีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.867 แสดงว่า แบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนรู้มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ง, น. 303 - 304)

3.10 นำผลการหาค่าความเชื่อมั่น (α) ของแบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนรู้เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจพิจารณาความเหมาะสมอีกครั้ง พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เห็นชอบ ผู้วิจัยจึงนำแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยไปใช้เป็นเครื่องมือวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง

4. การสร้างและประเมินคุณภาพของแบบวัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการสร้างและประเมินคุณภาพของแบบวัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สำหรับใช้จำแนกนักเรียนที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน 3 ระดับ ได้แก่ ระดับสูง ปานกลาง และต่ำ มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน เพื่อรวบรวมความหมายและพฤติกรรมที่แสดงออกถึงของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน เพื่อกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ องค์ประกอบ และลักษณะของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน โดยแบ่งองค์ประกอบความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ความยึดมั่นผูกพันทางปัญญา (cognitive engagement) ความยึดมั่นผูกพันทางอารมณ์ (emotional engagement) และความยึดมั่นผูกพันทางพฤติกรรม (behavior engagement)

4.2 กำหนดจุดมุ่งหมายของการสร้างแบบวัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน

4.3 ศึกษารูปแบบ และวิธีการสร้างแบบวัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน พร้อมทั้งศึกษาเกณฑ์การแปลผลคะแนน

4.4 สร้างตารางกำหนดพฤติกรรมของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนทั้ง 3 ด้าน และจำนวนข้อคำถามที่ต้องการวัด (table of specification) เพื่อกำหนดโครงสร้างรายการประเมินของแบบวัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน ดังตาราง 17

ตาราง 17 โครงสร้างรายการประเมินของแบบวัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน

พฤติกรรมบ่งชี้ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน	จำนวนข้อคำถาม ที่สร้างขึ้น	จำนวนข้อคำถาม ที่นำไปใช้
ความยึดมั่นผูกพันทางปัญญา	10	5
ความยึดมั่นผูกพันทางอารมณ์	10	5
ความยึดมั่นผูกพันทางพฤติกรรม	10	5
รวม	30	15

4.5 สร้างแบบวัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนที่มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ มีลักษณะเป็นข้อคำถามเชิงบวก จากนั้นเขียนข้อความเป็นประโยคที่แสดงถึงพฤติกรรมของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ความยึดมั่นผูกพันทางปัญญา ความยึดมั่นผูกพันทางอารมณ์ และความยึดมั่นผูกพันทางพฤติกรรม ทั้งนี้ ผู้วิจัยประยุกต์ใช้ข้อคำถามของนพมาศ ว่องวิทย์สกุล (2557, น. 148 - 150) วิมลพันธ์ ทรายทอง (2561, น. 225 - 226) และแบบสอบถามความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน (SESO) ของ Hart et al. (2011, p. 73) โดยคัดเลือกเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องมาสร้างเป็นข้อคำถามใหม่ที่ตรงกับนิยามของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน จำนวน 30 ข้อคำถาม พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์พิจารณาพฤติกรรมบ่งชี้ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน ซึ่งมีค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนมากที่สุด
- 4 หมายถึง ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนมาก
- 3 หมายถึง ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนปานกลาง
- 2 หมายถึง ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนน้อย
- 1 หมายถึง ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนน้อยที่สุด

4.6 สร้างแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

4.7 นำแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แนะนำให้เพิ่มนิยามความหมายของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนทั้ง 3 ด้าน ลงในตารางประเมินเพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจได้ง่ายยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงปรับแก้ไขตามคำแนะนำดังกล่าว

4.8 นำแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจและพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และความเหมาะสมของภาษา (รายนามปรากฏในภาคผนวก ก, น. 196) โดยใช้เกณฑ์พิจารณาให้คะแนน (สมนึก ภัททิยธนี, 2565, น. 216) ดังนี้

- +1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามตรงกับนิยามเชิงปฏิบัติการ
- 0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามตรงกับนิยามเชิงปฏิบัติการ
- 1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่ตรงกับนิยามเชิงปฏิบัติการ

4.9 นำผลการประเมินจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน มาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับนิยามปฏิบัติการของความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน โดยผู้วิจัยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 - 1.00 (สมนึก ภัททิยธนี, 2565, น. 216) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.40 - 1.00 จากนั้นตัดข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.50 ออก (จำนวน 4 ข้อ) แล้วคัดเลือกข้อที่ผ่านเกณฑ์มาสร้างเป็นแบบวัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนได้ข้อคำถาม จำนวน 26 ข้อ (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ง, น. 305 - 309) โดยผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้ปรับภาษาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาความเหมาะสมอีกครั้ง พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เห็นชอบและให้แก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4.10 นำแบบวัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนเมืองเสลียง อำเภอศรีสขณาสัย จังหวัดสุโขทัย ที่เรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 36 คน

4.11 นำคะแนนจากแบบวัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{xy}) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (item - total correlation) กำหนดเกณฑ์การยอมรับตั้งแต่ 0.20 - 1.00 (มนตรี วงษ์สะพาน, 2563,

น. 253) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.013 - 0.666 จากนั้นคัดเลือกข้อคำถามที่มีคุณภาพผ่านเกณฑ์ไว้ จำนวน 15 ข้อ (ด้านละ 5 ข้อ) โดยมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{xy}) ระหว่าง 0.404 - 0.666 พร้อมทั้งหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบวัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนทั้งฉบับ ด้วยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) โดยกำหนดเกณฑ์ยอมรับคุณภาพที่ 0.70 ขึ้นไป (มนตรี วงษ์สะพาน, 2563, น. 254) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า มีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.897 (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ง, น. 310 - 311)

4.12 นำผลการหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{xy}) และค่าความเชื่อมั่น (α) ของแบบวัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจพิจารณาความเหมาะสมอีกครั้ง พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เห็นชอบ ผู้วิจัยจึงนำไปใช้เป็นเครื่องมือเก็บข้อมูลวิจัย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPS) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.1 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยก่อนการทดลอง (pre - experimental research) แบบสุ่มกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (randomized one group pretest - posttest design) (รัตนะ บัวสนธ์, 2565, น. 46) โดยแบบแผนการวิจัยมีรายละเอียด ดังตาราง 18

ตาราง 18 แบบแผนการวิจัย

การสุ่ม	กลุ่ม	การวัดก่อนทดลอง	ทดลอง	การวัดหลังทดลอง
R	Gr ₁	O ₁	T	O ₂

เมื่อ R หมายถึง การสุ่มตัวอย่าง
Gr₁ หมายถึง กลุ่มที่ 1 หรือกลุ่มเดียว
O₁ หมายถึง การวัดความสามารถการเขียนเรียงความก่อนทดลอง

- T หมายถึง การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก
แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึก
ทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย
- O₂ หมายถึง การวัดความสามารถการเขียนเรียงความหลังทดลอง

4.2 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ติดต่อขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย และหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ส่งถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเซลิ้ง อำเภอศรีสัชชนาลัย จังหวัดสุโขทัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย เพื่อขออนุญาตดำเนินการทดลอง หลังได้รับอนุญาตแล้วผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1.1 ตรวจสอบแนวคิดว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน ด้วยการให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ทุกคนทำแบบวัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน และแปลผลตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนในแต่ละห้องเรียนที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนในระดับสูง ปานกลาง และต่ำ

1.2 ปฐมนิเทศกลุ่มตัวอย่างการวิจัยให้เข้าใจวิธีการเรียนรู้ บทบาทของผู้เรียน เป้าหมายการเรียนรู้ สาระสำคัญ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2. กลุ่มตัวอย่างการวิจัย ทำแบบทดสอบก่อนเรียน (pre - test) โดยใช้แบบวัดความสามารถการเขียนเรียงความ ซึ่งเป็นแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ ภายในระยะเวลา 55 นาที หลังจากนั้นผู้วิจัยตรวจให้คะแนน และบันทึกคะแนนเก็บไว้

3. ผู้วิจัยจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนของแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย จำนวน 14 คาบ คาบละ 55 นาที

4. กลุ่มตัวอย่างการวิจัยทดสอบหลังเรียน (post - test) ดังนี้

4.1 กลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดความสามารถการเขียนเรียงความ ซึ่งเป็นแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ ภายในระยะเวลา 55 นาที

4.2 กลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

5. เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานและสรุปผลตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย

5. วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยมีวิธีวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตร E_1/E_2

2. วิเคราะห์คะแนนความสามารถการเขียนเรียงความของกลุ่มตัวอย่างระหว่างก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถการเขียนเรียงความ ด้วยการทดสอบค่าที่แบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (t - test for dependent samples) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 2

3. วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถการเขียนเรียงความหลังได้รับการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย พิจารณาตามระดับความยึดมั่นผูกพันต่างกัน (สูง ปานกลาง และต่ำ) โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one - way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 3

4. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากนั้นนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์เพื่อแปลความหมายรายด้าน (สมนึก ภัททิยธนี, 2565, น. 44) ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

และทดสอบค่าที่แบบกลุ่มเดียว (t - test for one sample) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 4

6. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPS) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

6.1 สถิติพื้นฐาน

6.1.1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) คำนวณด้วยสูตร (ปกรณ์ ประจันบาน, 2552, น. 228) ดังนี้

$$\bar{x} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

6.1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.) คำนวณด้วยสูตร (ปกรณ์ ประจันบาน, 2552, น. 228) ดังนี้

$$S. D. = \sqrt{\frac{n\sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S. D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนยกกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน	กำลังสองของคะแนนผลรวม
	n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

6.2 สถิติที่ใช้วิเคราะห์และประเมินคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

6.2.1 การหาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPS) ร่วมกับแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ตามเกณฑ์ 80/80 คำนวณด้วยสูตร E_1/E_2 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2556, น. 10) ดังนี้

การคำนวณหาประสิทธิภาพของกระบวนการ E_1

$$E_1 = \frac{\Sigma X}{\frac{N}{A}} \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	ΣX	แทน	คะแนนรวมของกิจกรรมที่ทำระหว่างเรียน
	A	แทน	คะแนนเต็มของกิจกรรมทุกชิ้นรวมกัน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน

การคำนวณหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ E_2

$$E_2 = \frac{\Sigma F}{\frac{N}{B}} \times 100$$

เมื่อ	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	ΣF	แทน	คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียน
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน

6.2.2 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ใช้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยอาศัยดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ใช้หาค่าดัชนีความสอดคล้องของการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย แบบวัดความสามารถการเขียนเรียงความ แบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ และแบบวัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน กำหนดเกณฑ์ยอมรับค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป คำนวณด้วยสูตร (สมนึก ภัททิยธนี, 2565, น. 217) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหาหรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
	$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

6.2.3 การหาดัชนีค่าความยาก (P_E) ของแบบทดสอบอัตนัย โดยใช้เทคนิค 25% ของจำนวนนักเรียนที่เข้าสอบ คำนวณด้วยวิธีของ Whitney, & Sabers (1970) การวิจัยครั้งนี้ใช้สำหรับหาค่าดัชนีความยากของแบบวัดความสามารถเขียนเรียงความ คำนวณด้วยสูตร (มนตรี วงษ์สะพาน, 2563, น. 250 - 251) ดังนี้

$$P_E = \frac{S_U + S_L - (2NX_{min})}{2N(X_{max} - X_{min})}$$

เมื่อ	P_E	แทน	ดัชนีค่าความยาก
	S_U	แทน	ผลรวมของคะแนนกลุ่มเก่ง
	S_L	แทน	ผลรวมของคะแนนกลุ่มอ่อน
	N	แทน	จำนวนผู้เข้าสอบของกลุ่มเก่ง หรือกลุ่มอ่อน (เฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง)
	X_{max}	แทน	คะแนนที่นักเรียนทำได้สูงสุด
	X_{min}	แทน	คะแนนที่นักเรียนทำได้ต่ำสุด

6.2.4 ดัชนี ค่าอำนาจจำแนก (D) ด้วยวิธีของ Whitney, & Sabers (1970) การวิจัยครั้งนี้ใช้สำหรับหาดัชนีค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความสามารถเขียนเรียงความ เป็นแบบทดสอบอัตนัย คำนวณด้วยสูตร (มนตรี วงษ์สะพาน, 2563, น. 251) ดังนี้

$$D = \frac{S_U - S_L}{N(X_{max} - X_{min})}$$

เมื่อ	D	แทน	ดัชนีค่าอำนาจจำแนก
-------	---	-----	--------------------

S_U	แทน	ผลรวมของคะแนนกลุ่มเก่ง
S_L	แทน	ผลรวมของคะแนนกลุ่มอ่อน
N	แทน	จำนวนผู้เข้าสอบของกลุ่มเก่ง หรือกลุ่มอ่อน (เฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง)
X_{max}	แทน	คะแนนที่นักเรียนทำได้สูงสุด
X_{min}	แทน	คะแนนที่นักเรียนทำได้ต่ำสุด

6.2.5 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) การวิจัยครั้งนี้ใช้สำหรับวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบวัดความสามารถการเขียนเรียงความแบบสอบถามวัดความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ และแบบสอบถามวัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 คำนวณด้วยสูตร (มนตรี วงษ์สะพาน, 2563, น. 252) ดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{s^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ความเชื่อมั่นของของเครื่องมือ
	n	แทน	จำนวนข้อสอบทั้งหมด
	S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

6.2.6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient) สัญลักษณ์ที่ใช้คือ r หรือ r_{xy} เป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว หรือระหว่างข้อมูล 2 ชุด โดยอยู่ในมาตราอันดับหรือมาตราส่วน สำหรับการวิจัยครั้งนี้ใช้หาความเชื่อมั่น (r) ของเกณฑ์การให้คะแนนความสามารถการเขียนเรียงความแบบรูปรีดชนิดแยกองค์ประกอบ โดยหาความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประเมิน 2 คน (inter - rater reliability) ตรวจสอบให้คะแนนความสามารถการเขียนเรียงความอย่างเป็นอิสระต่อกัน และประยุกต์ใช้สำหรับหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{xy}) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (item total correlation) ของแบบวัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน คำนวณด้วยสูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2560, น. 360 - 361) ดังนี้

$$r_{xy} = \frac{N\sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r, r_{xy}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนชุด X
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมของคะแนนชุด Y
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนชุด X แต่ละตัวยกกำลังสอง
	$\sum Y^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนชุด Y แต่ละตัวยกกำลังสอง
	$\sum XY$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่าง X กับ Y
	N	แทน	จำนวนคนหรือสิ่งที่ศึกษา

การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ผลการคำนวณที่ได้จะแปลเพียงว่าตัวแปร 2 ตัวนี้สัมพันธ์หรือไม่ ระดับใดและสัมพันธ์กันอย่างไร พิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้ ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2560, น. 362 - 363)

1	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกแบบสมบูรณ์
.91 ถึง .99	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก ระดับสูงมาก
.71 ถึง .90	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก ระดับสูง
.31 ถึง .70	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก ระดับปานกลาง
.01 ถึง .30	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก ระดับต่ำ
0	หมายถึง	ไม่มีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง
-.01 ถึง -.30	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันในเชิงลบ ระดับต่ำ
-.31 ถึง -.70	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันในเชิงลบ ระดับปานกลาง
-.71 ถึง -.90	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันในเชิงลบ ระดับสูง
-.91 ถึง -.99	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันในเชิงลบ ระดับสูงมาก
-1	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันในเชิงลบแบบสมบูรณ์

เนื่องด้วยการวิจัยครั้งนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจึงต้องทดสอบนัยสำคัญ (test of significance) ของ r ที่คำนวณได้ด้วย โดยผู้วิจัยเลือกการทดสอบค่าที (t - test) คำนวณด้วยสูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2560, น. 364) ดังนี้

$$t = \frac{r\sqrt{N-2}}{\sqrt{1-r^2}} \quad df = n - 2$$

เมื่อ	r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้
	N	แทน	จำนวนข้อมูลหรือจำนวนคน
	df	แทน	องศาแห่งความอิสระ

6.3 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

6.3.1 สถิติทดสอบค่าที่แบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (t - test for dependent samples) สำหรับการวิจัยครั้งนี้ใช้สำหรับวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถเขียนเรียงความของกลุ่มตัวอย่าง ระหว่างก่อนและหลังทดลอง คำนวณด้วยสูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2560, น. 196) ดังนี้

$$t = \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{n\Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{n-1}}}, \quad df = n - 1$$

เมื่อ	D	แทน	ความแตกต่างระหว่างคะแนนแต่ละคู่
	n	แทน	จำนวนคู่

6.3.2 สถิติทดสอบค่าที่แบบกลุ่มเดียว (t - test for one samples) สำหรับการวิจัยครั้งนี้ใช้สำหรับวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจต่อการเรียนรู้กับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คำนวณด้วยสูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2560, น. 150) ดังนี้

$$t = \frac{\bar{x} - \mu_0}{\frac{s}{\sqrt{n}}}, \quad df = n - 1$$

เมื่อ	\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มตัวอย่าง
	μ_0	แทน	ค่าคงที่ค่าหนึ่ง
	S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

6.3.3 สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน (สูง กลาง ต่ำ) หลังได้รับการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความโดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ด้วย one - way ANOVA คำนวณด้วยสูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2560, น. 228 - 229) ดังตาราง 19

ตาราง 19 สูตรวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมี 1 ตัวประกอบ (one - way ANOVA)

Source of variation	df	Sum of square (SS)	Mean square (MS)	F
Between - groups	k-1	$SS_B = \sum_{j=1}^k \left(\frac{T_j^2}{n_j} \right) - \frac{T^2}{N}$	$MS_B = \frac{SS_B}{k-1}$	$F = \frac{MS_B}{MS_W}$
Within - groups	N-k	$SS_W = SS_T - SS_B$	$MS_W = \frac{SS_W}{N-k}$	
Total	N-1	$SS_T = \sum_{j=1}^k \sum_{i=1}^n X_{ij}^2 - \frac{T^2}{N}$		

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติเอฟ
	MS_B	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_W	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม
			(Mean square within - groups)
	T_j	แทน	ผลรวมคะแนน n ในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum_{j=1}^k \sum_{i=1}^n x_{ij}^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสองทุกค่าในทุกกลุ่มตัวอย่าง
	N_j	แทน	จำนวนคะแนนในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง
	k	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	จำนวนคะแนนทั้งหมด
	T	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	T^2	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

การทดสอบหลัง (pos hoc) สำหรับใช้หลังจากที่พบว่าค่า F ที่คำนวณได้มีนัยสำคัญทางสถิติ ด้วยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe) (เนื่องจากเป็นข้อมูลที่ได้มาจากกลุ่มตัวอย่าง) โดยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 ค่าใด ๆ กับ ค่า CV_d ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 ค่าใด ๆ มีนัยสำคัญทางสถิติก็ต่อเมื่อมีค่าเท่ากับ หรือมากกว่า CV_d คำนวณด้วยสูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2560, น. 244) ดังนี้

$$CV_d = \sqrt{(k - 1)(F_\alpha)(MS_{Within}) \left(\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j} \right)}$$

เมื่อ	k	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	MS_{Within}	แทน	Mean square within - groups ที่คำนวณไว้แล้วในการวิเคราะห์ความแปรปรวน
	n_i	แทน	จำนวนหน่วยตัวอย่างในกลุ่มที่ 1
	n_j	แทน	จำนวนหน่วยตัวอย่างในกลุ่มที่ 2

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยจำแนกเป็น 4 ตอน ตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนและหลังจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน (สูง ปานกลาง และต่ำ) หลังจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย

1. ผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

1.1 ผลการสร้างการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ดังตาราง 20

ตาราง 20 ผลการสร้างการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย

ที่	แผนการจัดการเรียนรู้	แบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย		เวลา (คาบ)
		ชื่อแบบฝึกทักษะ	ภูมิปัญญาท้องถิ่น	
1.	ความรู้พื้นฐานของเรียงความ	การเขียนเรียงความ ก็แค่..เรื่องกล้วย ๆ	ด้านอาหารการกิน	2
2.	การเขียนโครงเรื่องเรียงความ	How to...เขียนโครงเรื่องเรียงความ	ด้านศิลปกรรมและโบราณคดี	2
3.	การเขียนคำนำเรียงความ	สุดยอดเทคนิคการเขียนคำนำเรียงความ	ด้านบุคคลสำคัญ ภาษาและวรรณกรรม	2
4.	การเขียนเนื้อเรื่องเรียงความ	ศิลปะการเขียนเนื้อเรื่องเรียงความฉบับมือโปร	ด้านค่านิยม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม และประเพณี	4
5.	การเขียนสรุปเรียงความ	เคล็ดลับสร้างความประทับใจในการเขียนสรุปเรียงความ	ด้านนาฏศิลป์ ดนตรีและการละเล่น	2
6.	การตรวจทานเพื่อพัฒนาเรียงความ	สูตรพัฒนาเรียงความอย่างคนมีกิน	ด้านวิถีชีวิตและการบริหารจัดการชุมชน	2
รวม	6	6	6	14

1.2 ผลการหาคุณภาพของการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ประกอบด้วยผลการประเมินความเหมาะสม และผลการทดสอบประสิทธิภาพใช้เบื้องต้น (try out) ดังนี้

1.2.1 ผลการประเมินความเหมาะสมของการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถ การเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย จำนวน 6 การจัดการเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ดังตาราง 21

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนา ความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญา ท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
ด้านที่ 1 จุดประสงค์การเรียนรู้			
1. สอดคล้องกับตัวชี้วัด และมาตรฐานการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
2. สามารถวัดและประเมินผลได้จริง	4.90	0.17	มากที่สุด
3. ใช้ภาษาสื่อสารได้ชัดเจน	4.80	0.13	มากที่สุด
รวม	4.90	0.10	มากที่สุด
ด้านที่ 2 สาระสำคัญ			
1. สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.90	0.11	มากที่สุด
2. สะท้อนแนวคิดที่เกิดกับผู้เรียน	4.73	0.10	มากที่สุด
3. เรียบเรียงถ้อยคำและลำดับความคิดได้ต่อเนื่อง สื่อสาร ได้ชัดเจน	4.83	0.15	มากที่สุด
รวม	4.82	0.08	มากที่สุด
ด้านที่ 3 กิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) โดยขั้นที่ 2 - 5 ใช้ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย			
1. สอดคล้องกับสาระสำคัญ	4.87	0.10	มากที่สุด
2. สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.90	0.11	มากที่สุด

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
3. กิจกรรมการเรียนรู้ดำเนินการตามกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) โดยขั้นที่ 2 – 5 ใช้ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย	4.90	0.11	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 5 ขั้นตอนช่วยทำให้ผู้เรียนมีความสามารถการเขียนเรียงความ	4.87	0.10	มากที่สุด
5. ขั้นที่ 1 เสนอสิ่งเร้าและระบุคำถามสำคัญ ทำให้ผู้เรียนสงสัย ตั้งคำถาม และอยากรู้คำตอบ	4.80	0.13	มากที่สุด
6. ขั้นที่ 2 แสวงหาสารสนเทศและวิเคราะห์อย่างรวมพลัง ทำให้ผู้เรียนร่วมกันวางแผนหาคำตอบ วิเคราะห์ หรือสรุปสารสนเทศ	4.83	0.20	มากที่สุด
7. ขั้นที่ 3 รวมพลังอภิปรายและสร้างความรู้ทำให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายภายในกลุ่ม/ระหว่างกลุ่ม แล้วปรับองค์ความรู้ให้ถูกต้อง	4.87	0.16	มากที่สุด
8. ขั้นที่ 4 สื่อสารและสะท้อนคิด อย่างรวมพลังทำให้ผู้เรียนนำเสนอผลงานและร่วมกันสะท้อนกระบวนการเรียนรู้ ข้อเด่น ข้อบกพร่องที่ควรพัฒนา	4.73	0.16	มากที่สุด
9. ขั้นที่ 5 รวมพลังประยุกต์และตอบแทนสังคมทำให้ผู้เรียนร่วมกันประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ใหม่หรือสถานการณ์ที่สอดคล้องกับสภาพสังคม	4.77	0.15	มากที่สุด
รวม	4.84	0.06	มากที่สุด
ด้านที่ 4 สื่อการเรียนรู้			
1. สื่อการเรียนรู้ทั้งหมดช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อการเขียนเรียงความ	4.93	0.10	มากที่สุด
2. แบบฝึกทักษะสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.90	0.11	มากที่สุด

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
3. แบบฝึกทักษะสอดคล้องและสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้	4.80	0.00	มากที่สุด
4. แบบฝึกทักษะเหมาะกับระดับ/ความสามารถของผู้เรียน	4.70	0.11	มากที่สุด
5. แบบฝึกทักษะมีเนื้อหาและกิจกรรมฝึกที่หลากหลายเหมาะสมสำหรับฝึกฝนเขียนเรียงความ	4.87	0.16	มากที่สุด
6. แบบฝึกทักษะเรียนรู้ได้ง่าย เรียงเนื้อหาจากง่ายไปยาก	4.97	0.08	มากที่สุด
7. แบบฝึกทักษะมีการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย	4.90	0.11	มากที่สุด
8. แบบฝึกทักษะมีรูปแบบและขนาดตัวอักษรชัดเจนอ่านง่าย	4.77	0.15	มากที่สุด
9. แบบฝึกทักษะใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย	4.83	0.15	มากที่สุด
10. แบบฝึกทักษะสะดวกต่อการใช้งาน/เรียนรู้/ฝึกปฏิบัติ	4.97	0.08	มากที่สุด
รวม	4.86	0.09	มากที่สุด
ด้านที่ 5 การวัดและประเมินผล			
1. วิธีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.87	0.10	มากที่สุด
2. เครื่องมือที่ใช้วัดสอดคล้องกับวิธีวัดผล	4.80	0.00	มากที่สุด
3. วิธีและเครื่องมือการวัดผลสามารถวัดความรู้และความสามารถในการเขียนเรียงความได้	4.87	0.10	มากที่สุด
รวม	4.84	0.04	มากที่สุด
รวมทุกด้าน	4.85	0.07	มากที่สุด

จากตาราง 21 พบว่า การจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยโดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.07)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ 1 จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = 0.10) ด้านที่ 2 สารสำคัญมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.08) ด้านที่ 3 กิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPS) โดยในขั้นที่ 2 - 5 ใช้ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.06) ด้านที่ 4 สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.09) และด้านที่ 5 การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.04) และเมื่อพิจารณาแต่ละรายการประเมินพบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดทุกรายการประเมิน

1.2.2 ผลการทดสอบประสิทธิภาพใช้เบื้องต้น (try out) ของการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPS) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ตามเกณฑ์ 80/80 ประกอบด้วย ผลการทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (1:1) ผลการทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม (1:10) ผลการทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม (1:100) ดังนี้

1) ผลการทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (1:1) ของการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPS) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ตามเกณฑ์ 80/80 ดังตาราง 22

ตาราง 22 ผลทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (1:1) ของการจัดการเรียนรู้ (N=3)

จำนวน	ผลคะแนนระหว่างการจัดการเรียนรู้ที่						รวม	ผลสอบ หลังเรียน
	1	2	3	4	5	6		
คะแนนเต็ม	30	32	39	34	39	32	206	25
คะแนนรวม	71	76	87	82	91	74	481	57
คะแนนเฉลี่ย	23.67	25.33	29.00	27.33	30.33	24.67	160.33	19.00
ร้อยละ	78.89	79.17	74.36	80.39	77.78	77.08	77.83	76.00
$E_1/E_2 = 77.83/76.00$								

จากตาราง 22 พบว่า การทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (1:1) ของการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย มีค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 77.83/76.00 ซึ่งยังไม่ถึงเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนระหว่างจัดการเรียนรู้ และสอบถามนักเรียนหลังจัดการเรียนรู้เพื่อศึกษาข้อมูลและปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ในด้านเนื้อหา ด้านภาษา และด้านเวลาในการจัดการเรียนรู้ ผลปรากฏดังตาราง 23

ตาราง 23 ปัญหาที่พบระหว่างการจัดการเรียนรู้ และแนวทางการแก้ไข (N=3)

ด้าน	ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
เนื้อหา	1. การจัดการเรียนรู้ที่ 4: นักเรียนกังวลว่าควรเลือกใช้โวหารใดให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง	1. ครูใช้คำถามกระตุ้นความคิดให้นักเรียนตัดสินใจได้เร็วขึ้น โดยแนะนำให้พิจารณาจากสิ่งที่อยากสื่อสารสู่ผู้อ่าน หรือพิจารณาจากข้อมูลว่าควรเลือกใช้โวหารใด เพราะเหตุใดโดยให้นักเรียนเลือกเอง
	2. การจัดการเรียนรู้ที่ 6: นักเรียนไม่ค่อยเข้าใจวิธีการอ่านและใช้เกณฑ์การประเมินความสามารถเขียนเรียงความแบบรูปรีด ชนิดแยกองค์ประกอบ เพื่อประเมินและพัฒนางานเขียนเรียงความ	2. ครูแนะนำวิธีการอ่าน เกณฑ์การประเมินแบบรูปรีด ชนิดแยกองค์ประกอบ และให้ผู้เรียนฝึกพิจารณา ตามเกณฑ์ที่ละขั้นตอน โดยระดมสมองช่วยกันคิดวิเคราะห์ตามกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบไว้
ภาษา	1. ใ้ความรู้อย่างต่าง ๆ ใช้ภาษาที่เป็นทางการมากเกินไป หากอ่านเองต้องใช้เวลานานซ้ำ 2-3 รอบ จึงจะเข้าใจ 2. คำชี้แจงในแบบฝึกทักษะยาวเกินไป	ปรับภาษาในแบบฝึกทักษะให้กระชับ และอ่านเข้าใจง่าย ตลอดจนปรับคำชี้แจงให้สั้นกะทัดรัด

ด้าน	ปัญหา	แนวทางแก้ไข
เวลา	นักเรียนใช้เวลานำเสนอผลงาน มากเกินไป	ครูยกตัวอย่างและสาธิตวิธีการนำเสนอผลงาน เบื้องต้นเพื่อเป็นแนวทางการนำเสนอ เช่น แนะนำตัว นำเสนอผลงาน และบอกจุดเด่น ฯลฯ นอกจากนี้ครูกำหนดเวลาและมีนาฬิกา จับเวลาถอยหลังแบบดิจิทัลให้นักเรียน ที่นำเสนอได้บริหารจัดการเวลาได้ อย่างเหมาะสม

จากตาราง 23 พบว่า มีปัญหาที่พบระหว่างจัดการเรียนรู้ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านภาษา และด้านเวลาในการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยจึงคิดแนวทางแก้ไขและพัฒนาแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เห็นชอบและให้ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนานวัตกรรมแล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนแบบกลุ่ม (1:10)

2) ผลการทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม (1:10) ของการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPS) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ตามเกณฑ์ 80/80 ดังตาราง 24

ตาราง 24 ผลทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม (1:10) ของการจัดการเรียนรู้ (N=9)

จำนวน	ผลคะแนนระหว่างการจัดการเรียนรู้ที่						ผลสอบ หลังเรียน	
	1	2	3	4	5	6		รวม
คะแนนเต็ม	30	32	39	34	39	32	206	25
คะแนนรวม	225	244	276	256	276	238	1,515	179
คะแนนเฉลี่ย	25.00	27.11	30.67	28.44	30.67	26.44	168.33	19.89
ร้อยละ	83.33	84.72	78.63	83.66	78.63	82.64	81.72	79.56
$E_1/E_2 = 81.72/79.56$								

จากตาราง 24 พบว่า การทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม (1:10) ของการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย มีค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 81.72/79.56 ซึ่งยังไม่ถึงเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนระหว่างจัดการเรียนรู้และสอบถามนักเรียนหลังจัดการเรียนรู้เพื่อศึกษาข้อมูลและปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในด้านเนื้อหา ด้านภาษา และด้านเวลาในการจัดการเรียนรู้ ผลปรากฏดังตาราง 25

ตาราง 25 ปัญหาที่พบระหว่างการจัดการเรียนรู้ และแนวทางการแก้ไข (N=9)

ด้าน	ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
เวลา	นักเรียนใช้เวลาสะท้อนคิดผลงานของเพื่อนมากเกินไป	กำหนดให้นักเรียนที่เป็นผู้ฟังสะท้อนจุดเด่นหรือข้อบกพร่องกลุ่มละ 1 ประเด็น แล้วนำมาสรุปร่วมกัน

จากตาราง 25 พบว่า มีปัญหาที่พบระหว่างจัดการเรียนรู้ จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านเวลาในการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยจึงคิดแนวทางแก้ไขและพัฒนาแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เห็นชอบ ผู้วิจัยจึงปรับปรุงและพัฒนานวัตกรรมตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนภาคสนาม (1:100)

3) ผลการทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม (1:100) ของการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ตามเกณฑ์ 80/80 ดังตาราง 26

ตาราง 26 ผลทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม (1:100) ของการจัดการเรียนรู้ (N=40)

จำนวน	ผลคะแนนระหว่างการจัดการเรียนรู้ที่						ผลสอบ หลังเรียน	
	1	2	3	4	5	6		รวม
คะแนนเต็ม	30	32	39	34	39	32	206	25
คะแนนรวม	1,018	1,071	1,252	1,142	1,255	1,096	6,834	806
คะแนนเฉลี่ย	25.45	26.78	31.30	28.55	31.36	27.40	170.84	20.15
ร้อยละ	84.83	83.67	80.26	83.97	80.42	85.63	82.93	80.60
$E_1/E_2 = 82.93/80.60$								

จากตาราง 26 พบว่า การทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม (1:100) ของการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย มีค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 82.93/80.60 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ แสดงว่า การจัดการเรียนรู้อย่างกล่าวมีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้

1.3 ผลการทดสอบประสิทธิภาพสอนจริง (trail run) ของการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 36 คน ใช้เวลาจัดการเรียนรู้ 14 คาบ ดังตาราง 27

ตาราง 27 ผลทดสอบประสิทธิภาพสอนจริงของการจัดการเรียนรู้ (N=36)

จำนวน	ผลคะแนนระหว่างการจัดการเรียนรู้ที่						ผลสอบ หลังเรียน	
	1	2	3	4	5	6		รวม
คะแนนเต็ม	30	32	39	34	39	32	206	25
คะแนนรวม	914	964	1,157	1,026	1,144	955	6,160	735
คะแนนเฉลี่ย	25.39	26.78	32.14	28.50	31.76	26.53	171.10	20.42
ร้อยละ	84.63	83.68	82.41	83.82	81.45	82.90	83.06	81.67
$E_1/E_2 = 83.06/81.67$								

จากตาราง 27 พบว่า การทดสอบประสิทธิภาพสอนจริง (trail run) ของการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย มีค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 83.06/81.67 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ แสดงว่า การจัดการเรียนรู้ดังกล่าวมีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนได้

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย

ผลการเปรียบเทียบความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 36 คน ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ดังตาราง 28

ตาราง 28 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที และระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเปรียบเทียบความสามารถการเขียนเรียงความของกลุ่มตัวอย่างระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย (N=36)

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	\bar{D}	S.D. _D	t	Sig. (1-tailed)
ภาพรวม							
ก่อนเรียน	25	12.97	1.87	7.42	1.20	36.96*	0.0000
หลังเรียน	25	20.39	1.82				
ด้านที่ 1 องค์ประกอบของเรียงความ							
ก่อนเรียน	5	2.75	0.65	1.92	0.65	17.71*	0.0000
หลังเรียน	5	4.67	0.48				

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	\bar{D}	S.D. _D	t	Sig. (1-tailed)
ด้านที่ 2 การเรียบเรียงและลำดับความคิด							
ก่อนเรียน	5	2.25	0.65	1.69	0.58	17.63*	0.0000
หลังเรียน	5	3.94	0.53				
ด้านที่ 3 เนื้อหาและความคิดสร้างสรรค์							
ก่อนเรียน	5	2.44	0.56	1.58	0.69	13.73*	0.0000
หลังเรียน	5	4.03	0.61				
ด้านที่ 4 การใช้สำนวนภาษา							
ก่อนเรียน	5	2.72	0.61	1.14	0.64	10.69*	0.0000
หลังเรียน	5	3.86	0.54				
ด้านที่ 5 การเขียนสะกดคำ							
ก่อนเรียน	5	2.81	0.62	1.11	0.67	10.00*	0.0000
หลังเรียน	5	3.92	0.55				

* $p \leq .05$

จากตาราง 28 พบว่า การทดสอบความสามารถการเขียนเรียงความก่อนเรียนของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 12.97 มีคุณภาพในระดับดี และความสามารถการเขียนเรียงความหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 20.39 มีคุณภาพในระดับดีเยี่ยม เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน โดยใช้สถิติทดสอบทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t - test for dependent samples) พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบคะแนนความสามารถการเขียนเรียงความของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน

3. ผลการเปรียบเทียบความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน (สูง ปานกลาง และต่ำ) หลังจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย

เมื่อจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความโดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยกับกลุ่มตัวอย่างที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน ได้แก่ กลุ่มสูง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มต่ำแล้ว มีค่าสถิติพื้นฐานของความสามารถการเขียนเรียงความ ดังตาราง 29

ตาราง 29 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพของคะแนนความสามารถการเขียนเรียงความของกลุ่มตัวอย่างที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกันหลังจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย

นักเรียนที่มีความยึดมั่น ผูกพันกับการเรียน	N	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
กลุ่มต่ำ	5	25	17.80	1.48	ดีมาก
กลุ่มปานกลาง	11	25	19.91	0.83	ดีมาก
กลุ่มสูง	20	25	21.30	1.59	ดีเยี่ยม
รวม	36	25	20.39	1.82	ดีเยี่ยม

จากตาราง 29 พบว่า คะแนนความสามารถการเขียนเรียงความหลังจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ในภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 20.39 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.82 มีคุณภาพอยู่ในระดับดีเยี่ยม โดยนักเรียนที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนในกลุ่มต่ำ มีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 17.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.48 มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก นักเรียนที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนในกลุ่มปานกลางมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 19.91 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.83 มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก และนักเรียนที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนในกลุ่มสูงมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 21.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.59 มีคุณภาพอยู่ในระดับดีเยี่ยม

ผู้วิจัยวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถการเขียนเรียงความ หลังจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย พิจารณาตามระดับความยึดมั่นผูกพันต่างกัน (สูง ปานกลาง และต่ำ) โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one - way ANOVA) ซึ่งผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติ ดังนี้

1. การทดสอบการแจกแจงแบบปกติ (normal distribution) โดยใช้สถิติ Shapiro - Wilk test พบว่า ข้อมูลมีการแจกแจงเป็นโค้งปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sig. = .352) (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก จ, น. 321)

2. การตรวจสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวน (homogeneity of variance) โดยใช้ Levene's test พบว่า ความแปรปรวนของประชากรทั้ง 3 กลุ่มไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sig. = .148) (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก จ, น. 321)

เมื่อตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติแล้ว ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one - way ANOVA) ดังตาราง 30

ตาราง 30 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one - way ANOVA) ของคะแนนความสามารถการเขียนเรียงความของกลุ่มตัวอย่างที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน หลังจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย

แหล่งของ	SS	df	MS	F	Sig.
ความแปรปรวน					
ระหว่างกลุ่ม	52.646	2	26.323	13.592*	0.0000
ภายในกลุ่ม	63.909	33	1.937		
รวม	116.556	35			

*p ≤ .05

จากตาราง 30 พบว่า การพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความโดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยทำให้กลุ่มตัวอย่างที่มีความยึดมั่นกับการเรียนกลุ่มสูง กลุ่มปานกลาง

และกลุ่มต่ำ มีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ของความสามารถการเขียนเรียงความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า คะแนนเฉลี่ยของความสามารถการเขียนเรียงความของกลุ่มตัวอย่างที่มีความยึดมั่นกับการเรียนกลุ่มสูง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มต่ำแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ ผู้วิจัยจึงเปรียบเทียบพหุคูณ (multiple comparison test) หรือทดสอบความแตกต่าง (post hoc test) ของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ Scheffe ดังตาราง 31

ตาราง 31 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความสามารถการเขียนเรียงความของกลุ่มตัวอย่างที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกันเป็นรายคู่ ด้วยวิธี Scheffe

นักเรียนที่มีความยึดมั่น ผูกพันกับการเรียน	\bar{X}	กลุ่มสูง	กลุ่มปานกลาง	กลุ่มต่ำ
กลุ่มสูง	21.30	-	1.39091* (sig. = .04)	3.50000* (sig. = .00)
กลุ่มปานกลาง	19.91		-	2.10909* (sig. = .03)
กลุ่มต่ำ	17.80			-

*p ≤ .05

จากตาราง 31 พบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถการเขียนเรียงความของกลุ่มตัวอย่างที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนกลุ่มสูง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มต่ำ แตกต่างกันจำนวน 3 คู่ ได้แก่ กลุ่มสูงกับกลุ่มปานกลาง กลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำ และกลุ่มปานกลางกับกลุ่มต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ระดับความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนมีความสัมพันธ์กับความสามารถการเขียนเรียงความ โดยนักเรียนที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนสูงจะมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถการเขียนเรียงความสูงกว่ากลุ่มปานกลาง และกลุ่มต่ำ ตามลำดับ

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับ
แบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย

4.1 ผลการศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนา
ความสามารถการเขียนเรียงความโดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน
(CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ในภาพรวม
ดังตาราง 32

ตาราง 32 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการจัด
การเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก
แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับ แบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญา
ท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย (N=36)

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
ด้านการจัดการเรียนรู้			
1. กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนรวมพลังฝึกตั้งคำถาม และอยากหาคำตอบ	4.50	0.51	มาก
2. กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนรวมพลังฝึกวางแผน ค้นคว้าหาความรู้และวิเคราะห์ข้อมูล	4.78	0.48	มากที่สุด
3. กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนรวมพลังฝึก การอภิปรายภายในกลุ่ม ระหว่างกลุ่มและหน้าชั้นเรียน และให้โอกาสได้ปรับองค์ความรู้ให้ถูกต้อง	4.67	0.48	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนรวมพลังฝึกนำเสนอ ผลงานและร่วมกันสะท้อนกระบวนการเรียนรู้ ข้อเด่น และข้อบกพร่องที่ควรพัฒนา	4.75	0.44	มากที่สุด
5. กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนรวมพลังฝึก ประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ใหม่ที่สอดคล้องกับ สภาพสังคมปัจจุบัน	4.39	0.55	มาก
รวม	4.62	0.51	มากที่สุด

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
ด้านสื่อการเรียนรู้: แบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย			
1. มีเนื้อหาและกิจกรรมฝึกที่หลากหลาย เหมาะสำหรับฝึกฝนเขียนเรียงความ	4.72	0.45	มากที่สุด
2. สามารถเรียนรู้ได้ง่าย เรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก ไม่ซับซ้อน และน่าสนใจ	4.75	0.44	มากที่สุด
3. มีรูปแบบที่สวยงาม จูงใจให้อยากฝึกปฏิบัติ	4.78	0.42	มากที่สุด
4. มีรูปแบบและขนาดตัวอักษรที่ชัดเจน อ่านง่าย	4.50	0.51	มาก
5. ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย	4.47	0.51	มาก
รวม	4.64	0.48	มากที่สุด
ด้านบรรยากาศในการเรียน			
1. ครูจัดการเรียนรู้ได้แปลกใหม่ น่าสนใจ ทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้	4.50	0.56	มาก
2. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่ม	4.53	0.51	มากที่สุด
3. นักเรียนมีบทบาทในการร่วมพลังทำกิจกรรมกลุ่ม กล้าคิด กล้าทำ กล้านำเสนอ และมีอิสระในการสร้างสรรค์งานเขียนเรียงความ	4.72	0.45	มากที่สุด
4. ครูคอยให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้อย่างทั่วถึง	4.44	0.50	มาก
5. ครูกระตุ้นและให้กำลังใจนักเรียนเพื่อให้ทำงานได้สำเร็จ	4.47	0.51	มาก
รวม	4.53	0.51	มากที่สุด
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ			
1. ช่วยทำให้นักเรียนรู้ เข้าใจ และมีความสามารถการเขียนเรียงความได้ดียิ่งขึ้น	4.89	0.32	มากที่สุด
2. ช่วยทำให้นักเรียนสามารถนำองค์ความรู้และมวลประสบการณ์ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.53	0.51	มากที่สุด

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
3. ช่วยทำให้นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ อภิปราย สังเคราะห์ข้อมูล และมีทักษะการสื่อสาร	4.67	0.48	มากที่สุด
4. ช่วยทำให้นักเรียนเกิดทักษะการรวมพลังทำงานเป็นทีม	4.72	0.51	มากที่สุด
5. ช่วยทำให้นักเรียนตระหนักถึงคุณค่าของภูมิปัญญา ในท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยในฐานะเป็นแหล่งเรียนรู้ ที่ทรงคุณค่า	4.44	0.56	มาก
รวม	4.65	0.50	มากที่สุด
รวมทุกด้าน	4.61	0.50	มากที่สุด

จากตาราง 32 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนา
ความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก
แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัด
สุโขทัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D.= 0.50)

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับ
มากที่สุด ทุกด้าน โดยความพึงพอใจด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{X} = 4.65$, S.D.= 0.50) มีค่าเฉลี่ย
สูงเป็นลำดับที่ 1 รองลงมา คือ ด้านสื่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.64$, S.D.= 0.48) ด้านการจัดการเรียนรู้
($\bar{X} = 4.62$, S.D.= 0.51) และด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.53$, S.D.= 0.51) ตามลำดับ

4.2 ผลรวมของความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนา
ความสามารถการเขียนเรียงความโดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน
(CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับมาก (3.51) ดังตาราง 33

ตาราง 33 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติทดสอบที่คะแนนความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย เปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับมาก (3.51)

ความพึงพอใจ	เกณฑ์	\bar{X}	S.D.	t	Sig. (1-tailed)
ด้านการจัดการเรียนรู้	3.51	4.62	0.24	27.57*	0.0000
ด้านสื่อการเรียนรู้	3.51	4.64	0.19	35.47*	0.0000
ด้านบรรยากาศในการเรียน	3.51	4.53	0.15	40.61*	0.0000
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	3.51	4.65	0.21	32.50*	0.0000
รวม	3.51	4.61	0.10	68.50*	0.0000

* $p \leq .05$

จากตาราง 33 พบว่า การทดสอบผลรวมความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย โดยใช้สถิติทดสอบทีแบบกลุ่มเดียว (t - test for one samples) เปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับมาก (3.51) ในภาพรวม พบว่า ความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อ 1. พัฒนาการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2. เปรียบเทียบความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนและหลังจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย 3. เปรียบเทียบความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน (สูง ปานกลาง และต่ำ) หลังจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย และ 4. ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความโดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองเชลียง จังหวัดสุโขทัย ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 6 ห้องเรียน รวม 217 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 จำนวน 36 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (cluster random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนเรียงความ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) จำนวน 6 แผน คาบละ 55 นาที รวม 14 คาบ ใช้ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นสุโขทัย จำนวน 6 ชุด 2) แบบวัดความสามารถการเขียนเรียงความและเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค ชนิดแยกองค์ประกอบ 3) แบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ และ 4) แบบวัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สถิติทดสอบทีแบบกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระ

จากกัน (t - test for dependent samples) สถิติทดสอบที่แบบกลุ่มเดียว (t - test for one sample) และวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one - way ANOVA)

1. สรุปผลการวิจัย

1. การจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 83.06/81.67 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

2. ความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน (กลุ่มสูง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มต่ำ) หลังจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความโดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D.= 0.50) และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. อภิปรายผล

จากผลการพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถเขียนเรียงความ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 83.06/81.67 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ เนื่องจากผู้วิจัยสร้างการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวตามขั้นตอนที่เป็นระบบและถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยเริ่มจากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 และการเขียนเรียงความเพื่อกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ตลอดจนศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่ถูกต้อง จากนั้นศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความ การสร้างแบบฝึกทักษะ และภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย เพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้สำหรับใช้ออกแบบ สร้าง และพัฒนาแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย เพื่อใช้จัดการเรียนรู้ร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในทุกขั้นตอนอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งผู้วิจัยยังนำการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพ ประกอบด้วย การประเมินความสอดคล้องเพื่อตรวจพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาของการจัดการเรียนรู้ พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ทุกรายการประเมิน แสดงว่า การจัดการเรียนรู้ผ่านเกณฑ์คุณภาพ พร้อมทั้งได้รับการประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดทุกด้านและทุกรายการประเมิน รวมทั้งผู้วิจัยได้แก้ไขและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยปรับแก้ไขภาษาในแบบฝึกทักษะให้กระชับยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยการทดสอบประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง และพัฒนาเพื่อนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง ทั้งการทดสอบประสิทธิภาพใช้เบื้องต้น (try out) ประกอบด้วย การทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (1:1) พบว่า มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 77.83/76.00 ซึ่งยังไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงสอบถามปัญหาจากนักเรียนแล้วนำมาปรับปรุง แก้ไข และพัฒนา โดยด้านเนื้อหาใช้คำถามกระตุ้นความคิดช่วยให้ผู้เรียนตัดสินใจเลือกใช้โวหารการเขียนเรียงความได้ดีขึ้น และแนะนำวิธีใช้เกณฑ์การประเมินแบบรูบริค ชนิดแยกองค์ประกอบ ตลอดจนปรับแก้ไขภาษาและคำชี้แจงในแบบฝึกทักษะให้ชัดเจน อ่านเข้าใจง่ายยิ่งขึ้น รวมทั้งกำหนดเงื่อนไขด้านเวลาให้นักเรียนนำเสนอผลงานอย่างเหมาะสม แล้วนำไปทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม (1:10) พบว่า มีค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 81.72/79.56 ซึ่งประสิทธิภาพของผลลัพธ์ยังไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงสอบถามนักเรียน วิเคราะห์ข้อสังเกตและปัญหาที่พบระหว่างจัดการเรียนรู้จากบันทึกหลังการจัดการเรียนรู้มาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ดีขึ้น โดยกระชับเวลาในขั้นสะท้อนคิด

จากการอภิปรายผลงานและนำมาสรุปผลร่วมกันทั้งชั้นเรียน จากนั้นจึงนำไปทดสอบ ประสิทธิภาพภาคสนาม (1:100) พบว่า มีค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 82.93/80.60 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้นำการจัดการเรียนรู้ข้างต้นไปทดสอบประสิทธิภาพสอนจริง (trail run) กับกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 83.06/81.67 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาค่าประสิทธิภาพจากการทดสอบประสิทธิภาพที่ผู้วิจัยดำเนินการมาข้างต้น พบว่า ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) ที่ได้จากคะแนนระหว่างเรียนสูงกว่าค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ที่ได้จากคะแนนสอบหลังเรียน เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นมุ่งเน้นพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความโดยออกแบบให้นักเรียนได้ฝึกฝนเขียนเรียงความที่มีเนื้อหาการเรียนรู้จากง่ายไปยาก ซึ่งเป็นการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบหรือเรียนรู้ตามลำดับขั้น จึงทำให้นักเรียนมีคะแนนการเขียนเรียงความระหว่างเรียนสูงกว่าหลังเรียน ที่เป็นการทดสอบเขียนเรียงความทั้งเรื่อง สอดคล้องกับชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556, น. 18 - 19) ที่กล่าวว่า หากค่าประสิทธิภาพของ E_1 สูงกว่า E_2 แสดงว่า กิจกรรมที่ให้นักเรียนทำอยู่ในระดับง่าย อีกทั้งค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ที่ผู้วิจัยได้จากการทดสอบประสิทธิภาพใช้เบื้องต้นและประสิทธิภาพสอนจริงมีความสัมพันธ์กัน ดังที่ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556, น. 18) กล่าวว่า ค่าประสิทธิภาพ E_1 และ E_2 ควรใกล้เคียงกัน กล่าวคือ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หรือแตกต่างกันได้ไม่เกิน 2.5 ทำให้กระบวนการ E_1 ไม่สูงกว่าค่าผลลัพธ์ E_2 มากกว่าร้อยละ 5 ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงยอมรับประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น และสามารถนำไปใช้พัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนได้จริง

เหตุผลและข้อสนับสนุนข้างต้น ล้วนเป็นกระบวนการที่สนับสนุนสำคัญที่ทำให้การจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPS) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของกมลรัตน์ สิงห์แก้ว (2561, น. 70) ได้พัฒนาแบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ผลการวิจัยพบว่า มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.88/83.95 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เช่นเดียวกับงานวิจัยของศิริประภา บัวคอม (2565, น. 181 - 182) ที่สร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความด้วยแผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ผลการวิจัยพบว่า มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.02/81.68 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ในแต่ละขั้นตอนช่วยพัฒนาให้นักเรียนมีความสามารถการเขียนเรียงความ ดังนี้

ขั้นที่ 1 เสนอสิ่งเร้าและระบุคำถามสำคัญ นักเรียนสังเกตสิ่งเร้าที่ครูนำมาให้เรียนรู้จนนักเรียนสงสัยและอยากรู้ แล้วครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่สงสัยเอง ครูอาจแนะนำให้ตั้งคำถามปลายเปิดที่ช่วยพัฒนาการคิดขั้นสูง โดยกำหนดเงื่อนไขให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมเสนอคำถามและเคารพความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนรวมพลังช่วยเหลือและร่วมเรียนรู้ไปด้วยกัน ข้อสังเกตที่พบระหว่างจัดการเรียนรู้ คือ ในแต่ละกลุ่มที่คละความสามารถ ระหว่างเรียนรู้เด็กเก่งจะคอยช่วยเด็กอ่อนที่ไม่ค่อยกล้าแสดงความคิดเห็น โดยค่อย ๆ ให้เพื่อนที่อ่อนตั้งคำถามสั้น ๆ แล้วช่วยปรับให้ดีขึ้น บางครั้งเด็กปานกลางก็คอยเติมคำขยายความประโยคคำถามของเพื่อนที่เรียนอ่อนร่วมด้วย บางกลุ่มกำหนดกติกากับสมาชิกในกลุ่มเพิ่มเติมว่าให้เสนอคำถามคนละ 1 คำถามวนจนครบแล้วเริ่มใหม่ เพื่อให้ระหว่างสมาชิกในกลุ่มตั้งคำถามจะได้มีเวลาคิดคำถามต่อไป เด็กอ่อนจะได้สังเกตและเรียนรู้วิธีการตั้งคำถามของเพื่อน เด็กปานกลางจะได้มุมมองความคิดที่หลากหลายและมีบทบาทเป็นผู้สนับสนุนและให้กำลังใจ ส่วนเด็กเก่งก็ได้เรียนรู้วิถีผู้นำที่ช่วยบริหารจัดการเพื่อนสมาชิกในกลุ่มให้ร่วมกันเรียนรู้และทำกิจกรรม จนสำเร็จ จากนั้นนักเรียนและครูร่วมกันเลือกคำถามสำคัญเพื่อนำไปสู่สาระที่เรียน พร้อมทั้งให้นักเรียนคาดคะเนคำตอบโดยไม่ต้องกังวลว่าถูกหรือผิด ไม่มีผลต่อคะแนน เพื่อเป็นแนวทางให้ครูทราบประสบการณ์เดิมของนักเรียนขณะเดียวกันนักเรียนจะได้ทบทวนความรู้เดิมด้วย สอดคล้องกับแนวคิดของพิมพันธ์ เตชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข (2563, น. 66 - 67) ที่กล่าวว่า การตั้งคำถามจะช่วยให้มีการอภิปรายต่อเนื่อง เป็นการขยายความคิดและบอกแนวทางในการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และคำถามยังกระตุ้นให้ค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มเติม ตลอดจนช่วยเสริมสร้างความสามารถทางความคิดแก่นักเรียนได้ด้วย การเรียนรู้ในขั้นนี้จึงช่วยให้ผู้เรียนวิเคราะห์หัวข้อและตั้งคำถามเกี่ยวกับประเด็นที่น่าสนใจเพื่อเป็นกรอบสำหรับสืบค้นข้อมูลเพื่อนำมาใช้เขียนเรียงความ

ขั้นที่ 2 แสวงหาสารสนเทศและวิเคราะห์อย่างรวมพลัง นักเรียนแต่ละกลุ่มพิสูจน์การคาดคะเนคำตอบของคำถามจากขั้นที่ 1 โดยสมาชิกในกลุ่มรวมพลังช่วยกันค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ จากนั้นนำมารวมพลังวิเคราะห์กับสมาชิกในกลุ่ม ด้วยการทำใบงานที่ครูกำหนดให้ ซึ่งต้องใช้ความสามารถการอ่าน คิด วิเคราะห์ (วิพากษ์) และเขียนคำตอบที่เป็นผลจากการวิเคราะห์ของกลุ่ม ซึ่งสามารถนำไปเขียนเรียงความได้ ดังงานวิจัยของลัดดา สนวนมะลิ และปรมัตถ์ปัญปรัชญ์ ต้องประสงค์ (2563, น. 45 - 46) ที่พบว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังช่วยให้นักศึกษา

สามารถสืบค้น ตีความ วิเคราะห์และประเมินสารสนเทศได้และมีทักษะทางปัญญาหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน การเรียนรู้ในขั้นนี้จึงช่วยพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความในขั้นเตรียมการ ก่อนเขียนเรียงความด้วยการค้นคว้าและแสวงหาข้อมูลแล้วนำเสนอสารสนเทศมาวิเคราะห์โดยมีชื่อเรื่อง เป็นกรอบแนวคิดสำคัญเพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายของเรียงความ ตลอดจนช่วยจัดลำดับและเขียน โครงเรื่องเรียงความได้ดี ทั้งนี้ ผู้วิจัยพบข้อสังเกตบางประการ คือ เด็กเก่งและเด็กปานกลาง จะวิเคราะห์สารสนเทศแล้วบันทึกผลเป็นแผนผังความคิดเพื่อวางแผนเขียนเรื่อง ตัดทอน เพิ่มหรือแยกประเด็น รวมทั้งจัดลำดับโครงเรื่องสำหรับเขียนเรียงความส่งผลให้เขียนเรียงความ ที่มีสนใจความสำคัญและส่วนขยายอย่างชัดเจน ซึ่งเด็กเก่งมักจะแนะนำให้ได้ก่อนทำตามแนวทาง ของตนด้วย สอดคล้องกับแนวคิดของดวงใจ ไทยอุบุญญ (2556, น. 33 - 34) วรวรรณ ศรียาภัย (2557, น. 103 - 105) และภัสกร เกดอ่อน และคณะ (2559, น. 45) ที่กล่าวว่า ก่อนเขียนเรียงความ ผู้เขียนควรวิเคราะห์ชื่อเรื่อง ค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติม แล้วนำมาวิเคราะห์และจัดลำดับประเด็น ความคิดหรือวางโครงเรื่อง เนื่องจากกรวางโครงเรื่องก่อนเขียนจะช่วยทำให้งานเขียนสมบูรณ์ ไม่วกวนหรือสับสนเพราะลำดับความได้ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของศรีพระจันทร์ แสงเขตต์ (2559, น. 79) ที่พัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนโดยเน้นให้วิเคราะห์ข้อมูล มาเป็นแนวทางสำหรับวางโครงเรื่องและเขียนขยายโครงเรื่อง นักเรียนจึงเรียบเรียงข้อมูลได้ดี มีประเด็นความคิดหลักและความคิดรอง และช่วยขจัดปัญหาการเขียนซ้ำ ส่งผลให้นักเรียน มีความสามารถในการเขียนเรียงความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การเรียนรู้ขั้นนี้จึงช่วยให้นักเรียนมีข้อมูลสำหรับวางโครงเรื่องได้ดี และทำให้เขียนเรียงความได้ดีขึ้น

ขั้นที่ 3 รวมพลังอภิปรายและสร้างความรู้ โดยให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลการวิเคราะห์ ข้อมูลจากขั้นที่ 2 กับเพื่อนกลุ่มอื่น ๆ อภิปรายและแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันแล้วนำมาปรับปรุง แก้ไขหรือพัฒนาผลงานของตนเองให้ถูกต้อง ข้อสังเกตที่พบระหว่างจัดการเรียนรู้ คือ เด็กปานกลางมักจะแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่เรียนรู้จากเพื่อนกลุ่มอื่นโดยสื่อสารเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพหรือเล่าเรื่องตามที่ตนเข้าใจ ส่วนเด็กเก่งจะสรุปเปรียบเทียบเป็นรายชื่อ ซึ่งเมื่อนำลักษณะ การสร้างความรู้มารวมพลังกันจะได้ทั้งข้อมูลที่เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์สำหรับเขียนเรียงความ ที่สามารถนำไปเขียนเรียงความได้ ทั้งนี้ตอนที่นักเรียนแต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยนอภิปรายข้อมูลเด็กเก่ง มักจะสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมว่าค้นคว้าข้อมูลมาจากแหล่งใดเพื่อที่ตนจะได้ไปค้นคว้าและนำมา เติมเต็มองค์ความรู้ของกลุ่มตนเองให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งเด็กปานกลางและอ่อนที่อยู่กลุ่มเดียวกัน จะได้เรียนรู้กระบวนการคิดไปพร้อมกันด้วย สิ่งสำคัญ คือ ครูต้องคอยกระตุ้นให้นักเรียนแสดง ความคิดเห็นทุกคน เพื่อให้ทุกคนได้เรียนรู้กระบวนการคิดซึ่งกันและกัน และส่งผลให้สามารถ เขียนเรียงความได้ดีขึ้นสอดคล้องกับแนวคิดของวัชรพล วิบูลยศรีน (2561, น. 162 - 163) ที่กล่าวว่า การอภิปรายเป็นวิธีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้

โดยวิเคราะห์ความคิดและข้อเท็จจริงจากบทเรียนและค้นพบความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาที่เรียนมาก่อนหน้าขณะเดียวกันก็เป็นข้อมูลย้อนกลับช่วยให้ผู้สอนทราบว่าผู้เรียนเข้าใจเนื้อหามากน้อยเพียงใด สอดคล้องกับงานวิจัยของอริธา ประสาร และคณะ (2561, น. 74 - 75) ที่พัฒนาทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยมีการจัดการเรียนรู้ชั้นหนึ่งให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายข้อมูลที่ได้มาและตรวจสอบกับของตนเองและเพื่อน ๆ ภายในกลุ่ม ส่งผลให้ทักษะการเขียนเรียงความของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การเรียนรู้ชั้นนี้จึงช่วยพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความในชั้นลงมือเขียน โดยช่วยตรวจสอบลำดับโครงเรื่อง เรียบเรียงและลงมือเขียนเรียงความทั้งส่วนคำนำ ส่วนเนื้อเรื่อง และส่วนสรุป ด้วยข้อมูลที่ถูกต้องและมีมุมมองการนำเสนอข้อมูลที่น่าสนใจและกว้างขวางมากขึ้น

ขั้นที่ 4 สื่อสารและสะท้อนคิดอย่างรวมพลัง นักเรียนแต่ละกลุ่มจะได้ฝึกนำเสนอผลงานของตนหน้าชั้นเรียน โดยให้สมาชิกกลุ่มอื่น ๆ ร่วมกันสะท้อนคิดกระบวนการเขียน บอกจุดเด่นจุดที่ควรพัฒนา โดยมีครูคอยให้คำปรึกษาแนะนำ แล้วให้แต่ละกลุ่มปรับแก้ไขหรือพัฒนาผลงานของตนจนเกิดเป็นองค์ความรู้หรือทักษะปฏิบัติที่สร้างขึ้นเอง สิ่งที่พบระหว่างจัดการเรียนรู้ คือ เด็กปานกลางกับอ่อนกว่าสะท้อนคิดและบอกจุดเด่นของผลงานเพื่อนที่นำเสนอมากกว่าเด็กเก่งและมีส่วนช่วยให้บรรยากาศในห้องเรียนผ่อนคลาย สนุกสนาน เพราะเด็กปานกลางและอ่อนจะมีมุมมองที่ตนคิดขึ้นมาใหม่หรือเสนอแนะเพิ่มเติม และมักจะเป็นสิ่งใกล้ตัวในชีวิตประจำวัน ที่ทุกคนมีประสบการณ์ร่วมกัน ซึ่งเป็นตัวอย่างสำคัญที่สามารถนำไปใช้เขียนเรียงความที่น่าสนใจและสร้างสรรค์ยิ่งขึ้น ส่วนเด็กเก่งจะนำเสนอความคิดเห็นในเชิงวิชาการ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชั้นเรียนจึงช่วยให้นักเรียนมีมุมมองการเขียนเรียงความที่กว้างขวางและหลากหลายยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของนัฏริยา ปิ่นทอง (2564, น. 89 - 90) ที่จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยมีขั้นตอนที่ให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการสืบค้นมาสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนหน้าชั้นเรียน แล้วให้เพื่อนอภิปรายซักถามเพิ่มเติมช่วยให้ได้รับความรู้และมุมมองที่หลากหลายขึ้น และช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว สอดคล้องกับขั้นที่ 4 ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอนที่คุณวิจัยนำมาพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยช่วยให้นักเรียนเห็นข้อจุดเด่นและมุมมองความคิดของเพื่อนกลุ่มอื่น ๆ ตลอดจนได้ตรวจทานผลงานตนเองแล้วปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาเรียงความให้ดียิ่งขึ้น

ขั้นที่ 5 รวมพลังประยุกต์และตอบแทนสังคม นักเรียนแต่ละกลุ่มจะช่วยกันรวมพลังความคิดใช้ความรู้และทักษะปฏิบัติที่ฝึกฝนมาไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ โดยครูกำหนดชิ้นงานให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำความรู้ไปเขียนเรียงความที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย

ซึ่งเป็นเรื่องราวในสังคมที่กลุ่มตัวอย่างสามารถพบเห็นได้จริงในชีวิตประจำวัน ช่วยให้นักเรียนเห็นความสำคัญของสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวและสามารถนำมาประยุกต์ใช้เป็นข้อมูลสำหรับเขียนเรียงความได้ บรรยากาศระหว่างจัดการเรียนรู้ พบว่า สมาชิกในกลุ่มช่วยเหลือและแบ่งหน้าที่กัน ตลอดจนเปิดรับความคิดเห็นของเพื่อนสมาชิกมากขึ้น การจัดการเรียนรู้ในขั้นรวมพลังประยุกต์และตอบแทนสังคม จึงช่วยพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความในขั้นตรวจทาน ปรับปรุง และพัฒนาเรียงความ เนื่องจากนักเรียนจะประยุกต์ใช้ความรู้ทั้งหมดเพื่อเขียนเรียงความซึ่งเป็นผลงานที่สะท้อนความคิดรวบยอด เป็นการทบทวนและฝึกเขียนเรียงความให้คล่องแคล่วยิ่งขึ้น

เหตุผลและข้อสนับสนุนข้างต้นสื่อให้เห็นว่าทุกขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ช่วยพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความได้ ซึ่งสอดคล้องกับขั้นตอนการเขียนเรียงความตามแนวคิดของ White (1983, pp. 32 - 33) ประกอบด้วย ขั้นสร้างแนวคิดเกี่ยวกับหัวเรื่อง ขั้นรวบรวมและวางแผน ขั้นวางโครงเรื่อง ขั้นเขียนร่าง และขั้นทบทวน จึงส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถเขียนเรียงความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

จุดเด่นของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) เพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 คือนักเรียนแต่ละคนช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เด็กเก่ง เด็กปานกลาง และเด็กอ่อน รวมพลังกันกล้าที่จะเรียนรู้ ฝึกฝน ทดลอง แก้ไข และพัฒนาผลงานไปด้วยกัน ทุกคนล้วนเป็นพลังสำคัญที่ทำให้การเรียนรู้ประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับแนวคิดของทิมพ์สัน เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข (2563, น. 42 - 43) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน ช่วยให้นักเรียนเข้าใจ มีความรู้ที่คงทน มีทักษะการคิดขั้นสูง เกิดทักษะการสื่อสารจากการอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้และช่วยเหลือกันทำงานจนบรรลุผลสำเร็จร่วมกัน นักเรียนจึงได้รับการฝึกให้ทำงานเป็นทีม ซึ่งเป็นสมรรถนะหลักของทักษะการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ตรงกับแนวคิดของวัชรพล วิบูลยศรีน (2561, น. 62) ที่กล่าวว่า วิธีออกแบบการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ควรใช้หลักการเรียนรู้โดยการสร้างความรู้ และเรียนรู้เป็นทีม ซึ่งตรงกับจุดเด่นที่ผู้วิจัยค้นพบระหว่างจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) เพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความ

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้นำแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยมาใช้จัดการเรียนรู้ร่วมกับกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ในขั้นที่ 2 - 5 ส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกฝนเขียนเรียงความ ซึ่งมีส่วนช่วยให้ความสามารถการเขียนเรียงความสูงขึ้น เนื่องด้วยการเขียนเรียงความเป็นทักษะความสามารถที่ต้องฝึกฝนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ขั้นตอน สอดคล้องกับทฤษฎีการเชื่อมโยง เรื่อง กฎแห่งผลของธอร์นไคค์ ที่มีแนวคิดว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นจากบุคคลกระทำซ้ำ ทำให้ผู้ฝึกฝนทำได้คล่องแคล่ว สามารถทำได้ดี (สุนทร สันธพานนท์,

2553, น. 98 - 100) และสอดคล้องกับแนวคิดของอัศรา ประเสริฐสิน (2563, น. 234 - 235) ที่กล่าวว่าแบบฝึกทักษะมีความสำคัญจำเป็นต่อการเรียนในรายวิชาที่มีความต้องการฝึกฝนให้นักเรียนเกิดความชำนาญต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งตรงกับหลักการพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความ อีกทั้งแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยสอดคล้องกับลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี ตรงกับแนวคิดสுகุณธ์ สินธพานนท์ (2553, น. 98) ที่กล่าวว่าแบบฝึกทักษะที่ดีควรมีตัวอย่างและมีกิจกรรมฝึกที่หลากหลายเพื่อไม่ให้ผู้เรียนเบื่อหน่าย ใช้สำนวนภาษาง่ายเหมาะกับวัยของผู้เรียนและสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง จากการทดลอง พบว่า นักเรียนแต่ละคนได้ฝึกคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ผ่านการฝึกฝนเขียนเรียงความในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ส่งผลให้นักเรียนมีคะแนนความสามารถการเขียนเรียงความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน สิ่งสำคัญ คือ แบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยมาบูรณาการให้นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านใบความรู้ ใบกิจกรรม และตัวอย่างเรียงความ เนื่องจากภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว จึงช่วยให้นักเรียนสามารถฝึกฝนเขียนเรียงความได้ง่ายยิ่งขึ้นและเหมาะสมที่จะใช้จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สอดคล้องกับแนวคิดของพิสนุ พองศรี (2558, น. 76 - 80) ที่กล่าวว่าผู้เรียนในช่วงอายุ 15 - 18 ปี เหมาะกับการสอนแบบบูรณาการกับภูมิปัญญาท้องถิ่นข้อสังเกตที่น่าสนใจระหว่างจัดการเรียนรู้ คือ นักเรียนสามารถเขียนเรียงความโดยใช้ข้อมูลจากภูมิปัญญาท้องถิ่นใกล้ตัว มาประยุกต์เขียนเรียงความได้อย่างราบรื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของอรธิดา ประสาร และคณะ (2561, น. 74 - 75) ได้พัฒนาทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ พบว่า การออกแบบเนื้อหาการจัดการเรียนรู้ด้วยเรื่องใกล้ตัว จะทำให้นักเรียนเข้าใจข้อมูลได้ง่าย และสามารถประยุกต์ใช้ความรู้มาเขียนงานได้อย่างสร้างสรรค์ ส่งผลให้นักเรียนกลุ่มทดลองมีทักษะการเขียนเรียงความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้น แบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย จึงช่วยพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนให้ดีขึ้นได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของกมลรัตน์ สิงห์แก้ว (2561, น. 77) ที่พัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความด้วยแบบฝึกการเขียนเรียงความที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น พบว่า ช่วยยกระดับความสามารถการเขียนเรียงความให้ดียิ่งขึ้นโดยมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับงานวิจัยของรุ่งทิภา สิงห์เทียน (2558) ได้พัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสารคดีโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นอำเภอเขาชัย้อย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนมีทักษะการเขียนสารคดีหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน (กลุ่มสูง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มต่ำ) หลังจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบพหุคูณ (multiple comparison test) หรือทดสอบความแตกต่าง (post hoc test) ของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนเรียงความของกลุ่มตัวอย่างที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนกลุ่มสูง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มต่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนสูงจะมีความสามารถในการเขียนเรียงความสูงตามไปด้วย หรือสูงกว่ากลุ่มปานกลาง และกลุ่มต่ำตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของนพมาศ ว่องวิทย์สกุล (2557, น. 132) ที่พบว่า ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยมีความสัมพันธ์กันเชิงบวก ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของยุวดี พันธุ์สุจริต (2554, น. 94 - 95) ที่พบว่า ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนมีอิทธิพลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่นเดียวกับงานวิจัยของทิพย์อาภา กลิ่นคำหอม (2556, น. 62 - 67) ที่พบว่า ความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนมีอิทธิพลบางส่วนส่งไปยังผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความโดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย มีขั้นตอนชัดเจน สามารถจัดการเรียนรู้ได้ราบรื่นทันเวลา สื่อการเรียนรู้มีเนื้อหาและกิจกรรมฝึกชัดเจน สวยงาม อ่านง่ายและใช้ได้จริง บรรยากาศในการเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สนุกสนาน ไม่ตึงเครียด แม้อึดฝืด เขียนพลาด ก็ไม่พลาดกลัวที่จะเรียนรู้และฝึกฝนต่อเพราะมีเพื่อนในกลุ่มช่วยเหลือกันและกัน ร่วมเรียนรู้และประสบผลสำเร็จไปด้วยกัน นักเรียนจึงได้รับประโยชน์ผ่านการพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความ ทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมากที่สุดสอดคล้องกับงานวิจัยของอรธิดา ประสาร และคณะ (2561, น. 76) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เป็นผลมาจากการฝึกกิจกรรมกลุ่ม การนำเสนอผลงาน และการเสนอแนะให้กำลังใจ เช่นเดียวกับงานวิจัยของวรางคณา ศรีบุญเพ็ง (2565, น. 484) ที่พบว่า

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการส่งเสริมความสามารถเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด เนื่องจากเปิดโอกาสให้นักเรียนปฏิบัติภาระงานด้วยตนเอง เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างทำงานกับเพื่อนในกลุ่ม มีความกระตือรือร้นและพูดคุยกับเพื่อนในกลุ่มด้วยความสนุกสนาน มีครูคอยแนะนำ คอยให้กำลังใจและเอาใจใส่จึงทำให้นักเรียนพึงพอใจ ซึ่งขั้นตอนดังกล่าวสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาผลการประเมินความพึงพอใจต่อการเรียนรู้รายด้าน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมากที่สุด ทุกด้าน โดยความพึงพอใจด้านประโยชน์ที่ได้รับมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านสื่อการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ตามลำดับ สาเหตุที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ในด้านประโยชน์ที่ได้รับมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยพัฒนาศักยภาพของนักเรียนได้จริง ดังจะเห็นได้จากข้อคำถามที่สะท้อนให้เห็นประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว โดยสามารถเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ช่วยทำให้นักเรียนรู้ เข้าใจ และมีความสามารถเขียนเรียงความได้ดียิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.89$) รองลงมา คือ ช่วยทำให้นักเรียนเกิดทักษะการรวมพลังทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.72$) ช่วยให้นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ อภิปราย สังเคราะห์ ข้อมูล และมีทักษะการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.67$) ช่วยทำให้นักเรียนสามารถนำองค์ความรู้และมวลประสบการณ์ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X} = 4.53$) และช่วยทำให้นักเรียนตระหนักถึงคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยในฐานะเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ทรงคุณค่า ($\bar{X} = 4.44$) ตามลำดับ ตรงกับแนวคิดของพิมพันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข (2563, น. 38 - 43) ที่กล่าวว่าการเรียนรู้แบบรวมพลัง ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจ มีความรู้ที่คงทน มีทักษะการคิดขั้นสูงและพัฒนาจนเกิดสมรรถนะที่พึงประสงค์ และตรงกับงานวิจัยของภคินทร์ แซ่มรัมย์ (2563, น. 59 - 60) กฤษณะ โตะดำ และคณะ (2565, น. 1960) และกมลวรรณ มิตรกระจ่าง (2565, น. 78 - 79) พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากนักเรียนในกลุ่มสามารถช่วยกันค้นคว้าข้อมูลและร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และได้แสดงความคิดเห็นร่วมกับเพื่อน ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ ทักษะและความสามารถต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs)

3. ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. การจัดการเรียนรู้ในทุกขั้นตอน ครูควรแนะนำให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเปิดโอกาสให้เพื่อนสมาชิกร่วมกันเรียนรู้ ทำกิจกรรม และแสดงความคิดเห็น ตลอดจนกระตุ้นให้นักเรียนกลุ่มอ่อนกล้าแสดงความคิดเห็นด้วยการเสริมแรงทางบวก ครูจะไม่ตัดสินความคิดของนักเรียน และให้นักเรียนได้เรียนรู้ว่าการตอบผิดไม่เสียหายแต่เป็นกำไร โดยให้บทวนใหม่และให้นักเรียนที่เก่งหรือปานกลางช่วยแนะนำเพื่อน ขณะเดียวกันครูควรแนะนำให้นักเรียนเก่งและปานกลางมีทัศนคติเชิงบวกว่า การช่วยเหลือเพื่อนที่เรียนอ่อนไม่ใช่ภาระแต่เป็นพลังที่ทำให้เราเข้าใจสิ่งที่เรียนรู้ได้ดีขึ้น เพราะได้บทวนและสรุปเป็นผลึกความคิดหรือความเข้าใจของตนและถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจ

2. การจัดการเรียนรู้ในขั้นที่ 4 สื่อสารและสะท้อนคิดอย่างรวมพลัง ครูควรสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องกับนักเรียนเป็นเบื้องต้นก่อนว่าการบอกข้อเด่นหรือจุดด้อยของเพื่อน เป็นเพียงกระบวนการสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาผลงานให้ดีขึ้นเท่านั้น ไม่ได้มีเจตนาตำหนิผลงานของเพื่อน เนื่องจากนักเรียนบางคนจะจริงจังกับการเรียนมากเกินไปและอาจไม่พอใจเมื่อถูกเพื่อนตำหนิ ครูจึงควรตั้งข้อตกลงร่วมกันว่า เราจะใช้ภาษาสะท้อนคิดแบบสุนทรียสนทนา และเมื่อนักเรียนนำเสนองานหน้าชั้นเรียนและเพื่อนสะท้อนคิดแล้ว ครูต้องทำหน้าที่สรุปประเด็นหรือช่วยนักเรียนสรุปแนวปฏิบัติด้วยเพื่อให้นักเรียนเข้าใจวิธีการเขียนเรียงความได้อย่างถูกต้อง

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนด้านอื่น ๆ เช่น การเขียนสารคดี และการแต่งคำประพันธ์ในระดับชั้นต่าง ๆ

2. ควรศึกษาความสามารถการเขียนเรียงความในลักษณะการทดลองแบบอนุกรมเวลา เพื่อศึกษาว่าแต่ละครั้งที่ทดสอบนักเรียนมีความสามารถการเขียนเรียงความเพิ่มขึ้นหรือไม่ แนวโน้มเพิ่มขึ้นในคาบเรียนใด

3. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ได้ทราบว่าความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนมีความสัมพันธ์กับความสามารถการเขียนเรียงความ จึงควรพัฒนารูปแบบ วิธีการ หรือโปรแกรมการสอนที่มีฐานมาจากความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนเพื่อส่งเสริมความสามารถการเขียนเรียงความ

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยพระนคร

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ สิงห์แก้ว. (2561). *การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการท้องถิ่น* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต).
นครปฐม. มหาวิทยาลัยศิลปากร. สืบค้น 15 มกราคม 2566, จาก
<http://www.sure.su.ac.th/xmlui/handle/123456789/24286>.
- กมลวรรณ ตังธกานนท์. (2559). *การวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กมลวรรณ มิตรกระจ่าง. (2565). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางเรียนวิทยาศาสตร์โดยใช้ชุดกิจกรรม
การเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน เรื่อง โลกของสิ่งมีชีวิต สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนประชาราษฎร์อุปถัมภ์วิทยา. วารสารวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยี มทร.สุวรรณภูมิ, 6(1), 64-81. สืบค้น 15 มกราคม 2566, จาก
<https://ph03.tci-thajjo.org/index.php/JsciTech/article/view/321/284>*
- กรมส่งเสริมการเกษตร, กลุ่มภูมิปัญญาท้องถิ่นและนวัตกรรมด้านการเกษตร กองวิจัยและพัฒนางาน
ส่งเสริมการเกษตร. (2564). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานส่งเสริม
การเกษตร*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 3
กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ. (2556). *รูปแบบการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาท้องถิ่น
เพื่อการจัดสวัสดิการสังคม กรณีศึกษาภูมิปัญญาผู้สูงอายุ* (รายงานการวิจัย). ชลบุรี:
เก็ทกู๊ดครีเอชั่น. สืบค้น 15 มกราคม 2566, จาก <https://tps03.m-society.go.th/index.php/th/2017-05-16-15-07-24/2017-04-23-08-53-28/39-2017-09-18-06-56-28>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.
กรุงเทพฯ: องค์การคลังและส่งและพัสดุภัณฑ์.
- กฤตยาภาณูจน์ โดพิทักษ์. (2563). *การประเมินการปฏิบัติ: แนวคิดสู่การปฏิบัติ Performance
Assessment: Concept to Practice*. พิษณุโลก: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- กฤษณะ โต้ะดำ, กิตติธัช คงชะวัน, และวิภาวดี วิภาวิน. (2565). กระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO – 5 STEPs) ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระเศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ใน พิเชิต จันทรกึ่งทอง (บ.ก.), *การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่ 13*. (น. 1947 - 1962). สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเมืองเซ็ลียง. (2564). *หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเมืองเซ็ลียง พุทธศักราช 2564*. สุโขทัย: โรงเรียนเมืองเซ็ลียง.
- กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเมืองเซ็ลียง. (2565). *รายงานการดำเนินการกิจกรรมชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประจำปีการศึกษา 2565*. สุโขทัย: โรงเรียนเมืองเซ็ลียง.
- กิ่งกาญจน์ บุณสินวัฒนกุล. (2559). *การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ ของ Plsek ร่วมกับทฤษฎีเขาวงกตปัญญาสามองค์ประกอบของ Sternberg เพื่อเสริมสร้าง ความสามารถในการเขียนเล่าเรื่องเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต)*. นครปฐม. มหาวิทยาลัยศิลปากร. สืบค้น 15 มกราคม 2566, จาก <http://www.sure.su.ac.th/xmlui/handle/123456789/20677>
- จันทร์เพ็ญ วิเศษสิงห์. (2559). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. นครปฐม. มหาวิทยาลัยศิลปากร. สืบค้น 15 มกราคม 2566, จาก <https://sure.su.ac.th/xmlui/handle/123456789/23219>
- จาดรงค์ โปะคะรัตน์ศิริ, และจุฬวดี สันทัด. (2558). *คู่มือจัดการท่องเที่ยววัฒนธรรมแหล่งมรดกโลก*. สุโขทัย: Sukhothai Handbook. ปทุมธานี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จิตต์นิภา ศรีไสย์. (2549). *นวัตกรรมการสอนเขียนเรียงความ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. Journal of Education Studies, 35(2), 84 - 97*. สืบค้น 15 มกราคม 2566, จาก <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal/vol35/iss2/7>
- จินตนา มั่นคง. (2560). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิค แผนผังความคิด เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (การค้นคว้าอิสระปริญญาโท)*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัย นเรศวร.
- จิรวัดน์ เพชรรัตน์, และอัมพร ทองใบ. (2562). *การเขียนเชิงสร้างสรรค์ Creative Writing*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

- จุไรรัตน์ อ่ำพุทรา (2563). *การพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นเป็นฐาน กรณีศึกษา ดอนเจดีย์ สุพรรณบุรี*
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). นครปฐม. มหาวิทยาลัยศิลปากร. สืบค้น 15 มกราคม
2566, จาก <http://ithesisir.su.ac.th/dspace/handle/123456789/3308?mode=full>
- ชนนี มั่นตะสูตร. (2564). *การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการเขียน
เชิงสร้างสรรค์โดยใช้กลวิธี SCPC ร่วมกับโปรแกรม Scratch ในการสร้างการ์ตูน
Animation สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญา
มหาบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.*
- ชนัญชิตา ทูมมานนท์, ปิยวรรณ วิเศษสุวรรณภูมิ, ชุติมา สุระเศรษฐ, จรินทร์ วินทะไชย์, ชนิตา
ตันติเฉลิม, และดุสิตา ทินมาลา. (2564). ผลของการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการเรียนรู้
แบบผสมผสานที่มีต่อระดับการยึดมั่นผูกพันในการเรียนของนิสิตระดับปริญญาตรี.
วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. 23(2), 140 - 151. สืบค้น 15 มกราคม 2566,
จาก https://so06.tci-thaijo.org/index.php/edujournal_nu/article/view/244878/168006.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2553). *การประเมินการเรียนรู้ (พิมพ์ครั้งที่ 3).* มหาสารคาม: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2553). *การวิจัยหลักสูตรและการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 2).* มหาสารคาม: มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. *วารสารศิลปการ
ศึกษาศาสตร์วิจัย. 5(1), 7 - 20.* สืบค้น 15 มกราคม 2566, จาก <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/sueduresearchjournal/article/view/28419/24439>
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2561). *80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (พิมพ์ครั้งที่ 8).*
นนทบุรี: พีบาลานซ์ดีไซด์แอนพริ้นติ้ง.
- ชุลีพร ดัดงาม. (2552). *การพัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความของนักเรียนช่วงชั้น
ที่ 2 (ปริญญาโทปริญญาโทมหาบัณฑิต).* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2560). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 13).* กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์.
- ดวงใจ ไทยอุบุญ. (2556). *ทักษะการเขียนภาษาไทย (พิมพ์ครั้งที่ 8).* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ถวัลย์ มาศจรัส, สมปอง แว่นไธสง, และบังอร สงวนหมู่. (2550). *นวัตกรรมการศึกษาชุดแบบฝึกหัดแบบฝึกเสริมทักษะ เพื่อพัฒนาผู้เรียนและการจัดทำผลงานวิชาการของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา (ครูชำนาญการ ครูชำนาญการพิเศษ ครูเชี่ยวชาญ ครูเชี่ยวชาญพิเศษ)* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ธารอักษร.
- ทวีศักดิ์ ปิ่นทอง. (2555). *การพัฒนาทักษะการเขียน* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ทิพอาภา กลิ่นคำหอม. (2556). *โมเดลเชิงสาเหตุของความยึดมั่นผูกพันของนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกิดจากอิทธิพลของครู* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สืบค้น 15 มกราคม 2566, จาก <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/43173>
- ทิตนา แคมมณี. (2556). *การเขียนหนังสือคู่มือ: คู่มือครู คู่มือทั่วไป แบบฝึกปฏิบัติและแบบฝึกหัด*. ใน *ปริชา ช่างขวัญยืน (บ.ก.), เทคนิคการเขียนและผลิตตำรา* (พิมพ์ครั้งที่ 7). (น. 164 - 180). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นพมาศ ว่องวิทย์สกุล. (2557). *การพัฒนาโปรแกรมเพื่อส่งเสริมความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษา: การทดลองแบบอนุกรมเวลา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สืบค้น 15 มกราคม 2566, จาก <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/45811>
- นลินี ณ นคร. (2561). *วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สันติศิริการพิมพ์.
- นลินี ณ นคร. (2561). *หลักการวัดและประเมินการคิด* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สันติศิริการพิมพ์.
- นัฏริยา ปิ่นทอง. (2564). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง มัทนะพาธา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบบันได 5 ชั้น* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). นครปฐม. มหาวิทยาลัยศิลปากร. สืบค้น 15 มกราคม 2566, จาก <http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/bitstream/123456789/3816/1/60255402.pdf>
- นัสวีต้า ปิริยะ, ภัทรพล สุขสำราญ, และโชเพีย มะลี. (2566). *การพัฒนาทักษะการเขียนความเรียงเชิงบรรยายและพรรณนา โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนควนโดนวิทยา จังหวัดสตูล*. *วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม*, 4(1), 44 - 58. สืบค้น 15 มกราคม 2566, จาก <https://so08.Tci-thaijo.org/index.php/edunpuj/article/view/1799>

- น้ำลิน เทียมแก้ว. (2561). *การศึกษาความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคามประจำปีการศึกษา 2560* (รายงานผลการวิจัย). มหาสารคาม: สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เนาวนิตย์ สงคราม, และเกริก ภริมย์โสภณ. (2561). *การพัฒนาหุ่นยนต์แบบมีปฏิสัมพันธ์ตามแนวคิดเกมเป็นฐานร่วมกับโมบายแอปพลิเคชัน เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดและความยืดหยุ่นผู้ฝึกฝนในการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในระดับประถมศึกษา* (รายงานผลการวิจัย). สืบค้น 15 มกราคม 2566, จาก <https://dric.nrct.go.th/Search/SearchDetail/309422>
- บงกช วงศ์หล่อสายชล. (2555). *กลยุทธ์การสร้างความยืดหยุ่นผู้ฝึกฝนกับโรงเรียนของนักเรียนจากผลการวิเคราะห์เอสอีเอ็ม: การพัฒนาและการนำไปปฏิบัติ* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สืบค้น 15 มกราคม 2566, จาก <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/44064>
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญชู สาดิ, มณีพงษ์ เกษมุดิ, ปรีศนา มณีวงศ์, ศิริวัฒน์ บุญฉัตรกุล, และน้อมจิตร ประภูษะกัง. (2561). *การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเชื่อมโยงภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย*. เชียงใหม่: ไอเดียกรุ๊ป ปรีณิตติ้ง.
- เบญจวรรณ งามอุไรรัตน์. (2563). *ผลการออกแบบสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ส่วนบุคคลร่วมกับผู้ช่วยเสมือนที่มีต่อความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณและความยืดหยุ่นผู้ฝึกฝนในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สืบค้น 15 มกราคม 2566, จาก <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/76757>
- ปกรณ ประจันบาน. (2552). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์=Research Methodology in Social Sciences*. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์.
- ปฐมรัตน์ มาระโกชน. (2563). *การจัดการเรียนรู้รูปแบบซีปปา (CIPPA Model) เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์*. วารสารการบริหารและจัดการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 10(1), 24 - 37. สืบค้น 15 มกราคม 2566, จาก <https://so02.tcithaijo.org/index.php/fam/article/view/237970/164055>.
- พรทิพย์ แข็งขัน, ภาสพงศ์ ผิวพอใช้, สุพัตรา อุตมั่ง, และนวรรตน์ สุขวัฒนาสินิทธิ. (2555). *ชุดฝึกอบรมภาษาไทยและบูรณาการ ระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พิชราภรณ์ รัตนวลี. (2562). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการคันสดสำหรับผู้เรียนเปียโนระดับประถม (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต). กรุงเทพฯ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สืบค้น 15 มกราคม 2566, จาก <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/69967>
- พัฒนา ทองคำ (ม.ป.ป.). กระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน : แนวการสอนสำหรับครูยุค 4.0 (ตอนที่ 2). สืบค้น 31 มีนาคม 2566, จาก <https://shorturl.asia/90ITq>
- พิชิต ฤทธิจรูญ. (2552). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: เฮาส์ ออฟ เคอร์มิสท์.
- พิชิต ฤทธิจรูญ. (2557). เทคนิคการประเมินโครงการ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เฮาส์ ออฟ เคอร์มิสท์.
- พิชิต ฤทธิจรูญ. (2562). เภณฑ์การให้คะแนน: เครื่องมือสำหรับครูเพื่อประเมินผลลัพท์การเรียนรู้ที่เที่ยงตรงยุติธรรม. วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ, 12(1), 1 - 16. สืบค้น 15 มกราคม 2566, จาก https://so05.tci-thaijo.org/index.php/edjour_stou/article/view/151008/140274
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์, และพะเยาว์ ยินดีสุข (2563). การเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังกับ PLC เพื่อการพัฒนา (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมาน แจ่มจรัส. (2562). เขียน (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: แสงดาว.
- พิสนุ พองศรี. (2558). วิจัยในชั้นเรียน: หลักการและเทคนิคปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.
- ภคนันท์ แซ่มรัมย์. (2563). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องตัวกลางของแสง ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบ CO - 5 STEPs โดยใช้วิธีการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson Study: LS) ผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. คุรุสภาวิทยารจารย์, 1(2), 51 - 61. สืบค้น 15 มกราคม 2566, จาก <https://ph02.tci-thaijo.org/index.php/withayajarnjournal/article/view/241695/164274>
- ภาสกร เกิดอ่อน, ระวีวรรณ อินทรประพันธ์, พงษ์จันทร์ สุขยิ่ง, และกัลยา สหชาติโกสีย์. (2559). หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.5 (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- มนตรี วงษ์สะพาน. (2563). พื้นฐานการวิจัยหลักสูตรและการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.

- ยุวดี พันธุ์สุจริต. (2554). *การวิเคราะห์โมเดลทางเลือกของความยืดหยุ่นผูกพันกับโรงเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านการเรียนรู้แบบกลุ่มเล็ก* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สืบค้น 15 มกราคม 2566, จาก <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/26808>
- รสริน ดิษฐบรรจง. (2552). *การเขียน*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2565). *การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัตนารณ ทับทิมจันทร์. (2565). *การสร้างแบบฝึกทักษะโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ5R เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- รุ่งทิwa สิงห์เทียน. (2558). *การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสารคดีโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นอำเภอเขาย้อย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). นครปฐม. มหาวิทยาลัยศิลปากร. สืบค้น 15 มกราคม 2566, จาก <https://sure.su.ac.th/xmlui/handle/123456789/20191>
- โรงเรียนเมืองเซลิ้ง. (2564). *หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเมืองเซลิ้ง พุทธศักราช 2564 (ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2560)*. สุโขทัย: โรงเรียนเมืองเซลิ้ง.
- ลัดดา สวนมะลิ, และปรมัตต์ปัญปรัชญ์ ต้องประสงค์. (2563). *การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังโดยใช้โครงงานเป็นฐาน รายวิชาการเขียนโปรแกรมประยุกต์ทางธุรกิจ. วารสารวิทยาการจัดการ วไลยอลงกรณ์ปริทัศน์, 1(3), 38 - 51*. สืบค้น 15 มกราคม 2566, จาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/MSVAR/article/view/248081/167743>
- วรวรรณ ศรียาภัย. (2557). *การเขียนเพื่อการสื่อสาร* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วรางคณา ศรีบุญเพ็ง, พนิดา จารย์อุปการะ, และราตรี แจ่มนิยม. (2565). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยแบบเน้นภาระงานร่วมกับแผนที่ความคิดด้วยเทคนิคการโค้ช เพื่อส่งเสริมความสามารถการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 20(1), 467 - 488. สืบค้น 15 มกราคม 2566, จาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/suedujournal/article/view/250193/173544>.
- วัชรพล วิบูลยศรีน. (2561). *วิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). *สนุกกับการเรียนในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- วิมลพันธ์ ทรายทอง. (2561). *การศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์และความยึดมั่นผูกพันในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยการสอนแนะให้รู้คิดร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สืบค้น 15 มกราคม 2566, จาก <http://irithesis.swu.ac.th/dspace/handle/123456789/124>
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2551). *นวัตกรรมตามแนวคิดแบบ Backward Design*. มหาสารคาม: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิไลลักษณ์ แก้วกระจ่าง. (2557). *การเพิ่มทักษะการเขียนด้วยชุดแบบฝึกโครงเรื่อง* (รายงานผลการวิจัย). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- วีรพล แสงปัญญา. (2561). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรีพระจันทร์ แสงเขตต์. (2557). *การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดร่วมกับแบบฝึกทักษะภาพการ์ตูน* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). นครปฐม. มหาวิทยาลัยศิลปากร. สืบค้น 15 มกราคม 2566, จาก <http://www.sure.su.ac.th/xmlui/handle/123456789/8484>
- ศิริประภา บัวคอม. (2566). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความด้วยแผนที่ความคิดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเชียงแสนวิทยาคม อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย. *วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่*, 8(2), สืบค้น 15 มกราคม 2566, จาก [from https://ojs.mcupr.ac.th/index.php/jgrp/article/view/169](https://ojs.mcupr.ac.th/index.php/jgrp/article/view/169)

ศิริพรรณ ประจงกิจ. (2555). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของ
โรงเรียนอนุบาลเกาะจันทร์จังหวัดชลบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต). ชลบุรี:
มหาวิทยาลัยบูรพา.

ศูนย์บริการวิชาการและเผยแพร่วัฒนธรรมทางการศึกษา และภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา.
(2565). โปรแกรมวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (*Research Tools Analysis
Program: RTAP*). มหาสารคาม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
สืบค้น 15 มกราคม 2566, จาก <https://edurtap.msu.ac.th/rtapapp/menu/>

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2560). รายงานผลการทดสอบ
ทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2559
ฉบับที่ 2 - ค่าสถิติสำหรับโรงเรียนแยกตามมาตรฐานการเรียนรู้สำหรับโรงเรียน. สืบค้น
28 มีนาคม 2566, จาก [http://www.newonetresult.niets.or.th/Announcement
Web/School/ReportSchoolBySchool.aspx?mi=2](http://www.newonetresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/School/ReportSchoolBySchool.aspx?mi=2)

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2561). รายงานผลการทดสอบ
ทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560
ฉบับที่ 2 - ค่าสถิติสำหรับโรงเรียนแยกตามมาตรฐานการเรียนรู้สำหรับโรงเรียน. สืบค้น
28 มีนาคม 2566, จาก [http://www.newonetresult.niets.or.th/Announcement
Web/School/ReportSchoolBySchool.aspx?mi=2](http://www.newonetresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/School/ReportSchoolBySchool.aspx?mi=2)

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2562). รายงานผลการทดสอบ
ทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2561
ฉบับที่ 2 - ค่าสถิติสำหรับโรงเรียนแยกตามมาตรฐานการเรียนรู้สำหรับโรงเรียน. สืบค้น
28 มีนาคม 2566, จาก [http://www.newonetresult.niets.or.th/Announcement
Web/School/ReportSchoolBySchool.aspx?mi=2](http://www.newonetresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/School/ReportSchoolBySchool.aspx?mi=2)

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2563). รายงานผลการทดสอบ
ทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562
ฉบับที่ 2 - ค่าสถิติสำหรับโรงเรียนแยกตามมาตรฐานการเรียนรู้สำหรับโรงเรียน. สืบค้น
28 มีนาคม 2566, จาก [http://www.newonetresult.niets.or.th/Announcement
Web/School/ReportSchoolBySchool.aspx?mi=2](http://www.newonetresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/School/ReportSchoolBySchool.aspx?mi=2)

- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2564). รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563 ฉบับที่ 2 - ค่าสถิติสำหรับโรงเรียนแยกตามมาตรฐานการเรียนรู้สำหรับโรงเรียน. สืบค้น 28 มีนาคม 2566, จาก <http://www.newonetestresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/School/ReportSchoolBySchool.aspx?mi=2>
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2565). รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 ฉบับที่ 2 - ค่าสถิติสำหรับโรงเรียนแยกตามมาตรฐานการเรียนรู้สำหรับโรงเรียน. สืบค้น 28 มีนาคม 2566, จาก <http://www.newonetestresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/School/ReportSchoolBySchool.aspx?mi=2>
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2566). ค่าสถิติพื้นฐานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2565. สืบค้น 31 มีนาคม 2566, จาก <http://www.newonetestresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/Notice/FrBasicStat.aspx>
- สถาพร ปุ่มเป้า. (2563). การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2565). การวัดผลการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 13). กทม. สิ้นสุด: โรงพิมพ์ประสานการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566. สืบค้น 14 กุมภาพันธ์ 2566, จาก <https://shorturl.asia/Bya4C>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566). ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตัวชี้วัดระหว่างทาง ตัวชี้วัดปลายทาง และเกณฑ์การตัดสินผลการเรียน. สืบค้น 31 กรกฎาคม 2566, จาก <https://shorturl.asia/SOACO>

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2558). *พจนานุกรมศึกษาศาสตร์ร่วมสมัย ฉบับราชบัณฑิตยสภา*.

กรุงเทพฯ : สำนักงานราชบัณฑิตยสภา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). *เกณฑ์การแข่งขัน ศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 70 ปีการศึกษา 2565 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*.

งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 70. สืบค้น 13 เมษายน 2566, จาก

<https://www.sillapa.net/rule70/thai-70.pdf?141122>

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวง ศึกษาธิการ. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวง ศึกษาธิการ. (2566). *ตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. สืบค้น 31 กรกฎาคม 2566, จาก <https://shorturl.asia/S0ACO>

สุกัญญา สุขฉายา. (2556). *ภูมิปัญญาท้องถิ่นในฐานะทรัพย์สินทางปัญญา: กระบวนทัศน์ ที่เปลี่ยนแปลง. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี*, 5(2), 1 - 19. สืบค้นจาก <https://e-journal.sru.ac.th/index.php/jhsc/article/view/90>

สุคนธ์ สินธพานนท์. (2553). *นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: 9119 เทคนิคพรินติ้ง.

สุจริต เพียรชอบ, และสายใจ อินทร์ทรัพย์. (2538). *วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุจิต เหมวัล. (2555). *ศาสตร์การสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะ*. ขอนแก่น: ทรัพย์สุนทรการพิมพ์.

สุทธิ ชัดติยะ. (2552). *ศาสตร์การเขียน ฉบับปรับปรุงแก้ไข* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเพื่อการศึกษา กรมประชาสัมพันธ์.

สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2559). *จิตวิทยาการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิทย์ มูลคำ, และสุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2550). *เรียนรู้สู่ครูมืออาชีพ*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

หทัยรัตน์ บุญโยปษภูมิ. (2561). *ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: รุ่งเรือง.

- อดิสรณ์ เรืองจ้อย. (2550). การศึกษาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สืบค้น 15 มกราคม 2566, จาก <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/41745>
- อรธิดา ประสาร, จำเริญ อุ่นแก้ว, และพัชรา ปราชญ์เวทย์. (2561). การพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 วิทยาลัยพระบาทนโรตม จังหวัดไพรแวง ราชอาณาจักรกัมพูชา โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*, 12(3), 70 - 77. สืบค้น 15 มกราคม 2566, จาก https://so05.tci-thaijo.org/index.php/sskrujournal/article/view/149081/109511?fbclid=IwAR0JE6We3wTdWFTuNsc3wr8I8CVZVY7gAU0kejmDvdDURQjGpLL7U_eTSU
- อรสุมา ถาวรสุขอนันต์. (2559). ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจีแพสที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความและเจตคติต่อการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (ปริญญาโทปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อัจศรา ประเสริฐสิน. (2563). *เครื่องมือวิจัยทางการศึกษาและสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุทุมพร ภัคติวงศ์. (2562). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมความผูกพันของผู้เรียนและความสามารถทางการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. สืบค้น 15 มกราคม 2566, จาก <https://dric.nrct.go.th/Search/SearchDetail/308567>
- EDUCA. (2563). *เอกสารประกอบการบรรยาย เสริมสร้างสมรรถนะออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก แบบรวมพลังอย่าง EASY: NEW NORMAL*. EDUCA. สืบค้น 14 เมษายน 2566, จาก <https://www.educathai.com/knowledge/documents/354>.
- Fauzi, M., Wardhani, D., Puspita, R., Pratama, D., & Septian Rahayu, G. (2021). Enhancing Narrative Writing Skills of Elementary School Teacher Education Students through Concentrated Language Encounter (CLE) Model Assisted by Short Film Learning Media. *Mimbar Sekolah Dasar*, 8(2), 133 - 148. Doi.org/10.53400/mimbar-sd.v8i2.29464.

- Finn, J. D., & Zimmer, K. S. (2012). Student engagement: What is it? Why does it matter? In S. L. Christenson, A. L. Reschly, & C. Wylie (Eds.), *Handbook of research on student engagement*. 97 - 131. Springer Science + Business Media. Doi.org/10.1007/978-1-4614-2018-7_5
- Hart, S. R., Stewart, K. & Jimerson, S. R., (2011). The Student Engagement in Schools Questionnaire (SESQ) and the Teacher Engagement Report Form-New (TERF - N): Examining the Preliminary Evidence. *Contemporary School Psychology*, 15(1), 67 - 79. https://www.casponline.org/pdfs/pdfs/2011_journal_all_001-144-b.pdf
- Li, J. & Xue, E. (2023). Dynamic Interaction between Student Learning Behaviour and Learning Environment: Meta-Analysis of Student Engagement and Its Influencing Factors. *Behavioral Sciences*, 13(1), 59 - 74. Doi.org/10.3390/bs13010059
- Nitko, A. J. (2004). *Educational assessment of students* (4th ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
- Ogunyemi, K.O. (2022). Class Size and Self-Esteem as Determinants of Student Learning Outcomes in Essay Writing. *Journal of Educational Research & Practice*, 12(1), 148 – 159. <https://eric.ed.gov/?q=essay+writing&id=EJ1373922>
- Skinner, E.A., & Belmont, M.J. (1993). Motivation in the classroom: Reciprocal effects of teacher behavior and student engagement across the school year. *Journal of Educational Psychology*. 85(4), 571 - 581. Doi.org/10.1037/0022-0663.85.4.571
- White, Freed D. (1983). *The Writer's Art*. California: Wadsworth Publishing.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยนครพนม

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับ แบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ได้รับความกรุณาจากผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 2 คน ได้แก่

รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วิชญาปกรณ์	อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาคภูมิ สุขเจริญ	อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา จำนวน 1 คน ได้แก่

รองศาสตราจารย์ ดร. น้ำทิพย์ ่องอจาฉนิชย์	อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
--	--

ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 1 คน ได้แก่

นางสาวศุภรดา ไพโรสนธ์	ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ (คศ.3) โรงเรียนเมืองเชลียง (สพม. สุโขทัย)
-----------------------	--

ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการศึกษา จำนวน 1 คน ได้แก่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อังคณา อ่อนธานี	อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
---------------------------------------	---

ผู้เชี่ยวชาญด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย จำนวน 1 คน ได้แก่

รองศาสตราจารย์ ดร.วศิน ปัญญาวุฒตระกูล	อาจารย์ประจำภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
---------------------------------------	--

ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย งานวิชาการ โทร. ๘๘๒๘

ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๐๑๓๐

วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วิชญาปกรณ์

ด้วย นายสมชาย ทุนมาก รหัสประจำตัว ๖๕๐๙๑๐๗๒ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง ๕ ขั้นตอน (CO - 5 STEPS) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงภพ ชุนมธูรส เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังที่แนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามัย นาอุดม)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย งานวิชาการ โทร. ๘๘๒๘

ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๐๑๓๐

วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาคภูมิ สุขเจริญ

ด้วย นายสมชาย ทุนมาก รหัสประจำตัว ๖๕๐๙๑๐๗๒ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง ๕ ขั้นตอน (CO - 5 STEPS) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงภพ ขุนมธุรส เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังที่แนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามัย นาอุดม)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย งานวิชาการ โทร. ๘๘๒๘

ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๐๑๓๐

วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.นำทิพย์ งามอาจาณิษฐ์

ด้วย นายสมชาย ทุนมาก รหัสประจำตัว ๖๕๐๙๑๐๗๒ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง ๕ ขั้นตอน (CO - 5 STEPS) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงภพ ขุนมธุรส เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังที่แนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามัย นาคุดม)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๐๑๓๐

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๑๐ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน คุณศุภรดา ไพรสนธิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายสมชาย ทุนมาก รหัสประจำตัว ๖๕๐๙๑๐๗๒ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง ๕ ขั้นตอน (CO - 5 STEPS) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงภพ ขุนมธุรส เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามัย นาอุดม)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๖

๒. นายสมชาย ทุนมาก

โทร ๐๙-๘๙๙๑-๑๐๔๔

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย งานวิชาการ โทร. ๘๘๒๘

ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๐๑๓๐

วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อังคณา อ่อนธานี

ด้วย นายสมชาย ทุนมาก รหัสประจำตัว ๖๕๐๙๑๐๗๒ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง ๕ ขั้นตอน (CO – 5 STEPS) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงภพ ชุนมธุรส เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังที่แนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามัย นาอุตม)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย งานวิชาการ โทร. ๘๘๒๘

ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๐๑๓๐

วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.วศิน ปัญญาวุฒตระกูล

ด้วย นายสมชาย ทุนมาก รหัสประจำตัว ๖๕๐๙๑๐๗๒ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง ๕ ขั้นตอน (CO - 5 STEPS) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงภพ ขุนมธุรส เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังที่แนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามัย นาอุดม)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

หนังสือขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ว ๐๑๓๑

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๑๐ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองเซียง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน.....ฉบับ

ด้วย นายสมชาย ทุนมาก รหัสประจำตัว ๖๕๐๙๑๐๗๒ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง ๕ ขั้นตอน (CO – 5 STEPS) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงภพ ขุนมธุรส เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามย์ นาอุดม)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒. นายสมชาย ทุนมาก

โทร ๐๙-๘๙๙๑-๑๐๔๔

หนังสือแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

งานบริการการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
รับที่ 4761 วันที่ - 2 พ.ย. 2566 เวลา 14.50 น.

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
รับที่ 13479
วันที่ - 2 พ.ย. 2566
เวลา 14.30 น.

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาโท

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับปริญญาโท ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยมีคุณภาพ และมาตรฐานสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และเป็นไปตามข้อ ๒๗ (๒) (ก) แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๙

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยนครสวรรค์ พ.ศ. ๒๕๓๓ บัณฑิตวิทยาลัย จึงแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ของ นายสมชาย ทุนมาก รหัสประจำตัว ๖๕๐๙๑๐๗๒ สาขาวิชาภาษาไทย ดังต่อไปนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงภพ	ขุนมธุรส	ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
๒. รองศาสตราจารย์ ดร.ภฤชยากาญจน์	โตพิทักษ์	กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ให้อาจารย์ที่ปรึกษาดำเนินการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัยนครสวรรค์ เรื่อง แนวปฏิบัติในการทำวิทยานิพนธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

P. Watt

(รองศาสตราจารย์ ดร.พงศ์พันธ์ กิจสนาโยธิน)

รองคณบดีฝ่ายบริหาร รักษาราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

เขียน รวบรวม

1. ศิลาโพนธานภาน

2. เสนอกรมเจ้าอาวาสศรีมหา

ศิลาโพนธานภาน

2 พ.ย. 66

2 พ.ย. 66

1107
P. Watt
2 พ.ย. 66

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรกรณ์ ประจันบาน)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ประกาศอนุมัติให้ดำเนินการทำวิจัย

งานบริการการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
รับที่.....วันที่ 2.6.5.ค. 2566 เวลา.....น.

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
รับที่ 15615
วันที่ 2.6.5.ค. 2566
15.90.8

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
เรื่อง อนุมัติให้นิติระดับปริญญาโทดำเนินการทำวิจัย
ครั้งที่ ๑๘๑ / ๒๕๖๖

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้ นายสมชาย ทุนมาก รหัสประจำตัว ๖๕๐๙๑๐๗๒ นิสิตระดับปริญญาโท
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ดำเนินการทำวิจัยตามโครงร่างวิทยานิพนธ์ที่เสนอ
เรื่อง ภาษาไทย “การพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
ที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก
แบบรวมพลัง ๕ ขั้นตอน (CO – 5 STEPS) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการ
ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย”
ภาษาอังกฤษ “THE DEVELOPMENT OF EASSAY WRITING ABILITIES OF MATTHAYOMSUKSA 5
STUDENTS WITH VARIOUS ENGAGEMENT BY USING THE 5 STEPS
COLLABORATIVE ACTIVE LEARNING PROCESS (CO – 5 STEPS) WITH
THE INTEGRATION EXERCISES BASE ON LOCAL WISDOM IN SUKHOTHAI
PROVINCE”
โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงภพ ขุนมธุรส เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
จึงประกาศมาให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๖

เรียน รองค.อ.

1.เพื่อคืนหอประชุม

2.เพื่อคืนห้องสมุดหอประชุม

คณาจารย์ในวิทยาเขต นครสวรรค์

26 ธ.ค. 66

26 ธ.ค. 66

NS VS

(รองศาสตราจารย์ ดร.กรองกาญจน์ ชูทิพย์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

11.57 16.00.6
รองศาสตราจารย์ ดร.กรองกาญจน์ ชูทิพย์
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

(ตัวอย่าง)

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชา ท 32101 ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 อ่าน คิด วิเคราะห์ เขียน	เวลา 14 คาบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การเขียนคำนำเรียงความ	เวลา 2 คาบ (คาบละ 55 นาที)
โรงเรียนเมืองเชลียง (สพม. สุโขทัย)	ผู้สอน นายสมชาย ทุนมาก

1. มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1

ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษามีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท 2.1 ม.4-6/2 เขียนเรียงความ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

ผู้เรียนเขียนส่วนคำนำเรียงความได้ (P)

3. สาระสำคัญ

การเขียนคำนำเรียงความ คือ การเขียนข้อความย่อหน้าแรกของเรียงความ เป็นส่วนเปิดเรื่อง ให้ผู้อ่านทราบว่าได้อ่านเรียงความเรื่องอะไร ผู้เขียนจึงควรเขียนให้ตรงกับชื่อเรื่อง กระชับ นำผู้อ่านเข้าสู่เรื่องอย่างแยบยลด้วยภาษาอันสละสลวยและใช้ศิลปะการนำเสนอที่เร้าใจ ทั้งตั้งคำถาม ยกสุภาษิต คำขวัญ คำพูดของบุคคลสำคัญ บทร้อยกรอง และให้คำจำกัดความหัวข้อเรียงความ ฯลฯ เพื่อชวนให้ติดตามอ่านเรียงความต่อไปตลอดทั้งเรื่อง โดยผู้เขียนต้องเลือกใช้กลวิธีที่เหมาะสมกับชื่อเรื่องที่เขียนด้วย ซึ่งจะช่วยให้เขียนคำนำเรียงความได้ดี

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ในขั้นที่ 2 - 5 ดังนี้

4.1 กิจกรรมการเรียนรู้ชั่วโมงที่ 1

จุดประสงค์	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
นำเข้าสู่บทเรียน	<p>ขั้นที่ 1 เสนอสิ่งเร้าและระบุคำถามสำคัญ (10 นาที)</p> <p>1.1 ผู้เรียนอ่านคำนำที่ได้รับรางวัลระดับประเทศที่ผู้สอนกระตุ้นความสนใจด้วยประเด็น “ย่อหน้านี้เคยทำให้รุ่นพี่โรงเรียนเราบินลัดฟ้าเที่ยวต่างประเทศฟรี”</p> <p>1.2 ผู้เรียนแต่ละกลุ่มรวมพลังกันตั้งคำถามที่เกี่ยวกับประเด็นที่ว่า “เหตุใดส่วนคำนำนี้ถึงจัดว่าเป็นคำนำที่ดี หรือ คำนำเรียงความนี้มีลักษณะเด่นอย่างไร”</p> <p>กลุ่มละ 4-5 คำถาม โดยคำถามมาจากสมาชิกทุกคนในกลุ่ม</p> <p>1.3 ผู้เรียนแต่ละกลุ่มคัดเลือกคำถามสำคัญเพื่อนำไปสู่แนวคิดหลักคือ ลักษณะของคำนำที่ดีและกลวิธีเขียนคำนำเรียงความ</p> <p>1.4 ผู้เรียนช่วยกันคาดคะเนคำตอบของคำถามที่กลุ่มตนเองเลือก โดยผู้สอนแนะนำว่าผู้เรียนไม่ต้องสนใจว่าคำตอบนั้นถูกหรือผิด ไม่มีผลต่อคะแนนใช้สำหรับทบทวนและตรวจสอบความรู้เดิมของผู้เรียน</p>	<p>ส่วนคำนำ</p> <p>เรียงความ</p> <p>เรื่อง สังคม</p> <p>งอกงาม</p> <p>เพราะเราดูแล</p> <p>ของนายสมชาย</p> <p>ทุนมาก</p>	<p>สิ่งที่ประเมิน:</p> <p>พื้นฐานความรู้เดิม</p> <p>วิธีการประเมิน:</p> <p>ฟังคำตอบของผู้เรียน</p> <p>เครื่องมือที่ใช้ประเมิน:</p> <p>คำถามกระตุ้นความคิด</p>
ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกการเขียนคำนำเรียงความ	<p>ขั้นที่ 2 แสวงหาสารสนเทศและวิเคราะห์อย่างรวมพลัง (40 นาที)</p> <p>2.1 ผู้เรียนแต่ละกลุ่มพิสูจน์สมมติฐานจากการคาดคะเนคำตอบในขั้นที่ 1 โดยเรียนรู้ความหมายลักษณะ และวิธีเขียนคำนำเรียงความ โดยการศึกษาสารสนเทศจากใบความรู้ที่ 1 ความรู้พื้นฐานของการเขียนคำนำเรียงความ (หน้า 3) จากนั้นผู้เรียนรวมพลังวิเคราะห์</p>	<p>แบบฝึกทักษะฯ</p> <p>ชุดที่ 3 สุดยอดเทคนิค</p> <p>การเขียนคำนำ</p> <p>เรียงความ</p>	<p>ประเมิน:</p> <p>ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนคำนำเรียงความ</p> <p>วิธีการประเมิน:</p> <p>ตรวจใบกิจกรรมที่ 1-2</p>

จุดประสงค์	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
	<p>ข้อมูลและตรวจสอบความเข้าใจจากการทำกิจกรรมที่ 1 วิเคราะห์คำนำเรียงความ (หน้า 4)</p> <p>2.2 ผู้เรียนแต่ละกลุ่มศึกษาข้อมูลจากใบความรู้ที่ 2 เทคนิคการเขียนคำนำเรียงความ (หน้า 6) จากนั้นผู้เรียนรวมพลังวิเคราะห์ข้อมูลและตรวจสอบความเข้าใจจากการทำกิจกรรมที่ 2 เลือกสรรกลวิธีเขียนคำนำให้เข้าใจผู้อ่าน (หน้า 11) ในแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ชุดที่ 3</p> <p>2.3 ผู้เรียนรวมพลังวิเคราะห์หัวข้อและเขียนคำนำเรียงความในกิจกรรมที่ 3 ฝึกเขียนคำนำเรียงความ (หน้า 13) ของแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ชุดที่ 3</p>		<p>เครื่องมือที่ใช้ประเมิน:</p> <p>เกณฑ์การตรวจให้คะแนนกิจกรรมที่ 1-2 ซึ่งอยู่ในแบบฝึกทักษะฯ ชุดที่ 3 (หน้า 15-17)</p>
สรุปกิจกรรมการเรียนรู้	<p>สรุปกิจกรรมคาบเรียนที่ 1 (5 นาที)</p> <p>ผู้เรียนทำกิจกรรม concept check ผ่านการนิยามคำศัพท์คนละ 1-3 คำ ที่เกี่ยวข้องกับสาระสำคัญที่เรียนไปในคาบนี้ ลงใน Mentimeter</p>	 <p>QR CODE: Mentimeter</p>	<p>ตรวจสอบแนวคิดของผู้เรียนว่าคลาดเคลื่อนหรือไม่ อย่างไร เพื่อวางแผนสอนในคาบต่อไป</p>

4.2 กิจกรรมการเรียนรู้ชั่วโมงที่ 2

จุดประสงค์	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
นำเข้าสู่บทเรียน	<p>นำเข้าสู่บทเรียน (5 นาที)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิดจากผู้สอนว่า “นักเรียนเคยเรียนหรือรู้จักวรรณกรรมหรือวรรณคดีสมัยสุโขทัย เรื่องใดบ้าง” จากนั้นผู้เรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิดจากผู้สอนอีกว่า “แล้วมีใครรู้จักวรรณกรรมท้องถิ่นในจังหวัดสุโขทัยบ้างไหม รู้จักเรื่องใดบ้าง” - ผู้เรียนฟังเพื่อนหรือครูยกตัวอย่างการเล่าเรื่องย่อวรรณกรรมท้องถิ่นในจังหวัดสุโขทัย - ผู้เรียนตอบคำถามจากผู้สอนว่า “การที่เรารู้จักภาษาและวรรณกรรมท้องถิ่นในจังหวัดสุโขทัยเกี่ยวข้องหรือมีประโยชน์ต่อการเขียนเรียงความอย่างไร” 	-	-
ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกการเขียนคำนำเรียงความ	<p>ขั้นที่ 3 รวมพลังอภิปรายและสร้างความรู้ (10 นาที)</p> <p>3.1 ผู้เรียนแต่ละกลุ่มจับคู่กับเพื่อนกลุ่มอื่น ๆ เพื่อนำเสนอผลงานจากกิจกรรมที่ 3 และรวมพลังกันอภิปรายและสะท้อนคิดผลงาน</p> <p>3.2 ผู้เรียนปรับปรุงผลงานกลุ่มของตนให้ถูกต้อง</p>	แบบฝึกทักษะฯ ชุดที่ 3 สุดยอดเทคนิค การเขียนคำนำเรียงความ	-
	<p>ขั้นที่ 4 สื่อสารและสะท้อนคิด อย่างรวมพลัง (25 นาที)</p> <p>4.1 ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานกลุ่มของตนหน้าชั้นเรียน กลุ่มละ 1-2 นาที โดยผู้สอนกำหนดเงื่อนไขว่า สมาชิกทุกคนต้องมีโอกาสได้พูดนำเสนอผลงาน</p> <p>4.2 ตัวแทนผู้เรียนกลุ่มอื่น ๆ ที่เป็นผู้ฟังรวมพลังกันสะท้อนผลงานที่เพื่อนนำเสนอ โดยบอกจุดเด่นและเสนอแนะแนวทางพัฒนาผลงานให้ดียิ่งขึ้น</p>	แบบฝึกทักษะฯ ชุดที่ 3 สุดยอดเทคนิค การเขียนคำนำเรียงความ	<p>ประเมิน: ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนคำนำเรียงความ</p> <p>วิธีการประเมิน: ตรวจใบกิจกรรมที่ 3</p> <p>เครื่องมือที่ใช้ประเมิน: เกณฑ์การตรวจให้คะแนนกิจกรรมที่ 3 ซึ่งอยู่ใน</p>

จุดประสงค์	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
	<p>4.3 ผู้เรียนและผู้สอนรวมพลังกันสรุปบทเรียนหรือองค์ความรู้ทั้งหมดผ่านกิจกรรม Blackboard share โดยผู้เรียนเป็นผู้สะท้อนคิดเองทั้งหมดผู้สอนทำหน้าที่ผู้อำนวยการเรียนรู้ ครอบคลุมประเด็นสำคัญ คือ เทคนิคใดที่ผู้เรียนห้องนี้นิยมใช้ และเทคนิคใดเหมาะสมกับหัวข้อในกิจกรรมที่ 3</p>		<p>แบบฝึกทักษะฯ ชุดที่ 3 (หน้า 18)</p>
<p>ผู้เรียนเขียนคำนำเรียงความได้ (P)</p>	<p>ขั้นที่ 5 รวมพลังประยุกต์และตอบแทนสังคม (10 นาที)</p> <p>5.1 ผู้เรียนแต่ละกลุ่มรวมพลังกันทำกิจกรรมที่ 4 ภูมิปัญญาท้องถิ่นบ้านฉันกับการสร้างสรรค์คำนำเรียงความ (หน้า 14) โดยให้รวมพลังกันวิเคราะห์และเขียนคำนำเรียงความ หัวข้อ “พ่อขุนรามคำแหงมหาราช”</p> <p>5.2 ผู้เรียนแชร์ผลงานลงในกลุ่ม Facebook ห้องเรียน หรือเพจระดับชั้นหรือ เพจโรงเรียน</p>	<p>แบบฝึกทักษะฯ ชุดที่ 3 สดุดยอดเทคนิค การเขียนคำนำเรียงความ</p>	<p>ประเมิน: จุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีการประเมิน: ตรวจใบกิจกรรมที่ 4 เครื่องมือที่ใช้ประเมิน: เกณฑ์การตรวจให้คะแนน กิจกรรมที่ 4 ซึ่งอยู่ในแบบฝึกทักษะฯ ชุดที่ 3 (หน้า 19)</p>
<p>ผู้เรียนสะท้อนคิด</p>	<p>สรุปกิจกรรมคาบเรียนที่ 2 (5 นาที)</p> <p>ผู้เรียนรวมพลังกันสรุปกิจกรรมการเรียนรู้ โดยสะท้อนความคิดผ่านประโยคสั้น ๆ ใน Padlet กิจกรรม 3 H</p> <p>H₁: HEAD = ได้เรียนรู้อะไรบ้าง H₂: HAND = ได้ลงมือปฏิบัติหรือทำสิ่งใดบ้าง H₃: HEART = รู้สึกอย่างไร</p>	 <p>QR CODE: Padlet กิจกรรม 3 H</p>	<p>-</p>

5. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

5.1 สื่อการเรียนรู้

5.1.1 ส่วนคำนำเรียงความ เรื่อง สังคมงอกงาม เพราะเราดูแล ของสมชาย ทุนมารากราว์ชนะเลิศการประกวดเขียนเรียงความระดับประเทศ ประเภทรุ่นอายุไม่เกิน 18 ปีบริบูรณ์ โดยกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

5.1.2 แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความที่บูรณาการภูมิปัญญาจังหวัดสุโขทัย ชุดที่ 3 สุดยอดเทคนิคการเขียนคำนำเรียงความ

5.1.3 QR Code: Mentimeter กิจกรรม concept check

5.1.4 กระดานสำหรับกิจกรรม Blackboard share

5.1.5 QR Code: Padlet กิจกรรม 3 H สะท้อนคิด

5.2 แหล่งการเรียนรู้

5.2.1 ห้องสมุดเฉลิมพระเกียรติฯ โรงเรียนเมืองเสลียง

5.2.2 ห้องปฏิบัติการทางภาษา 1 อาคาร 5 โรงเรียนเมืองเสลียง

5.2.3 แหล่งข้อมูลสารสนเทศออนไลน์ เช่น

6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
1. ผู้เรียนเขียนคำนำเรียงความได้ (P)	ตรวจและประเมินกิจกรรมที่ 4 ในแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ชุดที่ 3 สุดยอดเทคนิคการเขียนคำนำเรียงความ	เกณฑ์การตรวจและประเมินกิจกรรมที่ 4 ที่อยู่ส่วนท้ายแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ชุดที่ 3 สุดยอดเทคนิคการเขียนคำนำเรียงความ	ระดับคุณภาพดี ขึ้นไปผ่านเกณฑ์

แบบบันทึกคะแนนระหว่างการเรียนรู้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การเขียนคำนำเรียงความ
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนเมืองเสถียร จังหวัดสุโขทัย

ที่	คะแนนระหว่างการทำกิจกรรมการเรียนรู้				รวม (39 คะแนน)	ร้อยละ	ผลการ ประเมิน (ผ่าน/ไม่ผ่าน)
	กิจกรรมที่ 1 (5 คะแนน)	กิจกรรมที่ 2 (10 คะแนน)	กิจกรรมที่ 3 (12 คะแนน)	กิจกรรมที่ 4* (12 คะแนน)			
S01							
S02							
S03							
S04							
S05							
S06							
S07							
S08							
S09							
S10							
S11							
S12							
S13							
S14							
S15							
S16							
S17							
S18							
S19							
S20							
S21							
S22							
S23							

ที่	คะแนนระหว่างการทำกิจกรรมการเรียนรู้				รวม (39 คะแนน)	ร้อยละ	ผลการ ประเมิน (ผ่าน/ไม่ผ่าน)
	กิจกรรมที่ 1 (5 คะแนน)	กิจกรรมที่ 2 (10 คะแนน)	กิจกรรมที่ 3 (12 คะแนน)	กิจกรรมที่ 4* (12 คะแนน)			
S24							
S25							
S26							
S27							
S28							
S29							
S30							
S31							
S32							
S33							
S34							
S35							
S36							
รวม							
\bar{X}							
S.D.							
ร้อยละ							

*หมายเหตุ กิจกรรมที่ 4 คือ การวัดผลตรงตามจุดประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีเกณฑ์
ผ่านการประเมินเมื่อผลงานอยู่ในระดับคุณภาพ ดี

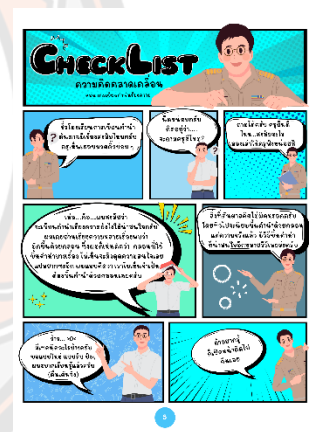
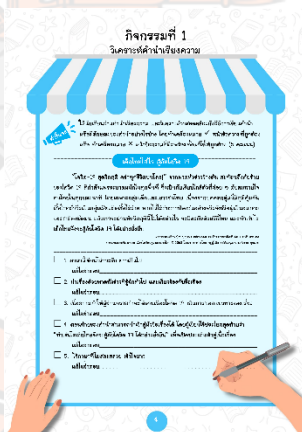
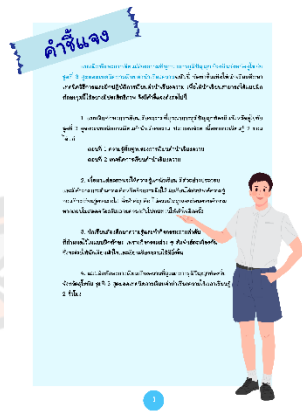
ลงชื่อ

ผู้บันทึก

(นายสมชาย ทุนมาก)

(ตัวอย่าง)

แบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ชุดที่ 3 สุดยอดเทคนิคการเขียนคำนำเรียงความ

ภาพ 5 ตัวอย่างแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย

เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถการเขียนเรียงความ

ประเด็น การประเมิน	คะแนน/ ระดับ คุณภาพ	คำอธิบายเกณฑ์การให้คะแนน
1.องค์ประกอบ ของเรียงความ	5 คะแนน (ดีเยี่ยม)	เรียงความที่เขียนมีองค์ประกอบครบถ้วนทั้ง 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนคำนำ ส่วนเนื้อเรื่อง และส่วนสรุป โดยแต่ละส่วนมีความยาวเหมาะสม คือ ส่วนคำนำและส่วนสรุปมีความยาวส่วนละ 3 - 6 บรรทัด ส่วนเนื้อเรื่องมีความยาว 18 - 24 บรรทัด เขียนย่อหน้าได้ถูกต้อง โดยส่วนคำนำและส่วนสรุปต้องมีส่วนละ 1 ย่อหน้า และส่วนเนื้อเรื่องมีมากกว่า 1 ย่อหน้าได้ ตลอดจนเขียนเรียงความทั้งเรื่องด้วยความยาว 25 - 30 บรรทัด
	4 คะแนน (ดีมาก)	เรียงความที่เขียนมีองค์ประกอบครบถ้วนทั้ง 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนคำนำ ส่วนเนื้อเรื่อง และส่วนสรุป โดยแต่ละส่วนมีความยาวไม่เหมาะสม คือ ส่วนคำนำหรือส่วนสรุปมีความยาวมากกว่า 6 บรรทัด หรือน้อยกว่า 3 บรรทัด หรือส่วนเนื้อเรื่องมีความยาวใกล้เคียงกับส่วนคำนำหรือส่วนสรุป หรือส่วนเนื้อเรื่องมีความยาวมากกว่า 24 บรรทัดหรือน้อยกว่า 18บรรทัด เขียนย่อหน้าได้ถูกต้อง โดยส่วนคำนำและส่วนสรุปต้องมีส่วนละ 1 ย่อหน้า และส่วนเนื้อเรื่องมีมากกว่า 1 ย่อหน้าได้ ตลอดจนเขียนเรียงความทั้งเรื่องด้วยความยาว 25 - 30 บรรทัด
	3 คะแนน (ดี)	เรียงความที่เขียนมีองค์ประกอบเพียง 2 ส่วน ได้แก่ เขียนส่วนเนื้อเรื่องและส่วนสรุปแต่ไม่เขียนส่วนคำนำ หรือเขียนส่วนคำนำและส่วนเนื้อเรื่อง แต่ไม่เขียนส่วนสรุป หรือเขียนส่วนคำนำและส่วนสรุปแต่ไม่เขียนส่วนเนื้อเรื่อง แต่ละส่วนมีความยาวไม่เหมาะสม คือ ทั้งส่วนคำนำและส่วนสรุปมีความยาวมากกว่า 6 บรรทัด หรือน้อยกว่า 3 บรรทัด หรือส่วนเนื้อเรื่องมีความยาวใกล้เคียงกับส่วนคำนำและส่วนสรุป หรือส่วนเนื้อเรื่องมีความยาวมากกว่า 24 บรรทัด

ประเด็น การประเมิน	คะแนน/ ระดับ คุณภาพ	คำอธิบายเกณฑ์การให้คะแนน
		หรือน้อยกว่า 18 บรรทัด เขียนย่อหน้าได้ถูกต้อง โดยส่วน คำนำและส่วนสรุปต้องมีส่วนละ 1 ย่อหน้า และส่วน เนื้อเรื่องมีมากกว่า 1 ย่อหน้าได้ ตลอดจนเขียนเรียงความ ทั้งเรื่องด้วยความยาว 25 - 30 บรรทัด
	2 คะแนน (พอใช้)	เรียงความที่เขียนมีองค์ประกอบเพียง 2 ส่วน ได้แก่ เขียน ส่วนเนื้อเรื่องและส่วนสรุป แต่ไม่เขียนส่วนคำนำ หรือ เขียนส่วนคำนำและส่วนเนื้อเรื่อง แต่ไม่เขียนส่วนสรุป หรือ เขียนส่วนคำนำและส่วนสรุป แต่ไม่เขียนส่วนเนื้อเรื่อง โดยมีความยาวไม่เหมาะสม ได้แก่ ส่วนคำนำหรือส่วนสรุป มีความยาวมากกว่า 6 บรรทัด หรือน้อยกว่า 3 บรรทัด หรือ ส่วนเนื้อเรื่องมีความยาวมากกว่า 24 บรรทัด หรือ น้อยกว่า 18 บรรทัด เขียนย่อหน้าไม่ถูกต้อง โดยส่วนคำนำ และส่วนสรุปต้องมีส่วนละ 1 ย่อหน้า และส่วนเนื้อเรื่อง มีมากกว่า 1 ย่อหน้าได้ ตลอดจนเขียนเรียงความทั้งเรื่อง น้อยกว่า 25 บรรทัด
	1 คะแนน (ปรับปรุง)	เรียงความที่เขียนมีองค์ประกอบเพียง 1 ส่วน คือ ส่วน คำนำ หรือ ส่วนเนื้อเรื่อง หรือส่วนสรุป โดยมีความยาว ไม่เหมาะสม ได้แก่ ส่วนคำนำหรือส่วนสรุปมีความยาว มากกว่า 3 บรรทัด หรือน้อยกว่า 2 บรรทัด หรือส่วน เนื้อเรื่องมีความยาวมากกว่า 26 บรรทัด หรือน้อยกว่า 24 บรรทัด เขียนย่อหน้าไม่ถูกต้อง โดยส่วนคำนำและ ส่วนสรุปต้องมีส่วนละ 1 ย่อหน้า และส่วนเนื้อเรื่อง มีมากกว่า 1 ย่อหน้าได้ ตลอดจนเขียนเรียงความทั้งเรื่อง น้อยกว่า 25 บรรทัด

ประเด็น การประเมิน	คะแนน/ ระดับคุณภาพ	คำอธิบายเกณฑ์การให้คะแนน
2. การเรียบเรียง และลำดับความคิด	5 คะแนน (ดีเยี่ยม)	เรียงความที่เขียนสามารถบ่งชี้จุดมุ่งหมายและขอบเขตของเรื่องได้ชัดเจน ประเด็นหรือแนวคิดในแต่ละย่อหน้าเกี่ยวข้องกับชื่อเรื่องและเป็นเรื่องราวเดียวกันตลอดเรื่อง (มีเอกภาพ) ตลอดจนจัดลำดับความคิดสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ (มีสัมพันธ์ภาพ) และแต่ละย่อหน้านำเสนอแนวคิดสำคัญได้เด่นชัด (มีสารัตถภาพ)
	4 คะแนน (ดีมาก)	เรียงความที่เขียนสามารถบ่งชี้จุดมุ่งหมายและขอบเขตของเรื่องได้ชัดเจน ประเด็นหรือแนวคิดในแต่ละย่อหน้าเกี่ยวข้องกับชื่อเรื่องและเป็นเรื่องราวเดียวกันตลอดเรื่อง (มีเอกภาพ) แต่ย่อหน้าต่าง ๆ ไม่สัมพันธ์กัน ลำดับความคิดวกวน (ไม่มีสัมพันธ์ภาพ) หรือ นำเสนอความคิดสำคัญไม่ชัดเจนหรือไม่มีแนวคิดสำคัญ (ไม่มีสารัตถภาพ)
	3 คะแนน (ดี)	เรียงความที่เขียนสามารถบ่งชี้จุดมุ่งหมายและขอบเขตของเรื่องได้ชัดเจน ประเด็นหรือแนวคิดในแต่ละย่อหน้าเกี่ยวข้องกับชื่อเรื่องและเป็นเรื่องราวเดียวกันตลอดเรื่อง (มีเอกภาพ) แต่ย่อหน้าต่าง ๆ ไม่สัมพันธ์กัน ลำดับความคิดวกวน (ไม่มีสัมพันธ์ภาพ) และ นำเสนอความคิดสำคัญไม่ชัดเจนหรือไม่มีแนวคิดสำคัญ (ไม่มีสารัตถภาพ)
	2 คะแนน (พอใช้)	เรียงความที่เขียนสามารถบ่งชี้จุดมุ่งหมายและขอบเขตของเรื่องได้ ประเด็นหรือแนวคิดบางย่อหน้าไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเรื่อง (ไม่มีเอกภาพ) ย่อหน้าต่าง ๆ ไม่สัมพันธ์กัน ลำดับความคิดวกวน (ไม่มีสัมพันธ์ภาพ) และนำเสนอความคิดสำคัญไม่ชัดเจนหรือไม่มีแนวคิดสำคัญ (ไม่มีสารัตถภาพ)

ประเด็น การประเมิน	คะแนน/ ระดับคุณภาพ	คำอธิบายเกณฑ์การให้คะแนน
	1 คะแนน (ปรับปรุง)	เรียงความที่เขียนไม่สามารถบ่งชี้จุดมุ่งหมายและขอบเขตของเรื่องได้ หรือไม่ชัดเจน ประเด็นหรือแนวคิดบางย่อหน้าไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเรื่อง (ไม่มีเอกภาพ) ย่อหน้าต่าง ๆ ไม่สัมพันธ์กัน ลำดับความคิดววน (ไม่มีสัมพันธ์ภาพ) และนำเสนอความคิดสำคัญไม่ชัดเจนหรือไม่มีแนวคิดสำคัญ (ไม่มีสารัตถภาพ)
3. เนื้อหาและ ความคิด สร้างสรรค์	5 คะแนน (ดีเยี่ยม)	เขียนส่วนคำนำที่กระตุ้นและปรากฏกลวิธีดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้ ส่วนเนื้อเรื่องสอดคล้องกับชื่อเรื่อง ข้อมูลที่นำเสนอถูกต้อง ปรากฏการยกตัวอย่างอ้างอิงประกอบได้ สอดคล้องกับแนวคิดที่นำเสนอ ส่วนสรุปสัมพันธ์กับเนื้อหาส่วนอื่น ๆ ไม่ปรากฏรายละเอียดหรือไม่เปิดประเด็นใหม่ที่ไม่เกี่ยวข้อง โดยปรากฏกลวิธีการเขียนสรุปที่น่าสนใจ นอกจากนี้เรียงความที่เขียนยังมีมุมมองการเขียนแปลกใหม่น่าสนใจ และแสดงเหตุผลสนับสนุนความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนสอดแทรกแนวคิดที่เป็นประโยชน์เชิงสร้างสรรค์ต่อตนเอง ชุมชน สังคม และมีคุณค่าแก่ผู้อ่าน โดยสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
	4 คะแนน (ดีมาก)	เขียนส่วนคำนำที่กระตุ้นและปรากฏกลวิธีดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้ ส่วนเนื้อเรื่องสอดคล้องกับชื่อเรื่อง ข้อมูลที่นำเสนอถูกต้อง ปรากฏการยกตัวอย่างอ้างอิงประกอบได้ สอดคล้องกับแนวคิดที่นำเสนอ ส่วนสรุปสัมพันธ์กับเนื้อหาส่วนอื่น ๆ ไม่ปรากฏรายละเอียดหรือไม่เปิดประเด็นใหม่ที่ไม่เกี่ยวข้อง โดยปรากฏกลวิธีการเขียนสรุปที่น่าสนใจ นอกจากนี้เรียงความที่เขียนยังมีมุมมองการเขียนแปลกใหม่น่าสนใจ และแสดงเหตุผลสนับสนุนความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสม

ประเด็น การประเมิน	คะแนน/ ระดับคุณภาพ	คำอธิบายเกณฑ์การให้คะแนน
	3 คะแนน (ดี)	เขียนส่วนคำนำที่กระตุ้นและปรากฏกลวิธีดึงดูดความสนใจ ของผู้อ่านได้ ส่วนเนื้อเรื่องสอดคล้องกับชื่อเรื่อง ข้อมูล ที่นำเสนอถูกต้อง ปรากฏการยกตัวอย่างอ้างอิงประกอบได้ สอดคล้องกับแนวคิดที่นำเสนอ ส่วนสรุปสัมพันธ์กับเนื้อหา ส่วนอื่น ๆ ไม่ปรากฏรายละเอียดหรือไม่เปิดประเด็นใหม่ ที่ไม่เกี่ยวข้อง โดยปรากฏกลวิธีการเขียนสรุปที่น่าสนใจ
	2 คะแนน (พอใช้)	เขียนส่วนคำนำตรงกับชื่อเรื่อง แต่ไม่สามารถกระตุ้น ความสนใจของผู้อ่านได้ ส่วนเนื้อเรื่องสอดคล้องกับชื่อเรื่อง ข้อมูลที่นำเสนอถูกต้องเพียงบางส่วน ส่วนสรุปสัมพันธ์ กับเนื้อหาส่วนอื่น ๆ แต่ปรากฏรายละเอียดและปรากฏ การเปิดประเด็นใหม่ที่ไม่เกี่ยวข้อง
	1 คะแนน (ปรับปรุง)	เขียนส่วนคำนำกว้าง ๆ บางส่วนไม่สัมพันธ์กับชื่อเรื่องและ ไม่สามารถกระตุ้นความสนใจของผู้อ่านได้ส่วนเนื้อเรื่อง บางส่วนไม่สอดคล้องกับชื่อเรื่อง ข้อมูลที่นำเสนอถูกต้อง เพียงบางส่วน ส่วนสรุปไม่สัมพันธ์กับเนื้อหาส่วนอื่น ๆ ปรากฏการเปิดประเด็นใหม่ที่ไม่เกี่ยวข้อง
4. การใช้สำนวน ภาษา	5 คะแนน (ดีเยี่ยม)	ใช้คำได้ถูกต้องตามความหมายทั้งหมด และใช้คำเชื่อม ประโยค ข้อความ ย่อหน้าถูกต้องทุกตำแหน่ง เขียน ประโยคสื่อความได้สมบูรณ์ ชัดเจน ใช้ระดับภาษาและ สำนวนโวหารได้เหมาะสมกับแนวคิดที่นำเสนอ และใช้ ภาษาเขียนทั้งหมด
	4 คะแนน (ดีมาก)	ใช้คำได้ถูกต้องตามความหมาย และใช้คำเชื่อมประโยค ข้อความ ย่อหน้าได้ถูกต้องทุกตำแหน่ง เขียนประโยค สื่อความได้สมบูรณ์ ชัดเจน ใช้สำนวนโวหารได้เหมาะสม กับแนวคิดที่นำเสนอ แต่ปรากฏการใช้ภาษาพูดและ ภาษาถิ่นปะปนกับภาษาเขียน

ประเด็น การประเมิน	คะแนน/ ระดับ คุณภาพ	คำอธิบายเกณฑ์การให้คะแนน
	3 คะแนน (ดี)	ใช้คำไม่ถูกต้องตามความหมาย 1 - 2 คำ หรือ ใช้คำเชื่อม ประโยค ข้อความ ย่อหน้าไม่ถูกต้อง 1 - 2 แห่ง และ / หรือ เขียนประโยคสื่อความได้แต่พบประโยคกำกวมและประโยค ไม่สื่อความ (วลี / ส่วนขยาย) 1 - 2 แห่ง และ / หรือใช้ สำนวนโวหารได้เหมาะสม แต่ปรากฏการใช้ภาษาพูดและ ภาษาถิ่นปะปนกับภาษาเขียน
	2 คะแนน (พอใช้)	ใช้คำไม่ถูกต้องตามความหมาย 3 - 4 คำ หรือ ใช้คำเชื่อม ประโยค ข้อความ ย่อหน้าไม่ถูกต้อง 3 - 4 แห่ง และ / หรือ เขียนประโยคสื่อความได้ แต่พบประโยคกำกวมและประโยค ไม่สื่อความ (วลี / ส่วนขยาย) 3 - 4 แห่ง และ / หรือใช้ สำนวนโวหารได้เหมาะสมเพียงบางส่วน และปรากฏการใช้ ภาษาพูดและภาษาถิ่นปะปนกับภาษาเขียน
	1 คะแนน (ปรับปรุง)	ใช้คำไม่ถูกต้องตามความหมาย 5 คำขึ้นไปหรือใช้คำเชื่อม ประโยค ข้อความ ย่อหน้าไม่ถูกต้อง 5 แห่งขึ้นไป หรือ ประโยคไม่สื่อความ กำกวม 5 แห่งขึ้นไป หรือใช้สำนวน โวหารไม่เหมาะสม และปรากฏการใช้ภาษาพูดและภาษาถิ่น ปะปนกับภาษาเขียน
5. การเขียน สะกดคำ (ไม่นับคำซ้ำ)	5 คะแนน (ดีเยี่ยม)	เขียนสะกดคำได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ทุกคำ เว้นวรรค ตอนถูกต้องและใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้เหมาะสม ทุกแห่ง ไม่พบการเขียนฉีกคำ
	4 คะแนน (ดีมาก)	เขียนสะกดคำ ผิด 1 - 2 แห่ง และ / หรือ เว้นวรรคตอน ไม่ถูกต้อง 1 - 2 แห่ง และ / หรือ ใช้เครื่องหมายวรรคตอนไม่ เหมาะสม 1 - 2 แห่ง และ / หรือ พบการเขียนฉีกคำ 1 - 2 แห่ง
	3 คะแนน (ดี)	เขียนสะกดคำ ผิด 3 - 4 แห่ง และ / หรือ เว้นวรรคตอน ไม่ถูกต้อง 3 - 4 แห่ง และ / หรือ ใช้เครื่องหมายวรรคตอนไม่ เหมาะสม 3 - 4 แห่ง และ / หรือ พบการเขียนฉีกคำ 3 - 4 แห่ง

ประเด็น การประเมิน	คะแนน/ ระดับ คุณภาพ	คำอธิบายเกณฑ์การให้คะแนน
2 คะแนน (พอใช้)	เขียนสะกดคำ ผิด 5 - 6 แห่ง และ / หรือ	เว้นวรรคตอน ไม่ถูกต้อง 5 - 6 แห่ง และ / หรือ ใช้เครื่องหมายวรรคตอน ไม่เหมาะสม 5 - 6 แห่ง และ / หรือ พบการเขียนฉีกคำ 5 - 6 แห่ง
1 คะแนน (ปรับปรุง)	เขียนสะกดคำ ผิด 7 แห่งขึ้นไป และ / หรือ	เว้นวรรค ตอนไม่ถูกต้อง 7 แห่งขึ้นไป และ / หรือ ใช้เครื่องหมายวรรค ตอนไม่เหมาะสม 7 แห่งขึ้นไป และ / หรือ พบการเขียนฉีก คำ 7 แห่งขึ้นไป

แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถเขียนเรียงความ
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน
 (CO - 5 STEPS) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย

ชื่อผู้ตอบ _____ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ _____ เลขที่ _____
 คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้
 สำหรับพัฒนาความสามารถเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPS) ร่วมกับแบบฝึก
 ทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย
2. ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อให้ละเอียด แล้วให้เลือกตอบตามความคิดเห็น หรือ
 ความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียน ซึ่งคำตอบของนักเรียนไม่มีถูกหรือผิด และจะไม่มีผล
 ต่อการเรียนหรือคะแนนสอบของนักเรียนแต่อย่างใด คำตอบของนักเรียนจะถูกเก็บ
 เป็นความลับ และรวบรวมไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เท่านั้น
3. ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามโดยใช้เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับ
 ความรู้สึก และตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ โดย

5	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึง	พึงพอใจมาก
3	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
2	หมายถึง	พึงพอใจน้อย
1	หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 3 บรรยากาศในการเรียน						
1.	ครูจัดการเรียนรู้ได้แปลกใหม่ น่าสนใจ ทำให้นักเรียน มีความสุขในการเรียนรู้			✓		

- ขอขอบคุณทุกคนที่ให้ข้อมูลและตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้ -

สมชาย ทุนมาก

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO – 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย						
1.	กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนรวมพลังฝึกตั้งคำถามและอยากหาคำตอบ	5	4	3	2	1
2.	กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนรวมพลังฝึกวางแผนค้นคว้าหาความรู้และวิเคราะห์ข้อมูล	5	4	3	2	1
3.	กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนรวมพลังฝึกการอภิปรายภายในกลุ่ม ระหว่างกลุ่ม และหน้าชั้นเรียนและให้โอกาสได้ปรับองค์ความรู้ให้ถูกต้อง	5	4	3	2	1
4.	กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนรวมพลังฝึกนำเสนอผลงานและร่วมกันสะท้อนกระบวนการเรียนรู้ ข้อเด่นและข้อบกพร่องที่ควรพัฒนา	5	4	3	2	1
5.	กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนรวมพลังฝึกประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ใหม่ที่สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน	5	4	3	2	1
ด้านที่ 2 สื่อการเรียนรู้: แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย						
1.	มีเนื้อหาและกิจกรรมฝึกที่หลากหลาย เหมาะสำหรับฝึกฝนการเขียนเรียงความ	5	4	3	2	1
2.	สามารถเรียนรู้ได้ง่าย เรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก ไม่ซับซ้อน และน่าสนใจ	5	4	3	2	1
3.	มีรูปลักษณะสวยงาม จูงใจให้อยากฝึกปฏิบัติ	5	4	3	2	1
4.	มีรูปแบบและขนาดตัวอักษรที่ชัดเจน อ่านง่าย	5	4	3	2	1
5.	ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย	5	4	3	2	1

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 3 บรรยากาศในการเรียน						
1.	ครูจัดการเรียนรู้ได้แปลกใหม่ น่าสนใจ ทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้	5	4	3	2	1
2.	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่ม	5	4	3	2	1
3.	นักเรียนมีบทบาทในการรวมพลังทำกิจกรรมกลุ่ม กล้าคิด กล้าทำ กล้านำเสนอ และมีอิสระในการสร้างสรรค์งานเขียนเรียงความ	5	4	3	2	1
4.	ครูคอยให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้อย่างทั่วถึง	5	4	3	2	1
5.	ครูกระตุ้นและให้กำลังใจนักเรียนเพื่อให้ทำงานได้สำเร็จ	5	4	3	2	1
ด้านที่ 4 ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย						
1.	ช่วยทำให้นักเรียนรู้ เข้าใจ และมีความสามารถการเขียนเรียงความได้ดียิ่งขึ้น	5	4	3	2	1
2.	ช่วยทำให้นักเรียนสามารถนำองค์ความรู้และมวลประสบการณ์ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้	5	4	3	2	1
3.	ช่วยทำให้นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ อภิปรายสังเคราะห์ข้อมูล และมีทักษะการสื่อสาร	5	4	3	2	1
4.	ช่วยทำให้นักเรียนเกิดทักษะการรวมพลังทำงานเป็นทีม	5	4	3	2	1
5.	ช่วยทำให้นักเรียนตระหนักถึงคุณค่าของภูมิปัญญาในท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยในฐานะเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ทรงคุณค่า	5	4	3	2	1

ข้อเสนอแนะ

**แบบสอบถามความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5**

ชื่อผู้ตอบ _____ เลขที่ _____

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
2. ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อให้ละเอียด แล้วให้เลือกตอบตามความคิดเห็น หรือ ความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียน ซึ่งคำตอบของนักเรียนไม่มีถูกหรือผิด และจะไม่มีผลต่อการเรียนหรือคะแนนสอบของนักเรียน คำตอบของนักเรียนจะถูกเก็บเป็นความลับ และรวบรวมไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เท่านั้น
3. ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามโดยใช้เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความรู้สึก และความคิดมากที่สุดเพียงข้อเดียว และตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ โดย
 - 5 หมายถึง ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนมากที่สุด
 - 4 หมายถึง ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนมาก
 - 3 หมายถึง ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนปานกลาง
 - 2 หมายถึง ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนน้อย
 - 1 หมายถึง ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 1 ความยึดมั่นผูกพันทางปัญญา						
1.	ข้าพเจ้ามุ่งมั่นตั้งใจเรียนรู้วิชาภาษาไทยอย่างเต็มที่ทุกครั้ง			✓		

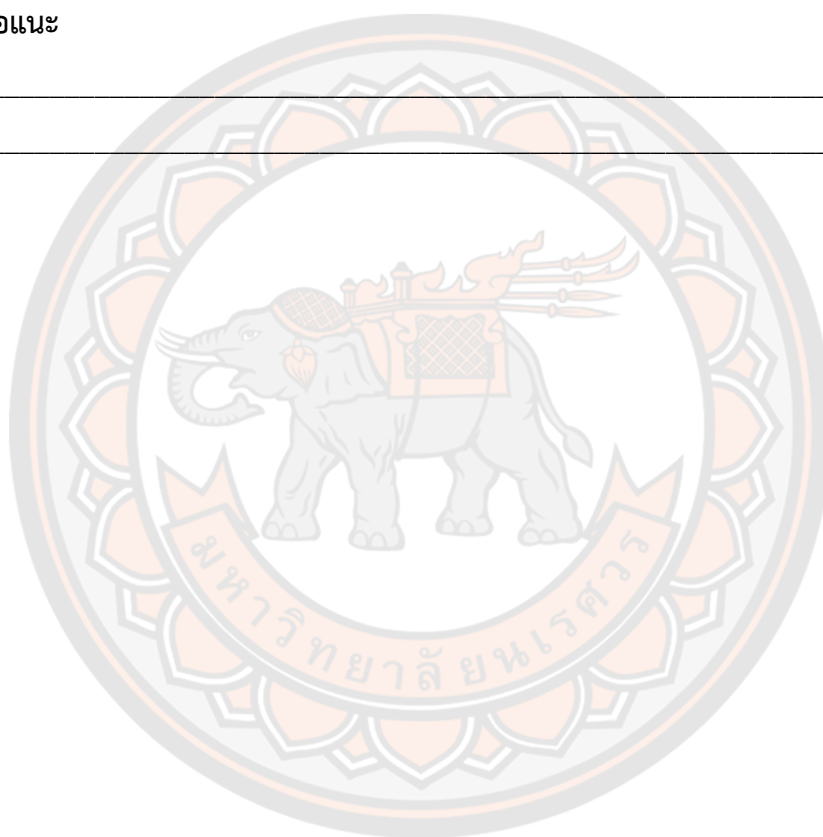
- ขอขอบคุณทุกคนที่ให้ข้อมูลและตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้ -

สมชาย ทุนมาก

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 1 ความยึดมั่นผูกพันทางปัญญา						
1.	ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนวิชาภาษาไทยเพื่อให้มีผลการเรียนดีที่สุด	5	4	3	2	1
2.	เมื่อเรียนเนื้อหาวิชาภาษาไทยไม่เข้าใจ ข้าพเจ้าจะพยายามหาคำตอบด้วยตนเองให้ได้ ก่อนที่จะถามเพื่อน และครู	5	4	3	2	1
3.	ข้าพเจ้ามักจะแสดงความคิดเห็นและสอบถามเพื่อน ๆ หรือครูเพื่ออภิปรายความรู้เกี่ยวกับวิชาภาษาไทยอยู่เสมอ	5	4	3	2	1
4.	เมื่อเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ในวิชาภาษาไทย ข้าพเจ้ามักจะพยายามสรุปความคิดด้วยตนเอง	5	4	3	2	1
5.	ข้าพเจ้าทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้และค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับวิชาภาษาไทยเพิ่มเติมอยู่เสมอ	5	4	3	2	1
ด้านที่ 2 ความยึดมั่นผูกพันทางอารมณ์						
1.	ข้าพเจ้าชอบเรียนวิชาภาษาไทยมากกว่าวิชาอื่น	5	4	3	2	1
2.	ข้าพเจ้ามีความสุขเมื่อได้เรียนวิชาภาษาไทย	5	4	3	2	1
3.	ข้าพเจ้ารู้สึกที่ตัวข้าพเจ้ามีส่วนช่วยให้บรรยากาศในห้องเรียนวิชาภาษาไทยสนุกสนานขึ้น	5	4	3	2	1
4.	ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่ได้ร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ ในวิชาภาษาไทย	5	4	3	2	1
5.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนวิชาภาษาไทยมีประโยชน์ต่อตนเองทั้งในปัจจุบันและในอนาคต	5	4	3	2	1
ด้านที่ 3 ความยึดมั่นผูกพันทางพฤติกรรม						
1.	ข้าพเจ้าเข้าเรียนวิชาภาษาไทยเป็นประจำ	5	4	3	2	1
2.	ข้าพเจ้าส่งงานวิชาภาษาไทยครบถ้วน ตรงเวลาทุกครั้ง	5	4	3	2	1
3.	ข้าพเจ้าไม่เล่นโทรศัพท์มือถือ หรือไม่ทำงานวิชาอื่น หรือไม่ทำกิจกรรมอื่นขณะเรียนวิชาภาษาไทย	5	4	3	2	1

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
4.	แม้ว่างานวิชาภาษาไทยจะยากเพียงใด ข้าพเจ้าก็จะพยายามค้นคว้าและลงมือทำให้สำเร็จ	5	4	3	2	1
5.	ข้าพเจ้าสามารถทำกิจกรรมในวิชาภาษาไทยร่วมกับเพื่อน ๆ ได้ทุกคน	5	4	3	2	1

ข้อเสนอแนะ

ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตาราง 34 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากการตรวจพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาของการจัดการเรียนรู้ที่ 1

ที่	รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
		1	2	3	4	5		
ด้านที่ 1 จุดประสงค์การเรียนรู้								
1.	สอดคล้องกับตัวชี้วัด และมาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.	สามารถวัดและประเมินผลได้จริง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.	ใช้ภาษาสื่อสารได้ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินรายด้าน							1.00	สอดคล้อง
ด้านที่ 2 สารสำคัญ								
1.	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.	สะท้อนแนวคิดที่เกิดกับผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.	เรียงเรียงถ้อยคำและลำดับความคิดได้ต่อเนื่อง สื่อสารได้ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินรายด้าน							1.00	สอดคล้อง
ด้านที่ 3 กิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) โดยขั้นที่ 2-5 ใช้ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย								
1.	สอดคล้องกับสารสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.	กิจกรรมการเรียนรู้ดำเนินการตามกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ขั้นที่ 2-5 ใช้ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ที่	รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
		1	2	3	4	5		
4.	กิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 5 ขั้นตอน ช่วยทำให้ผู้เรียนมีความสามารถ การเขียนเรียงความ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5.	ขั้นที่ 1 เสนอสิ่งเร้าและระบุคำถาม สำคัญ ทำให้ผู้เรียนสงสัย ตั้งคำถาม และอยากรู้คำตอบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6.	ขั้นที่ 2 แสวงหาสารสนเทศและ วิเคราะห์อย่างรวมพลัง ทำให้ผู้เรียน ร่วมกันวางแผนหาคำตอบ วิเคราะห์ หรือสรุปสารสนเทศ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7.	ขั้นที่ 3 รวมพลังอภิปรายและสร้าง ความรู้ทำให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปราย ภายในกลุ่ม/ระหว่างกลุ่ม แล้วปรับ องค์ความรู้ให้ถูกต้อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8.	ขั้นที่ 4 สื่อสารและสะท้อนคิด อย่างรวมพลังทำให้ผู้เรียนนำเสนอ ผลงานและร่วมกันสะท้อน กระบวนการเรียนรู้ ข้อเด่น ข้อบกพร่องที่ควรพัฒนา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9.	ขั้นที่ 5 รวมพลังประยุกต์และ ตอบแทนสังคมทำให้ผู้เรียนร่วมกัน ประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ ใหม่หรือสถานการณ์ที่สอดคล้องกับ สภาพสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินรายด้าน							1.00	สอดคล้อง

ที่	รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
		1	2	3	4	5		
ด้านที่ 4 สื่อการเรียนรู้								
1.	สื่อการเรียนรู้ทั้งหมดช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การเขียนเรียงความ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 1 สอดคล้องสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 1 เหมาะกับระดับ/ความสามารถของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 1 มีเนื้อหาและกิจกรรมฝึกที่หลากหลายเหมาะสมสำหรับฝึกฝนเขียนเรียงความ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 1 เรียนรู้ได้ง่ายเรียงเนื้อหาจากง่ายไปยาก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 1 มีการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 1 มีรูปแบบและขนาดตัวอักษรชัดเจน อ่านง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 1 ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 1 สะดวกต่อการใช้งาน/เรียนรู้/ฝึกปฏิบัติ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินรายด้าน							1.00	สอดคล้อง

ที่	รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
		1	2	3	4	5		
ด้านที่ 5 การวัดและประเมินผล								
1.	วิธีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.	เครื่องมือที่ใช้วัดสอดคล้องกับวิธีวัดผล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.	วิธีและเครื่องมือการวัดผลสามารถวัดความรู้หรือความสามารถ การเขียนเรียงความได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินรายด้าน							1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินภาพรวมทุกด้าน							1.00	สอดคล้อง

ตาราง 35 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากการตรวจพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาของการจัดการเรียนรู้ที่ 2

ที่	รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
		1	2	3	4	5		
ด้านที่ 1 จุดประสงค์การเรียนรู้								
1.	สอดคล้องกับตัวชี้วัด และมาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.	สามารถวัดและประเมินผลได้จริง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.	ใช้ภาษาสื่อสารได้ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินรายด้าน							1.00	สอดคล้อง
ด้านที่ 2 สาระสำคัญ								
1.	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.	สะท้อนแนวคิดที่เกิดกับผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.	เรียบเรียงถ้อยคำและลำดับความคิดได้ต่อเนื่อง สื่อสารได้ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินรายด้าน							1.00	สอดคล้อง
ด้านที่ 3 กิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) โดยขั้นที่ 2-5 ใช้ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย								
1.	สอดคล้องกับสาระสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.	กิจกรรมการเรียนรู้ดำเนินการตามกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ขั้นที่ 2 - 5 ใช้ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ที่	รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
		1	2	3	4	5		
4.	กิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 5 ขั้นตอน ช่วยทำให้ผู้เรียนมีความสามารถ การเขียนเรียงความ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5.	ขั้นที่ 1 เสนอสิ่งเร้าและระบุคำถาม สำคัญ ทำให้ผู้เรียนสงสัย ตั้งคำถาม และอยากรู้คำตอบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6.	ขั้นที่ 2 แสวงหาสารสนเทศและ วิเคราะห์อย่างรวมพลัง ทำให้ผู้เรียน ร่วมกันวางแผนหาคำตอบ วิเคราะห์ หรือสรุปสารสนเทศ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7.	ขั้นที่ 3 รวมพลังอภิปรายและสร้าง ความรู้ทำให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปราย ภายในกลุ่ม/ระหว่างกลุ่ม แล้วปรับ องค์ความรู้ให้ถูกต้อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8.	ขั้นที่ 4 สื่อสารและสะท้อนคิด อย่างรวมพลังทำให้ผู้เรียนนำเสนอ ผลงานและร่วมกันสะท้อน กระบวนการเรียนรู้ ข้อเด่น ข้อบกพร่องที่ควรพัฒนา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9.	ขั้นที่ 5 รวมพลังประยุกต์และ ตอบแทนสังคมทำให้ผู้เรียนร่วมกัน ประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ ใหม่หรือสถานการณ์ที่สอดคล้องกับ สภาพสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินรายด้าน							1.00	สอดคล้อง

ที่	รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
		1	2	3	4	5		
ด้านที่ 4 สื่อการเรียนรู้								
1.	สื่อการเรียนรู้ทั้งหมดช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การเขียนเรียงความ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 2 สอดคล้องสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 2 เหมาะกับระดับ/ความสามารถของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 2 มีเนื้อหาและกิจกรรมฝึกที่หลากหลายเหมาะสมสำหรับฝึกฝนเขียนเรียงความ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 2 เรียนรู้ได้ง่ายเรียงเนื้อหาจากง่ายไปยาก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 2 มีการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 2 มีรูปแบบและขนาดตัวอักษรชัดเจน อ่านง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 2 ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 2 สะดวกต่อการใช้งาน/เรียนรู้/ฝึกปฏิบัติ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินรายด้าน							1.00	สอดคล้อง

ที่	รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
		1	2	3	4	5		
ด้านที่ 5 การวัดและประเมินผล								
1.	วิธีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.	เครื่องมือที่ใช้วัดสอดคล้องกับวิธีวัดผล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.	วิธีและเครื่องมือการวัดผลสามารถวัดความรู้หรือความสามารถ การเขียนเรียงความได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินรายด้าน							1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินภาพรวมทุกด้าน							1.00	สอดคล้อง

ตาราง 36 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากการตรวจพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาของ
การจัดการเรียนรู้ที่ 3

ที่	รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
		1	2	3	4	5		
ด้านที่ 1 จุดประสงค์การเรียนรู้								
1.	สอดคล้องกับตัวชี้วัด และมาตรฐาน การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.	สามารถวัดและประเมินผลได้จริง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.	ใช้ภาษาสื่อสารได้ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินรายด้าน							1.00	สอดคล้อง
ด้านที่ 2 สาระสำคัญ								
1.	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.	สะท้อนแนวคิดที่เกิดกับผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.	เรียบเรียงถ้อยคำและลำดับความคิด ได้ต่อเนื่อง สื่อสารได้ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินรายด้าน							1.00	สอดคล้อง
ด้านที่ 3 กิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) โดยขั้นที่ 2-5 ใช้ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย								
1.	สอดคล้องกับสาระสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.	กิจกรรมการเรียนรู้ดำเนินการ ตามกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ขั้นที่ 2-5 ใช้ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่ บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัด สุโขทัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ที่	รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
		1	2	3	4	5		
4.	กิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 5 ขั้นตอน ช่วยทำให้ผู้เรียนมีความสามารถ การเขียนเรียงความ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5.	ขั้นที่ 1 เสนอสิ่งเร้าและระบุคำถาม สำคัญ ทำให้ผู้เรียนสงสัย ตั้งคำถาม และอยากรู้คำตอบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6.	ขั้นที่ 2 แสวงหาสารสนเทศและ วิเคราะห์อย่างรวมพลัง ทำให้ผู้เรียน ร่วมกันวางแผนหาคำตอบ วิเคราะห์ หรือสรุปสารสนเทศ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7.	ขั้นที่ 3 รวมพลังอภิปรายและสร้าง ความรู้ทำให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปราย ภายในกลุ่ม/ระหว่างกลุ่ม แล้วปรับ องค์ความรู้ให้ถูกต้อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8.	ขั้นที่ 4 สื่อสารและสะท้อนคิด อย่างรวมพลังทำให้ผู้เรียนนำเสนอ ผลงานและร่วมกันสะท้อน กระบวนการเรียนรู้ ข้อเด่น ข้อบกพร่องที่ควรพัฒนา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9.	ขั้นที่ 5 รวมพลังประยุกต์และ ตอบแทนสังคมทำให้ผู้เรียนร่วมกัน ประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ ใหม่หรือสถานการณ์ที่สอดคล้องกับ สภาพสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินรายด้าน							1.00	สอดคล้อง

ที่	รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
		1	2	3	4	5		
ด้านที่ 4 สื่อการเรียนรู้								
1.	สื่อการเรียนรู้ทั้งหมดช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การเขียนเรียงความ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 3 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 3 สอดคล้องสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 3 เหมาะกับระดับ/ความสามารถของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 3 มีเนื้อหาและกิจกรรมฝึกที่หลากหลายเหมาะสมสำหรับฝึกฝนเขียนเรียงความ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 3 เรียนรู้ได้ง่ายเรียงเนื้อหาจากง่ายไปยาก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 3 มีการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 3 มีรูปแบบและขนาดตัวอักษรชัดเจน อ่านง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 3 ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 3 สะดวกต่อการใช้งาน/เรียนรู้/ฝึกปฏิบัติ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินรายด้าน							1.00	สอดคล้อง

ที่	รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
		1	2	3	4	5		
ด้านที่ 5 การวัดและประเมินผล								
1.	วิธีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.	เครื่องมือที่ใช้วัดสอดคล้องกับวิธีวัดผล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.	วิธีและเครื่องมือการวัดผลสามารถวัดความรู้หรือความสามารถ การเขียนเรียงความได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินรายด้าน							1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินภาพรวมทุกด้าน							1.00	สอดคล้อง

ตาราง 37 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากการตรวจพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาของ
การจัดการเรียนรู้ที่ 4

ที่	รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
		1	2	3	4	5		
ด้านที่ 1 จุดประสงค์การเรียนรู้								
1.	สอดคล้องกับตัวชี้วัด และมาตรฐาน การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.	สามารถวัดและประเมินผลได้จริง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.	ใช้ภาษาสื่อสารได้ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินรายด้าน							1.00	สอดคล้อง
ด้านที่ 2 สาระสำคัญ								
1.	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.	สะท้อนแนวคิดที่เกิดกับผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.	เรียงร้อยถ้อยคำและลำดับความคิด ได้ต่อเนื่อง สื่อสารได้ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินรายด้าน							1.00	สอดคล้อง
ด้านที่ 3 กิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) โดยขั้นที่ 2-5 ใช้ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย								
1.	สอดคล้องกับสาระสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.	กิจกรรมการเรียนรู้ดำเนินการ ตามกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO-5 STEPs) ขั้นที่ 2-5 ใช้ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการ ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ที่	รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
		1	2	3	4	5		
4.	กิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 5 ขั้นตอน ช่วยทำให้ผู้เรียนมีความสามารถ การเขียนเรียงความ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5.	ขั้นที่ 1 เสนอสิ่งเร้าและระบุคำถาม สำคัญ ทำให้ผู้เรียนสงสัย ตั้งคำถาม และอยากรู้คำตอบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6.	ขั้นที่ 2 แสวงหาสารสนเทศและ วิเคราะห์อย่างรวมพลัง ทำให้ผู้เรียน ร่วมกันวางแผนหาคำตอบ วิเคราะห์ หรือสรุปสารสนเทศ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7.	ขั้นที่ 3 รวมพลังอภิปรายและสร้าง ความรู้ทำให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปราย ภายในกลุ่ม/ระหว่างกลุ่ม แล้วปรับ องค์ความรู้ให้ถูกต้อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8.	ขั้นที่ 4 สื่อสารและสะท้อนคิด อย่างรวมพลังทำให้ผู้เรียนนำเสนอ ผลงานและร่วมกันสะท้อน กระบวนการเรียนรู้ ข้อเด่น ข้อบกพร่องที่ควรพัฒนา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9.	ขั้นที่ 5 รวมพลังประยุกต์และ ตอบแทนสังคมทำให้ผู้เรียนร่วมกัน ประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ ใหม่หรือสถานการณ์ที่สอดคล้องกับ สภาพสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินรายด้าน							1.00	สอดคล้อง

ที่	รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
		1	2	3	4	5		
ด้านที่ 4 สื่อการเรียนรู้								
1.	สื่อการเรียนรู้ทั้งหมดช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การเขียนเรียงความ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 4 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 4 สอดคล้องสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 4 เหมาะกับระดับ/ความสามารถของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 4 มีเนื้อหาและกิจกรรมฝึกที่หลากหลายเหมาะสมสำหรับฝึกฝนเขียนเรียงความ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 4 เรียนรู้ได้ง่ายเรียงเนื้อหาจากง่ายไปยาก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 4 มีการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 4 มีรูปแบบและขนาดตัวอักษรชัดเจน อ่านง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 4 ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 4 สะดวกต่อการใช้งาน/เรียนรู้/ฝึกปฏิบัติ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินรายด้าน							1.00	สอดคล้อง

ที่	รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
		1	2	3	4	5		
ด้านที่ 5 การวัดและประเมินผล								
1.	วิธีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.	เครื่องมือที่ใช้วัดสอดคล้องกับวิธีวัดผล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.	วิธีและเครื่องมือการวัดผลสามารถวัดความรู้หรือความสามารถ การเขียนเรียงความได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินรายด้าน							1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินภาพรวมทุกด้าน							1.00	สอดคล้อง

ตาราง 38 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากการตรวจพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาของการจัดการเรียนรู้ที่ 5

ที่	รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
		1	2	3	4	5		
ด้านที่ 1 จุดประสงค์การเรียนรู้								
1.	สอดคล้องกับตัวชี้วัด และมาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.	สามารถวัดและประเมินผลได้จริง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.	ใช้ภาษาสื่อสารได้ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินรายด้าน							1.00	สอดคล้อง
ด้านที่ 2 สาระสำคัญ								
1.	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.	สะท้อนแนวคิดที่เกิดกับผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.	เรียบเรียงถ้อยคำและลำดับความคิดได้ต่อเนื่อง สื่อสารได้ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินรายด้าน							1.00	สอดคล้อง
ด้านที่ 3 กิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) โดยขั้นที่ 2-5 ใช้ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย								
1.	สอดคล้องกับสาระสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.	กิจกรรมการเรียนรู้ดำเนินการตามกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO-5 STEPs) ขั้นที่ 2-5 ใช้ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ที่	รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
		1	2	3	4	5		
4.	กิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 5 ขั้นตอน ช่วยทำให้ผู้เรียนมีความสามารถ การเขียนเรียงความ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5.	ขั้นที่ 1 เสนอสิ่งเร้าและระบุคำถาม สำคัญ ทำให้ผู้เรียนสงสัย ตั้งคำถาม และอยากรู้คำตอบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6.	ขั้นที่ 2 แสวงหาสารสนเทศและ วิเคราะห์อย่างรวมพลัง ทำให้ผู้เรียน ร่วมกันวางแผนหาคำตอบ วิเคราะห์ หรือสรุปสารสนเทศ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7.	ขั้นที่ 3 รวมพลังอภิปรายและสร้าง ความรู้ทำให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปราย ภายในกลุ่ม/ระหว่างกลุ่ม แล้วปรับ องค์ความรู้ให้ถูกต้อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8.	ขั้นที่ 4 สื่อสารและสะท้อนคิด อย่างรวมพลังทำให้ผู้เรียนนำเสนอ ผลงานและร่วมกันสะท้อน กระบวนการเรียนรู้ ข้อเด่น ข้อบกพร่องที่ควรพัฒนา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9.	ขั้นที่ 5 รวมพลังประยุกต์และ ตอบแทนสังคมทำให้ผู้เรียนร่วมกัน ประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ ใหม่หรือสถานการณ์ที่สอดคล้องกับ สภาพสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินรายด้าน							1.00	สอดคล้อง

ที่	รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
		1	2	3	4	5		
ด้านที่ 4 สื่อการเรียนรู้								
1.	สื่อการเรียนรู้ทั้งหมดช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การเขียนเรียงความ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 5 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 5 สอดคล้องสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 5 เหมาะกับระดับ/ความสามารถของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 5 มีเนื้อหาและกิจกรรมฝึกที่หลากหลายเหมาะสมสำหรับฝึกฝนเขียนเรียงความ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 5 เรียนรู้ได้ง่ายเรียงเนื้อหาจากง่ายไปยาก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 5 มีการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 5 มีรูปแบบและขนาดตัวอักษรชัดเจน อ่านง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 5 ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 5 สะดวกต่อการใช้งาน/เรียนรู้/ฝึกปฏิบัติ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินรายด้าน							1.00	สอดคล้อง

ที่	รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
		1	2	3	4	5		
ด้านที่ 5 การวัดและประเมินผล								
1.	วิธีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.	เครื่องมือที่ใช้วัดสอดคล้องกับวิธีวัดผล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.	วิธีและเครื่องมือการวัดผลสามารถวัดความรู้หรือความสามารถ การเขียนเรียงความได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินรายด้าน							1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินภาพรวมทุกด้าน							1.00	สอดคล้อง

ตาราง 39 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากการตรวจพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาของการจัดการเรียนรู้ที่ 6

ที่	รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
		1	2	3	4	5		
ด้านที่ 1 จุดประสงค์การเรียนรู้								
1.	สอดคล้องกับตัวชี้วัด และมาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.	สามารถวัดและประเมินผลได้จริง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.	ใช้ภาษาสื่อสารได้ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินรายด้าน							1.00	สอดคล้อง
ด้านที่ 2 สาระสำคัญ								
1.	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.	สะท้อนแนวคิดที่เกิดกับผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.	เรียบเรียงถ้อยคำและลำดับความคิดได้ต่อเนื่อง สื่อสารได้ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินรายด้าน							1.00	สอดคล้อง
ด้านที่ 3 กิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) โดยขั้นที่ 2-5 ใช้ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย								
1.	สอดคล้องกับสาระสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.	กิจกรรมการเรียนรู้ดำเนินการตามกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO-5 STEPs) ขั้นที่ 2-5 ใช้ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ที่	รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
		1	2	3	4	5		
4.	กิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 5 ขั้นตอน ช่วยทำให้ผู้เรียนมีความสามารถ การเขียนเรียงความ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5.	ขั้นที่ 1 เสนอสิ่งเร้าและระบุคำถาม สำคัญ ทำให้ผู้เรียนสงสัย ตั้งคำถาม และอยากรู้คำตอบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6.	ขั้นที่ 2 แสวงหาสารสนเทศและ วิเคราะห์อย่างรวมพลัง ทำให้ผู้เรียน ร่วมกันวางแผนหาคำตอบ วิเคราะห์ หรือสรุปสารสนเทศ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7.	ขั้นที่ 3 รวมพลังอภิปรายและสร้าง ความรู้ทำให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปราย ภายในกลุ่ม/ระหว่างกลุ่ม แล้วปรับ องค์ความรู้ให้ถูกต้อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8.	ขั้นที่ 4 สื่อสารและสะท้อนคิด อย่างรวมพลังทำให้ผู้เรียนนำเสนอ ผลงานและร่วมกันสะท้อน กระบวนการเรียนรู้ ข้อเด่น ข้อบกพร่องที่ควรพัฒนา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9.	ขั้นที่ 5 รวมพลังประยุกต์และ ตอบแทนสังคมทำให้ผู้เรียนร่วมกัน ประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ ใหม่หรือสถานการณ์ที่สอดคล้องกับ สภาพสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินรายด้าน							1.00	สอดคล้อง

ที่	รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
		1	2	3	4	5		
ด้านที่ 4 สื่อการเรียนรู้								
1.	สื่อการเรียนรู้ทั้งหมดช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การเขียนเรียงความ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 6 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 6 สอดคล้องสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 6 เหมาะกับระดับ/ความสามารถของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 6 มีเนื้อหาและกิจกรรมฝึกที่หลากหลายเหมาะสมสำหรับฝึกฝนเขียนเรียงความ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 6 เรียนรู้ได้ง่ายเรียงเนื้อหาจากง่ายไปยาก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 6 มีการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 6 มีรูปแบบและขนาดตัวอักษรชัดเจน อ่านง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 6 ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 6 สะดวกต่อการใช้งาน/เรียนรู้/ฝึกปฏิบัติ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินรายด้าน							1.00	สอดคล้อง

ที่	รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
		1	2	3	4	5		
ด้านที่ 5 การวัดและประเมินผล								
1.	วิธีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.	เครื่องมือที่ใช้วัดสอดคล้องกับวิธีวัดผล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.	วิธีและเครื่องมือการวัดผลสามารถวัดความรู้หรือความสามารถ การเขียนเรียงความได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินรายด้าน							1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินภาพรวมทุกด้าน							1.00	สอดคล้อง

ตาราง 40 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของการจัดการเรียนรู้ที่ 1

ที่	รายการประเมิน	ความเห็นของ					\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 1 จุดประสงค์การเรียนรู้									
1.	สอดคล้องกับตัวชี้วัด และ มาตรฐานการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.	สามารถวัดและประเมินผลได้จริง	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
3.	ใช้ภาษาสื่อสารได้ชัดเจน	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม						4.87	0.12	มากที่สุด	
ด้านที่ 2 สาระสำคัญ									
1.	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.	สะท้อนแนวคิดที่เกิดกับผู้เรียน	4	5	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
3.	เรียบเรียงถ้อยคำและลำดับ ความคิดต่อเนื่อง สื่อสารได้ ชัดเจน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม						4.93	0.12	มากที่สุด	
ด้านที่ 3 กิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) โดยขั้นที่ 2-5 ใช้ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย									
1.	สอดคล้องกับสาระสำคัญ	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
2.	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3.	กิจกรรมการเรียนรู้ดำเนินการ ตามกระบวนการเรียนรู้แบบรวม พลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ขั้นที่ 2 - 5 ใช้ร่วมกับแบบฝึก ทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญา ท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ความเห็นของ					\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
		1	2	3	4	5			
4.	กิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 5 ขั้นตอน ช่วยทำให้ผู้เรียนมีความสามารถ การเขียนเรียงความ	4	5	5	5	5	4.80	0.55	มากที่สุด
5.	ขั้นที่ 1 เสนอสิ่งเร้าและระบุคำถาม สำคัญ ทำให้ผู้เรียนสงสัย ตั้งคำถาม และอยากรู้คำตอบ	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
6.	ขั้นที่ 2 แสวงหาสารสนเทศและ วิเคราะห์อย่างรวมพลัง ทำให้ผู้เรียน ร่วมกันวางแผนหาคำตอบ วิเคราะห์ หรือสรุปสารสนเทศ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
7.	ขั้นที่ 3 รวมพลังอภิปรายและสร้าง ความรู้ทำให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปราย ภายในกลุ่ม/ระหว่างกลุ่ม แล้วปรับ องค์ความรู้ให้ถูกต้อง	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
8.	ขั้นที่ 4 สื่อสารและสะท้อนคิด อย่างรวมพลังทำให้ผู้เรียนนำเสนอ ผลงานและร่วมกันสะท้อน กระบวนการเรียนรู้ ข้อเด่น ข้อบกพร่องที่ควรพัฒนา	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
9.	ขั้นที่ 5 รวมพลังประยุกต์และ ตอบแทนสังคมทำให้ผู้เรียนร่วมกัน ประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ ใหม่หรือสถานการณ์ที่สอดคล้องกับ สภาพสังคม	4	5	5	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
	รวม						4.84	0.13	มากที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ความเห็นของ					\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 4 สื่อการเรียนรู้									
1.	สื่อการเรียนรู้ทั้งหมดช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การเขียนเรียงความ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
3.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 1 สอดคล้องสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
4.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 1 เหมาะกับระดับ/ความสามารถของผู้เรียน	4	5	5	4	5	4.60	0.55	มากที่สุด
5.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 1 มีเนื้อหาและกิจกรรมฝึกที่หลากหลายเหมาะสมสำหรับฝึกฝนเขียนเรียงความ	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
6.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 1 เรียนรู้ได้ง่ายเรียงเนื้อหาจากง่ายไปยาก	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
7.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 1 มีการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
8.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 1 มีรูปแบบและขนาดตัวอักษรชัดเจน อ่านง่าย	4	5	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
9.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 1 ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
10.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 1 สะดวกต่อการใช้งาน/เรียนรู้/ฝึกปฏิบัติ	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม						4.86	0.10	มากที่สุด	

ที่	รายการประเมิน	ความเห็นของ					\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่	1	2	3	4			
ด้านที่ 5 การวัดและประเมินผล									
1.	วิธีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
2.	เครื่องมือที่ใช้สอดคล้องกับวิธีวัดผล	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
3.	วิธีและเครื่องมือการวัดผลสามารถวัดความรู้หรือความสามารถ การเขียนเรียงความได้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม							4.87	0.12	มากที่สุด
รวมทุกด้าน							4.87	0.11	มากที่สุด

ตาราง 41 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของการจัดการเรียนรู้ที่ 2

ที่	รายการประเมิน	ความเห็นของ					\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 1 จุดประสงค์การเรียนรู้									
1.	สอดคล้องกับตัวชี้วัด และ มาตรฐานการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.	สามารถวัดและประเมินผลได้จริง	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
3.	ใช้ภาษาสื่อสารได้ชัดเจน	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม						4.87	0.12	มากที่สุด	
ด้านที่ 2 สาระสำคัญ									
1.	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.	สะท้อนแนวคิดที่เกิดกับผู้เรียน	4	5	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
3.	เรียบเรียงถ้อยคำและลำดับ ความคิดต่อเนื่อง สื่อสารได้ ชัดเจน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม						4.93	0.12	มากที่สุด	
ด้านที่ 3 กิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) โดยขั้นที่ 2-5 ใช้ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย									
1.	สอดคล้องกับสาระสำคัญ	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
2.	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3.	กิจกรรมการเรียนรู้ดำเนินการ ตามกระบวนการเรียนรู้แบบรวม พลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ขั้นที่ 2 - 5 ใช้ร่วมกับแบบฝึก ทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญา ท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ความเห็นของ					\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
		1	2	3	4	5			
4.	กิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 5 ขั้นตอน ช่วยทำให้ผู้เรียนมีความสามารถ การเขียนเรียงความ	4	5	5	5	5	4.80	0.55	มากที่สุด
5.	ขั้นที่ 1 เสนอสิ่งเร้าและระบุคำถาม สำคัญ ทำให้ผู้เรียนสงสัย ตั้ง คำถาม และอยากรู้คำตอบ	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
6.	ขั้นที่ 2 แสวงหาสารสนเทศและ วิเคราะห์อย่างรวมพลัง ทำให้ ผู้เรียนร่วมกันวางแผนหาคำตอบ วิเคราะห์ หรือสรุปสารสนเทศ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
7.	ขั้นที่ 3 รวมพลังอภิปรายและสร้าง ความรู้ทำให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปราย ภายในกลุ่ม/ระหว่างกลุ่ม แล้วปรับ องค์ความรู้ให้ถูกต้อง	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
8.	ขั้นที่ 4 สื่อสารและสะท้อนคิด อย่างรวมพลังทำให้ผู้เรียนนำเสนอ ผลงานและร่วมกันสะท้อน กระบวนการเรียนรู้ ข้อเด่น ข้อบกพร่องที่ควรพัฒนา	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
9.	ขั้นที่ 5 รวมพลังประยุกต์และ ตอบแทนสังคมทำให้ผู้เรียนร่วมกัน ประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ ใหม่หรือสถานการณ์ที่สอดคล้อง กับสภาพสังคม	4	5	5	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม						4.84	0.13	มากที่สุด	

ที่	รายการประเมิน	ความเห็นของ					\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 4 สื่อการเรียนรู้									
1.	สื่อการเรียนรู้ทั้งหมดช่วยส่งเสริมให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้การเขียนเรียงความ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
3.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 2 สอดคล้อง สัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
4.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 2 เหมาะกับ ระดับ/ความสามารถของผู้เรียน	4	5	5	4	5	4.60	0.55	มากที่สุด
5.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 2 มีเนื้อหาและ กิจกรรมฝึกที่หลากหลาย เหมาะสำหรับฝึกฝนเขียนเรียงความ	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
6.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 2 เรียนรู้ได้ง่าย เรียงเนื้อหาจากง่ายไปยาก	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
7.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 2 มีการ บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
8.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 2 มีรูปแบบและ ขนาดตัวอักษรชัดเจน อ่านง่าย	4	5	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
9.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 2 ใช้ภาษา ที่เข้าใจง่าย	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
10.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 2 สะดวก ต่อการใช้งาน/เรียนรู้/ฝึกปฏิบัติ	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม						4.86	0.10	มากที่สุด	

ที่	รายการประเมิน	ความเห็นของ					\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่	1	2	3	4			
ด้านที่ 5 การวัดและประเมินผล									
1.	วิธีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
2.	เครื่องมือที่ใช้สอดคล้องกับวิธีวัดผล	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
3.	วิธีและเครื่องมือการวัดผลสามารถวัดความรู้หรือความสามารถ การเขียนเรียงความได้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	รวม						4.87	0.12	มากที่สุด
	รวมทุกด้าน						4.87	0.11	มากที่สุด

ตาราง 42 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของการจัดการเรียนรู้ที่ 3

ที่	รายการประเมิน	ความเห็นของ					\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 1 จุดประสงค์การเรียนรู้									
1.	สอดคล้องกับตัวชี้วัด และ มาตรฐานการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.	สามารถวัดและประเมินผลได้จริง	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
3.	ใช้ภาษาสื่อสารได้ชัดเจน	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม						4.87	0.12	มากที่สุด	
ด้านที่ 2 สาระสำคัญ									
1.	สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.	สะท้อนแนวคิดที่เกิดกับผู้เรียน	4	5	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
3.	เรียบเรียงถ้อยคำและลำดับความคิด ได้ต่อเนื่อง สื่อสารได้ชัดเจน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม						4.93	0.12	มากที่สุด	
ด้านที่ 3 กิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) โดยขั้นที่ 2 - 5 ใช้ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย									
1.	สอดคล้องกับสาระสำคัญ	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
2.	สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3.	กิจกรรมการเรียนรู้ดำเนินการ ตามกระบวนการเรียนรู้แบบรวม พลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ขั้นที่ 2 - 5 ใช้ร่วมกับแบบฝึก ทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญา ท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ความเห็นของ					\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
		1	2	3	4	5			
4.	กิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 5 ขั้นตอน ช่วยทำให้ผู้เรียนมีความสามารถ การเขียนเรียงความ	4	5	5	5	5	4.80	0.55	มากที่สุด
5.	ขั้นที่ 1 เสนอสิ่งเร้าและระบุคำถาม สำคัญ ทำให้ผู้เรียนสงสัย ตั้งคำถาม และอยากรู้คำตอบ	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
6.	ขั้นที่ 2 แสวงหาสารสนเทศและ วิเคราะห์อย่างรวมพลัง ทำให้ ผู้เรียนร่วมกันวางแผนหาคำตอบ วิเคราะห์ หรือสรุปสารสนเทศ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
7.	ขั้นที่ 3 รวมพลังอภิปรายและสร้าง ความรู้ทำให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปราย ภายในกลุ่ม/ระหว่างกลุ่ม แล้วปรับ องค์ความรู้ให้ถูกต้อง	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
8.	ขั้นที่ 4 สื่อสารและสะท้อนคิด อย่างรวมพลังทำให้ผู้เรียนนำเสนอ ผลงานและร่วมกันสะท้อน กระบวนการเรียนรู้ ข้อเด่น ข้อบกพร่องที่ควรพัฒนา	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
9.	ขั้นที่ 5 รวมพลังประยุกต์และ ตอบแทนสังคมทำให้ผู้เรียนร่วมกัน ประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ ใหม่หรือสถานการณ์ที่สอดคล้อง กับสภาพสังคม	4	5	5	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม						4.84	0.13	มากที่สุด	

ที่	รายการประเมิน	ความเห็นของ					\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 4 สื่อการเรียนรู้									
1.	สื่อการเรียนรู้ทั้งหมดช่วยส่งเสริม ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การเขียน เรียงความ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 3 สอดคล้อง กับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
3.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 3 สอดคล้อง สัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
4.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 3 เหมาะกับ ระดับ/ความสามารถของผู้เรียน	4	5	5	4	5	4.60	0.55	มากที่สุด
5.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 3 มีเนื้อหาและ กิจกรรมฝึกที่หลากหลาย เหมาะสำหรับฝึกฝนเขียน เรียงความ	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
6.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 3 เรียนรู้ได้ง่าย เรียงเนื้อหาจากง่ายไปยาก	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
7.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 3 มีการ บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
8.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 3 มีรูปแบบ และขนาดตัวอักษรชัดเจน อ่านง่าย	4	5	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
9.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 3 ใช้ภาษา ที่เข้าใจง่าย	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
10.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 3 สะดวก ต่อการใช้งาน/เรียนรู้/ฝึกปฏิบัติ	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม						4.86	0.10	มากที่สุด	

ที่	รายการประเมิน	ความเห็นของ					\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่	1	2	3	4			
ด้านที่ 5 การวัดและประเมินผล									
1.	วิธีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
2.	เครื่องมือที่ใช้สอดคล้องกับวิธีวัดผล	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
3.	วิธีและเครื่องมือการวัดผลสามารถวัดความรู้หรือความสามารถ การเขียนเรียงความได้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม							4.87	0.12	มากที่สุด
รวมทุกด้าน							4.87	0.11	มากที่สุด

ตาราง 43 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของการจัดการเรียนรู้ที่ 4

ที่	รายการประเมิน	ความเห็นของ					\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 1 จุดประสงค์การเรียนรู้									
1.	สอดคล้องกับตัวชี้วัด และ มาตรฐานการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.	สามารถวัดและประเมินผลได้จริง	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
3.	ใช้ภาษาสื่อสารได้ชัดเจน	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม						4.87	0.12	มากที่สุด	
ด้านที่ 2 สารสำคัญ									
1.	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.	สะท้อนแนวคิดที่เกิดกับผู้เรียน	4	5	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
3.	เรียบเรียงถ้อยคำและลำดับ ความคิดต่อเนื่อง สื่อสารได้ ชัดเจน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม						4.93	0.12	มากที่สุด	
ด้านที่ 3 กิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) โดยขั้นที่ 2 - 5 ใช้ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย									
1.	สอดคล้องกับสารสำคัญ	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
2.	สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3.	กิจกรรมการเรียนรู้ดำเนินการ ตามกระบวนการเรียนรู้แบบรวม พลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ขั้นที่ 2 - 5 ใช้ร่วมกับแบบฝึก ทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญา ท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ความเห็นของ					\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
		1	2	3	4	5			
4.	กิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 5 ขั้นตอน ช่วยทำให้ผู้เรียนมีความสามารถ การเขียนเรียงความ	4	5	5	5	5	4.80	0.55	มากที่สุด
5.	ขั้นที่ 1 เสนอสิ่งเร้าและระบุคำถาม สำคัญ ทำให้ผู้เรียนสงสัย ตั้ง คำถาม และอยากรู้คำตอบ	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
6.	ขั้นที่ 2 แสวงหาสารสนเทศและ วิเคราะห์อย่างรวมพลัง ทำให้ ผู้เรียนร่วมกันวางแผนหาคำตอบ วิเคราะห์ หรือสรุปสารสนเทศ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
7.	ขั้นที่ 3 รวมพลังอภิปรายและสร้าง ความรู้ทำให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปราย ภายในกลุ่ม/ระหว่างกลุ่ม แล้วปรับ องค์ความรู้ให้ถูกต้อง	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
8.	ขั้นที่ 4 สื่อสารและสะท้อนคิด อย่างรวมพลังทำให้ผู้เรียนนำเสนอ ผลงานและร่วมกันสะท้อน กระบวนการเรียนรู้ ข้อเด่น ข้อบกพร่องที่ควรพัฒนา	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
9.	ขั้นที่ 5 รวมพลังประยุกต์และ ตอบแทนสังคมทำให้ผู้เรียนร่วมกัน ประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ ใหม่หรือสถานการณ์ที่สอดคล้อง กับสภาพสังคม	4	5	5	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
	รวม						4.84	0.13	มากที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ความเห็นของ					\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 4 สื่อการเรียนรู้									
1.	สื่อการเรียนรู้ทั้งหมดช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การเขียนเรียงความ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 4 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
3.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 4 สอดคล้องสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
4.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 4 เหมาะกับระดับ/ความสามารถของผู้เรียน	4	5	5	4	5	4.60	0.55	มากที่สุด
5.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 4 มีเนื้อหาและกิจกรรมฝึกที่หลากหลายเหมาะสมสำหรับฝึกฝนเขียนเรียงความ	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
6.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 4 เรียนรู้ได้ง่ายเรียงเนื้อหาจากง่ายไปยาก	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
7.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 4 มีการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
8.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 4 มีรูปแบบและขนาดตัวอักษรชัดเจน อ่านง่าย	4	5	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
9.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 4 ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
10.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 4 สะดวกต่อการใช้งาน/เรียนรู้/ฝึกปฏิบัติ	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม						4.86	0.10	มากที่สุด	

ที่	รายการประเมิน	ความเห็นของ					\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 5 การวัดและประเมินผล									
1.	วิธีการวัดและประเมินผลสอดคล้อง กับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
2.	เครื่องมือที่ใช้สอดคล้องกับวิธีวัดผล	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
3.	วิธีและเครื่องมือการวัดผลสามารถ วัดความรู้หรือความสามารถ การเขียนเรียงความได้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	รวม						4.87	0.12	มากที่สุด
	รวมทุกด้าน						4.87	0.11	มากที่สุด

ตาราง 44 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของการจัดการเรียนรู้ที่ 5

ที่	รายการประเมิน	ความเห็นของ					\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 1 จุดประสงค์การเรียนรู้									
1.	สอดคล้องกับตัวชี้วัด และ มาตรฐานการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.	สามารถวัดและประเมินผลได้จริง	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
3.	ใช้ภาษาสื่อสารได้ชัดเจน	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม						4.87	0.12	มากที่สุด	
ด้านที่ 2 สาระสำคัญ									
1.	สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.	สะท้อนแนวคิดที่เกิดกับผู้เรียน	4	5	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
3.	เรียบเรียงถ้อยคำและลำดับ ความคิดต่อเนื่อง สื่อสารได้ ชัดเจน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม						4.93	0.12	มากที่สุด	
ด้านที่ 3 กิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) โดยขั้นที่ 2-5 ใช้ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย									
1.	สอดคล้องกับสาระสำคัญ	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
2.	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3.	กิจกรรมการเรียนรู้ดำเนินการ ตามกระบวนการเรียนรู้แบบรวม พลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ขั้นที่ 2 - 5 ใช้ร่วมกับแบบฝึก ทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญา ท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ความเห็นของ					\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
		1	2	3	4	5			
4.	กิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 5 ขั้นตอน ช่วยทำให้ผู้เรียนมีความสามารถ การเขียนเรียงความ	4	5	5	5	5	4.80	0.55	มากที่สุด
5.	ขั้นที่ 1 เสนอสิ่งเร้าและระบุคำถาม สำคัญ ทำให้ผู้เรียนสงสัย ตั้งคำถาม และอยากรู้คำตอบ	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
6.	ขั้นที่ 2 แสวงหาสารสนเทศและ วิเคราะห์อย่างรวมพลัง ทำให้ ผู้เรียนร่วมกันวางแผนหาคำตอบ วิเคราะห์ หรือสรุปสารสนเทศ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
7.	ขั้นที่ 3 รวมพลังอภิปรายและสร้าง ความรู้ทำให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปราย ภายในกลุ่ม/ระหว่างกลุ่ม แล้วปรับ องค์ความรู้ให้ถูกต้อง	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
8.	ขั้นที่ 4 สื่อสารและสะท้อนคิด อย่างรวมพลังทำให้ผู้เรียนนำเสนอ ผลงานและร่วมกันสะท้อน กระบวนการเรียนรู้ ข้อเด่น ข้อบกพร่องที่ควรพัฒนา	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
9.	ขั้นที่ 5 รวมพลังประยุกต์และ ตอบแทนสังคมทำให้ผู้เรียนร่วมกัน ประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ ใหม่หรือสถานการณ์ที่สอดคล้องกับ สภาพสังคม	4	5	5	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
	รวม						4.84	0.13	มากที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ความเห็นของ					\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 4 สื่อการเรียนรู้									
1.	สื่อการเรียนรู้ทั้งหมดช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การเขียนเรียงความ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 5 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
3.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 5 สอดคล้องสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
4.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 5 เหมาะกับระดับ/ความสามารถของผู้เรียน	4	5	5	4	5	4.60	0.55	มากที่สุด
5.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 5 มีเนื้อหาและกิจกรรมฝึกที่หลากหลายเหมาะสมสำหรับฝึกฝนเขียนเรียงความ	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
6.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 5 เรียนรู้ได้ง่ายเรียงเนื้อหาจากง่ายไปยาก	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
7.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 5 มีการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
8.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 5 มีรูปแบบและขนาดตัวอักษรชัดเจน อ่านง่าย	4	5	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
9.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 5 ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
10.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 5 สะดวกต่อการใช้งาน/เรียนรู้/ฝึกปฏิบัติ	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม						4.86	0.10	มากที่สุด	

ที่	รายการประเมิน	ความเห็นของ					\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 5 การวัดและประเมินผล									
1.	วิธีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
2.	เครื่องมือที่ใช้สอดคล้องกับวิธีวัดผล	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
3.	วิธีและเครื่องมือการวัดผลสามารถวัดความรู้หรือความสามารถ การเขียนเรียงความได้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	รวม						4.87	0.12	มากที่สุด
	รวมทุกด้าน						4.87	0.11	มากที่สุด

ตาราง 45 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของการจัดการเรียนรู้ที่ 6

ที่	รายการประเมิน	ความเห็นของ					\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 1 จุดประสงค์การเรียนรู้									
1.	สอดคล้องกับตัวชี้วัด และมาตรฐาน การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.	สามารถวัดและประเมินผลได้จริง	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
3.	ใช้ภาษาสื่อสารได้ชัดเจน	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม						4.87	0.12	มากที่สุด	
ด้านที่ 2 สาระสำคัญ									
1.	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.	สะท้อนแนวคิดที่เกิดกับผู้เรียน	4	5	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
3.	เรียบเรียงถ้อยคำและลำดับ ความคิด ได้ต่อเนื่อง สื่อสารได้ชัดเจน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม						4.93	0.12	มากที่สุด	
ด้านที่ 3 กิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) โดยขั้นที่ 2 - 5 ใช้ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย									
1.	สอดคล้องกับสาระสำคัญ	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
2.	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3.	กิจกรรมการเรียนรู้ดำเนินการ ตามกระบวนการเรียนรู้แบบรวม พลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ขั้นที่ 2 - 5 ใช้ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ความเห็นของผู้5					\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
		1	2	3	4	5			
4.	กิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 5 ขั้นตอน ช่วยทำให้ผู้เรียนมีความสามารถ การเขียนเรียงความ	4	5	5	5	5	4.80	0.55	มากที่สุด
5.	ขั้นที่ 1 เสนอสิ่งเร้าและระบุคำถาม สำคัญ ทำให้ผู้เรียนสงสัย ตั้งคำถาม และอยากรู้คำตอบ	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
6.	ขั้นที่ 2 แสวงหาสารสนเทศและ วิเคราะห์อย่างรวมพลัง ทำให้ ผู้เรียนร่วมกันวางแผนหาคำตอบ วิเคราะห์ หรือสรุปสารสนเทศ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
7.	ขั้นที่ 3 รวมพลังอภิปรายและสร้าง ความรู้ทำให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปราย ภายในกลุ่ม/ระหว่างกลุ่ม แล้วปรับ องค์ความรู้ให้ถูกต้อง	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
8.	ขั้นที่ 4 สื่อสารและสะท้อนคิด อย่างรวมพลังทำให้ผู้เรียนนำเสนอ ผลงานและร่วมกันสะท้อน กระบวนการเรียนรู้ ข้อเด่น ข้อบกพร่องที่ควรพัฒนา	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
9.	ขั้นที่ 5 รวมพลังประยุกต์และ ตอบแทนสังคมทำให้ผู้เรียนร่วมกัน ประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ ใหม่หรือสถานการณ์ที่สอดคล้อง กับสภาพสังคม	4	5	5	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
	รวม						4.84	0.13	มากที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ความเห็นของ					\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 4 สื่อการเรียนรู้									
1.	สื่อการเรียนรู้ทั้งหมดช่วยส่งเสริมให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้การเขียนเรียงความ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 6 สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
3.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 6 สอดคล้อง สัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
4.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 6 เหมาะกับ ระดับ/ความสามารถของผู้เรียน	4	5	5	4	5	4.60	0.55	มากที่สุด
5.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 6 มีเนื้อหาและ กิจกรรมฝึกที่หลากหลาย เหมาะสำหรับฝึกฝนเขียนเรียงความ	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
6.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 6 เรียนรู้ได้ง่าย เรียงเนื้อหาจากง่ายไปยาก	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
7.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 6 มีการ บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
8.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 6 มีรูปแบบและ ขนาดตัวอักษรชัดเจน อ่านง่าย	4	5	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
9.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 6 ใช้ภาษา ที่เข้าใจง่าย	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
10.	แบบฝึกทักษะชุดที่ 6 สะดวก ต่อการใช้งาน/เรียนรู้/ฝึกปฏิบัติ	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม						4.86	0.10	มากที่สุด	

ที่	รายการประเมิน	ความเห็นของ					\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่	1	2	3	4			
ด้านที่ 5 การวัดและประเมินผล									
1.	วิธีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
2.	เครื่องมือที่ใช้สอดคล้องกับวิธีวัดผล	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
3.	วิธีและเครื่องมือการวัดผลสามารถวัดความรู้หรือความสามารถ การเขียนเรียงความได้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม							4.87	0.12	มากที่สุด
รวมทุกด้าน							4.87	0.11	มากที่สุด

ตาราง 46 คะแนนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ทดลองเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ สำหรับพัฒนาความสามารถเขียนเรียงความ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย (N=3)

ที่	คะแนนที่ได้ระหว่างการจัดการเรียนรู้ที่						รวม	คะแนน หลังเรียน
	1 (30)	2 (32)	3 (39)	4 (34)	5 (39)	6 (32)		
S01	25	27	32	30	34	27	175	21
S02	24	26	29	28	31	25	163	19
S03	22	23	26	24	26	22	143	17
รวม	71	76	87	82	91	74	481	57
เฉลี่ย	23.67	25.33	29.00	27.33	30.33	24.67	160.33	19.00
ร้อยละ	78.89	79.17	74.36	80.39	77.78	77.08	77.83	76.00

ตาราง 47 คะแนนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ทดลองเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถเขียนเรียงความ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการ ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย (N=9)

ที่	คะแนนที่ได้ระหว่างการจัดการเรียนรู้ที่						รวม	คะแนน หลังเรียน
	1 (30)	2 (32)	3 (39)	4 (34)	5 (39)	6 (32)		
S01	27	29	30	31	32	31	180	23
S02	23	28	32	30	31	26	170	21
S03	27	28	34	31	32	26	178	22
S04	25	27	33	27	31	25	168	19
S05	26	29	29	27	30.5	27	168.5	18
S06	25	28	31	28	31.5	25	168.5	18

ที่	คะแนนที่ได้ระหว่างการจัดการเรียนรู้ที่						รวม	คะแนน หลังเรียน
	1 (30)	2 (32)	3 (39)	4 (34)	5 (39)	6 (32)		
S07	22	25	26	27	28	24	152	17
S08	30	27	33	31	32	30	184	23
S09	20	23	28	24	28	24	148	18
รวม	225	244	276	256	276	238	1,515	179
เฉลี่ย	25.00	27.11	30.67	28.44	30.67	26.44	168.33	19.89
ร้อยละ	83.33	84.72	78.63	83.66	78.63	82.64	81.72	79.56

ตาราง 48 คะแนนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ทดลองเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ สำหรับพัฒนาความสามารถเขียนเรียงความ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย (N=40)

ที่	คะแนนที่ได้ระหว่างการจัดการเรียนรู้ที่						รวม	คะแนน หลังเรียน
	1 (30)	2 (32)	3 (39)	4 (34)	5 (39)	6 (32)		
S01	26	27	30	28	31	28	170	21
S02	24	25	26	30	31	29	165	19
S03	25	27	30	29	33	29	173	22
S04	28	30	32	30	30	28	178	23
S05	27	26	32	27	31	28	171	21
S06	27	26	34	28	32	26	173	22
S07	22	23	26	25	29	27	152	18
S08	25	27	32	30	31.5	26	171.5	21
S09	24	25	31	28	30	26	164	18
S10	26	27	32	29	33	29	176	23

ที่	คะแนนที่ได้ระหว่างการจัดการเรียนรู้ที่						รวม (206)	คะแนน หลังเรียน (25)
	1 (30)	2 (32)	3 (39)	4 (34)	5 (39)	6 (32)		
S11	28	31	35	32	36.5	30	192.5	23
S12	23	24	30	29	33	27	166	19
S13	22	26	31	29	34.5	27	169.5	19
S14	24	25	31	28	31.5	26	165.5	18
S15	27	29	34	30	33	29	182	23
S16	21	24	30	27	29.5	27	158.5	17
S17	26	26	34	29	33	26	174	22
S18	28	25	32	27	33	25	170	20
S19	26	29	32	30	31	29	177	20
S20	25	26	32	30	30	27	170	21
S21	24	26	32	28	30	29	169	19
S22	36	37	33	26	32	28	192	22
S23	27	26	33	28	28	25	167	18
S24	26	27	30	26	32	26	167	19
S25	26	28	31	28	33	27	173	20
S26	27	27	33	30	32	26	175	20
S27	22	27	31	23	28	24	155	17
S28	25	26	30	28	31	28	168	18
S29	30	30	34	32	32.5	29	187.5	23
S30	25	27	30	30	31	29	172	21
S31	26	27	32	28	33	28	174	21
S32	25	26	31	28	32	28	170	20
S33	22	26	30	31	30	26	165	19
S34	26	27	31	30	31	28	173	22
S35	25	28	29	28	29	27	166	19

ที่	คะแนนที่ได้ระหว่างการจัดการเรียนรู้ที่						รวม	คะแนน หลังเรียน
	1 (30)	2 (32)	3 (39)	4 (34)	5 (39)	6 (32)		
S36	25	27	31	28	32	30	173	20
S37	25	24	32	29	31	29	170	22
S38	23	26	32	28	29.5	26	164.5	19
S39	24	25	32	28	29	28	166	18
S40	25	26	29	30	32	26	168	19
รวม	1,018	1,071	1,252	1,142	1,255	1,096	6,833.5	806
เฉลี่ย	25.45	26.78	31.30	28.55	31.36	27.40	170.84	20.15
ร้อยละ	84.83	83.67	80.26	83.97	80.42	85.63	82.93	80.60

ตาราง 49 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากการตรวจพิจารณาหาความตรงเชิงเนื้อหาของ
เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถการเขียนเรียงความ

รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
	ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
	1	2	3	4	5		
ประเด็นที่ 1 องค์ประกอบของเรียงความ							
5 คะแนน เมื่อ							
เรียงความที่เขียนมีองค์ประกอบครบถ้วนทั้ง 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนคำนำ ส่วนเนื้อเรื่อง และส่วนสรุป แต่ละส่วนมีความยาวเหมาะสม คือ ส่วนคำนำและส่วนสรุปมีความยาวส่วนละ 3 - 6 บรรทัด ส่วนเนื้อเรื่องมีความยาว 18 - 24 บรรทัด เขียนย่อหน้าได้ถูกต้อง โดยส่วนคำนำและส่วนสรุปต้องมีส่วนละ 1 ย่อหน้า และส่วนเนื้อเรื่องมีมากกว่า 1 ย่อหน้าได้ตลอดจนเขียนเรียงความทั้งเรื่องด้วยความยาว 25 - 30 บรรทัด							
	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4 คะแนน เมื่อ							
เรียงความที่เขียนมีองค์ประกอบครบถ้วนทั้ง 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนคำนำ ส่วนเนื้อเรื่อง และส่วนสรุป แต่ละส่วนมีความยาวไม่เหมาะสม คือ ส่วนคำนำหรือส่วนสรุปมีความยาวมากกว่า 6 บรรทัด หรือน้อยกว่า 3 บรรทัด หรือส่วนเนื้อเรื่องมีความยาวใกล้เคียงกับส่วนคำนำหรือส่วนสรุป หรือส่วนเนื้อเรื่องมีความยาวมากกว่า 24 บรรทัดหรือน้อยกว่า 18							
	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
	ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
	1	2	3	4	5		
บรรทัด เขียนย่อหน้าได้ถูกต้อง โดยส่วน คำนำและส่วนสรุปต้องมีส่วนละ 1 ย่อหน้า และส่วนเนื้อเรื่องมีมากกว่า 1 ย่อหน้าได้ ตลอดจนเขียนเรียงความทั้งเรื่อง ด้วยความยาว 25 - 30 บรรทัด							
3 คะแนน เมื่อ เรียงความที่เขียนมีองค์ประกอบ เพียง 2 ส่วน ได้แก่ เขียนส่วนเนื้อเรื่อง และส่วนสรุปแต่ไม่เขียนส่วนคำนำ หรือ เขียนส่วนคำนำและส่วนเนื้อเรื่อง แต่ไม่เขียนส่วนสรุป หรือเขียนส่วนคำนำ และส่วนสรุปแต่ไม่เขียนส่วนเนื้อเรื่อง แต่ละส่วนมีความยาวไม่เหมาะสม คือ ทั้งส่วนคำนำและส่วนสรุปมีความยาว มากกว่า 6 บรรทัด หรือน้อยกว่า 3 บรรทัด หรือส่วนเนื้อเรื่องมีความยาวใกล้เคียงกับ ส่วนคำนำและส่วนสรุป หรือส่วนเนื้อเรื่อง มีความยาวมากกว่า 24 บรรทัดหรือน้อย กว่า 18 บรรทัด เขียนย่อหน้าได้ถูกต้อง โดยส่วนคำนำและส่วนสรุปต้องมีส่วนละ 1 ย่อหน้า และส่วนเนื้อเรื่องมีมากกว่า 1 ย่อหน้าได้ ตลอดจนเขียนเรียงความทั้งเรื่อง ด้วยความยาว 25 - 30 บรรทัด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
	ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
	1	2	3	4	5		
2 คะแนน เมื่อ							
เรียงความที่เขียนมีองค์ประกอบเพียง 2 ส่วน ได้แก่ เขียนส่วนเนื้อเรื่องและส่วนสรุป แต่ไม่เขียนส่วนคำนำ หรือ เขียนส่วนคำนำและส่วนเนื้อเรื่อง แต่ไม่เขียนส่วนสรุป หรือเขียนส่วนคำนำและส่วนสรุป แต่ไม่เขียนส่วนเนื้อเรื่องโดยมีความยาวไม่เหมาะสม ได้แก่ ส่วนคำนำหรือส่วนสรุปมีความยาวมากกว่า 6 บรรทัด หรือน้อยกว่า 3 บรรทัด หรือ ส่วนเนื้อเรื่องมีความยาวมากกว่า 24 บรรทัด หรือน้อยกว่า 18 บรรทัด เขียนย่อหน้าไม่ถูกต้อง โดยส่วนคำนำและส่วนสรุปต้องมีส่วนละ 1 ย่อหน้า และส่วนเนื้อเรื่องมีมากกว่า 1 ย่อหน้าได้ ตลอดจนเขียนเรียงความทั้งเรื่องน้อยกว่า 25 บรรทัด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
1 คะแนน เมื่อ							
เรียงความที่เขียนมีองค์ประกอบเพียง 1 ส่วน คือ ส่วนคำนำ หรือ ส่วนเนื้อเรื่อง หรือส่วนสรุป โดยมีความยาวไม่เหมาะสม ได้แก่ ส่วนคำนำหรือส่วนสรุปมีความยาวมากกว่า 3 บรรทัด หรือน้อยกว่า 2 บรรทัด หรือส่วนเนื้อเรื่องมีความยาวมากกว่า 26 บรรทัด หรือน้อยกว่า 24 บรรทัด เขียนย่อหน้าไม่ถูกต้อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
	ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
	1	2	3	4	5		
โดยส่วนค่านำและส่วนสรุปต้องมีส่วนละ 1 ย่อหน้า และส่วนเนื้อเรื่องมีมากกว่า 1 ย่อหน้าได้ ตลอดจนเขียนเรียงความทั้ง เรื่องน้อยกว่า 25 บรรทัด							
ผลการประเมินประเด็นตรวจที่ 1						1.00	สอดคล้อง
ประเด็นที่ 2 การเรียบเรียงและลำดับ ความคิด							
5 คะแนน เมื่อ เรียงความที่เขียนสามารถบ่งชี้ จุดมุ่งหมายและขอบเขตของเรื่อง ได้ชัดเจน ประเด็นหรือแนวคิดในแต่ละ ย่อหน้าเกี่ยวข้องกับชื่อเรื่องและเป็น เรื่องราวเดียวกันตลอดเรื่อง (มีเอกภาพ) ตลอดจนจัดลำดับความคิดสัมพันธ์กัน อย่างเป็นระบบ (มีสัมพันธ์ภาพ) และแต่ละ ย่อหน้านำเสนอแนวคิดสำคัญได้เด่นชัด (มีสารัตถภาพ)	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4 คะแนน เมื่อ เรียงความที่เขียนสามารถบ่งชี้ จุดมุ่งหมายและขอบเขตของเรื่องได้ชัดเจน ประเด็นหรือแนวคิดในแต่ละย่อหน้า เกี่ยวข้องกับชื่อเรื่องและเป็นเรื่องราว เดียวกันตลอดเรื่อง (มีเอกภาพ) แต่ย่อหน้าต่าง ๆ ไม่สัมพันธ์กัน ลำดับ ความคิดววน (ไม่มีสัมพันธ์ภาพ)	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
	ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
	1	2	3	4	5		
หรือ นำเสนอความคิดสำคัญไม่ชัดเจน หรือไม่มีแนวคิดสำคัญ (ไม่มีสารัตถภาพ)							
3 คะแนน เมื่อ เรียงความที่เขียนสามารถบ่งชี้ จุดมุ่งหมายและขอบเขตของเรื่องได้ชัดเจน ประเด็นหรือแนวคิดในแต่ละย่อหน้า เกี่ยวข้องกับชื่อเรื่องและเป็นเรื่องราว เดียวกันตลอดเรื่อง (มีเอกภาพ) แต่ย่อหน้าต่าง ๆ ไม่สัมพันธ์กัน ลำดับ ความคิดววน (ไม่มีสัมพันธ์ภาพ) และ นำเสนอความคิดสำคัญไม่ชัดเจน หรือไม่มีแนวคิดสำคัญ (ไม่มีสารัตถภาพ)	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2 คะแนน เมื่อ เรียงความที่เขียนสามารถบ่งชี้ จุดมุ่งหมายและขอบเขตของเรื่องได้ ประเด็นหรือแนวคิดบางย่อหน้า ไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเรื่อง (ไม่มีเอกภาพ) ย่อหน้าต่าง ๆ ไม่สัมพันธ์กัน ลำดับ ความคิดววน (ไม่มีสัมพันธ์ภาพ) และนำเสนอความคิดสำคัญไม่ชัดเจน หรือไม่มีแนวคิดสำคัญ (ไม่มีสารัตถภาพ)	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
	ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
	1	2	3	4	5		
1 คะแนน เมื่อ							
เรียงความที่เขียนไม่สามารถบ่งชี้							
จุดมุ่งหมายและขอบเขตของเรื่องได้ หรือ							
ไม่ชัดเจน ประเด็นหรือแนวคิดบางย่อหน้า							
ไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเรื่อง (ไม่มีเอกภาพ)							
ย่อหน้าต่าง ๆ ไม่สัมพันธ์กัน ลำดับ							
ความคิดววน (ไม่มีสัมพันธภาพ)							
และนำเสนอความคิดสำคัญไม่ชัดเจน							
หรือไม่มีแนวคิดสำคัญ (ไม่มีสารัตถภาพ)							
ผลการประเมินประเด็นตรวจที่ 2						1.00	สอดคล้อง
ประเด็นที่ 3 เนื้อหาและความคิดสร้างสรรค์							
5 คะแนน เมื่อ							
เขียนส่วนคำนำที่กระตุ้นและปรากฏ							
กลวิธีดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้							
ส่วนเนื้อเรื่องสอดคล้องกับชื่อเรื่อง ข้อมูล							
ที่นำเสนอถูกต้อง ปรากฏการยกตัวอย่าง							
อ้างอิงประกอบได้สอดคล้องกับแนวคิด							
ที่นำเสนอ ส่วนสรุปสัมพันธ์กับเนื้อหา							
ส่วนอื่น ๆ ไม่ปรากฏรายละเอียดหรือ							
ไม่เปิดประเด็นใหม่ที่ไม่เกี่ยวข้อง							
โดยปรากฏกลวิธีการเขียนสรุปที่น่าสนใจ							
นอกจากนี้เรียงความที่เขียนยังมีมุมมอง							
การเขียนแปลกใหม่ น่าสนใจ และ							
แสดงเหตุผลสนับสนุนความคิดเห็น							

รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
	ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
	1	2	3	4	5		
<p>อย่างเหมาะสม ตลอดจนสอดแทรกแนวคิด ที่เป็นประโยชน์เชิงสร้างสรรค์ต่อตนเอง ชุมชน สังคม และมีคุณค่าแก่ผู้อ่าน โดยสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง</p>							
4 คะแนน เมื่อ							
<p>เขียนส่วนคำนำที่กระตุ้นและปรากฏ กลวิธีดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้ ส่วนเนื้อเรื่องสอดคล้องกับชื่อเรื่อง ข้อมูลที่ นำเสนอถูกต้อง ปรากฏการยกตัวอย่าง อ้างอิงประกอบได้สอดคล้องกับแนวคิด ที่นำเสนอ ส่วนสรุปสัมพันธ์กับเนื้อหาส่วน อื่น ๆ ไม่ปรากฏรายละเอียดหรือไม่เปิด ประเด็นใหม่ที่ไม่เกี่ยวข้อง โดยปรากฏ กลวิธีการเขียนสรุปที่น่าสนใจ นอกจากนี้ เรียงความที่เขียนยังมีมุมมองการเขียน แปลกใหม่ น่าสนใจ และแสดงเหตุผล สนับสนุนความคิดเห็นอย่างเหมาะสม</p>	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3 คะแนน เมื่อ							
<p>เขียนส่วนคำนำที่กระตุ้นและปรากฏ กลวิธีดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้ ส่วนเนื้อเรื่องสอดคล้องกับชื่อเรื่อง ข้อมูล ที่นำเสนอถูกต้อง ปรากฏการยกตัวอย่าง อ้างอิงประกอบได้สอดคล้องกับแนวคิด ที่นำเสนอ ส่วนสรุปสัมพันธ์กับเนื้อหา ส่วนอื่น ๆ ไม่ปรากฏรายละเอียดหรือ</p>	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
	ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
	1	2	3	4	5		
ไม่เปิดประเด็นใหม่ที่ไม่เกี่ยวข้อง โดยปรากฏวิธีการเขียนสรุปที่น่าสนใจ							
2 คะแนน เมื่อ							
เขียนส่วนคำนำตรงกับชื่อเรื่อง แต่ไม่สามารถกระตุ้นความสนใจของผู้อ่านได้							
ส่วนเนื้อเรื่องสอดคล้องกับชื่อเรื่อง ข้อมูลที่นำเสนอถูกต้องเพียงบางส่วน ส่วนสรุปสัมพันธ์กับเนื้อหาส่วนอื่น ๆ แต่ปรากฏรายละเอียดและปรากฏการเปิดประเด็นใหม่ที่ไม่เกี่ยวข้อง							
	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
1 คะแนน เมื่อ							
เขียนส่วนคำนำกว้าง ๆ บางส่วน ไม่สัมพันธ์กับชื่อเรื่องและไม่สามารถกระตุ้นความสนใจของผู้อ่านได้							
ส่วนเนื้อเรื่องบางส่วนไม่สอดคล้องกับชื่อเรื่อง ข้อมูลที่นำเสนอถูกต้องเพียงบางส่วน ส่วนสรุปไม่สัมพันธ์กับเนื้อหาส่วนอื่น ๆ ปรากฏการเปิดประเด็นใหม่ที่ไม่เกี่ยวข้อง							
	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินประเด็นตรวจที่ 3						1.00	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
	ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
	1	2	3	4	5		
ประเด็นที่ 4 การใช้สำนวนภาษา							
5 คะแนน เมื่อ							
ใช้คำได้ถูกต้องตามความหมายทั้งหมด							
และใช้คำเชื่อมประโยค ข้อความ ย่อหน้า							
ถูกต้องทุกตำแหน่ง เขียนประโยคสื่อความได้							
สมบูรณ์ ชัดเจน ใช้ระดับภาษาและสำนวน							
โวหารได้เหมาะสมกับแนวคิดที่นำเสนอ							
และใช้ภาษาเขียนทั้งหมด							
4 คะแนน เมื่อ							
ใช้คำได้ถูกต้องตามความหมาย และใช้							
คำเชื่อมประโยค ข้อความ ย่อหน้าได้ถูกต้อง							
ทุกตำแหน่ง เขียนประโยคสื่อความได้สมบูรณ์							
ชัดเจน ใช้สำนวนโวหารได้เหมาะสมกับ							
แนวคิดที่นำเสนอ แต่ปรากฏการใช้ภาษาพูด							
และภาษาถิ่นปะปนกับภาษาเขียน							
3 คะแนน เมื่อ							
ใช้คำไม่ถูกต้องตามความหมาย 1 - 2 คำ							
หรือ ใช้คำเชื่อมประโยค ข้อความ ย่อหน้าไม่							
ถูกต้อง 1 - 2 แห่ง และ / หรือเขียนประโยค							
สื่อความได้แต่พบประโยคกำกวมและประโยค							
ไม่สื่อความ (วลี / ส่วนขยาย) 1 - 2 แห่งและ							
/ หรือใช้สำนวนโวหารได้เหมาะสม แต่ปรากฏ							
การใช้ภาษาพูดและภาษาถิ่นปะปนกับภาษา							
เขียน							

รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
	ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
	1	2	3	4	5		
2 คะแนน เมื่อ							
ใช้คำไม่ถูกต้องตามความหมาย 3 - 4							
คำ หรือ ใช้คำเชื่อมประโยค ข้อความ							
ย่อหน้าไม่ถูกต้อง 3 - 4 แห่ง และ / หรือ							
เขียนประโยคสื่อความได้ แต่พบประโยค							
กำกวมและประโยคไม่สื่อความ							
+1 +1 +1 +1 +1 1.00 สอดคล้อง							
(วลี / ส่วนขยาย) 3 - 4 แห่ง และ / หรือ							
ใช้สำนวนโวหารได้เหมาะสมเพียงบางส่วน							
และปรากฏการใช้ภาษาพูดและภาษาถิ่น							
ปะปนกับภาษาเขียน							
1 คะแนน เมื่อ							
ใช้คำไม่ถูกต้องตามความหมาย 5 คำ							
ขึ้นไปหรือใช้คำเชื่อมประโยค ข้อความ							
ย่อหน้าไม่ถูกต้อง 5 แห่งขึ้นไป หรือ							
ประโยคไม่สื่อความ กำกวม 5 แห่งขึ้นไป							
+1 +1 +1 +1 +1 1.00 สอดคล้อง							
หรือใช้สำนวนโวหารไม่เหมาะสม และ							
ปรากฏการใช้ภาษาพูดและภาษาถิ่นปะปน							
กับภาษาเขียน							
ผลการประเมินประเด็นตรวจที่ 4						1.00	สอดคล้อง
ประเด็นที่ 5 การเขียนสะกดคำ (ไม่นับคำซ้ำ)							
5 คะแนน เมื่อ							
เขียนสะกดคำได้ถูกต้องตามหลัก							
ไวยากรณ์ทุกคำ เว้นวรรคตอนถูกต้อง							
+1 +1 +1 +1 +1 1.00 สอดคล้อง							
และใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้เหมาะสม							
ทุกแห่ง ไม่พบการเขียนฉีกคำ							

รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
	ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
	1	2	3	4	5		
4 คะแนน เมื่อ							
เขียนสะกดคำ ผิด 1 - 2 แห่ง และ / หรือ เว้นวรรคตอนไม่ถูกต้อง 1 - 2 แห่ง และ / หรือ ใช้เครื่องหมาย วรรคตอนไม่เหมาะสม 1 - 2 แห่ง และ / หรือ พบการเขียนฉีกคำ 1 - 2 แห่ง	+1	0	+1	+1	+1	0.80	สอดคล้อง
3 คะแนน เมื่อ							
เขียนสะกดคำ ผิด 3 - 4 แห่ง และ / หรือ เว้นวรรคตอนไม่ถูกต้อง 3 - 4 แห่ง และ / หรือ ใช้เครื่องหมายวรรค ตอนไม่เหมาะสม 3 - 4 แห่ง และ / หรือ พบการเขียนฉีกคำ 3 - 4 แห่ง	+1	0	+1	+1	+1	0.80	สอดคล้อง
2 คะแนน เมื่อ							
เขียนสะกดคำ ผิด 5 - 6 แห่ง และ / หรือ เว้นวรรคตอนไม่ถูกต้อง 5 - 6 แห่ง และ / หรือ ใช้เครื่องหมาย วรรคตอนไม่เหมาะสม 5 - 6 แห่ง และ / หรือพบการเขียนฉีกคำ 5 - 6 แห่ง	+1	0	+1	+1	+1	0.80	สอดคล้อง
1 คะแนน เมื่อ							
เขียนสะกดคำ ผิด 7 แห่งขึ้นไป และ / หรือ เว้นวรรคตอนไม่ถูกต้อง 7 แห่งขึ้นไป และ / หรือ ใช้เครื่องหมายวรรคตอน ไม่เหมาะสม 7 แห่งขึ้นไป และ / หรือ พบการเขียนฉีกคำ 7 แห่งขึ้นไป	+1	0	+1	+1	+1	0.80	สอดคล้อง
ผลการประเมินประเด็นตรวจที่ 5						0.80-1.00	สอดคล้อง

ตาราง 50 คะแนนการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้จากผู้ประเมิน 2 คน
 ตรวจสอบเรียงความอย่างเป็นอิสระต่อกัน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถการเขียน
 เรียงความแบบรูบริค ชนิดแยกองค์ประกอบ

ที่	ประเด็นที่ 1 (5 คะแนน)		ประเด็นที่ 2 (5 คะแนน)		ประเด็นที่ 3 (5 คะแนน)		ประเด็นที่ 4 (5 คะแนน)		ประเด็นที่ 5 (5 คะแนน)		รวม (25 คะแนน)	
	T1	T2	T1	T2	T1	T2	T1	T2	T1	T2	T1	T2
S01	5	5	4	4	3	3	4	5	5	5	21	22
S02	3	3	2	2	2	3	2	3	3	3	12	14
S03	3	3	3	3	2	2	1	2	2	2	11	12
S04	4	4	5	5	5	5	5	5	3	3	22	22
S05	2	2	4	4	2	3	3	3	4	4	15	16
S06	3	3	2	3	3	3	4	5	4	4	16	18
S07	4	4	4	5	5	5	4	4	5	5	22	23
S08	1	1	1	1	2	2	1	2	3	3	8	9
S09	2	2	2	2	2	1	2	1	2	2	10	8
S10	3	3	4	3	3	4	4	3	5	5	19	18
S11	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	12	11
S12	4	4	5	5	4	5	5	5	5	5	23	24
S13	2	2	1	2	2	2	1	2	2	2	8	10
S14	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	13	15
S15	3	3	4	4	2	2	3	4	3	3	15	16
S16	3	3	5	4	4	4	3	3	3	3	18	17
S17	2	2	2	3	3	4	3	4	3	3	13	16
S18	2	2	2	3	1	1	1	2	2	2	8	10
S19	5	5	4	4	5	4	4	3	4	4	22	20
S20	3	3	2	3	2	2	3	3	3	3	13	14
S21	4	4	3	3	5	4	4	3	3	3	19	17
S22	4	4	4	4	4	4	5	4	5	5	21	22
S23	1	1	2	2	2	2	1	2	3	3	9	10

ที่	ประเด็นที่ 1 (5 คะแนน)		ประเด็นที่ 2 (5 คะแนน)		ประเด็นที่ 3 (5 คะแนน)		ประเด็นที่ 4 (5 คะแนน)		ประเด็นที่ 5 (5 คะแนน)		รวม (25 คะแนน)	
	T1	T2	T1	T2	T1	T2	T1	T2	T1	T2	T1	T2
S24	3	3	2	3	2	2	2	3	2	2	11	13
S25	2	2	3	2	2	1	3	2	3	2	13	9
S26	3	3	3	3	4	3	4	3	4	5	18	17
S27	1	1	2	3	2	3	1	2	3	3	9	12
S28	3	3	4	4	2	3	3	3	2	2	14	15
S29	1	1	1	2	2	2	1	2	3	3	8	10
S30	3	3	3	4	2	3	3	4	4	4	15	18
S31	2	2	1	2	1	2	2	3	3	3	9	12
S32	1	1	2	3	1	2	3	4	3	3	10	13
S33	2	2	4	5	3	4	3	4	2	3	14	18
S34	5	5	5	5	4	4	5	3	4	4	23	21
S35	3	3	4	3	3	2	2	3	3	2	15	13
S36	2	2	2	2	3	2	3	2	3	3	13	11
\bar{X}	2.78	3.00	2.94	3.14	2.75	2.75	2.86	3.02	3.22	3.19	14.5	15.17

หมายเหตุ: S หมายถึง นักเรียนคนที่ (n)

T หมายถึง ผู้ตรวจคนที่ (n)

จากตาราง 50 พบว่า ผลคะแนนของผู้ตรวจทั้ง 2 คนที่ตรวจให้คะแนนเรียงความ
 อย่างเป็นอิสระต่อกัน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถการเขียนเรียงความแบบรูปรีค
 ชนิดแยกองค์ประกอบ ซึ่งผู้ตรวจคนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ของการตรวจทั้งฉบับ เท่ากับ 14.5 และ
 ผู้ตรวจคนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ของการตรวจทั้งฉบับ เท่ากับ 15.17 ผู้วิจัยจึงมีสมมติฐานว่า
 ผู้ตรวจทั้ง 2 คน ตรวจให้คะแนนสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน จากนั้นผู้วิจัยจึงนำผลคะแนนของ
 ผู้ตรวจทั้ง 2 คน ไปวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product
 moment correlation coefficient) เพื่อพิสูจน์สมมติฐาน ผลดังตาราง 51

ตาราง 51 ค่าสถิติสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของผู้ตรวจเรียงความคนที่ 1 และ 2

Correlations			
		ผู้ตรวจคนที่ 1	ผู้ตรวจคนที่ 2
ผู้ตรวจคนที่ 1	Pearson Correlation	1	.918**
	Sig. (2-tailed)		.000
	N	36	36
ผู้ตรวจคนที่ 2	Pearson Correlation	.918**	1
	Sig. (2-tailed)	.000	
	N	36	36

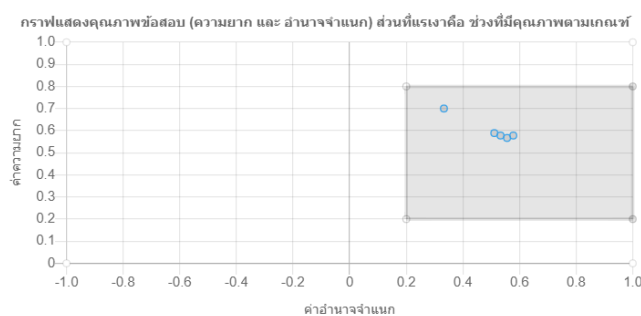
** $p \leq 0.01$

จากตาราง 51 พบว่า ผลของการตรวจให้คะแนนของผู้ตรวจคนที่ 1 และผู้ตรวจคนที่ 2 มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าระดับความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก กล่าวคือ ผู้ตรวจทั้ง 2 คน ตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถการเขียนเรียงความแบบรูบริค ชนิดแยกองค์ประกอบ มีผลคะแนนสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน

ตาราง 52 ค่าความยาก (P_E) ค่าอำนาจจำแนก (D) และค่าความเชื่อมั่น (α) ของ แบบวัดความสามารถเขียนเรียงความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (อัตนัย) โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถเขียนเรียงความแบบรูปรีคชนิดแยกองค์ประกอบ

ประเด็น ตรวจที่	ค่าความยาก	ค่าอำนาจ จำแนก	การแปลความหมาย	เกณฑ์ คุณภาพ
1	0.567	0.556	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่านเกณฑ์
2	0.578	0.533	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่านเกณฑ์
3	0.589	0.511	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่านเกณฑ์
4	0.578	0.578	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่านเกณฑ์
5	0.7	0.333	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่านเกณฑ์
ค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's alpha coefficient) $\alpha = 0.896$				

ผลการวิเคราะห์ความยากและอำนาจจำแนกของข้อสอบอัตนัย โดยมีประเด็นการตรวจจำนวน 5 ประเด็น มีค่าความยากตั้งแต่ 0.567 – 0.7 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.333 – 0.578 ซึ่งผ่านเกณฑ์ทั้ง 5 ประเด็น

ภาพ 6 ความยากและอำนาจจำแนกของแบบวัดความสามารถเขียนเรียงความ

ตาราง 53 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากการตรวจพิจารณาหาความตรงเชิงเนื้อหาของ
แบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถเขียนเรียงความ
โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะ
ที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย

ที่	รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
		1	2	3	4	5		
ด้านที่ 1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย								
1.	กิจกรรมการเรียนรู้เป็นกระบวนการ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	-1	+1	+1	0.60	สอดคล้อง*
2.	กิจกรรมการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอน การจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ชัดเจน	+1	+1	-1	+1	+1	0.60	สอดคล้อง*
3.	กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียน รวมพลังฝึกตั้งคำถาม และอยาก หาคำตอบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4.	กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียน รวมพลังฝึกวางแผนค้นคว้า หาความรู้และวิเคราะห์ข้อมูล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5.	กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียน รวมพลังฝึกการอภิปราย ภายในกลุ่ม ระหว่างกลุ่ม และหน้าชั้นเรียน และให้โอกาสได้ ปรับองค์ความรู้ให้ถูกต้อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ที่	รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
		1	2	3	4	5		
6.	กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียน รวมพลังฝึกนำเสนอผลงานและ ร่วมกันสะท้อนกระบวนการเรียนรู้ ข้อเด่น ข้อบกพร่องที่ควรพัฒนา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7.	กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียน รวมพลังฝึกประยุกต์ใช้ความรู้ ในสถานการณ์ใหม่ที่สอดคล้องกับ สภาพสังคมปัจจุบัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินรายด้าน						0.60-1.00	สอดคล้อง	
ด้านที่ 2 สื่อการเรียนรู้: แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย								
1.	สอดคล้องกับเนื้อหาสาระและ จุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	-1	+1	+1	0.60	สอดคล้อง*
2.	มีเนื้อหาและกิจกรรมฝึก ที่หลากหลาย เหมาะสำหรับฝึกฝน การเขียนเรียงความ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.	สามารถเรียนรู้ได้ง่าย เรียงลำดับ เนื้อหาจากง่ายไปยาก ไม่ซับซ้อน และน่าสนใจ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4.	มีรูปลักษณะสวยงาม จูงใจให้ อยากฝึกปฏิบัติ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5.	มีรูปแบบและขนาดตัวอักษร ที่ชัดเจน อ่านง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ที่	รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
		1	2	3	4	5		
6.	ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7.	สะดวกต่อการใช้งาน/เรียนรู้/ ฝึกปฏิบัติ และมีความคงทน สามารถนำกลับมาทบทวนได้	+1	+1	-1	+1	+1	0.60	สอดคล้อง*
ผลการประเมินรายด้าน						0.60-1.00	สอดคล้อง	
ด้านที่ 3 บรรยากาศในการเรียน								
1.	ครูจัดการเรียนรู้ได้แปลกใหม่ น่าสนใจ ทำให้นักเรียนมีความสุข ในการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคน ได้มีส่วนร่วมในการทำ กิจกรรมกลุ่ม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.	นักเรียนมีบทบาทในการรวมพลัง ทำกิจกรรมกลุ่ม กล้าคิด กล้าทำ กล้านำเสนอ และมีอิสระในการ สร้างสรรค์งานเขียนเรียงความ	+1	+1	+1	+1	0	0.80	สอดคล้อง
4.	ครูคอยให้คำแนะนำ ให้ความ ช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวก สะดวกในการเรียนรู้อย่างทั่วถึง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5.	ครูกระตุ้นและให้กำลังใจนักเรียน เพื่อให้ทำงานได้สำเร็จ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ที่	รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
		1	2	3	4	5		
6.	นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยเหลือและ รวมพลังกันเรียนรู้และแบ่งปัน กระบวนการคิดแก่เพื่อน ในห้องเรียน ทุกคนเคารพซึ่งกัน และกัน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	+1	+1	0	+1	0	0.60	สอดคล้อง*
7.	ห้องเรียนมีไฮสทัทศานุกรณ์ ครบถ้วน มีแสงสว่างเพียงพอ สะอาด สัญญาณอินเทอร์เน็ต ทั่วถึง และเข้าถึงแหล่งคลังความรู้ ในห้องเรียนได้ง่าย	+1	+1	0	+1	0	0.60	สอดคล้อง*
ผลการประเมินรายด้าน						0.60-1.00	สอดคล้อง	
ด้านที่ 4 ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย								
1.	ช่วยทำให้นักเรียนรู้ เข้าใจ และมีความสามารถการเขียน เรียงความได้ดียิ่งขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.	ช่วยทำให้นักเรียนสามารถ นำองค์ความรู้และมวล ประสบการณ์ไปปรับใช้ ในชีวิตประจำวันได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ที่	รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
		1	2	3	4	5		
3.	ช่วยทำให้นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ อภิปราย สังเคราะห์ ข้อมูล และมีทักษะการสื่อสาร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4.	ช่วยทำให้นักเรียนเกิดทักษะการรวมพลังทำงานเป็นทีม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5.	ช่วยทำให้นักเรียนได้รับความรู้ใหม่จากมวลประสบการณ์ที่ได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	-1	+1	+1	0.60	สอดคล้อง*
6.	ช่วยทำให้นักเรียนตระหนักถึงคุณค่าของภูมิปัญญาในท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัยในฐานะเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ทรงคุณค่า	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7.	ช่วยทำให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเขียนเรียงความ	+1	+1	-1	+1	+1	0.60	สอดคล้อง*
ผลการประเมินรายด้าน							0.60-1.00	สอดคล้อง
ผลการประเมินภาพรวมทุกด้าน							0.60-1.00	สอดคล้อง

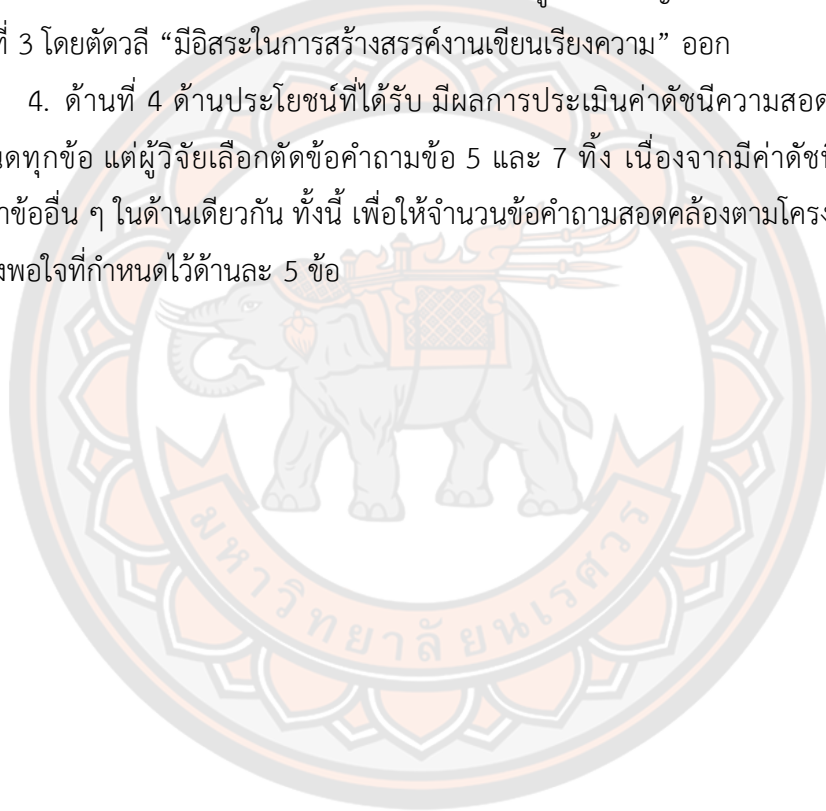
ผลการตรวจพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่า

1. ข้อคำถามด้านที่ 1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย มีผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกข้อ แต่ผู้วิจัยเลือกตัดข้อคำถามข้อ 1 และ 2 ที่ เนื่องจากมีค่าดัชนีความสอดคล้องน้อยกว่าข้ออื่น ๆ ในด้านเดียวกัน ทั้งนี้ เพื่อให้จำนวนข้อคำถามสอดคล้องตามโครงสร้างของแบบวัดความพึงพอใจที่กำหนดไว้ด้านละ 5 ข้อ

2. ด้านที่ 2 สื่อการเรียนรู้ มีผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกข้อ แต่ผู้วิจัยเลือกตัดข้อคำถามข้อ 1 และ 7 ทิ้ง เนื่องจากมีค่าดัชนีความสอดคล้องน้อยกว่าข้ออื่น ๆ ในด้านเดียวกัน ทั้งนี้ เพื่อให้จำนวนข้อคำถามสอดคล้องตามโครงสร้างของแบบวัดความพึงพอใจที่กำหนดไว้ด้านละ 5 ข้อ

3. ด้านที่ 3 บรรยากาศในการเรียน มีผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกข้อ แต่ผู้วิจัยเลือกตัดข้อคำถามข้อ 6 และ 7 ทิ้ง เนื่องจากมีค่าดัชนีความสอดคล้องน้อยกว่าข้ออื่น ๆ ในด้านเดียวกัน ทั้งนี้ เพื่อให้จำนวนข้อคำถามสอดคล้องตามโครงสร้างของแบบวัดความพึงพอใจที่กำหนดไว้ด้านละ 5 ข้อ นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้ปรับข้อคำถามที่ 3 ในด้านที่ 3 โดยตัดวลี “มีอิสระในการสร้างสรรค์งานเขียนเรียงความ” ออก

4. ด้านที่ 4 ด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกข้อ แต่ผู้วิจัยเลือกตัดข้อคำถามข้อ 5 และ 7 ทิ้ง เนื่องจากมีค่าดัชนีความสอดคล้องน้อยกว่าข้ออื่น ๆ ในด้านเดียวกัน ทั้งนี้ เพื่อให้จำนวนข้อคำถามสอดคล้องตามโครงสร้างของแบบวัดความพึงพอใจที่กำหนดไว้ด้านละ 5 ข้อ

ตาราง 54 คะแนนความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (ภาคสนาม) ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สำหรับคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (N=40)

ที่	ด้านที่ 1					ด้านที่ 2					ด้านที่ 3					ด้านที่ 4				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
S01	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5
S02	4	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4	5	4	5	5	5	5	5	4	5
S03	4	5	5	5	5	5	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
S04	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4
S05	3	4	3	5	5	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	5	3	5	4	4
S06	3	5	5	5	5	5	5	3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
S07	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
S08	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
S09	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	5	4	5
S10	5	5	5	5	5	5	4	5	4	4	4	5	4	5	5	5	5	4	4	5
S11	5	4	4	4	4	5	5	5	5	5	4	4	4	5	5	4	5	5	4	4
S12	5	4	5	4	4	4	4	5	5	5	4	5	4	4	4	4	5	5	4	4
S13	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5
S14	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
S15	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	5	4	5
S16	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
S17	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
S18	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
S19	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
S20	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
S21	5	5	4	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
S22	3	5	5	4	4	4	4	3	4	4	5	5	5	4	5	4	5	4	5	5
S23	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
S24	5	5	4	5	5	4	5	5	5	5	3	5	3	5	5	5	5	5	3	5

ที่	ด้านที่ 1					ด้านที่ 2					ด้านที่ 3					ด้านที่ 4				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
S25	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
S26	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
S27	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
S28	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
S29	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
S30	5	5	5	5	5	4	4	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5
S31	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
S32	5	4	5	4	4	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	4
S33	5	5	5	4	4	5	3	5	4	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5
S34	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	4	5	5
S35	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
S36	5	5	4	5	5	5	3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
S37	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
S38	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
S39	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
S40	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (Cronbach's alpha coefficient) $\alpha = 0.867$

หมายเหตุ: S หมายถึง นักเรียนคนที่ (n)

ตาราง 55 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากการตรวจพิจารณาหาความตรงเชิงเนื้อหาของ
แบบวัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ที่	รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
		1	2	3	4	5		
ด้านที่ 1 ความยึดมั่นผูกพันทางปัญญา								
1.	ข้าพเจ้ามุ่งมั่นตั้งใจเรียนรู้วิชา ภาษาไทยอย่างเต็มที่ทุกครั้ง	+1	+1	+1	0	+1	0.80	สอดคล้อง
2.	ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนวิชาภาษาไทย เพื่อให้มีผลการเรียนดีที่สุด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.	แม้จะรู้สึกเหนื่อยหรือง่วงนอน ข้าพเจ้าก็จะพยายามตั้งใจเรียน วิชาภาษาไทยให้ดีที่สุด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4.	ข้าพเจ้าท้อแท้กับการเรียนวิชา ภาษาไทยอย่างจริงจัง	+1	0	0	0	+1	0.40	ไม่สอดคล้อง (ตัดทิ้ง)*
5.	ข้าพเจ้ากระตือรือร้นเมื่อได้เรียน วิชาภาษาไทย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6.	เมื่อเรียนเนื้อหาวิชาภาษาไทย ไม่เข้าใจ ข้าพเจ้าจะพยายาม หาคำตอบด้วยตนเองให้ได้ ก่อนที่จะถามเพื่อน และครู	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7.	ข้าพเจ้ามักจะแสดงความคิดเห็น และสอบถามเพื่อน ๆ หรือครู เพื่ออภิปรายความรู้เกี่ยวกับวิชา ภาษาไทยอยู่เสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ที่	รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
		1	2	3	4	5		
8.	เมื่อเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ในวิชา ภาษาไทย ข้าพเจ้ามักจะ พยายามสรุปความคิด ด้วยคำพูดของตัวเอง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9.	เมื่อเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ในวิชา ภาษาไทย ข้าพเจ้ามักจะคิด เชื่อมโยงว่าสิ่งนั้นสัมพันธ์กับ ชีวิตประจำวันอย่างไร	+1	+1	0	+1	+1	0.80	สอดคล้อง
10.	ข้าพเจ้าทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้ และค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับ วิชาภาษาไทยเพิ่มเติมอยู่เสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ผลรวมรายด้าน							0.40 - 1.00	
ด้านที่ 2 ความยึดมั่นผูกพันทางอารมณ์								
1.	ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกและตื่นเต้น เมื่อได้เรียนวิชาภาษาไทย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.	ข้าพเจ้าชอบเรียนวิชา ภาษาไทยมากกว่าวิชาอื่น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.	ข้าพเจ้ามีความสุขเมื่อได้เรียน วิชาภาษาไทย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4.	ข้าพเจ้าอยากเรียนภาษาไทย ทุกวัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ที่	รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
		1	2	3	4	5		
5.	ข้าพเจ้านับใจว่าตัวข้าพเจ้ามีส่วนช่วยให้บรรยากาศในห้องเรียนวิชาภาษาไทยสนุกสนานขึ้น	+1	+1	+1	0	+1	0.80	สอดคล้อง
6.	เมื่อเรียนวิชาภาษาไทย ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณเพื่อน ๆ ยอมรับความสามารถของข้าพเจ้า	+1	0	+1	0	+1	0.60	สอดคล้อง
7.	เมื่อเรียนวิชาภาษาไทย เพื่อน ๆ มักจะให้ข้าพเจ้าเป็นผู้นำหรือหัวหน้ากลุ่ม	0	+1	+1	0	0	0.40	ไม่สอดคล้อง (ตัดทิ้ง)*
8.	ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่ได้ร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ ในวิชาภาษาไทย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการศึกษาวิชาภาษาไทยมีประโยชน์ต่อตนเองทั้งในปัจจุบันและในอนาคต	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าเมื่ออยู่ในคาบเรียนวิชาภาษาไทย	+1	0	0	+1	+1	0.60	สอดคล้อง
ผลรวมรายด้าน							0.40 - 1.00	
ด้านที่ 3 ความยึดมั่นผูกพันทางพฤติกรรม								
1.	ข้าพเจ้าเข้าเรียนวิชาภาษาไทยเป็นประจำ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.	ข้าพเจ้าทำงานวิชาภาษาไทยเสร็จตามกำหนดเวลาทุกครั้ง	+1	0	+1	0	0	0.40	ไม่สอดคล้อง (ตัดทิ้ง)*
3.	ข้าพเจ้าส่งงานวิชาภาษาไทยครบถ้วน ตรงเวลาทุกครั้ง	+1	+1	+1	+1	0	0.80	สอดคล้อง

ที่	รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
		1	2	3	4	5		
4.	ข้าพเจ้าพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างรอบคอบ เพื่อให้มีผลงานดีที่สุดมากกว่า ทำให้เสร็จเพียงอย่างเดียว	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5.	หากมีภาระงานหลายวิชา ข้าพเจ้ามักจะเลือกทำงานวิชาภาษาไทยเป็นวิชาแรก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6.	ข้าพเจ้าไม่เล่นโทรศัพท์มือถือหรือทำงานวิชาอื่น หรือทำกิจกรรมอื่นขณะเรียนวิชาภาษาไทย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7.	เมื่อเรียนวิชาภาษาไทย ข้าพเจ้ามักจะอาสาเป็นนักเรียนที่เฉลยแบบฝึกหัด หรือแสดงความคิดเห็นหน้าชั้นเรียนอยู่เสมอ	+1	0	0	0	+1	0.40	ไม่สอดคล้อง (ตัดทิ้ง)*
8.	แม้ว่างานวิชาภาษาไทยจะยากเพียงใด ข้าพเจ้าก็จะพยายามค้นคว้าและลงมือทำให้สำเร็จ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9.	ข้าพเจ้าทำกิจกรรมวิชาภาษาไทยทุกกิจกรรม	+1	0	0	+1	+1	0.60	สอดคล้อง

ที่	รายการประเมิน	ความเห็น					ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญคนที่						
		1	2	3	4	5		
10.	ข้าพเจ้ามักจะทำหน้าที่ ประสานงานหรือพูดคุยกับ เพื่อน ๆ เพื่อช่วยกันทำงานวิชา ภาษาไทยให้สำเร็จได้โดยง่าย	+1	+1	+1	0	+1	0.80	สอดคล้อง
ผลรวมรายด้าน							0.40 - 1.00	
ผลการประเมินภาพรวมทุกด้าน							0.40 - 1.00	

ผลการตรวจพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่า

1. ข้อคำถามความยึดมั่นผูกพันทางปัญญามีผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้จำนวน 9 ข้อ ไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้จำนวน 1 ข้อ ได้แก่ ข้อคำถามที่ 4
2. ข้อคำถามความยึดมั่นผูกพันทางอารมณ์มีผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้จำนวน 9 ข้อ ไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้จำนวน 1 ข้อ ได้แก่ ข้อคำถามที่ 7 และผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้ปรับภาษาข้อ 5 เป็น “ข้าพเจ้ารู้สึกที่ตัวข้าพเจ้ามีส่วนช่วยให้บรรยากาศในห้องเรียนวิชาภาษาไทยสนุกสนานขึ้น” และปรับภาษาข้อ 6 เป็น “เมื่อเรียนวิชาภาษาไทยข้าพเจ้ารู้สึกที่สามารถร่วมกิจกรรมกับคนอื่น ๆ ได้อย่างราบรื่น”
3. ข้อคำถามความยึดมั่นผูกพันทางพฤติกรรมมีผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้จำนวน 8 ข้อ ไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ข้อคำถามที่ 2 และ 7 นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้ปรับภาษาข้อ 6 เป็น “ข้าพเจ้าไม่เล่นโทรศัพท์มือถือ หรือไม่ทำงานวิชาอื่น หรือไม่ทำกิจกรรมอื่นขณะเรียนวิชาภาษาไทย” และข้อ 10 “ข้าพเจ้าสามารถทำกิจกรรมในวิชาภาษาไทยร่วมกับเพื่อน ๆ ได้ทุกคน”

ตาราง 56 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{xy}) ของแบบวัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน

ด้าน	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	การแปลผล	การคัดเลือก
ความยึดมั่นผูกพัน ทางปัญญา	1.	0.07	ไม่ผ่านเกณฑ์	ตัดทิ้ง
	2.	0.605*	ผ่านเกณฑ์	นำไปใช้
	3.	0.163	ไม่ผ่านเกณฑ์	ตัดทิ้ง
	4.	0.295*	ผ่านเกณฑ์	ตัดทิ้ง*
	5.	0.561*	ผ่านเกณฑ์	นำไปใช้
	6.	0.477*	ผ่านเกณฑ์	นำไปใช้
	7.	0.612*	ผ่านเกณฑ์	นำไปใช้
	8.	0.291*	ผ่านเกณฑ์	ตัดทิ้ง*
	9.	0.533*	ผ่านเกณฑ์	นำไปใช้
ความยึดมั่นผูกพัน ทางอารมณ์	10.	0.359*	ผ่านเกณฑ์	ตัดทิ้ง*
	11.	0.583*	ผ่านเกณฑ์	นำไปใช้
	12.	0.666*	ผ่านเกณฑ์	นำไปใช้
	13.	0.037	ไม่ผ่านเกณฑ์	ตัดทิ้ง
	14.	0.557*	ผ่านเกณฑ์	นำไปใช้
	15.	0.013	ไม่ผ่านเกณฑ์	ตัดทิ้ง
	16.	0.484*	ผ่านเกณฑ์	นำไปใช้
	17.	0.622*	ผ่านเกณฑ์	นำไปใช้
	18.	0.288*	ผ่านเกณฑ์	ตัดทิ้ง*
ความยึดมั่นผูกพัน ทางพฤติกรรม	19.	0.404*	ผ่านเกณฑ์	นำไปใช้
	20.	0.619*	ผ่านเกณฑ์	นำไปใช้
	21.	0.152	ไม่ผ่านเกณฑ์	ตัดทิ้ง
	22.	0.293*	ผ่านเกณฑ์	ตัดทิ้ง*
	23.	0.579*	ผ่านเกณฑ์	นำไปใช้
	24.	0.529*	ผ่านเกณฑ์	นำไปใช้
	25.	0.024	ไม่ผ่านเกณฑ์	ตัดทิ้ง
	26.	0.62*	ผ่านเกณฑ์	นำไปใช้

* $p \leq .05$

จากตาราง 56 พบว่า แบบสอบถาม จำนวน 26 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (วิธี item total correlation) ตั้งแต่ 0.013 - 0.666 มีคุณภาพผ่านเกณฑ์จำนวน 20 ข้อโดยมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.288 - 0.666 ผู้วิจัยคัดเลือกข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์เพียงด้านละ 5 ข้อ โดยเลือกตัดข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกน้อยกว่าข้ออื่น ๆ ในด้านเดียวกันออก ได้แก่ ข้อคำถามที่ 4, 8, 10, 18 และ 22

ตาราง 57 ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน

ด้าน	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าความเชื่อมั่น (α)
ความยึดมั่นผูกพัน ทางปัญญา	2	0.605*	0.897
	5	0.561*	
	6	0.477*	
	7	0.612*	
	9	0.533*	
ความยึดมั่นผูกพัน ทางอารมณ์	11	0.583*	
	12	0.666*	
	14	0.557*	
	16	0.484*	
	17	0.622*	
ความยึดมั่นผูกพัน ทางพฤติกรรม	19	0.404*	
	20	0.619*	
	23	0.579*	
	24	0.529*	
	26	0.62*	

* $p \leq .05$

จากตาราง 57 พบว่า แบบสอบถามความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน จำนวน 15 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.404 - 0.666 และมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.897

ภาคผนวก จ ค่าสถิติจากการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

ตาราง 58 คะแนนความเชื่อมั่นผูกพันกับการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ที่	ม. 5/1		ม. 5/2		ม. 5/3		ม. 5/4		ม. 5/5		ม. 5/6	
	คะแนน	ระดับ	คะแนน	ระดับ	คะแนน	ระดับ	คะแนน	ระดับ	คะแนน	ระดับ	คะแนน	ระดับ
S01	62	สูง	56	สูง	34	ต่ำ	35	ต่ำ	45	กลาง	52	กลาง
S02	39	กลาง	48	กลาง	46	กลาง	44	กลาง	50	กลาง	48	กลาง
S03	68	สูง	35	ต่ำ	47	กลาง	49	กลาง	57	สูง	57	สูง
S04	44	กลาง	64	สูง	33	ต่ำ	59	สูง	34	ต่ำ	57	สูง
S05	58	สูง	60	สูง	57	สูง	34	ต่ำ	44	กลาง	60	สูง
S06	64	สูง	33	ต่ำ	53	กลาง	61	สูง	58	สูง	60	สูง
S07	60	สูง	48	กลาง	49	กลาง	38	กลาง	57	สูง	51	กลาง
S08	49	กลาง	45	กลาง	58	สูง	60	สูง	45	กลาง	58	สูง
S09	60	สูง	34	ต่ำ	32	ต่ำ	33	ต่ำ	63	สูง	47	กลาง
S10	57	สูง	65	สูง	56	สูง	57	สูง	57	สูง	54	กลาง
S11	65	สูง	56	สูง	57	สูง	60	สูง	59	สูง	63	สูง
S12	45	กลาง	45	กลาง	56	สูง	41	กลาง	63	สูง	57	สูง
S13	57	สูง	59	สูง	49	กลาง	50	กลาง	62	สูง	63	สูง
S14	34	ต่ำ	65	สูง	58	สูง	33	ต่ำ	44	กลาง	59	สูง
S15	61	สูง	44	กลาง	59	สูง	63	สูง	64	สูง	39	กลาง
S16	42	กลาง	67	สูง	56	สูง	60	สูง	34	ต่ำ	61	สูง
S17	66	สูง	56	สูง	30	ต่ำ	45	กลาง	62	สูง	34	ต่ำ
S18	43	กลาง	55	กลาง	57	สูง	66	สูง	49	กลาง	58	สูง
S19	57	สูง	40	กลาง	46	กลาง	58	สูง	62	สูง	62	สูง
S20	62	สูง	57	สูง	60	สูง	39	กลาง	34	ต่ำ	57	สูง
S21	67	สูง	57	สูง	59	สูง	57	สูง	58	สูง	34	ต่ำ
S22	50	กลาง	32	ต่ำ	41	กลาง	64	สูง	60	สูง	63	สูง
S23	52	กลาง	58	สูง	60	สูง	35	ต่ำ	34	ต่ำ	49	กลาง
S24	63	สูง	61	สูง	34	ต่ำ	46	กลาง	48	กลาง	58	สูง
S25	69	สูง	63	สูง	58	สูง	59	สูง	60	สูง	71	สูง
S26	67	สูง	43	กลาง	62	สูง	64	สูง	59	สูง	32	ต่ำ
S27	33	ต่ำ	63	สูง	56	สูง	58	สูง	60	สูง	53	กลาง
S28	34	ต่ำ	45	กลาง	45	กลาง	63	สูง	33	ต่ำ	47	กลาง

ที่	ม. 5/1		ม. 5/2		ม. 5/3		ม. 5/4		ม. 5/5		ม. 5/6	
	คะแนน	ระดับ	คะแนน	ระดับ	คะแนน	ระดับ	คะแนน	ระดับ	คะแนน	ระดับ	คะแนน	ระดับ
S29	65	สูง	48	กลาง	59	สูง	38	กลาง	61	สูง	32	ต่ำ
S30	48	กลาง	58	สูง	57	สูง	62	สูง	46	กลาง	33	ต่ำ
S31	35	ต่ำ	59	สูง	43	กลาง	35	ต่ำ	-	-	58	สูง
S32	64	สูง	60	สูง	58	สูง	45	กลาง	-	-	68	สูง
S33	64	สูง	41	กลาง	59	สูง	61	สูง	-	-	59	สูง
S34	48	กลาง	56	สูง	62	สูง	40	กลาง	-	-	47	กลาง
S35	58	สูง	60	สูง	34	ต่ำ	61	สูง	-	-	57	สูง
S36	62	สูง	60	สูง	62	สูง	63	สูง	-	-	43	กลาง
S37	63	สูง	-	-	59	สูง	-	-	-	-	-	-
S38	31	ต่ำ	-	-	41	กลาง	-	-	-	-	-	-
S39	47	กลาง	-	-	51	กลาง	-	-	-	-	-	-
S40	66	สูง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

หมายเหตุ: S หมายถึง นักเรียนคนที่ (n)

ตาราง 59 คะแนนของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย (N=36)

ที่	คะแนนที่ได้ระหว่างการจัดการเรียนรู้ที่						รวม (206)	คะแนน หลังเรียน (25)
	1 (30)	2 (32)	3 (39)	4 (34)	5 (39)	6 (32)		
S01	26	28	31	28	33	27	173	20
S02	27	27	33	30	32	26	175	21
S03	25	27	31	23	29	25	160	18
S04	25	29	34	29	30	25	172	20
S05	26	29	35	31	34.5	30	185.5	22
S06	26	28	34	30	32.5	26	176.5	21
S07	26	26	34	29	33	26	174	19
S08	28	25	32	27	33	25	170	22
S09	27	26	33	28	30	25	169	19
S10	26	27	32	26	32	27	170	21
S11	29	30	37	31	36.5	31	194.5	24
S12	27	27	31	28	31	25	169	20
S13	26	25	31	26	32	25	165	22
S14	25	27	32	29	29.5	25	167.5	21
S15	27	26	34	31	33	27	178	19
S16	27	25	33	29	32.5	28	174.5	22
S17	23	24	29	27	29	24	156	18
S18	25	29	32	31	35	29	181	22
S19	28	30	33	31	36.5	30	188.5	23
S20	26	26	30	29	30	26	167	20
S21	24	26	32	30	31	27	170	16
S22	24	27	31	28	28	25	163	20

ที่	คะแนนที่ได้ระหว่างการจัดการเรียนรู้ที่						รวม	คะแนน หลังเรียน
	1 (30)	2 (32)	3 (39)	4 (34)	5 (39)	6 (32)		
S23	23	25	29	26	27.5	23	153.5	20
S24	23	26	30	27	28	25	159	20
S25	26	28	34	31	31	28	178	22
S26	22	27	33	26	30	25	163	17
S27	23	26	32	28	30.5	26	165.5	19
S28	24	25	30	28	29	24	160	20
S29	23	26	32	27	32.5	25	165.5	18
S30	24	27	29	28	32	28	168	19
S31	27	26	32	27	31	28	171	21
S32	27	26	34	28	32	26	173	23
S33	26	27	32	29	33	29	176	23
S34	28	31	35	32	36.5	30	192.5	20
S35	23	24	30	29	33	27	166	22
S36	22	26	31	29	34.5	27	169.5	21
รวม	914	964	1,157	1,026	1,144	955	6,159.5	735
เฉลี่ย	25.39	26.78	32.14	28.50	31.76	26.53	171.10	20.42
ร้อยละ	84.63	83.68	82.41	83.82	81.45	82.90	83.06	81.67

หมายเหตุ: S หมายถึง นักเรียนคนที่ (n)

ตาราง 60 คะแนนความสามารถการเขียนเรียงความ ก่อนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้
กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่
บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยของกลุ่มตัวอย่าง (N=36)

ที่	คะแนนก่อนเรียน							คะแนนหลังเรียน							\bar{D}	หมายเหตุ*
	1	2	3	4	5	รวม	คุณภาพ	1	2	3	4	5	รวม	คุณภาพ		
S01	1	2	2	3	2	10	พอใช้	5	4	4	3	4	20	ดีมาก	10	กลาง
S02	4	2	2	2	3	13	ดี	5	4	4	4	4	21	ดีเยี่ยม	8	กลาง
S03	2	2	2	2	2	10	พอใช้	5	4	3	3	3	18	ดีมาก	8	สูง
S04	2	1	2	2	2	9	พอใช้	5	4	4	3	4	20	ดีมาก	11	สูง
S05	3	3	3	3	3	15	ดี	5	4	4	4	5	22	ดีเยี่ยม	7	สูง
S06	3	3	3	2	4	15	ดี	5	4	4	4	4	21	ดีเยี่ยม	6	สูง
S07	3	2	3	2	2	12	ดี	5	4	3	4	3	19	ดีมาก	7	กลาง
S08	3	2	3	4	3	15	ดี	5	4	4	5	4	22	ดีเยี่ยม	7	สูง
S09	3	2	2	3	2	12	ดี	4	4	4	3	4	19	ดีมาก	7	กลาง
S10	3	2	3	3	2	13	ดี	5	4	4	4	4	21	ดีเยี่ยม	8	กลาง
S11	4	3	3	4	3	17	ดีมาก	5	5	5	5	4	24	ดีเยี่ยม	7	สูง
S12	4	2	2	3	3	14	ดี	5	3	4	4	4	20	ดีมาก	6	สูง
S13	3	2	2	3	4	14	ดี	5	4	4	4	5	22	ดีเยี่ยม	8	สูง
S14	3	3	3	3	3	15	ดี	5	4	4	4	4	21	ดีเยี่ยม	6	สูง
S15	3	2	2	3	2	12	ดี	4	4	4	4	3	19	ดีมาก	7	กลาง
S16	3	2	2	3	3	13	ดี	5	4	5	4	4	22	ดีเยี่ยม	9	สูง
S17	2	1	1	3	3	10	พอใช้	4	3	3	4	4	18	ดีมาก	8	ต่ำ
S18	3	3	3	4	3	16	ดีมาก	5	4	5	4	4	22	ดีเยี่ยม	6	สูง
S19	3	3	3	2	3	14	ดี	5	5	5	4	4	23	ดีเยี่ยม	9	สูง
S20	2	2	3	3	3	13	ดี	4	4	4	4	4	20	ดีมาก	7	สูง
S21	2	1	2	2	3	10	พอใช้	4	3	3	3	3	16	ดีมาก	6	ต่ำ
S22	3	3	3	3	3	15	ดี	5	4	4	4	3	20	ดีมาก	5	สูง

ที่	คะแนนก่อนเรียน							คะแนนหลังเรียน							\bar{D}	หมายเหตุ*
	(25 คะแนน)							(25 คะแนน)								
	1	2	3	4	5	รวม	คุณภาพ	1	2	3	4	5	รวม	คุณภาพ		
S23	2	3	3	2	2	12	ดี	4	4	4	4	4	20	ดีมาก	8	กลาง
S24	3	3	2	2	3	13	ดี	5	4	3	4	4	20	ดีมาก	7	สูง
S25	2	3	2	3	3	13	ดี	5	5	5	4	3	22	ดีเยี่ยม	9	กลาง
S26	2	2	2	2	2	10	พอใช้	4	3	3	3	4	17	ดีมาก	7	กลาง
S27	3	2	2	3	3	13	ดี	4	3	4	4	4	19	ดีมาก	6	สูง
S28	3	2	3	3	2	13	ดี	5	4	4	3	4	20	ดีมาก	7	ต่ำ
S29	2	2	2	2	3	11	ดี	4	3	4	4	3	18	ดีมาก	7	กลาง
S30	2	2	2	3	3	12	ดี	4	4	4	3	4	19	ดีมาก	7	กลาง
S31	3	2	2	3	4	14	ดี	5	4	4	4	4	21	ดีเยี่ยม	7	ต่ำ
S32	3	1	2	3	4	13	ดี	5	4	5	4	5	23	ดีเยี่ยม	10	ต่ำ
S33	3	3	3	2	3	14	ดี	5	5	5	4	4	23	ดีเยี่ยม	9	สูง
S34	3	3	3	3	2	14	ดี	4	4	4	4	4	20	ดีมาก	6	สูง
S35	3	2	3	3	3	14	ดี	4	4	4	5	5	22	ดีเยี่ยม	8	สูง
S36	3	3	3	2	3	14	ดี	5	4	4	4	4	21	ดีเยี่ยม	7	กลาง

หมายเหตุ: สัญลักษณ์ในตารางมีความหมายดังนี้

- 1 หมายถึง เกณฑ์การประเมินด้านที่ 1 องค์ประกอบของเรียงความ
 - 2 หมายถึง เกณฑ์การประเมินด้านที่ 2 การเรียบเรียงและลำดับความคิด
 - 3 หมายถึง เกณฑ์การประเมินด้านที่ 3 เนื้อหาและความคิดสร้างสรรค์
 - 4 หมายถึง เกณฑ์การประเมินด้านที่ 4 การใช้สำนวนภาษา
 - 5 หมายถึง เกณฑ์การประเมินด้านที่ 5 การเขียนสะกดคำ
- ช่องหมายเหตุ หมายถึง ระดับความยึดมั่นผูกพันกับการเรียน

ตาราง 61 ค่าสถิติการทดสอบความแตกต่างของคะแนนความสามารถการเขียนเรียงความ
ระหว่างก่อนและหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง (N=36)

Paired Samples Test

		Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
					Lower	Upper			
Pair 1	posttest - pretest	7.41667	1.20416	.20069	7.00924	7.82410	36.955	35	.000

ตาราง 62 ค่าสถิติการทดสอบความแตกต่างของคะแนนความสามารถการเขียนเรียงความ
(รายด้าน) ระหว่างก่อนและหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง (N=36)

Paired Samples Test

		Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
					Lower	Upper			
Pair 1	Posttest - Pretest	1.917	.649	.108	1.697	2.136	17.715	35	.000
Pair 2	Posttest - Pretest	1.694	.577	.096	1.499	1.890	17.630	35	.000
Pair 3	Posttest - Pretest	1.583	.692	.115	1.349	1.817	13.733	35	.000
Pair 4	Posttest - Pretest	1.139	.639	.107	.923	1.355	10.688	35	.000
Pair 5	Posttest - Pretest	1.111	.667	.111	.886	1.337	10.000	35	.000

ตาราง 63 คะแนนความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนา
 ความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการ
 เรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะ
 ที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย (N=36)

ที่	ด้านที่ 1					ด้านที่ 2					ด้านที่ 3					ด้านที่ 4				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
S01	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	4	5	5	4	5	5	4	5	5	4
S02	4	4	5	5	5	5	4	5	4	5	4	5	5	5	5	5	4	4	5	5
S03	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4	5	4	5	5	4
S04	5	4	5	4	4	5	5	5	4	4	4	5	4	5	5	4	5	5	5	4
S05	5	5	4	5	4	5	4	5	5	5	5	4	5	4	4	5	4	4	4	5
S06	4	4	5	4	4	5	5	5	4	4	5	5	5	4	5	5	4	5	5	4
S07	5	4	4	5	3	4	5	5	5	4	5	4	4	5	4	4	4	4	5	5
S08	5	4	5	4	4	5	5	5	4	4	4	4	5	4	4	5	5	5	5	4
S09	5	5	4	5	4	4	5	5	4	5	5	5	4	5	4	5	4	5	5	5
S10	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5	5	4	5	5	4	4	5	4
S11	5	5	4	5	5	5	4	5	4	4	3	5	5	5	5	5	4	5	5	5
S12	4	5	5	5	4	4	5	4	5	4	5	4	5	4	4	5	5	4	5	4
S13	4	5	4	4	5	5	5	5	4	4	4	5	4	5	4	5	4	5	5	5
S14	5	3	5	5	4	4	5	4	5	4	5	4	5	4	4	5	5	4	5	3
S15	4	5	4	4	5	4	5	4	4	4	4	5	5	4	5	5	5	5	4	4
S16	5	5	5	5	4	4	4	4	5	5	4	4	4	5	5	5	5	5	5	4
S17	4	5	4	5	5	5	5	4	5	4	4	5	5	5	4	4	4	4	4	5
S18	5	5	4	5	5	5	5	5	4	5	5	4	4	5	4	5	4	5	5	4
S19	4	5	5	5	4	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5
S20	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4	4	5	5	5	5	4	5	3	4
S21	4	5	5	4	4	5	5	5	5	4	5	5	4	4	5	4	5	4	5	5
S22	4	5	5	5	5	4	4	4	5	5	5	5	5	4	5	5	4	5	4	4

ที่	ด้านที่ 1					ด้านที่ 2					ด้านที่ 3					ด้านที่ 4				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
S23	5	4	4	5	4	5	5	5	5	4	5	5	4	4	5	5	5	5	4	5
S24	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4	4	5	4	5	5	4	4	5	4
S25	4	5	4	4	4	5	5	5	4	5	5	5	5	4	4	5	5	5	5	4
S26	5	5	5	5	5	5	4	5	4	5	4	4	5	5	4	5	5	4	5	4
S27	4	5	5	4	4	4	5	5	5	4	5	5	4	4	5	5	5	5	4	5
S28	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4	4	4	5	5	5	5	4	5	5	4
S29	4	5	5	4	4	5	5	4	4	4	5	5	5	4	4	5	5	4	5	5
S30	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	4	4	4	5	5	5	5	4	4
S31	5	5	4	5	5	5	5	5	4	4	4	4	5	4	4	5	5	5	5	5
S32	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5
S33	4	5	5	5	4	4	5	5	5	5	5	4	5	5	4	5	5	5	5	5
S34	4	5	5	5	4	5	5	5	4	5	4	5	5	4	4	5	5	5	5	5
S35	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4	4	5	5	4	5	5	4	4	5
S36	4	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5	5	5	4	4	5	5	5	5	4

หมายเหตุ: S หมายถึง นักเรียนคนที่ (n)

ตาราง 64 ค่าสถิติจากการทดสอบการแจกแจงปกติ

	Tests of Normality					
	Kolmogorov – Smirnov ^a			Shapiro – Wilk		
	Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
posttest	.138	36	.081	.967	36	.352

a. Lilliefors Significance Correction

* $p \leq .05$

จากตาราง 64 พบว่า ผลการวิเคราะห์การแจกแจงแบบปกติ (normal distribution) ของคะแนนของกลุ่มตัวอย่างหลังได้รับการจัดเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถเขียนเรียงความ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย พบว่า มีค่าสถิติ Shapiro – Wilk test เท่ากับ .967 และมีค่า Sig. เท่ากับ .352 แสดงว่า ข้อมูลแจกแจงเป็นโค้งปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 65 ค่าสถิติจากการทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวน

posttest	Test of Homogeneity of Variances			
	Levene Statistic	df1	df2	Sig.
	2.026	2	33	.148

* $p \leq .05$

จากตาราง 65 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวน (homogeneity of variance) คะแนนหลังได้รับการจัดเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถเขียนเรียงความ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO - 5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีค่าสถิติ Levene เท่ากับ 2.026 และมีค่า Sig. เท่ากับ .148 ซึ่งค่า Sig. มากกว่าระดับนัยสำคัญที่ตั้งไว้ แสดงว่า ความแปรปรวนของประชากรทั้ง 3 กลุ่มไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 66 ค่าสถิติจากการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความสามารถเขียน
เรียงความของกลุ่มตัวอย่างที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกันเป็นรายคู่

Multiple Comparisons

Dependent Variable: posttest

Scheffe

(I) ความยึดมั่น ผูกพันกับการเรียน	(J) ความยึดมั่น ผูกพันกับการเรียน	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
ระดับต่ำ	ระดับกลาง	-2.10909*	.75059	.029	-4.0330	-.1852
	ระดับสูง	-3.50000*	.69582	.000	-5.2835	-1.7165
ระดับกลาง	ระดับต่ำ	2.10909*	.75059	.029	.1852	4.0330
	ระดับสูง	-1.39091*	.52239	.040	-2.7299	-.0519
ระดับสูง	ระดับต่ำ	3.50000*	.69582	.000	1.7165	5.2835
	ระดับกลาง	1.39091*	.52239	.040	.0519	2.7299

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

ภาคผนวก ฉ ภาพการดำเนินการวิจัย

ภาพ 7 การทดลองใช้นวัตกรรมเพื่อทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (1:1)

ภาพ 8 การทดลองใช้นวัตกรรมเพื่อทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม (1:10)

ภาพ 9 การทดลองใช้นวัตกรรมเพื่อทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม (1:100)

ภาพ 10 การนำนวัตกรรมไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

ประวัติผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยพระเชตุвр

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล	สมชาย ทุนมาก
ที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนวัดภูนก ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย 64130
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2562 กศ.บ. (ภาษาไทย) (เกียรตินิยมอันดับ 1 เหรียญทอง) มหาวิทยาลัยนเรศวร
รางวัลที่ได้รับ	พ.ศ. 2565 รางวัลชนะเลิศ การประกวดเขียนเรียงความ หัวข้อ "คนพิการ เทิดไท้ ถวายพระพรชัย 90 พรรษา สมเด็จพระพันปีหลวงในดวงใจ" ประเภทประชาชนทั่วไป โดยสมาคมสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ปี 2565 พ.ศ. 2563 เยาวชนดีเด่นแห่งชาติ สาขาการศึกษาและวิชาการ ปี 2563 จากกรมกิจการเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2563 รางวัลวัฒนคุณาธร ปี 2563 จากกระทรวงวัฒนธรรม พ.ศ. 2562 เยาวชนผู้ใช้ภาษาไทยดีเด่นที่มีความสามารถด้านการพูด การอ่าน และการเขียน ปี 2562 จากกระทรวงวัฒนธรรม พ.ศ. 2560 รางวัลชนะเลิศ การประกวดเรียงความ 15 ปี TO BE NUMBER ONE ระดับอุดมศึกษา ปี 2560 โดยกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข